

Allah dz.s. kaze:

Ljude i dzinne sam stvorio da me obozavaju. (Az-Zarijat, 56.)

Zbog cega je Allah dz.s. stvorio naseg oca Adema i nas? Zasto? Da Mu robujemo! Allahu ne treba nas ibadet. On je Ganiij Bogat od toga. Mi smo kod Allaha fukara, a On je Neovisan i Hvale dostojan.

Ali Allah ima lijepa svojstva (sifate) i lijepa imena, voli da se tragovi Njegovih svojstava vide, da se vide tragovi Njegova rahmeta, moci, mudrosti, zato je stvorio stvorenja da se vidi Njegov rahmet, Njegovo znanje i moc. Da bi se to pokazalo, stvori stvorenja, iako ta stvorenja Njemu ne trebaju. Da covjek shvati koliko je, u odnosu na Allaha, malehan.

Kazivanje o Ademu pocinje prije njegovog stvaranja. Pocinje velicanstvenim nebeskim dijalogom izmedu Gospodara dz.s. i meleka:

A kada Gospodar tvoj rece melekima:

"Ja cu na Zemlji namjesnika postaviti!" (Al-Baqara, 30.)

Halifa je namjesnik, zamjenik, upravitelj. Ebu-Beker je halifa Bozijeg poslanika, zamijenio ga je poslije njegove smrti. A Allah, koji je Uzvisen od bilo kakvog poredenja, htjede postaviti na Zemlji namjesnika koji ce Njegov Serijat na Zemlji provoditi.

On vas od Zemlje stvara i daje vam da zivite na njoj! Zato Ga molite da vam oprost, i pokajte Mu se, jer Gospodar moj je, zaista, blizu i odaziva se. (Hud, 61.)

Dzini su manje vrijedni i manje pametna stvorenja od ljudi da bi bili namjesnici na Zemlji. Uléma o dzinima kaze: "Najpametniji od njih je na razini intelekta desetogodisnjeg djeteta."

Covjeka je Allah stvorio u najljepšem obliku i u njega udahnuo dio Svoga ruha (duha). Meleki upitase: Zar ce Ti namjesnik biti onaj koji ce na njoj nered ciniti i krv prolijevati? A mi Tebe velicamo i hvalimo i, kako Tebi dolikuje, stujemo. On rece: "Jaznam ono sto vi neznate." (Al-Baqara, 30.)

Kako su meleki znali da ce Adem i njegovi potomci nered ciniti i krv prolijevati? Nisu oni to izrekli u obliku prigovora, nisu ne daj Boze. Meleki nikad i nijednog trena nisu Allahu neposlusni, oni su plemenita stvorenja.

Koji se onome sto im Allah zapovjedi nece opirati, i koji ce ono sto im se naredi izvršiti. (At-Tahrim, 6.)

To su rekli u vidu trazanja pojasnjenja. Pitaju nakon sto su vidjeli sta su dzini napravili na Zemlji. Allah je stvorio dzine i dao im slobodu izbora pa su nered zemljom provodili, a sad ce stvoriti drugo stvorenje, koje ce mozda kao i dzin, nevaljalo biti; nered ciniti i krv prolijevati. To je znacenje ajeta. Meleki su se pobojali da nisu sta propustili u ibadetu prema Allahu dz.s. htjeli su da pitaju: Jesmo li mi propust uciniti pa Ti, Gospodaru nas, stvaras drugo stvorenje! Zato su rekli: A mi Tebe velicamo i hvalimo i, kako Tebi dolikuje, stujemo. Jesmo li mi sta pogrijesili u tesbihi i hvaljenju Tebe pa Ti stvaras drugo stvorenje? Pitanje je postavljeno iz dva dijela:

-Hoces li stvoriti stvorenje koje ce nered ciniti kao sto je dzin nered cinio?

-Jesmo li mi zgrijesili pa, pored nas, hoces stvoriti drugo stvorenje?

Allah dz.s. je odgovorio: "Ja znam ono sto vi ne znate." Ovdje su meleki medusobno razgovarali.

Zakljucili su - Neka nas Gospodar stvori sta hoce:

Nece stvoriti stvorenje a da mi ne budemo plemenitiji i pametniji od njega.

Vidjeli su stvorenja: nebese, Zemlju, vjetar, dzine, rijeke, zivotinje i znali su da su da oni nisu jedini koji Allaha tesbih ciné i vjerno ispunjavaju zadace i da su oni najplemenitija stvorenja kod Allaha dz.s. Kad Allah htjede stvoriti Adema a.s. naredi da mu se donese prasine sa zemlje. U hadisu, kojeg biljeze imam Ahmed, Tirmizi, Ibnu Hibban i drugi, stoji: "

Allah je stvorio Adema od saké zemlje sakupljene sa svih strana Zemlje, pa sinovi Ademovi (ljudi) postale poput zemlje. (Ahmedov Musned, hadis 19597.)

Bijel, crn, crven, pored toga, zlocest, dobar, tezak, lahak, veseo, tuzan - kao zemlja. Prkoda i raznolikost ljudi je iz osnove raznolikosti tla zemaljskog; sa njegovom bojom, prirodom i odlikama. Raznolikost ljudske prirode je u osnovi plod (rezultat) raznolikosti tla zemaljskog, u pogledu na njegove boje, prirodu i odlike. Stvaranje poce sa tom prasinom. Zatim pokvasi prasinu i ucini je glinom. Zbog toga imamo ajete koji govore da je Adem stvoren od prasine i ajete da je stvoren od gline. U pocetku je bila prasina pa dodata voda pa je postala glina (ilovaca) .

"kad je melelima Gospodar tvoj rekao: "Stvorit cu covjeka od ilovace." (Sad, 71.)

Njih stvaramo od ljepljive ilovace. (As-Saffat, 11.)

Pogledaj pocasti prema covjeku. U Kur'anu pise :

Onog koga sam Sobom stvorio. (Sad, 75.)

Ono sto sam Ja rukama Svojim stvorio. Allah nije nekog od meleka zaduzio u stvaranju covjeka, nego ga je licno, Sobom stvorio. Nacinio ga je u obliku kipa. Ostavio je ilovacu tako dok nije postala JCaha - crna poput cupa. Allah dz.s. kaze:

Mi smo stvorili Adema od ilovace, od blata ustajalog. (Al-Hiqr, 26.) Dakle nema proturjecja u stvaranju covjeka, od prasine koja je potom postala ilovaca koja je od stajanja postala zemlja ustajala - sve su to faze stvaranja covjeka. Allah dz.s. kaze:

Mi smo stvorili Adema od ilovace, od blata ustajalog, a jos prije smo stvorili dzinne od vatre uzarene. (Al-Hiqr, 26, 27.) Ajeti ukazuju na sljedece:

"Zar da se poklonim onome koga si Ti od ilovace stvorio", rece. (Al-Isra', 61.)

U drugom ajetu:

Od sasusene ilovace, kao sto je grncarija. (Ar-Rahman, l 4.)

Ovo stvaranje je bilo u posljednjem sahatu petka, dana Allahovog, koji nije kao nasi dani, dan cijeg se racunanje razlikuje od naseg racunanja. A sto se tice oblika tog kipa, imam Buhari, Ahmed i drugi biljezehadis:

Allah je .stvorio Adema visokog sezdeset lakata, i od tada je svaka generacija niza i niza sve do sada. (Buhari 3/1210, hadis 3148.)

Ogronino stvorenje bijase covjek. Div, sezdeset arsina visok. U hadisu, kojeg biljezi imam Ahmed, kaze: Kad je Allah stvorio Adema, prije nego mu je dusu udahnuo, ostavio gaje ne ko vrijeme kipom nepomicnim. (Muslim, hadis 4727.)

Iblis je, cudeci se, obilazio oko kipa; kad je vidio da je untrasnjost prazna, shvatio je kako se radi o stvorenju kojim je tesko upravljati. Ovaj hadis je potvrda kako dzini nemaju untrasnju suplinu kao covjek i pojasnjava sta je Iblis cinio Ademu dok je jos kip bio. U drugom hadisu, kojeg biljezi Taberi od Ibn Abbasa, se kaze kako je Allah naredio da mu se donese komad zemlje, pa je tako i ucinjeno. Adem je stvoren od ilovace ljepljive. Allah, ijfe, ga je Sobom stvorio i ostavio ga, bez duse, tijelom nepomicnim. Iblis bi mu dolazio i nogom bi kip udarao. Kip bi odzvanjao. Meleki su prosli pored kipa bezdusnog, nepomicnog pa se uplasise onog sto vidjese. Najvise se bojao Iblis, prolazio bi pored Adema i udarao ga. On bi odzvanjao kao sto cup odzvanja, Iblis mu je govorio: "Zbog neceg vaznog si stvoren!?" Zatim bi ulazio na usta Ademova a izlazio na straznjicu, melekima govoreci: "Ne bojte se ovoga, ako ja budem imao vlast nad njim, unistitcu ga, a ako on bude meni nadreden, sigurno eu mu neposlusan biti."

Ovdje pocinje Iblisovo neprijateljstvo spram Adema a.s. Od prvog susreta, od samog pocetka! Potom je Allah udahnuo dusu u Adema, o cemu ajeti govore:

"... i kad mu dam lik i u nj udahnem dusu, vi mu se poklonite!"

(Al-Hiqr, 29.)

Isaov slucaj je u Allaha isti kao i slucaj Ademov: od zemlje ga je stvorio, azatim rekao: "Budi! i on bi." (Alu'lman, 59.)

U hadisima se spominju detalji udahnuca duse u Adema a.s. Kad je udahnuta dusa dosla u glavu, Adem kihnu a meleki mu rekose:

-Reci elhamdulillah.

On to izgovori a Allah mu rece:

-Rahimeke Rabbuk -tvoj Gospodar ti se smilovao.

Pogledaj, prije nego je u potpunosti udahnuo dusu, Gospodar se smilovao covjeku.

Kad dusa dode u oci Ademove, poce promatxati dzennetske plodove, a kad dode u trbuh zazeli Adem te plodove. Prije nego je dusa dosla u noge, pohiti Adem plodovima Dzenneta, da ih proba, da jede. Na to se odnose rijeci Uzvisenog: " covjek je brzopletim stvoren".

Uvijek hica, zurba. Prije nego je dusa stigla u noge, pozurio je da okusi plodove.

Kad ga je Allah stvorio potra ga po ledima, te iz njegovih leda izadose potomci Ademovi, koji ce doci do Sudnjeg dana. Ovaj događaj poznat kao misak se spominje u brojnim ajetima i hadisima. Biljezi se

od Muslim ibn Jesara r.a.da je Orner r.a.upitan o znacenju ajeta:

I kad je Gospodar tvoj iz kicmi Ademovih sinova izveo potomstvo njihovo i zatražio od njih da posvjedoce protiv sebe:

"Zar Ja nisam Gospodar vas?" - oni su odgovarali: "Jesi, mi svjedocimo" - i to zato da na Sudnjem danu ne reknete: "Mi o ovome nista nismo znali",

ili da ne reknete: "Nasi preci su prije nas druge Allahu ravnim smatrali, a mi smo pokoljenje poslije njih. Zar ces nas kazniti za ono sto su lazljivci cinili!" (Al-'Acaf, 172, 173.)

Pa Omer r.a. rece:

-Cuo sam Poslanika s.a.v.s.da je rekao:

"Doista je Allah stvorio Adema pa ga Svojom desnicom potrao po ledzima i iz njih izvadio sve potomstvo Ademovo do Sudnjeg dana. Potom mu rece: 'Ove sam stvorio za Dvennet i radit ce djela stanovnika Dzenнета, a ove sam stvorio za vatru i raditce djela stanovnika vatre. "Jedan covjek upita: "Allahov Poslanice , cemu onda sav nas trud, kad je sve odredeno?" Rece: "Zaista Allah dz.s. ako je roba stvorio za Dzenet uputi ga na djela stanovnika Dzenнета sve dok ne umre radeci djela Dzenetlija i uvede ga u Dzenet. A ako je stvorio roba za Dzehennem uputi ga na djela Dzehennemlija sve dok ne umre radeci djela stanovnika Dzehennema. "

Svakom je olaksano ono zbog cega je stvoren.

I tako, subhanallah, vidimo ljude kako ciné ogromno dobro tako lahko i jednostavno, dok drugi ciné zla od kojih pamet staje. Svakom je olaksano raditi djela zbog kojih je stvoren. To je jedno od znacenja kadera - Allahovog određenja, sudbine. U konacnom zbiru, covjek je slobodnog izbora za sebe i to je dio dubokog pitanja kadera, o cemu ce, insaAllah, drugi put biti rijeci.

Kad je Allah stvorio Adema i udahnuo dusu u njega, naredi melekima i Iblisu da ucine sedzdu Ademu. Iblis je bio dobri dzin koji do tada nikada nije neposlusn Allahu bio, te ga Allah zbog njegove poslušnosti na nebesima nastani. Allah dz.s. kaze:

Mi smo Adema stvorili i onda mu oblik dali, a poslije melekima rekli: "Poklonite mu se!" i oni su se poklonili, a Iblis nije; on nije htio da se pokloni. "Zasto se nisi poklonio kad sam ti naredio?" -upita On. "Ja sam bolji od njega; mené si od vatte stvorio, a njega od ilovace" -odgovori on.

"E onda izlazi iz dzenнета" rece On -, "ne prilici ti da u njemu prkosis; izlazi, ti si, zaistaod onih prezrenih!" (Al-'Araf,11.-13.)

Kako ces se ti oholiti, izlazi! Iblis rece:

"Daj mi vremena do dana njihova ozivljenja!" Zamoli on. (Al-'Ataf, 14.)

Da toliko dugo zivi, pa mu Allah rece:

"Daje ti se vremena!" -rece On. (Al-'Araf, 15.)

"E zato si odredio pa sam u zabludu pao" - rece "Kunem se da eu ih na Tvom pravom putu presretati, pa eu im sprijeda, i straga, i zdesna i slijeva prilaziti, i Ti ces ustanoviti da vecina njih nece zahvalnabiti!" (Al-Araf, 16, 17.)

"Izlazi iz njega, pokuden i ponizen!" -rece On. "Tobom i svima onima koji se budu povodli za tobom doista ce Dzehennem napuniti!"(Al-'Ataf,18.)

Brojni su ajeti koji pojasnjavaju i raslanjuju ovo spomenuto o Iblisovom odbijanju sedzde Ademu a.s. Zbog ogranicenosti vremena i prostora spomenut cemo samo jos sljedece ajete:

I kada rekosmo melekima: "Poklonite se Ademu!" -oni se svi, osim Iblisa, poklonise. "Zar da se poklonim onome koga si od ilovace stvorio?" 'rece.

"Reci mi" - rece onda * , "evo ovoga koga si iznad mené uzdigao; ako me ostavis do Smaka svijeta, sigurno eu, osim malobrojnih, nad potomstvom njegovim zagospodariti." "Odlazi!" -rece On. "Onima koji se za tobom budu povel i tebi kazna dzehennemska bitce vam puna kazna." "I zavodi glasom svojim koga mozes i potjera na njih svoju konjicu i svoju pjesadiju, i budi im ortak u imcima, i u djeci, i daji im obećanja - a sejtan ih samo obmanjuje - ali ti, doista, neces imati nikakve vlasti nad robovima Mojim!" A Gospodar tvoj je dovoljan kao zastitnik! (Al-Isra, 61-65.)

Dakle mnogo ajeta pojasnjava prvi grijeh prema Allahu dz.s.

Prvi koji je direktno odgovorio neposluhom Gospodaru svih svjetova bio je Iblis Prokleti.

Zbog toga ga Allah naziva kafirom - onaj koji nijece, porice i prikriva Allahove blagodati.

Uzrok prvog grijeha bila je oholost, stoga uléma kaze: "Bit svakog grijeha je oholost." Otuda toliki

hadisi koji zestoko upozoravaju na problem oholosti:

Nece uci u dzennet onaj u cijem srcu bude koliko trun oholosti. (Muslim, hadis 225.)

Ko se oholi porijeklom, odjecom, djecom, autorn cini srz grijesenja. Otuda Boziji poslanik, kad je cuo ashabe da isticuci svoju pripadnost islamu skandiraju:

""-O ensarije!,a drugi O muhadziri!,je rekao: "Ostavite se toga, toje crkotina, toje smrad. "

Nacionalizam, regionalizam ili lokalizam je klica svakog zla. Nemoj se oholiti nad radnikom, komsijom, siromahom. Prvi grijeh prema Allahu je proizasio iz oholosti.

Tako je stvoren Adem i tako je bio njegov pocetak.

Adem je stvoren - ucen. Nije bio neznalica, neuk kao sto nas danas uce, kao: "Covjek je lutao zemljom i upoznavao, ucio govoriti, alat koristiti, vatru nalozi." To je besmislica! Adem je stvoren kao jako pametno i obrazovano bice. Pametniji od meleka. O tome nam govore ajetimudri.

Kad je dusa dosla u noge Ademove, Allah dz.s. mu rece:

-Idi onim melekima i reci im: "Esselamu alejkum."

Jezik kojim je govorio Adem je bio arapski. Da, jezik meleka i stanovnika Dzenneta. Arapski! Ode i rece im:

-Esselamu alejkum! Odgovorise:

-Ve alejke sselam ve rahmetullah! Allah mu rece:

-Ovo je tvoj pozdrav i pozdrav tvojih potomaka.

Selamom se selamimo i ponosimo jer time bastinimo Allahov pozdrav ljudima od vremena stvaranja covjeka. Selam znaci mir i spas, zaista su cudni oni koji ga se stide!

I poucni On Adema nazivima svih stvari. (Al-Baqara, 31 .)

Stvoren je i zna nazive svih stvari i cemu sluze. Cemu ga je poducio? Mufesski, posebno Ibnu Abbas, kazu: "Ovo je zivotinja, ovo ptica, ovo drvo, ovo je more" - tako spominje Ibnu Abbas. Allah dz.s. ga je poducio nazivima svih stvari na nebesima i Zemlji. Koje je to znanje!!! Ima li danas insana da toliko zna?! Nema! Ljudi otkriju neke nove zivotinje i ne znaju kako bi ih nazvali.

Adem je znao imena svih stvari. Allah ga je poducio svim prvim zanatima i uzvisio ga ne samo oblikom i velicinom, nego i intelektom i mudroscu.

I poucni On Adema nazivima svih stvari, a onda ih predoci melekima i rece: "Kazite Mi nazive njihove, ako istinu govorite!"

(Al-Baqara,31.)

Kakva je veza istine sa ovim ajetom? Sjecate li se sta su meleki rekli kad su obavijesteni o stvaranju covjeka? Rekli su: Neka stvori kakvo hoce stvorenje, ali neće biti bolje i pametnije od nas. Pa im Allah pokaza da je Adem bolji od njih kad im naredi da mu sedzdu ucine.

Bila je to sedzda pocasti, a ne sedzda robovanja. U ranijim serijatima sedzda pocasti je bila dozvoljena, tako je Jakub a.s. sa sinovima ucinio sedzdu Jusufu a.s. ali je kasnija ta sedzda dokinuta. Ovdje Allah dz.s. hoce melekima dokazati da Adem i bolje zna od njih, da je znaniiji i uceniji. Dakle, ako je istina ono sto ste govorili, deder kazite nam nazive

"Hvaljen neka si" -rekose oni ""mi znamo samo ono cemu si nas Ti poucio; Ti si Sveznajuci i Mudri." (Al-Baqara, 32.)

"O Ademe" ' rece On -"kazi im ti nazive njihove!" I kad im on kaza nazive njihove, Allah rece: "Zar vam nisam rekao da samo Ja znam tajne nebesa i Zemlje i da samo Ja znam ono sto javno cinite i ono sto krijete!" (Al-Baqara, 33.)

Sta su to krili meleki? Pa rijeci: "Mi smo bolji i uceniji od bilo kojeg stvorenja kojeg Allah stvori."

Obratite paznju, kada citamo o poslanicima, pocinjemo shvatati Kur'an, neces razumjeti Kur'an dok ne budete znali kazivanje o poslanicima.

Potom Allah dz.s. stvori Havu. Nije je odmah nakon stvaranja Adema stvorio, nego je proslo neko vrijeme. Iako je bio u Dzennetu, Adem je osjecao tjeskobu. Sam! Jednog dana dok je Adem spavao, Allah dz.s. uze rebro iz Ademove lijeve strane, tu kost prekri mesom i od nje stvori Havu. O tome Allah dz.s. kaze:

O ljudi, bojte se Gospodara svoga, koji vas od jednog covjeka stvara, a od njega je i drugu njegovu stvorio. (An-Nisa1,1.) Kad se Adem probudio ugleda zenu kako sjedi pored njega. Upita je:

-Sta si ti?

-Zena.

-Zasto si stvorena?

-Da se uz mené smiris.

Smiraj, zbog toga je stvorena! Meleki ugledase zenu kako razgovara sa Ademom. Vide novo stvorenje. Nije kao on. Htjedose jos jednom ispitati znanje Ademovo. Upitase ga:

-Kako se zove?

-Hava.

-A zasto Hava?

-Zato sto je stvorena od " od neceg zivog."

Od Adema koji je bio ziv.

Biljezi imam Muslim da je Resulullah s.a.v.s. rekao:

Ko vjeruje u Allaha i Sudnji dan, kadprisustvuje necennt neka samogovori ono sto je korisno, ili neka sutu. I lijepo sa zenama postupajte. Zaista je zena stvorena od rebra, a rebro je na vrhu najkrivlje. Ako ga pokusas potpuno ispraviti, puknutce; ako ga ostavis takvog, stalno ce se jos vise iskrivljivati. Lijepo sa zenama postupajte. (Muslim, hadis 6604.)

Znaci u prirodi zene su nepravilnosti. Emocije cesto vladaju razumorn zene. Nemojte ih prisiljavati na ono za sta nisu stvorene, niti ini pustati preko njihove prit ode. Stvorene su takve pa sa njima oprezno. Ako pokusas to ispraviti slomitces je. Ako ostavis, ostatce te emocije, pa ih podnosi. Zato završava hadis: Lijepo sa zenama postupajte.

U sahih-hadisima o Ibrahimovoj zeni Sari se kaze kako je ona bila najljepša zena na svijetu, poslije Hâve. Dakle, Hava je apsolutno najljepša, ikad stvorena zena. Potom Iblis poce nagovarati Aderna a.s. To nagovaranje je bilo u Dzennetu. Nakon sto su Adem i Hava, Allahovom voljom, nastanili Dzennet, Gospodar im rece:

I kad rekosmo: "O Ademe, zivite, ti i tvoja zena u Dzennetu i jedite u njemu koliko hocete i odakle god zelite, ali se ovom drvetu ne priblizavajte pa da sami sebi nepravdu ucinite."

(Al-Baqara,35.)

Dzennet prostran kao nebesa i Zemlja. Sve je bilo na raspolaganju i dozvoljeno Ademu i Havi osim jednog drveta. Zivot bez umora, poteskoca i manjkavosti. Savršeni komoditet. Prije nego je sejtan poceo nagovarati Adema, Allah dz.s. upozori Adema rijecima:"

Rekli smo: "Ademe zaista je sejtan tebi i zeni tvojoj neprijatelj, i ne dozvolite da vas izvede iz dzenneta, pa da patnje osjetite."

(Taha,

I u njemu neces ni ogladnjati ni go biti. (Taha, 118.)

Oni koji kazu kako je insan u pocetku bio bez odjece, pa je naucio napraviti odjecu i obucu - nije tacno. Allah mu je dao odjecu u Dzennetu i dao mu je odjecu na dunjaluku:

Dali smo vam odjecu kojom cete pokrivoti stidna mjesta vasa, a i raskosna odjela, ali odjeca bogobojaznosti, to je najbolje.

(Al-'Araf,26.)

Ni Adem ni njegova zena razgolisenost nisu poznavali, od samog pocetka.

U njemu neces ni ozednjati ni zegu osjetiti. (Taha, 119.)

Potpuno uzivanje. Ovdje je pocelo nagovatanje. Allah dz.s. je dozvolio Iblisu ulazak u Dzennet radi vesvesa nagovaranja. Sejtan ga poce nagovarati. Iz cega se sastojalo to nagovaranje?

Poce mu govoriti kako je bas to drvo koje mu je zabranjeno, ustvari drvo vjecnosti, drvo moci i vlasti.

I sejtan im poce bajati da bi im otkrio stidna mjesta njihova, koja su im skrivena bila, i rece: "Gospodar vas vam zabranjuje ovo drvo samo zato da ne biste meleki postali ili da ne biste besmrtni bili."(Al-'Araf,20.)

Ako dotaknete drvo, necete vise biti ljudi, bit cete meleki, bit cete vjecni, ubjedivao ih je sejtan u to.

I zaklinjase im se: "Ja sam vam, zaista, savjetnik iskreni!" (Al-'Araf, 21.)

Mnogi ljudi iz sejtanove partije se nama cesto zaklinju kako su oni dobro upucenii kako nam time zèle samo savjet dati.

I na prevaru njih dvojice zavede. (Al-'Araf, 22.)

Pomjeri ih. Zivis u Dzennetu, hej Ademe! Sta hoces!? Ali, subhanallah, ljudski razum je nesavršen i manjkav.

A kad oni oni drvo okusise, stidna mjesta njihova im se ukazase. (Al-'Araf, 22.)

Spade odjeca, golisavost se ukaza. Postidjese se Adem i Hava. Stid je u ljudskoj prirodi koja se od Adema, zgrazava razgolisenosti.

I oni po sebi dzennetsko lisce stavljati pocese. (Al-'Araf, 22.)

Adem je trzeci bjezao sa tog mjesta. Allah ga zovnu, kako se u hadisimabiljezi:

"Zar to bjezis od mené, Ademe!" Gdje to mislis da mozes pobjeci?

"Gospodaru, stidim se Tebe". (Hiljetul enbija1, 1/254.)

Stidme, ja Rabbi!

Adem je bio vjernik i stid ga je bilo da ga Gospodar njegov vidi razgolisenog, neposlusnog i grijesnog. Prva koja je kusala drvo je Hava. Ona ubijedi Adema da i on proba. Buharija biljezi da je Poslanik s.a.v.s. rekao:

Da nije bilo Hâve, nijedna zena ne bi prevarila svoga muza. (Buhari, hadis 3197.)

"Zar vam to drvo nisam zabranio"? ! - zovnu ih Gospodar njihov ""i rekao vam: 'sejtan vam je, zbilja, otvoreni neprijatelj.'"

Kako su postupili Adem i Hava? Jesu li ustrajali u grijehu kao Iblis kad je sedzdu uciniti odbio? Priznali su grijeh i zamolili Allaha:

"Gospodaru nas" ' rekose oni -"sami smo sebi krivi, i ako nam Ti ne oprostis i ne smilujes nam se, sigurno cemo biti izgubljeni." (Al-'Araf, 23.)

Zbog jednog drveta. Naizgled lahak ispit, ali se Gospodar naljuti i rece:

"Izlazite" - rece On ""jedni drugirna bitcete neprijatelj! Na Zemlji cete boraviti i do smrti ostati. Na njoj cete zivjeti, na njoj cete umirati i iz nje ozivljeni biti" -rece On. (Al 'Araf, 24. -25.)

Brojni ajeti govore o ovom događaju, pa tako i u suri Ta-Ha, 116.-123. ajet, stoji:"

A kad smo melekima rekli: "Poklonite se Ademu! " -svi su se oni poklonili, samo Iblis nije htio.

"O Ademe" ' rekli smo "ovaj je doista neprijatelj tebi i tvojoj zeni, zato nikako ne dozvoli da on bude uzrok vasem izlasku iz Dzenneta, pa da se onda mucis.

U njemu neces ni ogladnjati, ni go biti,

u njemu neces ni ozednjati, ni zegu osjetiti".

Ali sejtan mu poce bajati i govoriti: "O Ademe, hoces li da ti pokazem drvo besmrtnosti i carstvo koje neće nestati?"

I njih dvoje pojedose s njega i ukazase im se stidna mjesta njihova pa pocese po njima lisce dzennetsko stavljati - tako Adem nije Gospodara svoga poslusao i s puta je skrenuo.

Poslije ga je Gospodar njegov izabranikom ucinio, pa mu oprostio i na pravi put ga uputio.

"Izlazite iz njega svi" - rece On - "jedni drugima cete neprijatelji biti! Od Mené ce vam uputa dolaziti, i onaj ko bude slijedio uputu Moju, neće zalutati i neće nesrecan biti."

Dakle,

Tako Adem nije Gospodara svoga poslusao i s puta je skrenuo.

Poslije ga je Gospodar njegov izabranikom ucinio, pa mu je oprostio i na pravi put ga uputio. (Ta-Ha, 121. -122.)

Potom mu je Allah oprostio i naredio mu da se na Zemlji nastani. I spusti se Adem na Zemlju. Allah ga je poducio rijecima i oprostio mu ovaj grijeh. Komentatori Kur'ana kazu kako su te rijeci:

"Gospodaru nas, sami smo sebi krivi i ako nam Ti ne oprostis i ne smilujes nam se, sigurno cemo biti izgubljeni." (Al-'Araf, 23.)

To je dova grijesnika. Ko zgrijesi Allahu neka uci ovu dovu.

Na Zemlju, zajedno sa Ademom, sidose Hava i Iblis. Na kojem mjestu je sisao Adem? Predaje koje govore o tome se razlikuju. Ibn Abbas r.a.kaze:

"Spusten je Adem u Indiji a Hava je sisla u Dzidi, pa je Adem trazio sve dok se ne sastadosa na Arefatu". (TaberijevTarih, 1/79.)

Zato se zove Arefat spoznaja, upoznavanje, tu su se upoznali Adem i Hava na dunjaluku. Potom Allah dz.s. kaze:

I od njih dvoje mnoge muskarce i zene rasijao. (An-Nisa', 1 .)

Taberi biljezi da je Hava u dvadeset porodzaja Adem u rodila cetrdesetero djece, svaki puta bi rodila blizance, brata i sestru. Prvi su rodeni Kabil i Kulejm, a zadnji Abdul-Mugis i sestra mu Ummul-Mugis. Broj ljudi se poceo neprestano povecavati. Njihov poslanik je bio Adem a.s. Svi su bili muvehhidini-monoteisti.

Svi ljudi su bili jedan Ummet. (Al-Baqara, 213.)

Ibnu Hibban u Sahihu biljezi da je Ebu Zerr pitao Poslanika s.a.v.s.

-Koje bio prvi vjerovjesnik - resul?

-Adem, - rece Poslanik. Ebu-Zerrupita:

-Poslanik kojem je spustena objava!?

-Da - rece Poslanik s.a.v.s.

Allah dz.s. je direktno razgovarao sa Ademom. Ibnu Dzetir i Ibnu Kesir biljeze od Ebu Musa el-Esanja da je Allah, kad je protjerao Adema iz Dzenneta na Zemlju, poducio ga raznim zanatima. Covjek je od pocetka bio alimen ucen, znan.

Kako danas otkriju plemena koja zive van svih normi civilizacije?

Uléma veli: Oni su se izgubili od ostatka svijeta, ali je civilizacija pocela sa prvim covjekom.

Potoni se ljudi razmnozise i nastade prvi grijeh na zemlji. Kabilovo ubistvo Habila. Kur'an nam kazuje o događajima vezanim za dvojicu Ademovih sinova. Kabil je bio prgave naravi, gord, zemljoradnik. Habil je bio blage naravi, pastir stada ovaca. Pastir uvijek mora biti samilostan prema bolesnoj i ranjenoj stoci.

U pocetku covjecanstvu je trebao poseban zakon koji regulise nacin sklapanja braka i odabir bracnog druga. Danas, nama je zabranjen brak brata i sestre. Tada su svi bili braca i sestre. Svi su Ademova djeca. Tako je Kabil, po tadašnjem zakonu, mogao ozeiti bilo koju sestru osim bliznakinje sa kojom je zajedno roden. Isto tako i Habil.

Sestra Habilova je bila manje lijepa od Kabilove. Kabil nije zelio da njegova ljepša sestra bude bratova žena. Htio ju je za sebe. To mu je bilo zabranjeno. Adem im je to zabranio posto je bio nebijjun mursel vjerovjesnik sa objavom. Resuli su imali svoj serijat a nebiji su slijedili serijat ranijeg resula. Kabil se naljuti na taj serijat Ademov. Nije mu se svidio. Adem je takoder propisao i kurban. Imali su znak koji je kurban kod Allaha kabul. Kojeg vatra spali taj kurban je kod Allaha primljen.

Braca su se razisla u misljenju, htjeli su da im Allah presudi. Ciji kurban bude primljen - on je u pravu. Habil zrtvovao kao kurban najbolje bravce koje je imao, a Kabil prinese ubudzalo povrce. Dosli su narednog dana i vidjese kako je Habilov kurban primljen. Kabila bijes obuze, nije mu zelio dati sestru, jos mu ni kurban nije primljen! Sejtan mu, nagovarajuci ga, rece:

-Ubij brata!

Kabil odluci to i uciniti. Nisu znali sta je to ubistvo. To ce biti prvo ubistvo i prva smrt na Zemlji. Mirno je otisao bratu i rekao mu:

-Ubitcu te! Habil mu rece:

-Ako ti hoces mené ubiti, ja ruku svoju pruziti na tebe necu. Samo ce se moji grijesi pridodati tvojim.

U crnoj noci dok je Habil spavao, Kabil ubi brata udarivsi ga kamenom u glavu. Prvi zlocin ubistva.

Izgubi se, sta sada da radi sa mrtvim bratom?! Prva smrt se desila, sta je sad ciniti! Poce ga nositi. Pa zastane. Pa opet. U tom stanju Allah posla dva gavrana koji se pobise i jedan ubi drugoga. Zatim je iskopao rupu i zatrpao ubijenog suparnika. Kabil od gavrana naucio kako da pokopa brata. Zbog ubistva se poce kajati. Kako je mogao tako nesto uciniti bratu?! Grizla ga je savjest, ali istigfar ne ucini.

Iskrenojoj tevbi nije dovoljno samo kajanje, nego se mora istigfar ciniti, mora se traziti oprosta od Allaha dz.s. Allah dz.s. nam spominje ovo kazivanje u Kur'anu, u suri Al-Maida, od 27. do 31. ajeta:

I ispricaj im o dvojici Ademovih sinova, onako kako je bilo, kada su njih dvojica zrtvu prinijeli pa kada je od jednog bila primljena, a od drugog nije, ovaj je rekao: "Sigurno eu te ubiti!" "Allah prima samo od onih koji su dobri" rece onaj.

"I kad bi ti pruzio ruku svoju prema meni da me ubijes, ja ne bih pruzio svoju prematebi da te ubijem, jer ja se bojim Allaha, Gospodara svjetova.

Ja zelim da ti poneses i moj i svoj grijeh i da budes stanovnik u vatri. A ona je kazna za sve nasilnike."

1 strast njegova navede ga da ubije brata svoga, pa ga on ubi i posta jedan od izgubljenih.

Allah onda posla jednog gavrana da kopa po zemlji da bi mu pokazao kako da zakopa mrtvo tijelo brata svoga. "Tesko meni!" - povika on - "zar i ja ne mogu, kao ovaj gavran, da zakopam mrtvo tijelo brata svoga!" I pokaja se.

Imam Tirmizi biljezi od Sad ibn Ebi-Vekasa da je u vrijeme iskusenja Osman ibn Affana rekao kako je cuo Poslanika s.a.v.s. da je rekao:

Docice vrijeme iskusenja fitneta, onaj ko bude tada sjedio bitce bolji od onoga ko bude stajao, a onaj ko bude stajao bitce bolji od onoga ko bude ^iirno isao. Rece: Ako uae u kucu ipru^i ruku da me ubije? Poslanik rece: budi kao Ademov sin. (Tirmizijin Sunen, 4/486, hadis 2194.)

U vremenu fitneta budi kako se kaze u hadisu:

Budi ubijeni Allahov rob, a nemoj biti Allahov rob ubica. (Ahmedov Musned, hadis 22035.)

U hadisu kojeg biljezi imam Ahmed i drugi osim Ibn Davudu stoji :

Nepravedno se ne ubije nijedna osoba a daprv sin Ademov (Kabil) ne snosi dio toggijehajerje onprvikojije ubio. (Buhari, hadis 3088.)

Pogledajte taj grijeh. Nije samo da je ubio brata nego je taj cin ucinio obicajem, a svako ko uvede ruzan obicaj nositce grijeh svih onih koji ga budu u tom zlu slijedili.

Nakon ubistva Kabil pobjeze. Nije zelio da se suoci sa Ademom. Ode sa zenom i nastani se u dolini. Adem je zivio blizu brda. Potomaka Kabilovih postade mnogo, pocese nemoral ciniti. Nisu kipove obozavali ali su, imajući posve malo bogobojažnosti, radili mnoge grijehe. Ljudi se podijelise na dvije skupine: Zli sa Kabilom, dobri sa Ademom i ostalim sinovima. Kasnije cemo se vratiti ostatku price o Kabilu.

Adem je zivio 960 godina. Bio mu je određen život od 1000 godina, ali mu je oduzeto 40 godina života. Mnogi hadisi kod Tirmizije i drugih, koji su sahih po Muslimovim uvjetima, a biljeze se od Ebu Hurejre kojiprenosi da je Poslanik s.a.v.s. rekao:

Kad je Allah stvorio Adema potra ga po ledzima i iz ledza njegovih izadzose svi Ademovi potomci koji ce doci do Sudnjeg dana. Adem upita:

-Gospodaru, ko su ovi?

-Tvoji potomci!

Médzu ocima svakog covjeka je bilo svjetlo. Adem se posebno svidjelo svjetlo jednog covjeka. Upita:

-Gospodaru, ko je ovo?

- Covjek koji ce doci sa posljednjim narodima, zove se Davud.

-Gospodaru, koliki si mu život odredio?

-Sezdeset godina.

-Samo! Podaj mu od mene cetrdeset.

Allah svojom moci ucini tako. Kad je život Adema bio na izmaku, dosao mu je Melek smrti. Adem je, kao i svi poslanici, znao koliko ce živjeti. Mislio je da ima jos cetrdeset godina, ali je zaboravio da ih je dao Davudu. Adem to zanijska. I potomci njegovi nijecu. Adem je zaboravio. I ljudi zaboravljaju. Adem je pogrijsio i potomci njegovi grijsje. Kazu da je i sama rijec insan - nastala od arapske rijeci nisjan - zaborav.

Pred smrt Adem, ?Sil, je ostavio Sita da vodi covjecanstvo putem hajra. Sit znaci poklon, dar od Allaha, jer se rodio nakon ubistva Habila, zbog kojeg je Adem mnogo tugovao. Ebu-Zerr prica kako je cuo Resulullaha s.a.v.s. kad je rekao:

Allah je objavio stotinu suhufa i cetiri knjige, samo Situ je objavio pedeset suhufa. (Tefsirul Kurtubijj, 1/180.)

Suhufa u kojima su bili upute i zakoni po kojima ce ljudi organizirati svoj život. Pocetak covjecanstva je trebao ustroj i organizaciju života. Adem je poducio Sita vecini znanja kojeg je imao, ali ga nije mogao poduciti svemu onome cemu je njega Allah poducio. Adem je direktno od Allaha poducen. Samo je to savrsena poduka. Svako ljudsko poducavanje je nepotpuno. Sit je ljude pocao poducavati zanatima, racunanju dana i noci, kulturi, ibadetu i si.

Imam Ahmed biljezi od Zumret Sadija da je rekao:

" Vidio sam sejsa koji je drzao predavanje u Medini. Upitao sam: 'Ko je ovo?' Ubej ibn Ka'b, jedan od najupucenijih ashaba u Kur'an i njegov komentar. Rekao je: 'Kad je Adem clokao smrtni cas rekao je sinovima svojim: 'Pozelio sam dzennetskih plodova'. Dzennetski plodovi su kao dunjalucki: jabuka, nar,

grozde, samo sto se ne mogu pokvariti kao dunjalucki plodovi. 'Sinovi moji, idite i potrazite ih'. Djeca odose ne bi li babi donijeli tih plodova. Idući tako, sretose meleke u liku ljudi. U rukama im bijase cefini, tabut namirisani i druge stvari potrebne za ukop. Rekose: 'O sinovi Ademovi, sta trazite?' 'Babo nam je bolestan, zazelio se plodova Dzenneta'. 'Vratite se, vasem ocu je dosao kraj'. Kad ih Hava ugleda, poznađe da su meleki. Pride Ademu i poce ga nagovarati" .

Nije zeljela da umre. Adem joj rece:

Dalje odmeney sve ovo je zbog tvog ranijeg nagovaranja.

Ostavi mené i meleke moga Gospodara Uzvisenog! (Ahmedov Musned, hadis 20288.)

Meleki mu dusu uzese, okupase ga, mezar mu nacinise i prije nego ga pokopase dzenazu mu klanjase, a sinovima Ademovim rekose:

O sinovi Ademovi, ovako sa umrlim postupite. (Ahmedov Musned, hadis 20288.)

Umre Adem a.s. nakon zivota cijelog provedenog u ta'atu pokornosti Allahu dz.s. Nikad, osim jednom kad je kusao plodove drveta, neposlusan Allahu dz.s. nije bio u toku devetsto sezdeset godina zivota na Zernlji nikad nije neposlusan Gospodaru svome bio. Nas otacAdem a.s.Je veliki uzor kako se zivi na zemlji i robuje Allahu dz.s. Hava je umrla godinu dana nakon Ademove smrti.

Sit a.s

Sit a.s. naslijedi vlast i poslanstvo nakon Adema, a.s. Vladao je pravedno, ali se nered prosirio dolinom u kojoj su zivjeli potomci Kabilovi. Zlocin ubistva je bio posebno rasprostranjen kod njih. Poceli su se medusobno ubijati i ubijati one koji su prolazili kroz predjele u kojima su zivjeli.

Ibnu Abbas pojasnjavauci rijeci Uzvisenog:

... i ljepotu svoju, kao u davno pagansko doba, ne pokazujte.(Al-Ahzab,33.)

Kaze: Kabilovi potomci su nastanili doline, a ostali brda. Muskarci brda su bili lijepi, a zene su im bile zdepaste; a zene u dolini su bile lijepe, a muskarci zdepasti. Iblis u dolini sve vise siri nered. Dode covjeku u liku djecaka, pocne mu hizmetiti. Poce ih poducavati svirci i pjesmi. Frulom ocara druge i oni na brdu su ga culi i kradom slusali. Kakav je to zvuk?! Kabilovi su odredili sebi dan za praznik. Svi bi se na jednom mjestu okupili jednom godisnje. Na praznik zene su otkrivene, ljepotu svoju muskarcima pokazivale. Muskarci brda su bili odusevljeni ljepotom zena doline. Pocese kradom dolaziti i gledati ih. Sitov serijat je naredivao: Zabranjeno je mijesanje sa potomcima Kabilovim.

Pod utjecajem strasti pocese se oglusavati o Sitov zakon i mjesati se sa Kabilovim potomcima. Jedan sa brda ih napade za bajram. U pocetku su dolazili i samo gledali, potom pocese redovno dolaziti. I poce zinaluk blud. Tako bi prvi blud na Zemlji. Ibnu Abbas kaze: "To je prvi dzahilijjet."Nered se sve vise sirio zemljom.

Sit a.s. je nastojao pozivati svoj narod i sacuvati ono sto je od hajra ostalo, zabranjivati mijesanje, ali je sejtan cinio svoje spletke. I poce broj Kabilovih potomaka rasti, a broj Sitovih opadati.

Idris a.s.

Vecina istrazivaca misle da su u ove piramide, mezarja h.z. Idriza a.s. i h.z. Sita a.s.koji se nalazu u platou Giza u blizini Kaira,Egipat a Allah to najbolje zna.

I tako je bilo sve dok nije dosao Idris ibn Jarid ibn Mehlaid ibn Kinan ibn Emis ibn Sit ibn Adem. Dakle, Sit mu je bio peti djed. Idris se rodio za Ademova zivota. Zivio je stotinu dvadeset godina u toku Ademovog zivota. Kad Adem i Sit umriyese, Allah, ilfe, odabra Idrisa za poslanika i vjerovjesnika. U hadisu se kaze da je Idris a.s. prvi poslanik poslije Adema i Sita, prvi koji je perom pisao, lijep, visok, guste brade, jak, misicav, lijepo graden, zamisljen, sutljiv, miran. Kad bi hodao u zemlju bi gledao, pomalo tuzna lica, mnogo razmisljao o Allahovoj moci i stvorenjima, kad bi govorio povisio bi glas i mrdao kaziprstom. Precizan opis Idrisa a.s.

Slijedio je serijat Sita a.s.i dodao je jos neke odredbe serijta jer je i sam bio resul - vjerovjesnik. Kad je sagledao nered na zemlji i kad su ucestali napadi na njih, propisa dzihad i bi prvi koji se borio na Allahovom piitu. Prvi koji je porobio i zarobio. Opremio je vojsku konjanika i pjesaka, napao i porazio narod Kabilov. Od tog vremena traje rat istine i lazi, dobra i zla, pravde i nepravde. Ne spominje se puno o Idrisu a.s. osim sto Allah dz.s.govoreci o Idrisu kaze:

" spomeni u Knjizi Idrisa! On je bio istinoljubiv, i vjerovjesnik i visoke pocasti smo mu dali. (Maryam, 56.)

O njegovom visokom poloza ju govori hadis kojeg biljeze Buharija i Muslim kako je Muhammed s.a.v.s. sreo u noci Israa i Miradza Idrisa na cetvrtom nebu.

Ibn Dzerir, na stranici 9/120, o tom visokom mjestu prenosi predaju koju biljeze vecina mufesira, iako nisam nasao autentican hadis, ali obzirom da taj doga daj svi spominju i ja cu ga spomenuti: Od Hilal ibn Jesara se prenosi da je Ibn Abbas u mom prisustvu pitao Ubej ibn Ka'ba:

-Sta znace Allahove rijeci o Idrisu : "I visoke pocasti smo mu dali?"

-Allah dz.s. je objavio Idrisu: "Tvoje dobro djelo eu svaki dan vrednovati koliko vrednujem dobra djela svih Ademovih sinova zajedno u jednom danu."

Idris je volio da sto vise dobra ucini tako sto ce sto duze zivjeti. Od meleka sa kojim je bio blizak zatrazi da se zauzme kod Meleka smrti da mu smrt pomakne, kako bi jos vise dobra ucinio. Melek mu rece: Ne znam, Melek smrti je pod naredbom, izvrsava naredbe Allaha, H-, ali, pokusat eu. Ponese ga na krilima prema Meleku smrti. Poslaniei su imali poseban polo zaj kod Meleka smrti. Nisu im duse uzimali prije nego ih iz postovanja upitaju: "Zelite li sada umrijeti?" Tako je bilo i sa Muhammedom s.a.v.s. kad mu je dato da odabere zivot ili smrt, pa je rekao:

Svakako, biram najvece stepene dzenneta. (Ahmedov Musned, hadis 25143.)

Melek ga ponese i kad bi na cetvrtom nebu sretose Meleka smrti i melekga obavijesti o njihovoj zelji.

Melek smrti upita:

-A gdje je Idris? Na mojim krilima, nosim ga.

-Ja cudna li cuda, Allah me posla i rece: "Uzmi dusu Idrisovu na cetvrtom nebu!" Pomislio sam: Kako eu mu uzeti dusu na cetvrtom nebu kad on zivi na Zemlji. Ko ce ga popeti na cetvrto nebo!

Dusa Idrisova je uzeta na cetvrtom nebu to je znacenje ajeta : "visoke pocasti smo mu dali."

Umro je Idris, a ne bi poslan drugi poslanik. Ljudi su ostavljeni da zive po serijatu Sitovom, Idrisovom i Ademovom.

Nered se zemljom jos vise prosiri. Ljudi su svaki dan sanio vise fesada cinili. Ostali su u tevhidu. Jos nema pojave kipova. Hil/adu godmaposhjtAdema sviljudina Zemljisu bilimonotdsli. Cinili grijehes jesu, ali su bili muvchhidin svi su vjerovali u Jednog i Jedinog Allaha dz.s." Svi ljudi su bili jedan ummet." Sve dok ne pocese obozavati kipove.

A kako je pocelo obozavanje kipova? Ljudi su voljeli ucene i dobre, druzili se sa njima, ali su teske grijehes cinili, bas kao i danas. O tome u sljedecem nastavku. insallah.

Nuh a.s.

Hiljadu godina nakon smrti Adema a.s. ljudi su bili u tevhidu vjerovali su u jednog Boga. Uprkos tome cinili su mnoga zla. Bilo je medu njima dobrih Allahovih robova, Ljudi su ih voljeli, postovali i bili bliski sa njima, ali, opet, cinili su losa djela. Bas kao i danas. Srest ces nekoga kako hvali ulemu i dobre ljude, ali on sam grijesi.

U komentaru ajeta: I govore: "Nikako bozanstva svoja ne ostavljajte, i nikako ni Vedda, ni Suvaa, a ni Jegusa, ni Jeuka, ni Nesra ne napustajte!" (Nuh, 23.)

Buharija biljezi od Ibn Abbasa da je rekao: "To su imena dobrih ljudi iz naroda Nuhovog, koji su zivjeli prije nego je poslan Nuh a.s. Kad pomriješ ti dobri ljudi, sejtan nagovori njihove sunarodnjake: Postavite na mjestu, gdje su oni sjedili i ljude podsticali na cinjenje dobra, neki znak - kamen - i nazovite taj kamen njihovim imenom. Kako ih ne biste zaboravili i kako bi vas to stalno podsjećalo na ono sto su vam oni govorili i na njihovo dobro.

Tako i uradise. Ovo je Vuddov kamen, ovo Suvaov i tako redom. Postavise kamenje, ali ih nisu obozavali, samo da tako stoje.

Kad pomrije generacija koja je znala pricu o kamenju, dodze druga generacija kojoj ta prica nije bila poznata, pocese ih dodirivati, bericeta radi, nesta iluma - znanja i vremenom ih pocese obozavati. Ibn Abbas kaze: "Arapi su kasnije od naroda Nuhovog naslijedili obozavanje kipova."

Prosiri se sirk - mnogobostvo i posta osnova tako da na zemlji nije bilo nijednog muvehida - covjeka koji je vjerovao u jednog Boga, svi su bili kafiri, osim Nuha a.s.

Nuh je bio sin Lamita ibn Mutosalih ibn Idris. Idris a.s. je bio otac njegovog djeda. Ljudi su tada bili dugovjecni. Zivjeli su stotinama godina. Sam Nuh a.s. je zivio vise od hiljadu godina.

U takvim uvjetima je poslan Nuh a.s. koji je bio resul - vjerovjesnik.

Buhari od Ibn Abbasa biljezi da je Resulullah s.a.v.s.rekao: "Izmedzu Adema i Nuha je bilo deset stoljeca (1 000godina) svi su bili u tevhidu, zatim se prosirio sirk. "

Dosao je Nuh a.s. i ulozio velicanstven trud u pozivanju ljudi Allahu dz.s.

Allah dz.s.u Kur'ani-Kerimu kaze:

Mi smo poslali Nuha narodu njegovu: "Opominji narod svoj prije nego sto ga stigne patnja nesnosna!"

"O narode moj" - govorio je on "ja vas otvoreno opominjem: 'Allahu se klanjajte i Njega se bojte i meni poslusni budite,

On ce vam grijehes vase oprostiti i u zivotu vas do određenog casa ostaviti, a kada Allahov određeni čas dode, zaista se nece, nekaznate, odgoditi.'" (Nuh, 1.-5.)

Ulozio je ogroman trud pozivajuci ih: Kod kuće, na putu, tajno, javno, pojedinačno, skupno, danju, nocu i tako dévêt stotina i pedeset godina!

On rece: "Gospodaru moj, ja sam narod svoj i nocu i danju, doista, pozivao, ali ga je pozivanje moje jos vise udaljilo.

I kad god sam ih pozivao da im oprostis, prste su svoje u usi stavljali i haljinama svojim se pokrivali - bili su uporni i pretjerano oholi.

Zatim, ja sam ih otvoreno pozivao,

a onda sam im javno objavljivao i u povjerenju im saputao,

i govorio: 'Trazite od Gospodara svoga oprost jer On, doista, mnogo prasta;

On ce vam kisu obilnu slati

i pomoci ce vas imanjima i sinovima, i dat ce vam basée, i rijeke cevamdati.

Sta vam je, zasto se Allahove sile ne bojite, a On vas postepeno stvara?!

Zar ne vidite kako je Allah sedam nebasa, jedno iznad drugog, stvorio,

i na njima Mjesec svjetlim dao, a Sunce svjetiljkom ucinio?

Allah vas od zemlje poput bilja stvara,

zatim vas u nju vraća i iz nje ce vas sigurno izvesti.

Allah vam je Zemlju ucinio ravnom,

da biste po njoj hodali putevima prostranim.¹" (Nuh, 5.-20.)

Hajr od imana nije samo na ahiretu, vidimo da i na dunjaluku dolazi mnogostruko dobro koje je rezultat vjerovanja.

Zasto ne postujete Allaha koji vas od kapi sjemena stvori?

Sta vam je, zasto se Allahove sile ne bojite, a On vas postepeno stvara?! (Nuh, 13.-14.)

U to vrijeme Nuhovim. narodom je vladao vladar nevjernik - kafir. Naredi svima da ne slusaju Nuha, da se s njim ne druze i da ne napustaju obozavanje kipova. Narod Nuhov je ostavio Nuha, a slijedio vladara. Otuda Nuhove riječi:

Nuh rece: "Gospodaru moj, oni mené ne slusaju i povode se za onima cije bogatstvo i djeca samo njihovu propast uvecavaju."

(Nuh, 21.)

. . . i spletke velike snuju. (Nuh, 22.)

Spletke kojima guse i prikrivaju Istinu. Posebno spletke vezane za zapovijedi da se Nuh ne slusa.

Nuh a.s. ih je, i pored toga, pozivao.

Kralj uvidje kako su svi oni koji slijede Nuha a.s. siromasni. Spominje se da je Nuhovih sljedbenika bilo svega deset, najvise osamdeset ljudi za 950 godina.

Kralj se posluži cudnom varkom. Ponudi Nuhu: Dozvolit cemo ti da pozivas, i dozvolit cemo ljudima da te saslušaju, ali pod jednim uvjetom, a to je: otjeraj tu sirotinju, slabe i prezrene od sebe. Mi smo velikani, ne dolikuje nam sijelo sa fukarom. Mi imamo posebno mjesto. Ako zelis nas, otjeraj one tamo!

Glavesine naroda njegova, oni koji nisu vjerovali, rekose: "Koliko mi vidimo, ti si covjek kao i mi, a vidimo da te bez ikakva razmisljanja slijede samo oni koji su niko i nista medu nama; ne vidimo da ste vi imalo od nas bolji, stavise, mislirno da ste lazljivci."

"O narode moj" -govorio je on "da vidimo! Ako je meni jasno ko je Gospodar moj i ako mi je On od Sebe dao vjerovjesništvo, a vi ste slijepi za to, zar da vas siimmo da to protiv volje vase priznate?

O narode moj! Za ovo ja od vas ne trazim blaga, Allah ce mené nagraditi. I ja necu otjerati vjernike, oni ce pred Gospodara svoga izici; ali, ja vidim da ste vi narod koji ne zna.

O narode moj! Ko bi me od Allaha odbranio kad bih ja otjerao njih? Zasto se ne urazumite?

Ja vam ne kazem: 'U mené su Allahove riznice' -niti: 'Meni je poznata buducnost' -niti kazem: 'Ja sam melek', * a ne govorim ni o onima koje vase oci s prezirom gledaju: 'Allah im nikakvo dobro nece dati' - ta Allah dobro zna sta je u dusama njihovim -jer bi se tada ogriješio".

"O Nuhu", ' rekose oni "ti si zelio da se s narna raspravljas i dugo si raspravljao. Daj neka se ostvari ono sto nam prijetis, ako istinu govoris!"

"To ce vam uciniti samo Allah ako bude htio" -rece on -, "i vi necete moc umaci." (Hud, 27. -33.

"Dosta rasprave," rekose, "zbog tako malog broja njih odrices se svih nas!"

Ovdje pocinje otvoreni sukob, suceljavanje. Pocese izazivanja.

Kazi im povijest o Nuhu! Kad on rece narodu svome: "O narode moj, ako vam je dodijao moj boravak

među vama i moje opominjanje Allahovim dokazima, - a ja se stalno uzdam u Allaha -onda se, zajedno sa bozanstvima svojim, odlucite, i to ne krijte; zatim to nada mnom izvršite i ne odgadjajte!" (Yunus, 71.)

Izazivam vas da me ubijete, ako smijete. Ali to narod Nuhov nije htio uciniti. Pustise ga, govoreci: Lud je, ostavite ga!

Doslo je dotle da su prestali prihvatati vjeru i u nju ulaziti. Stotinama godina niko nije htio povjerovati u ono cemu je Nuh a.s. pozivao.

Svaka generacija koja bi dosla bila je gora od one prethodne. Nuh a.s. ih je opet, uprkos svemu, pozivao i pozivao.

Ovdje dode vahj-objava od Allaha dz.s. sa velikom naredbom. Dzibril mu dodze i obavijesti ga o onome sto je Allah dz.s. odredio.

I Nuhu bi objavljeno: "Osim onih koji su vec vjernici, niko vise iz naroda tvoga nece vjernik postati, zato se ne zalostite zbog onoga sto oni stalno ciné." (Hud, 36.)

Bila je to Allahova odredba. Nuh a.s. nije gubio nadu. Dèvèt stotina i pedeset godina se nije predao. Ovaj puta je dosla objava: Nece vjerovati! Gotovo je! Allah dz.s. je tako odredio. Vise ih uputiti sigurno ne mozes. Tada se Nuh a.s. predade, pred narodom nevjernickim. Tom prilikom ih proklete, uceci dovu protiv njih:

I Nuh rece: "Gospodaru moj, ne ostavi na Zemlji nijednog nevjernika, jer, ako ih ostavis, oni ce robove Tvoje u zabludu zavoditi i samo ce gresnika i nevjernika radati!" (Nuh, 26.-27.)

I u drugim ajetima Nuh je ucio dovu protiv njih:

"Gospodaru moj," -rece on- "narod moj me u laz utjeruje, pa Ti meni i njima presudi i mené i vjernike koji su sa mnom spasi!" (As-Su'ara 117.-118.)

Ovdje dolazi objava (vahj) u kojoj se nareduje Nuhu da pravi ladzu.

I Mi mu objavismo: "Gradi ladzu pod Nasom paznjom i prema Nasem nadahnucu." (Al-Mu'minun, 27.)

Po Allahovoj zapovijedi. Uradi ovako: ovdje zakucaj ekser a ovdje postavi gredu. Dzibril je dolazio i ucio ga kako ce praviti ladu. Veliku, ogromnu ladu. Postoje predaje kako je Nuh a.s. tu ladzu gradio stotinu godina. Dugo! Nije imao ni drveca za pravljenje lade. Sadio je drvece pa od njega pravio ladu! Ladu je pravio na brdu iako nigdje u blizini nije bilo vode. Dode objava:

I gradi ladu pred Nama i po Nasem nadahnucu, i ne obracaj Mi se vise zbog nevjernika -oni ce sigurno bit potopljeni! (Hud, 37.)

Nemoj vise da bi za njih oprosta (istigfara) trazio. Gotovo je! Allah je tako odredio. Poce Nuh saditi pa sjeci drvece za ladu, a od zeljeza kovati eksere. Dolazili ljudi i u cudu gledali. Nuh ih vise nije pozivao. Poceo praviti ladu! Pocese mu se rugati. Predaje spominju kako su mu govorili:

"O Nuhu, zar si postao tesar nakon sto si bio poslanik?!"

Nuh! Hej , lada na brdu! Rekli smo da si ti caknut. Nisu nam vjerovali. Poce ruganje koje je spomenuto u Kur'anu.

I on je gradio ladu. I kad god bi pored njega prolazile glavesine naroda njcgova, rugaie bi mu se. "Ako se vi rugate nama" ' govorio je on "rugat cemo se i mi vama, onako kako se vi rugate." (Hud, 38.)

Ibnu Abbas opisujuci ladu kaze: "Gradio je Nuh ladu na brdu Buda. Duga je bila 300 lakata (duzine Ademovih lakata), kazu da je to vise od jednog kilometra, skine 50 lakata, a visine 30 lakata, zatvorene palube poput lopte. Na tri sprata, za svaki sprat sagradi posebna vrata."

Ta ladza i danas postoji. Allah dz.s. je obecao da ce je sacuvati, nece je unistiti.

I Mi to ostavismo kao pouku - pa ima li koga ko bi pouku primio?(Al-Qamar,15.)

U ovom vijeku, na jednom brdu u Turskoj, uspjeli su pronaci Nuhovu ladu. Tacno onakvu kakvu smo opisali: prepolovljenu na dva dijela, loptastu i sa tri sprata.

Potom nastupi potop - tufan. Allah dz.s. dade znak Nuhu a.s. za potop, i rece: "Kad vidis taj znak ukrcaj se na ladzu. Sa sobom uzmi od svake vrste zivotinja po jedan par (musko i zensko)!" Taj znak je bio: Et-Tennur. Mufeski se razilaze sta je to Et-Tennur. Jedni kazu da su to izvori vode, ipak ispravno misljenje je da je Et-Tennur- pec u kojoj se pece kruh, mjesto na kojem gori vatra u kuci. Allah dz.s. mu rece: "Kad voda izade iz Tennura peci - ukrcaj se zajedno sa parovima zivotinja na ladu."

I kad je zapovijed Nasa pala i voda iz peći pokuljala, Mi smo rekli: "Ukrcaj u ladu od svake životinjske vrste po jedan par, i celjad svoju 'osim onih o kojima je bilo govora i vjernike!" - a malo je bilo onih koji su s njim vjerovali. (Hud, 40.)

Njih svega osamdeset ili čak deset osoba.

Nuh a.s. ugleda alamet-znak. Voda potece iz Tennura. Pohita ka ladi koja je bila iznad sela u kojem je živio. Kad tamo ugleda sve životinje koje su živjele na zemlji poredane čekaju pred ladom. Čekaju dozvolu da se ukrcaju. Od svake vrste po jedan par stoji. Allahovom naredbom dosli su sa raznih strana svijeta i čekaju dozvolu da se popnu na ladu.

I Nuh se sa životinjama ukrca na ladu. Dode naredba od Allaha dz.s. o potopu zemlje i svega što se nalazilo u zemlji ili na zemlji.

Mi smo kapije nebeske pootvarali vodi koja je neprestano lila, i učinili da iz zemlje izvori provru, i vode su se sastajale kako je određeno bilo. (Al-Qamar, 11.-12.)

Nije to bila obična kisa. Bio je to potop! Svi se u vodi počese utapati, ljudi i životinje. Svi! Allah dz.s. kaze:

Njega i porodicu njegovu nevolje teske smo spasili i samo potomke njegove u životu ostavili, i u narastajima kasnijim mu spomen sacuvali:

"Mir Nuhu od svjetova svih! "

Eto tako Mi nagradujemo one koji dobra djela čine,

on je bio rob Nas, vjernik,

a ostale smo poslije potopili. (As-Saffat, 76.-82.)

Voda je toliko porasla dok nije postala veća od najvećeg brda za petnaest metara, čak su i najveća brda potopljena. Allah dz.s. opisuje tu vodu veličanstvenom.

I lada ih je ponijela na valovima velikim kao brda. (Hud, 42.) Nuh se pope na ladu. Sa prvim pokretima lade rece:

I on rece: "Ukrcajte se u nju, u ime Allaha, neka plovi i neka pristane! Gospodar moj, uistinu, prasta i samilostan je." (Hud, 41 .)

Allah mu naredi:

Pa kad se smjestis u ladu, ti i oni koji su uz tebe - reci; "Hvala Allahu, koji nas je spasio naroda koji ne vjeruje!"

I reci: "Gospodaru moj, iskrcaj me na blagoslovljano mjesto, Ti to najbolje umiješ!" (Al-Mu'minum, 28.-29.)

Allah je obećao Nuhu da će spasiti njega i njegovu porodicu. Svi su bili sa njim na ladzi, osim sina njegova. Čak je i žena njegova bila sa njim na ladzi. Ona žena koju Allah dz.s. navodi kao primjer nevjernice u Kur'anu, ta supruga, nevjernica, je već bila umrla:

Allah navodi kao pouku onima koji ne vjeruju ženu Nuhovu i ženu Lutovu: bile su udate za dva cestita roba Nasa, ali su prema njima licemjerne bile - i njih dvojica im neće ništa moći kod Allaha pomoći i reci će se: "Ulazite vas dvije u vatru, sa onima koji ulaze!" (At-Tahrim, 10.)

Svi iz porodice Nuhove su bili sa njim, osim jednog sina koji se zvao Ken'an. Nevjernik je bio.

I Nuh zovnu sina svoga koji se nalazio podaleko: "O sinko moj, ukrcaj se s nama, ne budi s nevjernicima!"

A on rece: "Sklonicu se na kakvo brdo koje će me od vode zaštititi." "Niko danas Allahove kazne neće posteden biti, osim onoga kome se On smilovao!" -rece Nuh, i val ih razdvoji, i on potopljen bi. (Hud, 42.-43.)

Nuh a.s. je imao obećanje od Allaha, i to, da će njegova porodica spasenabiti:

A Nuh je bio zamolio Gospodara svoga i rekao: "Gospodaru moj, sin moj je celjade moje, a obećanje Tvoje je zaista istinito i Ti si od mudrih najmudriji!" (Hud, 45.)

Nuh se nije protivio Allahovoj odredbi, samo je tražio pojašnjenje: "Ti si od mudrih najmudriji" - (predaje se Allahovoj mudrosti),

"O Nuhu, on nije celjade tvoje" -rekao je On ""jer radi ono što ne valja, zato Me ne moli za ono što ne znaš! Savjetujem ti da neznalica ne budeš." (Hud, 46.)

Kufr - nevjerovanje kida rodbinsku vezu. Veza između vjernika (mu'mina) i vjernika je jaca od veze između brata i brata kafira. Istinsko bratstvo je sagrađeno na imanu, a kufr kida rodbinske veze. Nije

rekao Allah dz.s." on je nevjernik", nego je rekao-"on nije celjade tvoje, prekinuta je veza imana, a time i rodbinska veza medzu vama. Poznato nam je da po hadisu: " Nevjernik ne moze naslijediti vjernika."

"On nije celjade tvoje" -rekao je On -" on je lose djelo." (Hud, 46.)

Nije rekao "Radio je ono sto ne valja, nego takav sin koji je cinio grijeh i razvrat i sam je postao nevaljalo djelo. On je "lose djelo."

Zato Me ne moli za ono sto ne znas! Savjetujem ti da neznalica ne budes. (Hud, 46.)

Nemoj ciniti takvu gresku. Ne zaboravi, to je akida (vjerovanje), a ona je osnova svih veza. Tada, brzo, Nuh se pokaja i rece:

"Gospodaru moj" - rece -"Tebi se ja uticem da Te vise nikad ne zamolim za ono sto ne znam! Ako mi ne oprostis i ne smilujes mi se, bit cu izgubljen." (Hud, 47.)

Nikada Nuh Allahu neposlusn nije bio. I nikada grijeh prema Allahu nije ucinio, osim sto je upitao za siiiia umjesto da zadovoljan bude Allahovom odredbom.

Plovila je lada po valovima visokim poput planina. Potopljena bi zemlja i sve sto je na njoj, ljudi, zivotinje i ptice pomriješe. Sve pomrije! Nista zivo ne osta, osim ono sto je bilo na lazi.

Po predaji Ibnu Abbasa oni ostadose na ladzi sest mjeseci. Po mnogim rivajetima sisli su sa lade na kopno na Dan asure, desetog muharrema. Po mnogim predajama Nuh a.s. je postio deseti muharrem kao znak zahvalnosti Allahu dz.s. koji je njega i njegovu porodicu spasio od potopa.

Završi se potop naredbom Allaha dz.s.

I bi receno: "O Zemljo, gutaj vodu svoju, ati, o nebo, prestani"! I voda se povuce i ispuni se odredba, a lada pristade na planini Al' Dzudi, i bi receno: "Daleko nek je narod nevjernicki! "(Hud, 44.)

Nuhu dode poziv:

"O Nuhu" - bi receno -"iskrcaj se, s pozdravom Nasim i blagoslovima tebi i ummétima koji ce se izroditi od ovih koji su s tobom! "(Hud, 48.)

Ummeti: ljudi, zivotinje,svjetovi.

Bit ce naroda kojima cemo davati da uzivaju, a koje ce poslije snaci Nasa kazna nesnosna! (Hud, 48.)

Znacenje ajeta je: Od ovih tvojih potomaka koji su s tobom na ladzi, ce nastati narodi kojima cemo dati da uzivaju u imanu i dunjaluku, a bice i naroda nevjernickih koje ce, nakon njihovog nijekanja i oholosti, snaci Nasa patnja nesnosna.

Mnoge predaje kazu kako je Nuh a.s. cijelih sest mjeseci cekajuci prestanak potopa neprestano slao goluba koji bi se vracao bez icega,

pa ga slao pa se opet prazan vracao. Jednog dana ga Nuh a.s. posla i golub se vrati sa maslinovom grancicom u kljunu. Nuh shvati da se voda povukla i da je bilje pocelo rasti. Ponovo posla goluba koji ovaj put na nogama donese zemlje. Stajao je dakle na zemlji. Nuh a.s. shvati kako je potop (tufan) završen. To se biljezi u nasim povijesnim knjigama. Otuda ljudi kazu: golub mira i maslinova grancica. I spusti se Nuh sa ladze na zemlju na kojoj, osim njega i onih sa njim, drugih ljudi bilo nije. Cijelo covjecanstvo je bilo potopljeno! Naravno, ljudi toga vremena su nastanjivali samo uski pojas Arapskog poluotoka i okoline Palestine. Zatim Allah dz.s. ucini neplodnim sve ljude koji su sa njim spaseni. Niko im se vise nije rodio, samo Nuh a.s. i njegova zena bijahu potomstvom obdareni. Na zemlji nastavise zivjeti, do dana danasnjeg, samo potomci Nuha a.s. Zbog toga Nuha nazivaju: Drugi otac covjecanstva ili Drugi Adem, jer svi ljudi, jos od toga vremena, vode porijeklo od Nuha a.s.

To je u Kur'anu spomenuto:

A kada nas je Nuh zovnuo, Mi smo se lijepo odazvali, njega i porodicu njegovu nevolje teske smo spasili i samo potomke njegove u zivotu ostavili. (As-Saffat, 76.-79.) b

Nuh a.s. je imao tri sina. Najstariji se zvao Sam, njegovi potomci su bijeli sa malo crnog u sebi. Drugi sin se zvao Ham, njegovi potomci su crni sa malo bijelog u sebi. Trecem je bilo ime Jafit, njegovi potomci su smeđi i crveni.

Arap i Izraelcani vode porijeklo od Sama, danas su poznati kao semitska skupina naroda. Afrikanci vode porijeklo od Hama, a Turci, narodi istocne Azije i Evropljani od Jafita.

Nuh a.s. je nakon potopa zivio jos tristo pedeset godina. I to vrijeme je proveo u ibadetu i obozavanju Allaha, Jednog i Jedinog.

Bio je, kako ga Allah dz.s. opisuje:" zahvalni rob."

U hadisu kojeg biljezi Ibnu Madzdz, Muhammed s.a.v.s. opisuje Nuhov post i kaze:

Nuh je neprekidno postio svaki dan, osim dana Bajrama. (Ibnu Madzdzin Sunen, hadis 1714.)

Umro je Nuh a.s. i pokopan je, po najjacim predajama, u Mekki. Neke predaje kazu da je ukopan u mjestu Kirkil-Beka' u Libanonu.

Salih a.s.

Prolazili su dani i ljudi se ponovo vratise kufru podgovoreni Iblisom prokletim koji ni trenu jednog ne ostavlja ljude. Nevjerovanje se opet rasiri zemljom, dodze jos jedan plemeniti poslanik da upozori ljude na opasnost nijekanja Allaha, dz.s..Bio je to Salih, a.s. On je od Semudovih potomaka. On je Salih ibn Ubejd ibn Isaf ibn Masih ibn Ubejd ibn Hazir ibn Semud ibn Ad ibn Irem ibn Sam ibn Nuh.

On je iz naroda Semuda, a Semud je iz Ada. Pripadnici naroda Semud su napustili Jemen, i nastanili se na sjeveru Arapskog poluotoka. Nastanili su podrucje zvano Hidzr. I to je naziv jos jedne kur'anske sure. Pored sure Al-Hidzr i sure Hud i Al-Ahkaf govore o ovim događajima.

Allah,dz.s, kaze:

I stanovnici Hidzra su poslanike laznim smatrali. (Al-Higr, 80.)Stanovnici Hidzra su, dakle, narod Salihov - Semud. Stanovali su u Medainu Salih - Hidzru, podrucju oko 380 km sjeverozapadno od Medine.

Naslijedili su umjece gradjevinarstva od naroda Ad. Kuce su po vrhovima brda gradili.

I Semudom, koji je stijene u dolini klesao. (Al-Fagr, 9.)A i Ada i Semuda - ostaci domova njihovih su vam vidljivi.

(Al-'Ankabut, 38.)

Allah, dz.s., nam spominje kako su oni stijene klesali. Imali su ogromnu snagu i moc.

I sjetite se da ste Njegovom voljom postali naslijednici Ada i da vas je On na Zemlji nastanio:u ravninama njezinim palate gradite a u brdima kuce klesete. i neka su vam uvijek na umu Allahove blagodati, i ne cinite zlo po Zemlji nered praveci!(Al-A'raf,74)Potpuno isto kao i narod Ada. Allah, dz.s., im je kao i Adu dao brojne blagodati, ne bi li pouku primili iz onoga sto se dogodilo Adu.

Salih,a.s., im je govorio:

Zar mislite da cete ovdje biti ostavljeni sigurni,u vrtovima i medu izvorima,u usjevima i medu palmama sa plodovimazrelim?Vi u brdima vrlo spretno kuce klesete,zato se bojte Allaha i poslusni meni budite.

(As-Su1 ara, 146. -1 50.)Isto kao sto je Hud,a.s., opominjao svoj narod, tako je cinio i Salih,a.s..

Blagodati koje je Allah,dz.s., dao narodu Semud bile su: u dolinama kuce, po brdima dvord, basce, izvori, palme, Allah dz.s., im je dao vremena ne bi li pouku uzeli iz onoga sto se Adu dogodilo. Ali, oni su, uprkos svemu tome, zanijekali Allaha,dz.s.. Nisu ibret uzeli, nisu lekciju naucili i kipove su za bozanstvo uzeli.

Allah,dz.s., im kao poslanika posla jednog od njih. Njihovog brata Saliha. Prije poslanstva je vazio za mudra, znana i ucena covjeka. Njemu bi se po savjet vracali. Poticao je iz ugledne porodice.

Prizeljkivali su da jednog dana bude njihov velikan.

Kada je zatražio od njih da vjeruju i obozavaju jednog Boga - odbili su i rekli mu:

"O Salihu" - govorili su oni "ti si medu nama prije ovoga cijenjen bio."(Hud,62.)

Salih ih je i dalje pozivao.

I Semudu - brata njihova Saliha. "O narode moj, " govorio je on "klanjajte se samo Allahu, vi drugog

boga osim Njega nemate! On vas od zemlje stvara i daje vam da zivite na njoj! Zato Ga molite da vam oprost, i pokajte Mu se, jer Gospodar moj je, zaista, blizu i odaziva se." (Hud, 61.)Govorio im je: "O narode moj," ' govorio im je on ' "zasto trazite da vas stigne kazna prije nego sto se pokajete? Zasto od Allaha ne trazite oprosta, da bi vam se ukazala milost?" (An-Naml, 46)

Zato se bojte Allaha i poslusni meni budite i ne slusajte naredbe onih koji u zlu pretjeruju,koji na Zemlji ne zavode red vec nered uspostavljaju (As-Su1 ara, 150.-152.)

Opominjao ih je i savjetovao, kao sto je Hud opominjao narod Ad. Ali oni odbise i oglusise se, kao sto je i Ad odbio.

Zar bas njemu, izmedu nas, da bude poslana Objava?! (Al-Qamar, 25.)

Jel to samo on pametan!

Ne, on je lazljivac oholi! (Al-Qamar, 25.)

Rekose oni: "Ti si samo opcinjen." (As-Su ara, 153.)

Dosli su vjetnicima koji su vjerovali sa Salihom. Pitai su ih: Da li vi vjerujete u isto ono u sta Salih vjeruje? Vjerujemo, rekose.s

"A mi, doista, ne vjerujemo u to u sto vi vjerujete" - rekose oni koji su bili oholi. (Al-A'raf, 76.)

Salih ih je pozivao i pozivao. Dotle je doslo da su ga poceli odgoniti. Govorili su mu:

"Mi smatramo hrdavim predznakom tebe i one koji su s tobom!" - rekose oni. (An- Naml, 47.)

Ti si samo hrdzav predznak. Ti si nasa zla kob. Kad god te vidimo, samo nam belaj donosis! Idi od nas!Odlazi

"Od Allaha vam je i dobro i zlo" - rece on "'vi ste narod koji je stavljen u iskusenje." (An-Naml, 47.)

Doslo se dotle da su postali otvoreni neprijatelji. Odbijali su cak i da budu u njegovoj blizini osjecajuci caki u tome pesimizam.

Kada je dotle doslo Salih ih upozori, rece im:

"O narode moj," ' govorio je on - "da vidimo: ako je meni jasno ko je Gospodar moj i ako mi je On sam vjerovjesnistvo dao, pa ko ce me od Allaha odbraniti ako Ga ne budem slusao, ta vi biste samo uvecali propast moju." (Hud, 63.)

Pretpostavite da sam ja vama od Allaha poslanik. I vi mi naredite grijeh. Ako ga ucinim ja sam gubitnik. Vi ste gubitnici!

Tada ga oni izazvase i rekose:

Ti si covjek, kao i mi; zato nam donesi jedno cudo ako je istina to sto govoris! (As-Suara, 154.)Pocese uvjetovati i opisivati cudo. Mi ne zeimo i ne prihvatamo bilo koji ajet - cudo, da bi vjerovali, hocemo ovu veliku stijenu da pukne i iz nje izade deva. Pocese se nadmetati ko ce spomenuti neobicniju zelju. Glavesine su sjedile, izrugivali se Salihu i zanovijetali. Jedan rece:

-Treba da je u desetom mjesecu steonosti. Drugi rece:

-Treba biti crvene boje. Treci:

-Duge dlake. Nekirece:

-Mora biti jako, jako velika - najveca deva koju smo ikada vidjeli. Jedan opet zahtijevase:

-Treba biti tolika da ona sama pije iz bunara dan, a mi svi zajedno popijemo koliko ona za dan. Takva treba biti! Je 1' jasno, pa da mi vjernici kao i ti budemo! Da bi povjerovali ono u sta ti vjerujes!

Salin, S&acirc, im rece:

-Ako vam dode takav znak, takvo cudo kakvo trazite, hocete li povjerovati u ono u sta vas pozivam?

-Naravno da hocemo!

-Sakupite ljude, rece Salih.

Dodose ljudi u dogovoreno vrijeme i Salih zamoli svoga Gospodara, zemlja se zatrese, stijena puče pred njihovim ocima i iz unutrasnjosti stijene izadze ogromna deva, nešto najveće što su u živo tu vidjeli. Apsolutno najveća deva u historiji ljudskog roda. Deva jedna koja popije vode koliko je dovoljno citavom gradu! U utrobi je nosila deseti mjesec mladunce pred dolaskom na ovaj svijet. Tačno onakva kakvom su je opisali oni koji su tražili ajet - čudo. Allah, dž.s., u Kur'anu kaže:

O narode moj, evo ova Allahova kamila je znamenje za vas. (Hud,64.)

Kamila koja nije imala roditelja, kamila koju je Allah stvorio bez ijednog roditelja. Allahova Kamila! Evo ova Allahova kamila je znamenje za vas, pa pustite je neka pase po Allahovoj zemlji i ne činite joj nikakvo zlo, da vas ne bi zadesila kazna bliska. (Hud, 64.) Alah, iSil, im odredi norme ponašanja prema tom Njegovom znamenju, čudu, ajetu.

"Evo, to je kamila" - rece on - "u određeni dan ona će piti, a u poznati dan vi, i ne učinite joj nikakvo zlo da vas ne bi stigla patnja na Velikom danu!" (As-Su'ara, 155.-156.)

Ako se bilo kakva neprijatnost desi toj devi koju ste tražili, stignut će vas kazna. Allah,dž.s., kaže: Mi ćemo poslati kamilu da bismo ih iskusali, pa pričekaj ih i budi strpljiv.

I upozori ih da će se voda između njih i ne dijeliti, svakom obroku pristupit će onaj čiji je red! (Al-Qamar, 27. -28.)Upozoravao ih je Salih i upozoravao: "Ne ispoljavajte neprijateljstvo prema devi, ne zabranjujte joj vodu!"

Allahov poslanik im je doviknuo: "Brinite se o Allahovoj kamili i vremenu kad treba da pije!" (As-Sams,13.)Kad je Salihov narod vidio ovo nesvakidasnje i nepobitno čudo, podijelise se na dva tabora. Manjina među njima postadoše vijernici. Većina naroda Semud osta vijerna svome kufru, uprkos čudu koje su ocima svojim vidjeli. Allah,dž.s., kaže o njima, nakon što su vidjeli čudo: Semudu smo kao vidljivo čudo kamilu dali, ali oni su prema njoj zulum učinili. A čuda saljemo samo da zastrasimo. (Al-Isra1, 59.)Sami sebi su nepravdu (zulum) učinili.

Vi ste tražili čudo i ono vam je doslo pa ste opet sebi nepravdu učinili. Allah,dž.s., o njima kaže: A Mi smo im dokaze Nase bili dali, ali su oni od njih glave okrenuli. (Al-Higr, 81.)

I kaže Uzviseni:

Semudu smo kao vidljivo čudo kamilu dali. (Al-Isra, 59.)Jasan znak, ajet u koji nema nikakve sumnje. Niko nije mogao reci kako su opsihireni, opčinjeni. Deva je živjela tu, pored njih. Danima! Pila sa njima dan, a oni su pili dan. Muzli su njeno mlijeko. Rodila je pred njihovim ocima. Mladunce je doslo potpuno isto, čudo pravo, poput majke. Čudili su se, pratilo bi majku gdje god bi ona isla. Znači, nije bilo prostora za magiju - sihr. Očit dokaz, jasan, nije se radilo o trenucima koji bi brzo prošli. Živjela je sa njima i pored njih dugo vremena.

Semudu smo kao vidljivo čudo kamilu dali, ali oni su prema njoj zulum učinili. A čuda saljemo samo da zastrasimo. (Al-Isra1, 59.)Ostali su zapanjeni ovini čudom, ali samo malo njih je povjerovalo. Oni bi pili dan, potom bi dosla deva drugi dan i sa mladuncetom pila cijeli dan. Dok bi ona pila, muzli su je i svima bi bilo dovoljno to mlijeka što su namuzli.

To im je bila blagodat velika, samo da su uzvjerovali. Ali oni su nevjerovanje odabrali.

Sakupise se glavesine. Razmatrali su situaciju. Rekose: "Plasimo se da nas svijet ne napusti i počne slijediti Saliha. Ova deva nas pàti. Citav dan ne možemo vodu ni dotaknuti. Moramo je čekati. Jos, dok god hoda nasa stoka je se plasi. Bježe nam ovce i deve. Uznemkila nas je ta deva! Moramo je kako znamo, riješiti se". Sastancili bi dugo, dugo. Smisljali način na koji bi se riješili te deve. Izabrase jednog od njih. Historičari kazu da se zvao Kudaribn Salif ibn Dzedea. Pozvase ga i nagodise se sa njim o ubistvu deve. Nije sam Kudar taj koji je učinio to djelo nego je to djelo učinjeno dogovorom svih.

Ali oni pozvase jednog od svojih, pa se on spremi i prekla je i kakve su bile kazna Moja i opomene Moje. (Al-Qamar, 29. -30.)

Muhammed,s.a.v.s., o tom Kudar kaže:

"On je najnesretniji među uprijasnijim narodima". I Allah,dz.s. a ga je spomenuo u Kur'anu, u ajetu: Kad se jedan nesretnik između njih podigao. (As-Sams,12.)Krenu Kudar sa još jednim prijateljem da se dogovori kako će ubiti devu. Imali su mjesto u kojem su sa društvom alkohol pili i nered činili. Bi/o je to društvo dévêt silnika. Zatražio je pomoć od njih u ubistvu deve i svi pristadose da mu pomognu. Sastase se sa ljudima i rekose:

-Mi ne želimo da se kaže kako smo to učinili samo nas dévêt. Svi smo to učinili! Slazete li se da tako bude?

-Slazemo se svi, rekose. Allah,dz.s., kaže:

U gradu je bilo dévêt osoba koje su ne red nego nered činile.

(An-Naml, 48.)

Dévêt mladičica u zenitu snage, bez ikakvog dobra u sebi. U stalnom neredu. Allahov Poslanik s.a.v.s. u hadisu kojeg bilježe Buhari, Muslim, Ahmed i drugi kaže:

Kad se jedan nesretnik i^meâu njih podigao, ustao je čovjek mocan, strasan,jako snažan,poput EbitZ. etn'e. (Ahmedov Musned, hadis 15630.)

Ustao je čovjek snazan, čovjek koga je podržavao i stito cijeli narod.

Ovih dévêt silnika je krenulo prema devi. Deva je svakodnevno sa stijene silazila u selo. Sacekase je na putu. Kad stize, Kudar naredi da je napadnu. Oni to i učine, ali se prepadoše i pobjegose. Kudar im se smijao. Izade pred nju i jednim udarcem joj slomi nogu. Deva pade. Allah,dz.s., kaže:

Ali mu oni nisu povjerovali, već su je zaklali - i Gospodar njihov ih je zbog grijeha njihovih uništio i do posljednjeg istrijebio,i ne strahujući zbog toga od odgovornosti. (As-Sams,14.-15.)O klanju deve Allah,dz.s. kaže:

I zaklase onu kamilu, i zapovijed Gospodara svoga ne poslušase i rekose: "O Salih, učini da nas snadze to čime prijetis, ako si poslanik."(Al-A'raf,77.)Poneseni grijehom, ponosom sejtanskim, oholo izazivase kao da mole da ih se kazni! Zaklase àevupa nakon toga zaklase i njeno mladunce. Kad su mu ubili majku, mladunce pobježe do stijene. Okolise ga i ono zarica tri puta. Ubise i mladunce. Potom se okupise stanovnici sela. Iskomadase i počese se gozbiti devijim mesom. Svi su učestvovali u ovom zločinu, osim vjernika, mu'mina koji odbise učestvovati u tom gnusnom djelu.

Izazivali su Saliha. Kad je Salih čuo šta se dogodilo devi, pozurio je. Zatece zaklane devu i njeno mladunce, a ljude okupljene u gozbi i veselju. Salih ih zovnu riječima:

Ali, oni je zaklase, pa on rece: "Živjet cete u zemlji svojoj još samo tri dana, to je istinita prijetnja." (Hud, 65.)Trazili su kaznu. Odgovor je stigao. Ljudi se sakupise i u razmatranje Salihovu prijetnju uzese. Zaključise: Moramo i Saliha ubiti sgfedno sa njegovom devom. I počese pripreme za Salihovo ubistvo. Allah,dz.s., kaže:

"Zakunite se najtežom zakletvom" - rekose "da ćemo noću njega i porodicu njegovu ubiti, a onda njegovom najbližem krvnom srodniku reci: 'Mi nismo prisustvovali pogibiji porodice njegove, mi, zaista, istinu govorimo.'" (An-Naml, 48. -49.)

Tako i bi! Ovih dévêt krenuse prema Salihovoj kuci kako bi ubili Saliha i one koji su zajedno sa njim vjerovali i obožavali Jednog i Jedinog Allaha. To im je bio jedini grijeh prema tom narodu i jedina optuzba! O tome Allah,dz.s., kaže:

I smisljali su spletke, ali Mi smo ih kaznili onda kad se nisu nadali. (An-Naml, 50.)I počeo uništenje

naroda Semud. Prvi koji su unisteni bili su njih deveterica. Zemlja se zatrese, stijene padose na njih i oni mrtvi i nepomicni ostadose.

Potom nastupi kazna i za ostale. U noci kada je Allah,dz.s., unistio njegovih dévêt dusmana, Salih je sa vjernicima napustio Plidzr -mjesto u kojem su zivjeli. Narodu se desi nesto jako cudno. Prvog dana kazne lica Salihovog naroda postadose zuta. Pocese plakati. Prvi znak kazne koja ce se na njih sruciti. Sljedeceg clana sva lica postadose crvena. Treceg dana sva lica postadose crna. Plakali su, pomagaj sali, trazili pomoc. Pocese sami sebi kabure kopati. Gotovo je! Shvatise kako je prijetnja bila istina od koje nema bjezanja ni izlaza. I stize kazna. Nije to bila jedna vrsta kazne kao Adu vjetar, niti potop kao kazna Nuhovom narodu. Tri vrste kazne. Zato sto im je doslo cudo tacno onakvo kakvo su uvjetovali pa su ga nakon toga zanijekali. Prvo zapoce sa zemljotresom. Padose na koljena. Nisu mogli stajati. Potom munje i gromovi pocese udarati po njima. Kazna zavrsi sa jakim glasom - sajhatun - koja ih sve do ijednog usmrtni. O ovome Allah, Je, kaze:

I zadesi ih strasan potres i oni u zemlji svojoj osvanuse mrtvi, nepomicni. (Al-A'raf, 78.) I o Semudu, kada mu bi receno: "Uzivajte jos izvjesno vrijeme i oni se oglusise o naredenje Gospodara svoga pa ih unisti strasan glas na oci njihove

i ne mogose se ni daci ni od kazne odbraniti." (Ad-Dariyat, 43. -45.) Allah,dz.s. kaze:

A one koji su cinili zlo pogodio je strasan glas i oni su u zemlji svojoj osvanuli mrtvi, nepomicni. (Hud 67.)

Kao da na njoj nikad nisu ni postojali. (Hud 68.)

Kaze Allah, je,:

Mi poslasmo na njih jedan jedini krik, i oni postadose poput zdrobljenog suhog lisca koje sakuplja onaj koji ima tor. (Al-Qamar, 31.)

Allah,dz.s., potpuno unisti Salihov narod Semud. On spasi Saliha i one koji su zajedno sa njim vjerovali.

I kad je dosla kazna Nasa Mi smo miloscu Nasom Saliha i vjernike s njim spasili od sramote toga dana, - Gospodar tvoj je, uistinu, Mocan i Silan. (Hud 66.) Tragovi Semuda su ostali vidljivim do dana danasnjeg! Sjeverozapadno od Medine postoji Medainu Salih.

Allah,dz.s., kaze:

Eno kuca njihovih, puste su zbog nepravde koju su cinili to je zaista pouka narodu koji zna. (An-Neml , 52.) Nemojte sumnjati u istinitost ovog kazivanja! Ostavio je Allah njihove kuce da ih ljudi vide.

Napusti Salih,a.s., to mjesto.

A on ih je vec bio napustio i rekao: "O narode moj, prenio sam vam poslanicu Gospodara svoga i opominjao sam vas, ali vi ne volite one koji opominju." (Al-'Araf, 79.)

Salih,a.s., i vjernici sa njim nastanise se u Palestini, zemlji blagoslovljenoj. Zivio je u gradu Remla u kojem je i umro.

Muhammed,s.a.v.s., za vrijeme Pohoda na Tebuk je prosao kroz Medainu Salih. Ashabi zagrabise vodu iz bunara Salihovog naroda u neke posude, pa Poslanik,s.a.v.s., naredi da se sude polupa a voda prolije. I sva hrana koja je napravljena od te vode da se baci. U sahih-hadis kojeg biljeze Buharija i Muslim, Resulullah,s.a.v.s., je rekao:

Nemojte ulaziti ovim kaznjenim, osim placuci. (Buhari, hadis 4068.)

Neka niko od vas ne posjecuje nastambe Salihove da bi ih posmatrao kao sto posmatra ostatke rimske civilizacije. Ne ulazi u takva mjesta kao turista, nego kao covjek kojeg sve to podsjeća na Allahovu moc, silinu bozju, koja se obistinila nad ovim narodom, pa nemoj dolaziti osim placuci. U drugom

rivajetu se kaže:

Placite, ako već ne možete plakati, onda bar oponasajte plac. (Ibnu Medzin Sunen, hadis 4284.)

Tako postupite, kako i sami ne biste bili od onih koji su sami sebi nepravdu učinili.

Semud, doista, u Gospodara svoga nije vjerovao; daleko neka je Semud! (Hud-68)

Tako je završilo kazivanje o Semudu i Salihu, a.s. kazivanje koje je u Kur'anu spomenuto na dvadeset mjesta. Savjet i opomena vjernicima! I živjese ljudi. Vjera se vrati, a potom ponovo započe skretanje i zastranjivanje. Ponovo stigose sejtanske vesvese i nevjerovanje se prosiri. U Palestini, Arapskom poluotoku, Iraku, Egiptu, na svim mjestima se rasiri kufr - nevjerovanje.

Posla Allah, dz.s. ovaj puta ljudima, iz svoje neizmjerne milosti prema njima, poslanika od Ulul-Azma, jednog od najodabranijih poslanika Ibrahima, a.s. oca poslanika

Hud a.s.

Mezar h.z. Huda a.s. koji se nalazi u Karaku, Jordan

U proslom kazivanju o Nuhu a.s. smo vidjeli kako je Nuh a.s. bio uzor svima koji pozivaju Allahu dz.s. Bio je blag, milostiv, strpljiv prema narodu kojeg je 950 godina pozivao i pozivao. I opet, tom narodu sve to nije bilo dovoljno da uzvjeruje. Uprkos tome, Nuh se nije predao sve dok mu Allah nije objavio: "Osim onih koji su već vjernici, niko više iz naroda tvoga neće vjernik postati." (Hud, 36.) Tada je Nuh a.s. zamolio Allaha protiv njih i to je bilo prvo uništenje naroda koji je u laz ugonio svoga poslanika. Kaznjeni su potopom strasnim koji zemlju prekri.

Vidjeli smo kako lahko nestane cijelo covjecanstvo! Ne osta na zemlji niko, osim potomaka Nuhovih. I samo smo potomke njegove u zivotu ostavili. (As-Saffat, 77.) Od potomaka Nuhovih je Sam, od njega porijeklo vode Arapi i Zidovi, takozvani "semitski narodi." Od unuka Samovih je i Hud a.s. On je Hud ibn Abdillahi ibn Rebbah ibn Dzarud ibn Ad ibn Avs ibn Irem ibn Sam ibn Nuh a.s. Odatle se narod Hudov naziva Ad i Irem, po imenima Hudovih djedova.

Hudov narod Ad je živio u predjelu zvanom Ahkaf. Tako sura Ahkaf nosi naziv po mjestu u kojem je živio Hudov narod. Ahkaf znači brdo od pijeska, pjescana dina. Ovo mjesto se nalazi u Jemenu, između Omana i Hadramevta, u priobalnom području u pokrajini zvanoj Sihr.

Allah dz.s. kaže:

I spomeni brata Adovog, kada je narod svoj u Ahkafu opominjao. (Al-Ahkaf, 21.) Dostigli su vrhunac u umjetnosti ukrašavanja kuća i stanova. Živjeli su u satorima. Nisu to bili obični satori! U ogromnim satorima od kojih su pravili prava mala umjetnička djela koja su bila njihov ponos i simbol njihove moći. Allah dz.s. o njima kaže:

Zar ne znaš šta je Gospodar tvoj sa Adom uradio,

sa stanovnicima Irema, punog palata na stupovima. (Al-Fagr, 6. -7.)Imali su uredene gradove i ulice. Prepricavaju se njihova cuda. Zivjeli su po satorima u dolinama, a na brdima su dvorce i palace gradili. Iako su bili stanovnici ravnice i doline, igre i zabave radi , gradili su velelj epne gradevina po okolnirn planinskim vrhovima.

Imali su siroke ulice, neke predaje cak spominju kako su im ograde zlatne i srebrene bile. A Allah najbolje zna kako je bilo!

Ali, jedno je sigurno: Ono sto se desavalo u Iremu nije se vise nikada i nigdje dogodilo.

Kojima ravnih ni u jednoj zemlji nîje bilo. (Al-Faqr, 7.)

U idustriji i inace u civilizacijskom razvoju toga doba su dosegli sami vrhunac, gotovo da su dotakli savrsenstvo dunjaluka. Mislili su da su mocni zavladati cijelim svijetom.

Stanovnici Irema su bili Arapi. Hud je jedan od poslanika iz reda arapskog naroda. Ibnu Hibban u svorn Sahihu biljezi da je Allahov Poslanik s.a.v.s. govoreci Ebu Zerru r.a. o poslanicima rekao:

Cetverica od njih su bili Arapi: Hud, Salih, Suajb i tvoj poslanik, oEbu Zerre. (Ibnu Hibbanov Sahih, 2/78.)

Arapi koji su zivjeli prije Ismaila a.s. se zovu "el-arabo elariba" najstariji od njih su Ad, Semud, Dzurhum, Umej, Medjen, Kabtan i druga plemena.

A Arapi "mustariba" to su oni koji su zivjeli poslije Ismaila a.s. Sam Ismail nije bio Arap nego je bio Ken'anac, ali kad ga je otac Ibrahim a.s. ostavio medu Arapima, postao je jedan od najrjecitijih Arapa. Od Ismaila su Arapi naslijedili rjecitost i nas Poslanik Muhammed s.a.v.s. je takoder od njega naslijedio rjecitost.

Nakon Nuha i potopa, nakon propasti cijelog covjecanstva, broj stanovnika zemlje se ponovo poceo povecavati iz podrucja koje je nastanio Nuh a.s. Bilo je to podrucje Sjevernog Sama - jug danasnje Turske i sjeverne Sirije. Odatle, preko Palestine ljudi su stigli do Arapskog poluotoka, a narod Ad je stigao na juzni dio Poluotoka.

Tada su svi ljudi, sve do dolaska Ada, bili u tevhidu - vjerovanju u jednog Allaha. Vremenom sejtan unese medu njih svoju vesvesu i covjecanstvo poce drugi puta obozavati kipove.

Prvi koji su obozavali kipove poslije Nuhovog naroda bio je narod Ada. Allah dz.s. je tom narodu podario ogromnu energiju i snagu tijela i uma. Bili su ogromnih tijela, mufesiri ih opisuju kao: bijele, visoke, velike i ogromne. Bili su skoro Admove velicine, o kojoj smo ranije govorili. Kur'an o njima kaze:

Sjetite se da vas je On nasljednicima Nuhova naroda ucinio; to sto ste krupna rasta - Njegovo je djelo. I neka su vam zato uvijek na umu Allahove blagodati, da biste postigli ono sto budete zeljeli. (Al-'Araf, 69.)Allah opisuje civilizaciju i gradevinska dostignuca naroda Ada rijecima Huda a.s., kad je rekao:

Zasto na svakoj uzvisici palate zidate, druge ismijavajući?

(As-Sua'ara, 128.)Jel' se to poigravate? Gradili su dvorce na samim vrhovima planina. Hud im je govorio: Pa vi stanujete u dolinama, a dvorce gradite na vrhovima brda! Zasto?! Igrate se!! Subhanallah, ljudi vole da su visoko, da dominiraju nad drugim narodima i prostorima. Vrlo cesto onako, cisto iz objesti. I podizete utvrde kao da cete vjecno zivjeti. (As-Sua'ara, 129.)

Akad kainjavate, kaznjavate kao silnici? (As-Su ara', 130.) Toliko su bili snazni i mocni da im se niko suprotstaviti nije mogao.

Bojte se Allaha i meni budite poslusni!

Bojte se Onoga koji vam daruje ono sto znate:

daruje vam stoku i sinove,i basce i izvore. (As-Su'ara, 131.-134.)Kakvu su civilizaciju i blagodati imali:

voda, rijeke, njive, djeca, imetak, snaga, mocna tijela, utvrde sve narodu Ada.

Ali oni nisu zahvaljivali Gospodaru svjetova. Allah dz.s. kaze

Ad se bez ikakva osnova bio na Zemlji uzoholio. "Ko je od nas jaci?" - govorili su. (Al- Fussilat, 15.)

Kad su dostigli to sto su dostigli i kada su zavladaali ljudima, pocese se oholiti. Umjesto da zahvalni Gospodaru budu, uzoholili su se. Uvijek oholost biva uzrokom svih belaja, jos od Iblisa prokletog.

Prkosili su Allahu:

A zar nisu znali da je Allah, koji ih je stvorio, jaci od njih - a i znamenja nasa su poricali. (Al Fussilat, 15.)Opredijelili su se jasnim opredjeljenjem da obozavaju kipove i odlucno izabrali nevjerovanje, a Allah im posla Huda, &£&, koji ih poce pozivati u Allahovu vjeru:

A Adu ' njegova brata Huda. "O narode moj" - govorio je on "Allahu robujte, vi drugog boga osim Njega nemate, zar se ne bojite?"

Glavesine naroda njegova, koje nisu vjerovale, odgovarale su: "Mi smatramo da si ti doista neznalica i mi mislimo da si ti zaista lazac."

"O narode moj" - govorio je on "nisam ja neznalica, nego sam Gospodara svjetova poslanik; dostavljam vam poslanice Gospodara svoga, i ja sam vam iskren savjetnik.

Zar vam je cudno sto vam pouka od Gospodara vaseg dolazi po covjeku, jednom od vas, da vas opominje? Sjetite se da vas je On nasljednicima Nuhova naroda ucinio; to sto ste krupna rasta -Njegovo je djelo. I neka su vam zato uvijek na umu Allahove blagodati, dabiste postigli ono sto budete zeljeli."

(Al-A'raf, 65. -69.)Ali, oni ustrajni u nevjerovanju ostadose. Hud a.s.ih je pozivao govoreci im:

I Adu ' brata njihova Huda. "O narode moj" - govorio je on:"Allahu se klanjajte, vi drugog boga osim Njega nemate, vi samo neistine iznosite.

O narode moj, ja ne trazim od vas nagrade za ovo; mene ce nagraditi Onaj koji me je stvorio! Zasto se ne opametite?

O narode moj, molite Gospodara svoga da vam oprost, i pokajte Mu se, a On ce vam slati kisu obilnu i dat ce vam jos vecu snagu, uz onu koju imate, i ne odlazite kao mnogobosci!"

(Hud, 50.-52.)

Pozivao ih je i pozivao. Kakav je bio Adov odgovor? Pocese se ismijavati sa njim, kao Nuhov narod sa svojim poslanikom. Rekose mu:

Mi smatramo da si ti doista neznalica. (Al-A'raf, 66.) Ti si poremecen.

Mi kazemo samo to da te je neko bozanstvo nase zlom pogodilo.

(Hud, 54.)Sigumo ti je jedno od nasih bozanstava naudilo. Kaznilo te!Bolestan si zbog tvog neprijateljstva prema bozanstvima - govorili su mu.

Glavesine naroda Ad su govorili;

Ali bi glavesine naroda njegova, koji nisu vjerovali, koji su poricali da ce na onome svijetu biti ozivljeni i kojima smo dali da u zivotu na ovome svijetu raskosno zive, govorili: "On je covjek kao i vi; jede ono sto i vi jedete, i pije ono sto i vi pijete;

i ako se budete pokoravali covjeku kao sto ste vi, sigurno cete biti izgubljeni.

Zar vama on da prijeti da cete, posto pomrete i zemija i kosti postanete, doista ozivljeni biti?

Daleko je, daleko ono cime vam se prijeti!

Postoji samo zivot na ovome svijetu, mi zivimo i umiremo, a ozivljeni necemo biti!

On je covjek koji o Allahu iznosi lazi, i mi mu ne vjerujemo."

(Al-Mu'minun,33.-38.)Hud ih je uprkos svemu tome i dalje pozivao, sve dok mu nisu sasvim otvoreno

rekli:

Rekose oni: "Nama je svejedno savjetovao ti ili ne bio savjetnik, ovako su i narodi davnasnji vjerovali, i mi necemo biti muceni." (As-Su ara, l 36. -138.) Potpuno su ustajali u nijekanju Allaha, ugonjenju u laz poslanika i oholjenju nad svim onim cime su opomenuti bili.

Kad su vec toliki prkos pokazali, Hud ih izazva i rece im:

"Ja pozivam Allaha za svjedoka" - rece on - "a i vi posvjedocite da ja nemam nista s tim sto vi druge Njemu ravnim smatrate, pored Njega; i zato svi zajedno protiv mene lukavstvo smislite i nimalo mi vremena ne dajte." (Hud, 54.-55.)

Iste rijeci koje je Nuh a.s. rekao svome narodu! Sakupite se svi! Nemojte mi davati vremena! Hajde, naudite mi! Da vidim jeste li bas tolika sila, da li ste stvarno toliko mocni!

Potom zamoli Allaha dz.s.:

"Gospodaru moj," zamolio bi on - "pomozi mi, oni me u laz utjeruju!" "Uskoro ce se oni kajati!" - odgovorio bi On. (Al-Mu'minun, 39. -40.) Kako ih je Allah dz.s. kaznio za njihova djela??

Za njihovo nijekanje, prkos, izrugivanje, poricanje da ce biti kaznjeni.

Kazna im je vjetar bila. Poslao im je vjetar kakvog historija nije zabilježila. Prestade kisa padati. Drvece i bilje poce se susiti. Ocekivali su kisu i tome se radovali. Onoga dana kada ih Allah, dz.s. htjede kazniti iz daljine se ukaza crni oblak. Obradovase se. Konacno, dodze spas, dodze kisa - pomislise.

I kad ugledase na obzorju oblak, koji se prema dolinama njihovim kretao, povikase: "Ovaj nam oblak kisu donosi"! "Ne, to je ono sto ste pozurivali: vjetar koji vam bolnu patnju nosi, koji, voljom Gospodara svoga, sve rusi". I ujutro su se vidjele samo nastambe njihove." (Al-Ahqaf, 24.-25.) Vjetar koji je razorio i unistio bas sve. Nije im ostalo nista osim dvoraca na brdima sagrađenim.

I o Adu, kada na njih vjetar poslasmo u kome nije bilo nikakva dobra. (Ad-Dariyat, 41.)

Pored cega god je prosao, nista nije postedio, sve je u gnjilez pretvorio. (Ad-Dariyat, 42.)

I Ad nije vjerovao - pa kakve su bile kazna Moja i opomene Moje!

Jednog kobnog dana poslali smo na njih leden vjetar koji je neprestano puhao

i ljude dizao, kao da su palmina stabla iscupana,

i kakve su bile kazna Moja i opomene Moje! (Al-Qamar, 18. -21 .) Vjetar je uzimao svakog od njih, bez obzira na njihovu veliku tezinu, nosio ih pa ih od zemlju udarao. Od toga bi im glave otpadale. Ostalo bi samo obezglavljena tijela.

. . . a Ad unisten vjetrom ledenim, silovitim,

kome je On vlast nad njima, sedam noci i osam dana uzastopnih bio prepustio, pa si u njima ljude povaljane kao suplja datulina deblavidio, i vidis li da je iko od njih ostao? (Al-Haqqa, 5.-8.) Allah, dz.s. je spasio Huda, a.s.. Vjetar je poceo puhati dok je Hud bio medu svojim narodom. Sve je unisteno, osim mjesta na kojem je bio Hud i oni koji su sa njim vjerovali. Kazu da je bio u stali, sa njim je bila stoka. Sve oko njih je unisteno, ali mu'mine nista od te sile dotaklo nije. Neka je hvaljen Onaj koji je Svemocan, Allah, dz.s.

I kad je dosla kazna Nasa, Mi smo, miloscu Nasom, Huda i vjernike s njim spasli i patnje surove ih postedjeli.

Eto, to je bio Ad, on je dokaze Gospodara svoga poricao i bio neposlusn poslanicima svojim, i pristajao

uz svakog silnika, inadziju.

I prokletstvo je na ovome svijetu stalno bilo s njim, a bit će i na Sudnjem danu. Ad, doista, nije vjerovao u Gospodara svoga; daleko nekaje Ad, narod Hudov! (Hud, 58.-60.) Bio je to kraj naroda Ad! Vjernici su nakon toga živjeli na mjestu gdje je nekad živio mocni Hudov narod.

Zemlja je Allahova i njezini nasljednici nisu uvijek samo oni najjaciji, nego vrlo cesto i oni, naocigled slabiji, oni kojima Allah dopusti da, samo nakratko, uživaju u blagodatiina Allahove Zemlje.

I umre Hud,a.s. i bi pokopan u Hadramevtu.

Ibrahim a.s.

On je Ibrahim sin Taliha, oca su mu jos zvali i Azer zato sto je pomagao svom narodu - azerehum.

Kazivanje o Ibrahimu, a.s. je u Allahovoj Knjizi spomenuto na 73 mjesta, u 25 sura. Zamislite samo velicinu tog poslanika i znacaj i pouke onoga sto se njemu dogodilo. On je potomak Sam ibn Nuha,a.s. Živio je na sjeveru Iraka, u Babilonu, velikom gradu sa naprednom civilizacijom, gradu sa rasirenim idolopoklonstvom. Allah, dz.s. kaze:

"Vi ste" - rece on - "mimo Allaha kumire prihvatili da biste u zivotu na ovome svijetu medusobne prijateljske odnose odrzavali." (Al-'Ankabut, 25.)

Nisu znali obozavati Allaha, a da mu ne pripisuju sudruga i druga bozanstva.

Kad on ocu svome i narodu svome rece: "Kakvi su ovo kumiri kojima se i dan i noc klanjate?" (Al-Anbiya1, 52.)

Oni odgovorise: "I nasi preci su im se klanjali." (Al-Anbiya', 53.) O njihovom obozavanju kipova Allah,dz.s. kaze:

I kazi im vijest o Ibrahimu

kada je oca svoga i narod svoj upitao: "Cemu se vi klanjate?"

a oni odgovorili: "Klanjamo se kumirima i povazdan im se molimo."

On je rekao: "Da li vas oni cuju kad se molite, ili da li vam mogu koristiti ili naskoditi?"

"Ne ' odgovorise ali mi smo upamtili pretke nase kako tako postupaju." (As-Su1 ara', 69.-74.)

Dakle, idolopoklonstvo je nesto sto su ovi bili naslijedili. Poce ih Ibrahim, a.s. opominjati. Zasto covjek obozava Boga? Da ga pozove kad mu zatreba, da mu se odazove i jedino On mu podari ono sto mu treba. Obozava Boga zato sto mu On podari zakon (serijat) pa zna sta je istina i kuda je pravi put. Zato obozava Boga! Da mu dadne ono sto je korisno, a sacuva ga onoga sto je stetno. Ovi kipovi ne cuju, ne mogu koristi pribaviti niti kome nauditi. Kako ces, insanu, kipovima robovati!? Ali, slijepo povodenje i slijedenje drugih, pokvaren ljudski um ih ucini takvim idolopoklonicima. Ibrahim, a.s. ih poce istrajno pozivati Istini. Sam Ibrahim, nikada i nijednog trena nije obozavao kipove.

Mi smo jos prije Ibrahimu razboritost dali i dobro smo ga poznavali. (Al-Anbiya1, 51.) Spomeni, u Knjizi, Ibrahim! On je bio istinoljubiv, vjerovjesnik.

Kada je rekao ocu svome: "O oce moj, zasto se klanjas onome koji niti cuje niti vidi, niti ti moze od ikakve koristi biti?"

O oce moj, meni dolazi znanje, a ne tebi; zato mené slijedi, i ja eu te na pravi put uputiti;

o oce moj, ne klanjaj se sejtanu, sejtan je Milostivome uvijek neposlusn;

o oce moj, bojim se da te od Milostivog ne stigne kazna, pa da budeš sejtanu drug," (Maryam, 41.-45.)

Obozavanje kipova je ustvari obozavanje sejтана! Kakav je bio odgovor Ibrahimovog oca Azera na ovaj

lijepi poziv?

Otac njegov je rekao: "Zar ti mrzis bozanstva moja, o Ibrahimu? Ako se ne okanis, zbilja eu te kamenjem potjerati, zato me za dugo vremena napusti." (Maryam, 46.)... znaci: dugo vrijeme, zadugo. Ibrahim, a.s. iz blagosti i ljubavi prema ocu rece:

"Mir tebi!" - rece Ibrahim. "Molicu Gospodara svoga da ti oprost, jer On je vrlo dobar prema meni." (Maryam, 47.)

Obecavao je da ce moliti Gospodara da mu oprost, ali kasnije, kad se uvjerio u njegovo neprijateljstvo prema Allahu, odrekao ga se:

A sto je Ibrahim trazio oprosta za svoga oca bilo je samo zbog obecanja koje mu je dao. A cim mu je bilo jasno da je on Allahov neprijatelj, on ga se odrekao. Ibrahim je doista bio pun sazajenja i obazriv. (At-Tawba, 114.)

Nije dozvoljeno traziti oprost za nevjernika. Oni koji su zaniijekali Allaha, za njih nije dozvoljeno kazati (nepoznata arapska rijec) Allah mu se smilovao, niti je dozvoljeno to reci njihovim porodicama.

Molicu Gospodara svoga da ti oprost, jer On je vrlo dobar prema meni. (Maryam, 47)

... znaci vrhunac pocasti prema nekome. Allah,dz.s. je veliku pocast ukazao Ibrahimu,a.s. i zbog toga je prozvan halilullah -Allahov prijatelj. Halilullah je napunjenost srca ljubavlju. Ibrahim,a.s., je bio jedan od Allahu najdrazih ljudi. I napusti Ibrahim,a.s. svoga oca i svoj nevjernicki narod.

I napustitcu i vas i sve one kojima se mimo Allaha klanjate i klanjatcu se Gospodaru svome; nadam se da necu biti nesretan u klanjanju Gospodaru svome. (Maryam, 48.)

Ibrahim,a.s. je tada bio mladac od 16 godina. Mlad, ali poslanik, poziva svoj narod ovakvim pozivom. Poce razmisljati. Donese cvrstu odluku da dokrajci korijen zla. Izvor zla su ovi kipovi! Poce prijetiti kako ce ih on licno sve polupati. O toj prijetnji, Allah, dz.s. kaze:

Tako mi Allaha, ja eu, cim se udaljite, vase kumire udesiti!

(Al-Anbiya1, 57.)Nije to rekao sebi u bradu, nego je to javno obznanio. U drugom ajetu se kaze:

"Culi smo jednog momka kako ih huli!" rekose "ime mu je Ibrahim." (Al-Anbiya', 60.)Dakle, stvar je bila javna, ne kao sto velle neki mufesiri da je to bilo tajno. Cekao je Ibrahim,a.s. dan kad kod kipova nece biti nikoga. Ali ovi kipovi su bozanstva, neprestano je neko pored njih. Ljudi bi neko vrijeme ostavljali hranu pred njih potom bi tu istu hranu nosili kucama i pojeli je vjerujuci da je takva blagoslovljena od njihovih bozanstava.

Dugo je Ibrahim cekao priliku da bude sam sa kipovima. I konacno, doceka pravu priliku! Njegov narod je imao praznik igre, zabave, jela i pica koji su provodili izvan grada. Ostavljali bi toga dana hranu pred kipove da je "blagoslove", a na kraju dana bi se vratili po tu istu hranu kako bi je pojeli.

Ljudi pocese u ranim jutarnjim satirna napustati grad. Ibrahim, \$3i, nije zelio ici sa njima. Sta je tebi, upitase. Gledao sam u zvijezde i u njima vidio da eu danas biti bolestan. Muhammed, s.a.v.s. je rekao: "Slagaoje, ali je ta laz bila u imeAllaha". Slagao je kako bi polupao kipove. O ovom događaju govore ajeti mudri:

Mi smo jos prije Ibrahimu razboritost dali i dobro smo ga poznavali.

Kad on ocu svome i narodu svome rece: "Kakvi su ovo kumiri kojima se i dan i noc klanjate?"

Oni odgovorise: "I nasi preci su im se klanjali." "I vi ste, a i preci vasi su bili u ocitoj zabludi" - rece.

"Govoris li ti to ozbiljno ili se samo salis?" - upitase oni.

"Ne" rece - "Gospodar vas je Gospodar nebasa i Zemlje, On je njih stvorio, i ja eu vam to dokazati.

Tako mi Allaha, ja eu, cim se udaljite, vase kumire udesiti!"

I porazbija ih on u komade, osim onog najveceg, da bi se njemu obratili. (Al-Anbiya',51.-58.)O navodnoj

Ibrahimovoj bolesti Allah,dz.s. kaze:

I on baci pogled nazvijeze,pa rece: "Ja cu se, evo, razboljeti! i oni ga napustise, uzmaknuvsi." (As-Saffat, 89. -90.)Sad dolazi prizor dijaloga Ibrahima,a.s. sa kipovima. Zatece mnogo hrane pred njima. A on se kumirima njihovim prikrađe pa rece: "Zasto ne jedete?"

(As-Saffat, 91.)

Vidi koliko samo hrane pred vama, sta je, zasto ne jedete, sto su vam sve dzabe donijeli!

Sta vam je sto ne govorite? (As-Saffat, 92.)

I krisom im pride desnom rukom ih udarajuci. (As-Saffat, 93.) U drugom ajetu se kaze:

I porazbija ih on u komade, osim onog najveceg, da bi se njemu obratili. (Al-Anbiya1, 57)

Polupa kipove, ostavi ih u takvom stanju a najveceg od njih ostavi citavog i jos mu o vrat objesi sjekiru kojom je polupao druge kipove, i ode. Vratise se ljudi svojirn idolima, zaprepastenje je bilo veliko! Bozanstva su im polupana. Gospodar njihov je mrtav.

I jos gore, Gospodar im je ubijen.

Kako je to moguće!?

"Ko uradi ovo sa bogovima nasim" - povikase oni - "zaista je nasilnik?" (Al-Anbiya1, 59.)

"Culi smo jednog momka kako ih huli" rekose "ime mu je Ibrahim."

"Dovedite ga da ga ljudi vide" - rekose - "da posvjedoce."

(Al-Anbiya',60.-61.)Privedose Ibrahima,a.s. i odredise termin sudenja. Svi stanovnici Babilona su bili prisutni na tom sudenju. Njibovo prisustvoje bilo upravo ono sto je Ibrahim,a.s. prizeljkivao. Poce sudenje. Rekose:

"Jesi li ti uradio ovo s bogovima nasim, o Ibrahime?" - upitase. (Al-Anbiya, 62.)

"To je ucinio ovaj najveći od njih, pitajte ih ako umiju govoriti" -receon.

I oni se zamislise, pa sami sebi rekose: "Vi ste, zaista, nepravedni!"

Zatim glave oborise i rekose: "Ta ti znas da ovi ne govore!"

"Pa zasto se onda, umjesto Allahu, klanjate onima koji vam ne mogu ni korisititi niti od vas kakvu stetu otkloniti?" * upita on.

"Tesko vama i onima kojima se, umjesto Allahu, klanjate! Zasto se ne opametite?" (Al-Anbiya1, 63. - 67.)

Sve to je bilo uzalud, suprotno onome sto im je razum nalagao, Ibrahimov narod opet odabra obozavanje kipova.

Pa mu narod trkom dode.

"Kako se mozete klanjati onima koje sami klesete? - upita -

kad Allah stvara i vas i ono sto napravite?" (As-Saffat, 94. -96.)Njihova bozanstva su unistena. Sta ima gore od toga! AU, uptkos tome, ostase vjerni svome nevjerovanju. Poce prijetnja Ibrahimu, lomacom..

"Pripremite za njega lomacu" - povikase - "pa. ga u vatru bacite?"

(As-Saffat, 97.)

Sta su uradili? Odabrase cvrsto zemljiste i kamenom ga ogradise. Naredise svim stanovnicima da ucestvuju u pripremanju lomace i nosenju drva za nju. Ljudi pocese donositi drva, cak i djeca i iznemogli starci. Smatrali su to velikim sevabom, i donosili su sve dok lomaca nije bila velicine velike gradevine. Potom zapalise vatru i postavise katapult. Katapul je bilo orude sa kojim su u ratovima na neprijatelje ogromno kamenje sa velike udaljenosti bacali. Stavise Ibrahima,a.s. na kraj katapulta. Tada bi dova Ibrahimova. Dova nevoljnika, ocajnika, poirebnih i ozlojadzemih. Buharija u svom Sahihu

biljezi da je Muhammed, me, rekao:

"Dovoljan je nama Allah i divan lije On Zastitnik", je dova koju je izgovorio Ibrahim kada je bacen u vatru. (Buhari, hadis 4197.)

Dovoljan ti je Allah! Ne treba ti mimo njega bas niko! I zato, na Njega se osloni!

Biljezi se u nekim predajama, u kojima ima slabosti, kako je Ibrahimu, dok je letio zrakom ka vatri, dosao Dzibril i rekao:

-O Ibrahime, treba li ti nesto? On mu rece:

-Od tebe ne, a od Allaha da.

U drugoj predaji stoji kako je Melek kise zatražio od Allaha dozvolu da spusti kisu kojom bi ugasio Ibrahimovu vatru. Ali je Allahova odredba bila i od toga cudnija.

"O vatro ' rekosmo Mi - "postani hladna i spas Ibrahimu!"

(Al-Anbiya', 69.) I oni mu htjedose postaviti zamku, ali ih Mi onemogucismo.

(Al-Anbiya 1, 70.) Pade Ibrahim, a.s. u vatru. Allah, dz.s. tu vatru ucini hladnom. Ibnu Abbas veli: "Da nije Allah, dz.s. rekao (arapska rijec-nepoznata)- i spas hladnoca bi mu naudila". Vatra ne moze sprziti, osim sa Allahovom dozvolom. Noz ne moze sjeci bez Allahove dozvole. Ova stvorenja nemaju samostalnu moc, njihova moc dolazi od Allaha, On je taj koji im daje i koji uzima te mogucnosti. I pade Ibrahim u vatru u kojoj mu se cak ni odjeca ne zapali, jedino uze na rukama izgori, ali mu ruke ne oprzi. Neka je slavljen svemoguci Allah, dz.s. Ljudi su nestrpljivo ocekivali prizor ugljenisanog Ibrahima, a.s. Ugledase Ibrahima, cudnog li cuda, usred vatre uziva.

Zabiljezene su predaje u kojima je Ibrahim, a.s. rekao:

"Nije bilo ljepseg dana od onog kojeg sam u vatri proveo".

Hladovina i mir! Vrhunac blagodati i uzivanja. Ljudi su bili u cudu izgubljeni. U tolikoj vatri, a ne go ri! Ko je cudo, kakav znak, mudziza se događa pred ocima njihovim. Potom Ibrahim izade pred njih, zdrav, citav, bez ikakvih posljedica od vatre uzarene.

I pored svega toga, znaka ocitog, niko osim Luta, a.s. ne povjerova u ono cemu ih je Ibrahim pozivao. Naravno, Ibrahimova zena Sara je vjernica bila, ali ce nju Ibrahim ozeniti nakon ovog događaja.

Zamislite, u cijelom Babilonu samo Ibrahim a.s. i Lut a.s. vjernici. Allah, dz.s. kaze:

I Lut mu jedini povjerova!. (Al-'Ankabut, 26.) Kad i nakon svega toga odbise vjernici postati, Ibrahim izgubi svaku nadu u svoj narod. Bozanstva im polupana, cudo ocima vidjeli, sta treba jos da ucini da bi izgovorili LA ILAHE ILLALLAH!?

Za vijest Babilona je cuo car toga vremena. U predajama se kaze kako je on vladao vecinom zemlje.

Zvao se Nimrud. Naredi da mu se dovede onaj koga vatra sprziti nije mogla. I dovedose Ibrahima, a.s. pred Nimruda. Poce ga ispitivati o njegovom Gospodaru, Kur'an o tome govori sljedece:

Zar nisi cuo za onoga koji se sa Ibrahimom o njegovu Gospodaru prepirao, onda kada mu je Allah carstvo dao? Kad Ibrahim rece: "Gospodar moj je Onaj koji zivot i smrt daje" on odgovori: "Ja dajem zivot i smrt!" - "Allah cini da Sunce izlazi sa istoka" - rece Ibrahim - "pa ucini ti da grane sa zapada!" I nevjernik se zbuni. A Allah silnicima nece ukazati na pravi put.

(Al-Baqara, 258.)

U komentaru rijeci (nepoznato arapsko pismo)- onda kada mu je Allah carstvo dao -predaje kazu da su zemljom istinski vladala samo cetverica vladara jedan od njih je i Nimrud, pored Zul Karnejna i Nabukadonosura, koji je pobio zidove. Nimrud je bio apsolutni vladar toga doba.

U komentaru "Ja dajem zivot i smrt!" se kaze da je Nimrud naredio da mu se dovedu dvojica osudenika na smrt, pa je rekao: "Ovu dvojicu sam osudio na smrt, ubijte ovog, a pustite tog. Ja zivot i smrt

dajem!" To je nesto sasvim razlicito od onoga sto mu je Ibrahim, a.s. dokazivao. Ko daje izvorni i stvarni zivot i smrt? Nije se zelio sa inadzijom prepkati, takvima je bolje navesti jaci dokaz od njihovog.

"Allah cini da Sunce izlazi sa istoka" * rece Ibrahim - "pa ucini ti da grane sa zapada!" (Al-Baqara, 258.)Nimrud obori glavu, zbuni_se i bez rijeci osta:

I nevjernik se zbuni. - A Allah silnicima nece ukazati na pravi put. (Al-Baqara, 258.)

Poducen onim sto se dogodilo sa Ibrahimom u Babilonu nije zelio da se to ponovi, Nimrud mu rece:

"Odlazi od mené, ne zelim te u svojoj blizini!" Ibrahim napusti Irak i ode u Sam, u Palestinu i nastani se u mjestu zvanom Harran. Ozenjen je bio Sarom za koju se kaze da na zemlji nije postojala ijepsa zena od nje, osim Hava.

Najljepsa zena na svijetu! I niko nije vjerovao sa Ibrahimom i Sarom, osim Lut, a.s.

I Lut mu jedini povjerova! A Ibrahim rece: "Ja se selim onamo kuda mi je Gospodar moj naredio, jer je On, uistinu, silan i mudar." (Al-'Ankabut, 26.)I spasismo i njega i Luta u zemlju koju smo za ljude blagoslovili.

(Al-Anbiya',71.)I tako Ibrahim, a.s. posta jedan od stanovnika Harrana. Poce pozivati taj narod u islam. Oni nisu obozavali kipove, nisu obozavali ni Allaha, obozavali su zvijezde. Ibrahim, a.s. im htjede pokazati kako je obozavanje zvijezda zabluda. Njihovo obozavanje zvijezda bilo je nocu, Ibrahim jedne nociizade sa njima da im dokaze zabludu ocitu:

I Mi pokazasmo Ibrahimu carstvo nebesa i Zemlje da bi cvrsto vjerovao. (Al-An'am,75.)Allah, dz.s. mu je otvorio vidike, vidio je nebesa, zvijezde, planète, vidio je carstvo nebesa i Zemlje! Allah mu je otklonio ogranicenost i tnanjkavost ljudskog pogleda pa je vidio ono sto danas teleskopi vidjeti ne mogu.

... dabi cvrsto vjerovao. (Al-An' am, 75.)Da li bi onaj ko vidi carstvo nebesa i Zemlje obozavao zvijezde?! To je jedan od belaja pojedinih mufesira koji misle da je Ibrahim obazavao zvijezde i da ga je Allah tek nakon toga uputio pravilnom obozavanju Njega. To je velika greska i iskusenje kod tih komentatora Kur'ana. Allah, dz.s, nakon sto mu je pokazao carstvo nebesa i Zemlje, kaze:

Stvaranje nebesa i Zemlje je sigurno vece nego stvaranje roda Ljudskog. (Al-Mu'min, 57.)A koliko ima znamenja na nebesima i na Zemlji pored kojih prolaze, od kojih oni glave okrecu! (Yusuf,105.)

Vidio je Ibrahim carstvo, vidio nadmoc i cvrsto je vjerovao u Allaha,dz.s..Izlazeci sa narodom Harrana zelio je pokazati im ispravno vjerovanje. Allah, dz.s. kaze : " i kada u ajetima koji govore o tom dogadzaju, harf «fa» je ovdje - veznik i - nastavak onog sto je bilo nakon sto je vidio carstvo nebesa i Zemlje.

O izlasku Ibrahima, a.s. sa narodom Harrana Kur' an kazuje ovako:

I kad nastupi noc, On ugleda planetu. (Aï-An1 am,76.)Ovdje se jasno ocituje preciznost kur' anskog izraza. U vedroj noci prije nego se pojave zvijezde, vidi se planeta koja svijetli poput zvijezda. Arapi je zovu Zuhra. Kod nas je poznata kao zvijezda Danica. Dakle, sustinski se radi o planeti, iako ljudi misle da je rijec o zvijezdi.

... irece: "Ovo jeGospodar moj!" (Al-An'am,76.)

Vjera tog naroda je nalagala da svako izabere sebi, za svoje bozanstvo, zvijezdu koja mu se svida.

Ibrahimje to rekao rugajuci im se. Sta je to kad svako sebi izabere Boga kojeg on hoce!

Kako je noc odmicala, odabrana zvijezda bi nestajala. Sta to bi, sad trebam Gospodara, anjeganema. Nestao! I sta sad?

A posto zade, rece: "Ne volim one koji zalaze!" (Al-An'am, 76.)

Narednu noc opet izade sa njima:

A kad ugleda Mjesec kako izlazi, rece:

"Ovo je Gospodar moj!" A posto zade, on rece: "Ako me Gospodar moj na pravi put ne uputi, bitcu, sigurno, jedan od onih koji su zalutali." (Al-An'am, 77.)

Rece: "Gospodaru moj, uputi me da znam gdje si Ti." Ustvari, rugao im se prigovarajuci im: "Sta je to sa vasim bozanstvima, nijedno ne traje, svi nekako nestaju!" Ljudi pocese razmisljati kao i Ibrahim.

Pogledajte kako se indirektno poziva Allahu i Njegovom dinu. Sta nam je ciniti kad se "bog" sakrije i kad ga danju nestanel? Kad osvane dan, zvijezda nestane, a pojavi se dan:

A kad ugleda Sunce kako se rada, on uzviknu: "Ovo je Gospodar moj, ovo je najvece!" A posto zadze, on rece: "Narode moj, ja nemam nista s tim sto vi Njemu druge pridruzujete!" (Al-An'am, 78.)

Zasto zvijezde obozavate samo nocu, cinite to i danju?!

Ja okresem lice svoje, kao pravi vjernik, prema Onome koji je nebesa i Zemlju stvorio, ja nisam od onih koji Njemu druge pridruzuju! (Al-An'am, 79.)

Ljudima je tesko priznati zabludu. Pocese se sa njim prepirati uprkos o citosti i trijumfu Ibrahimovih argumenata.

I narod njegovje s njim raspravljao. "Zar da se sa mnom raspravljate o Allahu, a On je mene uputio?" rece on. "Ja se ne bojim onih koje vi Njemu pridruzujete, bit ce samo ono sto Gospodar moj bude htio. Gospodar moj znanjem Svojim obuhvaca sve. Zasto se ne urazumite?" (Al-An'am, 80.)

Ako mi vasa bozanstva mogu nauditi neka to i ucine! Potpuno isti izazov kao i izazov poslanika prijasnjim narodima. Oni nemocni pocese mu prijetiti kako ce mu se bozanstva osvetiti. Rece im: A kako bih se ja bojao onih koje Njemu pridruzujete, kada se vi ne bojite sto Allahu druge pridruzujete, iako vam On za to nije nikakav dokaz dao? I znate li vi ko ce, mi ili vi, biti siguran? (Al-An'am, 81.)

Pa, ko treba da se boji, ja ili vi?!

Bit ce sigurni samo oni koji vjeruju i vjerovanje svoje s mnogobostvom ne mijesaju; oni ce biti na pravome putu.

To su dokazi nasi koje dadosmo Ibrahimu za narod njegov. Mi vise stepene dajemo onima kojima Mi hocemo. Gospodar tvoj je, uistinu, Mudri i Sveznajuci. (Al-An'am, 82.-83.)

To su dokazi nasi, jedan za drugim.

Narod Harrana osta uporan u svome nevjerovanju. Nijedan od njih ne povjerova u ono u sta ih je Ibrahim, a.s. pozivao. Ibrahim odluci jos jednom uciniti hidzru. Ovaj puta u Egipt. Vladar Egipta je vec bio cuo kako je dosao covjek sa najljepsom zenom na svijetu. Pozelivsi je za sebe, poslao vojnike da mu je dovedu. Naredi im: "Pitajte za covjeka koji je sa njom, ako joj bude muz - ubijte ga"!

Ibrahimu putem vahja - objave to bi dojavljeno te rece Sari: "Ako te pitaju za mene reci da si mi sestra". Sestra u vjeri, i rece joj:

Zaista, na citavoj zemlji nema drugih muslimana osim mene i tebe. (Nesaijev Es-sunenul kubra, hadis 8300.)

Zemlja nevjernika, vrijeme nevjernika, citava zemlja toga vremena bez ijednog muvebbida - monoteiste, vjernika u Jednog i Jedinog Allaha, dz.s.Vojnici upitase Ibrahima,a.s.,:

-Sta t ije ona?

-Sestra, odgovori Ibrahim,a.s.

Slagao je, u ime Allaha.

Pogledajte vrste lazi koje je koristio Ibrahim,a.s., kad je rekao: "Bolestan sam", kad je rekao: "To je ucinio taj najveći pa pitajte njega ako vam mogne kazati", i sada kad je rekao: "Ona mi je sestra". U svim tim izjavama ima i dvosmislenosti. Nije to kao danas. Ljudi javno, otvoreno lažu, i gle čuda, tako to bez imalo straha čine! I kad Ibrahimu,a.s., dodu na dan mahsera i kazu:

"Ibrahime, ti si Allahov poslanik i njegov si prijatelj na zemlji bio, zauzme se za nas kod tvoga Gospodara, zar ne vidis u kakvom smo stanju!" Reci ce: " 'Zatista se moj Gospodar danas naljutio kao nikad prije, niti ce se ikada poslije tako naljutiti. A ja sam slagao triputa. " (Buhari, hadis 3358.) Pogledajmo brigu i njegov oprez! I odvedose Saru vladaru. Kad je shvatila da je vladar grijesnik, da je zeli zulumom uzeti za sebe, putem je pocela dovu uciti:

Moj Allahu, Ti znas da u Tebe vjerujem, i u Tvoga poslanika, i da stidno mjesto cuvam osim od svoga muza pa ne dopusti vlast kafiru nadamnom! (Ahmedov Musned, hadis 8873.)

Kad je dovedose pred vladara, on pruži ruku da je dodirne, ali mu se ruka oduze. Poce se derati, hecimi stigose da ga izbave, ali nista ne mogose. Ruka je vec bila paralizovana. Sara se poboja za svoj zivot, ubit ce je jer je to ona ucinila njihovom vladaru, rece:

*Gospodaru moj, ako umre reci ce: "Ona gaj e ubila, " (Ahmedov Musned, hadis 9094.)

Allah joj primi dovu i ruka se zdravom povratila. Grijesnik se nije pokajao. Pomisli kako je to bilo slucajno. Navali na nju drugi put. I ruka se drugi puta oduze. Rece joj: "Oslobodi me!" Sara ponovo zamoli Allaha i Njegovom voljom ruka se opet povratila. Grijesnik se opet ne pokaja! Pokusa i treci put i po treci puta bi paralizovan. Rece joj: "Oslobodi me, pustiti cu te i jos ces nagradu dobiti." Sara ponovo zamoli Allaha i On vrati ruku ovom nevjerniku koji pozva svoju svitu i rece im:

Niste mi doveli insana, nego ste mi doveli sejtana. (Buhari, hadis 3230.)

I jos joj darove dadose: zlato, dragulje i robinju zvanu Haddzera, koja je sluzila Saru. Vratila se Sara Ibrahimu i na namazu ga zatece. Upita je:

-Sta je bilo? Rece mu:

Allah je pokazao Svoju vlast nad nevjernikom.

-Hvala Allahu, rece Ibrahim, Odmah odlazimo oдавде. Cast je nesto veliko zamuslimana. Ibrahim se bojao za zenu svoju.

Ponovo se vratio u Palestinu. U Palestini mu se pridruzi Lut. Poslao ga je narodu ogreznom u grijehu i zlocinu, u mjesto zvano Sodoma.

Kasnije cemo se vratiti Lutu i kazivanju o njegovom narodu grijesnom.

I ode Lut,a.s., a Ibrahim, Sara i robinja Hadzera ostase u Palestini. Ibrahim,a.s., je zivio u Palestini, pozivao ljude u islam i bavio se trgovinom. Allah mu je podario veliki imetak.

Kad je imao 85 godina, Sara vidjevsu da je nerotkinja, a da joj muz cezne za potornkom, odluci pokloniti mu Hadzeru. Tako Hadzera posta Ibrahimova supruga. Rodi mu sina Ismaila kada je Ibrahimu bilo 86 godina. Sara je bila jako ljubomorna. Subhanallah, ostaje priroda zene, iako je bila vjernica i sobom poklonila Ibrahimu Hadzeru, bila je jako ljubomorna. "Nemoj nas samo sastavljati na jednom mjestu", cesto bi govorila Ibrahimu,a.s..

Postoje mnoge predaje koje kazu kako je Sara pokusavala nauditi i povrijediti Hadzeru. Te predaje

nemaju nikakve utemeljenosti. Ali pojava ljubomore je bila prisutna, Buharija biljezi da je Allahov Poslanik,a.s., rekao:

Hadzera je oblacila siroku pregacu kojom bi skrivala trudnocu od Sare.

Subhanallah, ostaje ljubomora i prkoda zenska bez obzira na iman i mjesto koje je imala Sara. Cak su i majke pravovjernih, supruge Allahovog Poslanika,a.s., bile ljubomorne i stoga je duznost vjernika da vodi racuna o takvoj prirodi zene te da ih razumije i cuva.

Potom Ibrahimu od Allaha dodze naredenje da odvede Hadzeru i novorodenog Ismaila u Mekku.

Ibrahimova putovanja u Mekku su bila na poslanickoj jahalici Buraku. Takva su bila njegova putovanja kad bi sam putovao. Ako bi jos neko putovao sa njim, onda bi to bila uobicajena putovanja. Zato kada budemo kasnije govorili o Ibrahimovim posjetama Meki, trebamo znati kako su ona bila na Buraku i nisu uzimala puno vremena.

Putovao je sa njima dok ne stigose u dolinu Mekke. Dolina bez igdje icega, bez ljudi, zgrada, vode, bilja. Apsolutno nista. Medu brdima.

Ibrahim tu ostavi Hadzeru i Ismaila, i ode. Hadzera se zacudi, ocekivala je da ce je u naseljenom mjestu ostaviti. Tamo gdje ima hrane, makar vode ako nista vise. Ovako, u sred pustinje. Ibrahim se nije obazirao. Isao je. Hadzera je isla za njim govoreci mu:

-Ibrahime, gdje nas to ostavljas, bez vode, hrane, bez ljudi.

Ali, on se ne okrenu. Niti se pokoleba. Hadzera ga je preklinjala, rnolila, umrijet cemo na ovom mjestu, govorila mu. A'l dzaba, Ibrahim,a.s. ustrajno ideli ide. Tako sve dok mu Hadzera ne rece:

-Jel' ti to Allah tako naredio?

-Jeste, rece Ibrahim.

'Tada Hadzera rece rijeci koje uce muskarce prije nego zene: - Dakle, necemo biti izgubljeni.

Ako se covjek drzi Allahovih uputa, ne treba se bojati. Ne boj se siromastva, Allah daje opskrbu, ne lazi u istini je spas, ne cini haram jer haram odnosi bericet. Zato su cestite muslimanke kad bi muzeve ispracale govorile:

"Muzu moj, boj se Allaha zbog nas, zaista mozemo gladni biti danima, ali ne mozemo izdrzati na vatri nijednog trena. U kucu nam haram ne nosi!"

Zamislmo se nad ovim stavom zene vjernice. Kad je shvatila da je odredba Allahova takva, to je i prihvatila.

Vrati se Hadzera svom novorodencetu Ismailu. Nesta hrane, nema ni vode, izgladnjela i nema cime nahraniti Ismaila. Dijete poce plakati. Majka ne moze podnijeti plac gladnog djeteta. Ostavi ga i pozuri na najblize brdasce, na Safu. Promatrala je ne bi li nesto ugledala, imal' igdje insana? Nema nigdje nikog. Vrati se dolinom trzeci pa se pope na drugo brdasce, na Mervu. Ponovo je gledala, ali opet nista. Merva je bila daleko, i osjetivsi da se udaljila od djeteta, vrati se na Safu.

Upravo je dosla sa Safe, zna da tamo nema nikoga, ali, subhanallah, takva je veza majke sa djetetom. Sedam puta je Hadzera zurila sa Safe na Mervu! I to je osnova sa'ja, jednog od sastavnih dijelova hadzdza muslimana do Sudnjeg dana, u znak sjecanja na ovaj veliki događaj.

Kad je dosla do Merve na kraju sedmog kruga zacu glas. Rece: suti! Suti, kome?! Mislila je na samu sebe. Pogledajmo tjeskobu koju je osjecala. Zacu glas pored Ismaila,a.s., potrca prema njemu i ugleda vodu kako mu ispod nogu izvire. Dode Dzibril i udari zemlju krajem krila na mjestu Zemzema. Pod nogama Ismailovim potece veliki izvor. Pod nogama poslanika, kopanjem meleka! Potece Zemzem!

Golema je bila radost Hadzerina kad vodu ugleda. U pocetku je to bio slabasan izvor i ona poce kopati i

okruzivati ga, govoreci: Zem Zem, sto znaci: Sakupi se.

Allahov Poslanik,a.s. je rekao:

Allah se smilovao majci Ismailovoj, da nije okruzila Zemzem on bi bio veliki izvor i kao rijeka bi tekao. (Ahmedov Musned, hadis 20205.)

Ali pozurila je zbog prevelike zelje za vodom i okruzi ga. Napi se i ona i dijete i tako bijahu spaseni ovom velikom Allahovom mu'dzizom.

To jos uvijek nije znacilo i kraj gladi i samoci. Pocese ptice dolaziti na Zemzem. U to vrijeme poznato arapsko pleme Dzurhum napusti Jemen zbog poplave nastale pucanjem brane Je'rib. Korjen svih Arapa je u Jemenu. Oni se nakon ovog dogadaja raselise Arapskim poluotokom. Svako pleme je bilo u potrazi za vodom izvorom zivota. Arapi su bili trgovci i dobro su poznavali oaze na putevima. Pleme Dzurhum je islo prema Samu, ugledase ptice kako lete iznad . Rekose:

-Cudno, Boga mi ima nesto zbog cega su ptice tamo.

Poslase jednog od njih da vidi sta ima tamo i on ih obavjesti da tamo ima vode. Bili su karakterni i uljudni. Nadzose zenu sa novorodencetom i vodom, rekose joj:

-Hoces li nam dozvoliti da stanujemo u ovoj dolini i da pijemu ovu vodu?

-Hocu, ali trazim za to nagradu.

-Pristajemo, rekose.

Mogli su zeni samoj i slaboj oteti vodu ali im to ne dopusti njihov karakter i ljudskost. I tako se Dzurhum nastani u Mekki, a Hadzera je zivjela sa njima izdrzavajuci se od vode Zemzem koju su joj oni placali.

Odraste Ismail u Dzurhumu, od njih nauci arapski jezik i posta najrjecitiji medu njima. Kasnije se ozenio od Dzurhuma i od njegovih potomaka nastase Arapi od kojih porijeklo vodi i nas poslanik Muhammed,s.a.v.s.

Ovo je bio odgovor na Ibrahimovu dovu koju je ucio napustajuci Mekku:

Gospodaru nas, ja sam neke potomke svoje naselio u kotlini u kojoj se nista ne sije, kod Tvoga Casnog hrama. (Ibrahim, 37.)

Da li je Kaba bila tada sagrađena? Sigurno je da ona kao građevina u Mekki nije postojala kad su Hadzera i Ismail stigli u Mekku. Da li je bila sagrađena nekada prije ili je samo njezino mjesto bilo poznato melekima i Ibrahimu? Postoje dvije predaje - ona koja kaze da je samo njezino mjesto bilo poznato, i predaja kako je Kabu sagrađio jos Sit,a.s., ali se ona vremenom izgubila sa lica zemlje.

Prvi hram sagrađen za ljude jeste onaj u Mekki, blagoslovljen je on i putokaz svjetovima. (Alu'Imran, 96.).

Gospodaru nas, ja sam neke potomke svoje naselio u kotlini u kojoj se nista ne sije, kod Tvoga Casnog hrama, da bi, Gospodaru nas, namaz obavljali; zato ucini da srca nekih ljudi ceznu za njima i opskrbi ih raznim plodovima da bi zahvalni bili.

(Ibrahim,37.)

I stasa Ismail,a.s., u mladica u Dzurhumu. Ibrahim,a.s., bi ga posjecivao jednom, dvaput ili vise puta godisnje.

Tako je bilo sve dok se nije dogodio jos jedan velicanstven dogadaj. U toku jedne od Ibrahimovih

posjeta Mekki, Ibrahim usni san u kojemu kolje svoga sina. Znao je da je san poslanika istina. Cvrsto i nepokolebljivo odluci to i uciniti.

Allah, dz.s, nam kazuje ovo cudno kazivanje u svojoj Knjizi Mudroj:

"Idem onamo gdje mi je Gospodar moj naredio" - rece "On ce me kuda treba uputiti. Gospodaru moj, daruj mi porod cestit!"

I Mi smo ga obradovali djecom blage naravi. (As-Saffat, 99.-101.)

Ismaila,a.s., Allah, dz.s, opisuje kao blage naravi.

I kad on odraste toliko da mu poce u poslu pomagati, Ibrahim rece: "O sinko moj, u snu sam vidio da te trebam zaklati, pa sta ti mislis?" (As-Saffat, 102.)

Ovdje treba dobro promisliti, zastati, gledati dogadaj i u tom dogadaju gledati sebe. Zbog cega, Ibrahim,a.s. kao otac ovdje razgovara sa sinom Ismailom o tako strasnoj odluci? Mogao ga je odnijeti dok je spavao, zaklati ga i tako ispuniti Allahu dato obećanje. Zasto ide sa njim i prica mu o onome sto zeli uciniti? Ova mes'ela nas upucuje na zarku zelju cestitog babe muslimana da njegov sin ucestvuje zajedno sa njim u nagradi. Nije zelio nagradu samo za sebe, nego je htio tu nagradu podijeliti sa sinom. Zbog toga mu predlozi to sto je naumio.

Ovo je velika lekcija ocevima i majkama. Nastojte da vasa djeca ucestvuju sa vama u dobru. Ako hoces dati sadaku, podaj je sinu neka je uruci. Neka se nauci i sam davati sadaku. Kad dodete na predavanje, povedite i kcerke sa vama. Mnogi dodu na ders ali im porodica kod kuce. On uci, oni ne uce! Ne sudjeluju sa njim ni u znanju ni u nagradi. Nastojte i slijedite u tome Ibrahima,a.s., koji je zelio da i sin njegov, zajedno sa njim, ucestvuje u nagradi. Ismailov odgovor je bio jos jaci:

"O oce moj," ' rece ' "onako kako ti se nareduje, postupi!"

(As-Saffat,102.)

Ibrahim,a.s., nije rekao: Naredeno mi je, nego je rekao: U snu sam vidio, ali je Ismail znao da je san poslanika istina. Zbog toga nije rekao: Zasto ces me zaklati, koji je to moj grijeh, to je samo san, sacekaj jasno naređenje?! Nije tako rekao! On se potpuno predao Allahu dz.s..

"O oce moj," ' rece ' "onako kako ti se nareduje postupi; vidjet ces, ako Bog da, da cu sve izdrzati." (As-Saffat, 102.)

U ovoj recenici je vrhunac odgoja prema Allahu, dz.s..i vrhunac skromnosti. Nije rekao: "Vidjet ces me strpljivog", nego je rekao: "Vidjeces, ako Bog da, da cu strpljiv biti". Ma koliki bio iman covjeka, neka se ne zanos time i neka ne kaze:Ja cu uraditi, meni je to lahko. Ne zanos se svojim imanom, snagom znanjem, nego sve podredi Allahovoj moci i odredbi.

I nikako za bilo sta ne reci: "Uradit cu to sigurno sutra"! ne dodavsi:"Ako Bog da!" A kada zaboravis, sjeti se Gospodara svoga! (A1-Kahf,23.-24.)

Uvijek neka je jezik u zikru, spominjanju Allaha,dz.s.. I stvari stalno vraćaj Allahu,dz.s..

Ovdje otac i sin odlucise cvrsto sprovesti naredbu. Ismail rece ocu: "Oce moj, kad me htjednes zaklati, lice mi zemlji okreni. Da te ne bi samilost obuzela kad mi lice ugledas."

Zelio je ocu sto vise olaksati zadatak.

I njih dvojica poslusase, i kad ga on celom prema zemlji polozi.

(As-Saffat, 103.)

Poce mu nozem grkljan sjeci, ali noz ga ne posijece! Noz ne sjece kao sto vatra ne przi, osim sa Allahovom dozvolom. Allah je tu moc nozu oduzeo. Ibrahim je pritiskao i vukao, Ismail vikao: "Jace babo" !

Ali, noz ne presjece. Allah,dz.s., o ovom prizoru kaze: - "Kad se predase i kad muslimani postase". Zar nisu muslimani bili prije toga? Naravno da jesu, ali se ovdje ocitovao potpuni i jasni islam. Sta je to islam?

Islam je potpuna predanost Allahovoj naredbi ili zabrani, bez imalo kolebanja ili suprostavljanja. I kad ga on celom prema zemlji polozi, ovdje se ispit završi.

Gotovo! Jasno se vidjela spremnost obojice da izvrše naredbu. Nakon toga bi ispit bio beskoristan. Predanost se ocitovala. Ono sto bi bilo nakon toga je krv i meso, a za to nema potrebe. Stize im pozivati si se Objavi

Mi ga zovnusmo: "O Ibrahimu, u snu odazvao." (As-Saffat, 104.-105.)

A Mi ovako nagrađujemo one koji dobra djela čine ' to je, zaista, bilo pravo iskuseње! (As-Saffat, 105.-106.)

Najveće iskuseње u historiji čovječanstva. Ko je od nas spreman da podijeli sav svoj imetak i da ako mu se kaže: "Zakolji sina", da to i učini. A šta mislite kad bi se radilo o jedinom sinu, čekanom 86 godina. Ko bi žrtvovao sina kad bi mu naredba dosla ne jasnim putem nego putem isareta, sna usnulog. Mogao je reci: "Zasto da ubijem sina, šta je zgriješio?"

Mogao je reci: "Sacekat cu dok mi ne dodze jasno naređenje." Nije to učinio, predao se potpuno Allahu,dz.s., i prosao na najvećem ispitu.

... i Ibrahimovim ' koji je obaveze potpuno ispunjavao. (An-Nagm, 37.)

Sta je to sve ispunio Ibrahim,a.s. Sve, sve je ispunio. Žrtvovao je sebe kad je u vatru bio bacen.

Žrtvovao je sina kad je u snu vidio da ga kao kurbana kolje, ispunio je naredbu gradnje Allahove kuće na Zemlji, darežljiv je bio, zvali su ga Ebu Difan - Otac gostiju, jer nije jeo dok ne bi nasao gosta da sa njim jede. Žrtvovao je sebe, dijete, svoj imetak, vrijeme i trud isključivo u ime Allaha,dz.s..

I kad se njih dvojica potpuno predase Allahovoj odredbi, kad mu celo na zemlju polozi, zacu kako ga neko doziva, okrenu se i ugleda Džibrila koji sa sobom nosi ovna sa neba.

... i kurbanom velikim ga iskupismo. (As-Saffat, 107.)

Kurban iz Dzenneta. Ibnu Abbas o ovom kurbanu kaže: "Ovan koji je pasao dzennetom četrdeset godina, bijel, krupnih očiju i rogat."

Tako bi iskupljen Ismail a.s., a kurban posta sunnetom muslimana do Sudnjeg dana, da poklanjaju i žrtvuju kurbana svake godine pored Ka'be, a sa njima muslimani svijeta kako bi osjetili potpunu pokornost (istislam) Allahu dz.s.

Sta znaci kurban ?

Kurban znaci: Mi, Gospodaru nas, slijedimo put Ibrahima,a.s. koji je bio spreman zrtvovati svoga sina. Kurban nas podsjeća na zrtvu i na zrtvovanje. Mi smo, Gospodaru nas, spremni zrtvovati sebe, djecu, imetak, slijedeći Ibrahima a.s. Brojna znacenja se ocituju u kurbanu, zasigurno jednom od jasnih znamenja dini islama.

... i u narastajima kasnijim mu spomen sacuvasrno: Nek je u miru Ibrahim!

Eto tako Mi nagradujemo one koji dobra djela cine, a on je, doista, bio rob Nas, vjernik. (As-Saffat, 108.-111.)

... i obradovali smo ga Ishakom, vjerovjesnikom i covjekom dobrim.(As-Saffat,112.)

Radosna vijest je dosla nakon sto se vratio iz Palestine. Zato sto je bio spreman zrtvovati sina i zbog pocasti prema Sari. Ovaj ajet u Kur'anu dolazi nakon kazivanja o klanju. Zaklani, Ez-Zebib je Ismail. Zacudim se dok citam u pojedinim tefsirirna kako je Zaklani Ishak. To moze biti samo posljedica israilijata.

Kad se rodio Ishak, Ibrahimu a.s. je bilo 120 godina, a Sari 90. Dodzose tri meleka: Dzibril, Mikail i Melek smrti noseći im radosnu vijest. Poslani su bili da uniste Lutov narod, o cemu cemo kasnije govoriti. Prije toga zadatka su imali zadacu da obraduju Ibrahima i Saru. Dosli su u ljudskom obliku. Ibrahim a.s. je , kao sto smo rekli, volio goste. Nazvase mu selam, on im zacuden odvrati selam. Zasto se zacudio? Ljudi nepoznati u ovom kraju, bez jahalca i tragova putovanja na sebi! O tom susretu Allah dz.s., kaze:

... i rekose: "Mir vama! " i on rece: "Mir vama, ljudi neznani!"(Ad-Dariyat, 25.)

Cudno mu je bilo to sa njegovim gostima, ali po adetu ugosti ih.

I on neprimijetno ode ukucanima svojim i donese debelo tele.(Ad-Dariyat, 26.)

Njima ttojici je tele bilo preko potrebe, ali takvo je bilo Ibrahimovo gostoprimstvo. Kerem - gostoprimstvo je inace bilo svojstvo svih poslanika.

... i primace im ga: "Zar necete dajedete?" ' upita,osjetivsi od njih u dusi zebnju. "Ne boj se!" - rekose, i obradovase ga djecom koji ce ucen biti. (Ad-Dariyat, 27.-28.)

U predaji se kaze kako su meleki rekli:

-Necemo poceti jesti dok ne platimo! Htjeli su ga iskusati.

-Uredu, rece Ibrahim, onda je jedite po njezinoj cijeni.

-Koja je njezina cijena?

-Cijena joj je da na pocetku kazete Bismillah, a na kraju El-hamdu lillah!

-I treba, rekose, da te Milostivi zove Prijatelj Milostivog. Cak i o ovim stvarima opominjes ljude. To je istinska predanost.

Ibrahim prepozna da se radi o melekima. Rekose mu:

-Ne boj se, mi smo izaslanici tvoga Gospodara. Poslani smo Lutovom narodu.

Obavijestise ga o detaljima unistenja koje ce zadesiti taj narod. Sara je stajala i slusala.

A zena njegova stajase tu, i ona se osmjehnu. (Hud,71.)

Zasto se Sara prije nego je obradovana radosnom vijescu nasmijala? Zato sto je znala za nered Lutovog naroda koji je zemlju fesadom ispunio, narod o kome jeLut a.s., rekao:

"Ne znam na zemlji ljude pokvarenije od ovih".

Kad je Sara cula da ce biti unisteni, bilo joj je drago i tome se nasmijala.

... i Mi je obradovasmo Ishakom, a poslije Ishaka Jakubom.(Hud,71.)

U ovom ajetu su dvije radosne vijesti: Jedna je da ce roditi Ishaka, a druga da ce zivjeti toliko dugo da ce vidjeti Ishakovog sina Jakuba. Majka voli da vidi sina kako je odrastao.1 zato kad su Allahovog Poslanika pitali ko je E1 Kerim - plemeniti, rekao je:

"Koje Ketim -plemeniti?" rece: "To je plemniti sin plemenitog sin plemenitog sin plemenitog:]usuf sinJakubov sin Ishakov sin Ibrahimov, neka je Allahov mir na njih. " (5uhari, hadis 3139.)

Poslanik sin poslanika sin poslanika sin poslanika. Tu cast niko od ljudi osim Jusufa a.s. nije imao. On, otac, djed i pradjed - svi Allahovi poslanici. Kad su je obradovali, subhanallah, Kur'an o tome tako govori kao da to ocima svojim gledamo:

I pojavi se se zena njegova uzvikujuci i po licu se udarajuci, i rece: "Zar ja, stara, nerotkinja?!" (Ad-Dariyat, 29.)

Kako cu ja roditi, sta je vama! Imam 90 godina i jos starijeg muza!

"Jadna ja!" rece - "zar da rodim ovako stara, a i ovaj moj muz je star. Ovoje, zaista, nesto neobicno!" (Hud,72.)

I zaista, to je bilo neobicno, rekose joj:

"Zar se cudis Allahovoj moci?" ' rekose oni. (Hud,73.)

Allahova milost i Njegovi blagoslovi su na vama, porodici vjerovjesnickoj. On je dostojan hvale i On je plemenit! (Hud, 73.)

"Tako je odredio Gospodar tvoj" ' rekose oni ' "On je Mudar i Sveznajuci." (Ad-Dariyat, 30.)

O Lutu i odlasku meleka njegovom narodu cemo govoriti kasnije kako ne bismo prekidali kazivanje o Ibrahimu,a.s., iako je Lut,a.s., zivio u isto vrijeme kao i Ibrahim,a.s.

U toku jedne od posjeta Mekki, Ibrahim,a.s., rece svome sinu Ismailu:

-Sine, moj Gospodar mi je nesto naredio.

-Oce, ucini ono sto ti Gospodar nareduje, - rece.

-Hoces li mi pomoci?

-Hocu, - rece.

Nije znao sta, ali ako je to naredenje Gospodara pomocice mu. Allah mi je naredio da na ovom mjestu sagradim gradevinu u Njegovo ime. Oce, s tobom sam!

I kada smo kao pribjeziste Ibrahimu pokazali mjesto gdje je Hram.(Al-Hagg,26.)

Meleki su Ibrahimu pokazali mjesto Hrama. Postoje predaje kako je Ibrahim,a.s., kopao na mjestu gdje ce kasnije sagraditi Ka'bu. Nasao je temelje Sitove gradevine te je na njima sagradio Kabu. Pojedine predaje kazu kako je nasao tragove gradevine koju su ranije bili sagradili meleki.

U vrijeme Kurejsa, kada je Allahov Poslanik,a.s., svojom rukom postavio Crni kamen (El-Hadzerul-esved), u tom poznatom dogadaju kad su Kurejsije htjele produbiti temelje Ka'be, stigli su do kamena koga su opisali kao: zelen, poput vrha planine, trouglast i povezan. Jedan od prisutnih donese cekic, udari ispod tog zelenog kamena i podize ga. Ispod kamena izbi svjetlo od kojeg covjek umalo ne oslijepi. Vratise kamen na njegovo mjesto i rekose: "Ne dirajte temelje, gradite na njima"! Bejtullah, Allahova Kuca, Izvor svjetla na Zemlji.

I kada smo kao pribjeziste Ibrahimu pokazali mjesto gdje je Hram, rekli smo: "Ne smatraj Nama nikoga

ravnim, i ocisti ovaj Hram Moj za one koji ce ga obilaziti, koji ce tu u blizini njegovoj stanovati, i koji ce molitvu obavljati." (Al-Hagg, 26.)

Prvi hram sagrađen za ljude jeste onaj u Mekki, blagoslovljen je on i putokaz svjetovima.

U njemu su znamenja očevidna - mjesto na kojem je stajao Ibrahim. I onaj ko uđe u nj treba biti siguran. (Alu'Imran, 96.-97.)

A kada je Ibrahim Gospodar njegov s nekoliko zapovijedi u iskusenje stavio, pa ih on potpuno izvršio, Allah je rekao: "Učinitcu da ti budeš ljudima u vjeri uzor!" "I neke moje potomke!" * zamoli on.

"Obecanje Moje neće obuhvatiti nevjernike" - kaza On. (Al-Baqara, 124.)

I učinili smo Hram utocistem i sigurnim mjestom ljudima. Neka vam mjesto na kojem je stajao Ibrahim bude prostor iza koga ćete namaz obavljati! -1 Ibrahimu i Ismailu smo naredili: "Hram Moj očistite za one koji ga budu obilazili, koji budu tu boravili i koji budu molitvu obavljali."

A kada je Ibrahim zamolio: "Gospodaru moj, učini ovo mjesto sigurnim gradom, a snabdi plodovima stanovnike njegove, one koji budu vjerovali u Allaha i u onaj svijet!" On je rekao: "Onome koji ne bude vjerovao, dat ću da neko vrijeme uživa, a onda ću ga prisiliti da uđe u paklenu vatru, a grozno će ona prebivaliste biti!" (Al-Baqara, 125.-126.)

Obratimo pažnju na kur'ansko kazivanje. Prvi puta je Ibrahim rekao: - "I neke moje potomke!", nije rekao: - One koji budu vjerovali u Allaha i u onaj svijet. Allah, dž.s., kaže: "Ne, samo vjernicima!" Drugi puta kad je rekao: "A snabdi plodovima stanovnike njegove" mislio je samo na vjernike među njima, smatrajući kako je i opskrba samo za vjernike. A Allah je rekao: "Opskrba (nafaka) je svima, i vjernicima i nevjernicima; a vlast i vodstvo samo vjernicima". Kada je govoreno o imamet u vodenju, onda je rečeno: "Samo vjernici", a kada je govoreno o nafaki, onda je rečeno: "Svima ćemo vam dati nafaku."

I počese graditi građevinu, gradeci su Allahu dovu činili.

I dok su Ibrahim i Ismail temelje Hrama podizali, oni su molili: "Gospodaru naš, primi od nas, jer Ti, uistinu, sve čuješ i sve znaš!

Gospodaru naš, učini naš dvojicu Tebi odanim, i porod naš neka bude odan Tebi, i pokaži nam obrede naše i oprosti nam, jer Ti primaš pokajanje i samilostan si!" (Al-Baqara, 127.-128.)

Ibrahim-je želio obilježiti mjesto od kojeg su počeli graditi Kabu, reče Ismailu:

-Traži mi kamen koji bi odgovarao takvom mjestu!

-Oče, umoran sam, rece.

-Ustaj i traži!

Uzalud je bila Ismailova potraga, vrati se ocu i ugleda bijel kamen postavljen na tom mjestu.

-Oče, otkud ti takav kamen?! U citavoj okolini nema bijelog kamena.

-Dobio mi je od onoga ko ne treba nikog drugog i ko nije lijen kao ti. Donio mi ga je Džibril. Ovo je kamen iz Dženneta!

U hadisu se kaže kako je Crni kamen bio bijel ali je vremenom pocrnio od ljudskih grijeha.

I nastade građevina bez pijeska i cementa. Kamen na mjestu. Tako je gradio Ibrahim a.s.. Kad su stigli do visine koju nisu mogli pratiti, Ibrahim reče sinu: "Donesi mi kamen na koji ću stati i sa kojeg ću dalje graditi." '

Donesu mu kamen, Ibrahim bos stade na njega, a noge mu u njega potonuse. Ostavi Ibrahim taj kamen kao znak. To je Mekamu Ibrahim.

- mjesto na kojem je stajao Ibrahim. Nalazio se uz samu Ka'bu.

Ljudi su se gurali da vide tragove Ibrahimovih stopa, ta gužva je ometala tavaf pa je Omer, u dogovoru

sa ashabima postavio ga na mjesto gdje se i danas nalazi.

Druga predaja kaze kako je Mekamu Ibrahim mjesto na kojem je Ibrahim,a.s., dugo stajao promatrajuci simetricnost Kabe, je li ravna, da li je jedan dio visociji od drugog. I zbilja, subhanallah, danas je jedan kraj Kabe visociji od drugog.

Ovo mjesto je svakako znacajno mjesto.

"Gospodaru nas, posalji im poslanika, jednog od njih, koji ce im ajete Tvoje kazivati i Knjizi ih i mudrosti uciti i ocistiti ih, jer Ti si, uistinu, Silan i Mudar!" (Al-Baqara,129.)

Pogledajmo: saj, tavaf, kurban - sve je to slijedenje Ibrahima,a.s., i sjecanje na njega. I kada bi sagradena Ka'ba, dodze naredenje od Allaha:

Neka vam mjesto na kojem je stajao Ibrahim bude- prostor iza koga cete namaz obavljati! (Al-Baqara, 125.)

Hodocastiti Hram duzan je, Allaha radi, svaki onaj koji je u mogucnosti. (Alu'Imran, 97.)

... a onaj koji nece da vjeruje ' pa, zaista, Allah nije ovisan ni o kome. (Alu'Imran, 97.)

Hadz je naredzen svim ljudima, ko u to ne vjeruje, pa tim, sigurno, ni najmanje nece Allahu nauditi. Ibrahimu,a.s., bi naredeno:

... i oglasi ljudima hadz! ' dolazit ce ti pjeske i na kamilama iznurenim; dolazit ce iz mjesta dalekih. (Al-Hagg, 27.)

Ibrahim rece:"Gospodaru moj, moj glas ih ne moze dosegnuti." Bi mu receno:

"Ibrahime, tvoja je duznost to obznaniti; a Nasa je duznost da to dospije do ljudi."

Ibrahim se pope na brdo Arefat i poce zvati ljude da dodu na hadz. Da sad neko zovne u pustinji, ko bi ga cuo! Ali dogodi se bozanska mu'dziza pa glas stize do svih ljudi na Zemlji. I ne samo to, jos cudnije od toga je da je Allah dz.s ubacio u srca ljudi ljubav prema Ka'bi i ljubav prema hadzu. Cudo!Jedan glas! I ljudi pocese pjesice i na devama iznurenim iz dalekih krajeva dolaziti i posjecivau Bejtullahil-Haram. Tako poce hadz i poce velicanje Allahovog Harema.

Ibrahim,a.s., je i dalje zivio u Palestini. Bio je Halilur-Rahman, a - blisko prijateljstvo je na vecem stepenu od ljubavi. Mnogi isareti pokazuju kako je nas poslanik Muhammed,a.s. ukazivao da je najbolji poslanik poslije njega upravo Ibrahim,a.s. Ibrahim je razgovarao sa Allahom, dz.s.. Kur'an nam kazuje cudan razgovor izmedu njega i njegovog Gospodara:

A kada Ibrahim rece: "Gospodaru moj, pokazi mi kako mrtve ozivljujes!" ' On rece: "Zar ne vjerujes?"

"Vjerujem" * odgovori on "ali bih da mi se srce smiri." (Al-Baqara, 260.)

Ulema veli: "Postoji Ilmul-jekin a postoji i Ajnul-jekin. Ilmul-jekin je da covjek bez imalo sumnje u srcu bude ubjeden u nesto." Zato se biljezi od Omera, r.a., da je rekao:

"Tako mi Allaha, kad bi se nebo rascijepilo i kad bi Dzennet i Vatru vidio, nista mi to moj iman ne bi povecalo."

Dakle, ubijedzenost i sigurnost u postojanje necega se zove Ilmul-jekin. Kad se vidi i osvjedoci to u sta se cvrsto vjeruje onda se to zove Ajnul-jekin.

... i sve dok si ziv, Gospodaru svome se klanjaj! (Al-Higr, 99.)

Dok ocima svojim ne budes gledao ono o cemu te je Gospodar tvoj obavijestio: o melekima, kaburskom

azabu i uzivanju.

Ibrahim je zelio, k'o insan, da vidi ocima ono u sto je cvrsto vjerovao.

Allah,dz.s., mu rece da uzme cetiri ptice, zakolje ih i pomjesa im meso sa perjem, a da tu mjesavinu razdjeli na cetiri brda. U predajama stoji kako su glave ptica bile u Ibrahimovim rukama. Potom da ih pozove i one se pocese ponovo formirati pred ocima njegovim. Zive ptice, bez glava, potom mu svaka dode po svoju glavu i odletje!

Neka je slavljen Svemoguci Stvoritelj.

Ibrahimu,a.s., su bili objavljeni suhufi listovi objave. Suhufi Ibrahima i Musaa se spominju u Kur'anu.

Upitan je Muhammed,s.a.v.s. o sadrzaju Ibrahimovih suhufa, pa je rekao: Bile su to sve same mudrosti.

Od suhufa je i:

O vladaru silni, koji druge na kusnju dovodis, sigurno te nisam poslao da dunjaluk na dunjaluk kamaris.

Poslao sam te da obespravljenom vratis oduzeto mu pravo, jer mu ga Ja vracam, makar i odnevjernika bilo. (Sahih IbnuHibban,2/78.)

Bilo je mnogo Izreka u suhufima:

Pametani, ako je razumom obdaren, mora imati momente (sahate),sahat u kome ce dozivati svoga

Gospodara. (Sahih Ibnu Hibban, 2/78.)

Ova vrsta ibadeta je iscezla kod vecine muslimana. Ibadet Munadzata - obozavanja Allaha u samoci kao da sa njim govoris, da Ga molis, trazis, ne u dzematu, nego sam u samoci.

Sahat u kome ces razmisljati o Allahovom stvaranju. (Sahih IbnuHibban, 2/78.)

Drugi ibadet kojeg su ljudi napustiti. Ibadet studioznog promisljanja.

. . .one koje i stojeci i sjedeci i lezeci Allaha spominju. (Alu 'Imran, 191.) To je munadzat

... i o stvaranju nebesa i Zemlje razmisljaju Gospodaru nas, Ti nisi ovo uzalud stvorio; hvaljen Ti budi i sacuvaj nas patnje u vatri!(Alu'Imran,191)

To je ibadet razmisljanja

.

I sahat u kojem covjek svodi racun sam sa sobom o onome stoje uradio i o onome sto je propustio da uradi. (Sahih Ibnu Hibban, 2/78.)

Jos jedan ibadet kojeg su muslimani napustili. Ibadet muhasebe. Da sam sa sobom vidis: Sta sam danas uradio, koja su djela bila dobra a koja losa, sevabi i grijesi, sam sa sobom.

Sahatu kojem sa halalom stice opskrbu.

Pametani se ne premoru dunjalukom prolaznim osim zbog tri stvari:

1. Pripremanja za ahiret,
2. Truda na putu traganja za nafakom, i
3. Trud radi uzivanja u onome sto nije zabranjeno.

Pametnom je duznost poznavati vrijeme u kojem zivi. (Sahih Ibnu Hibban, 2/78.)

Pogledajmo mudrosti, nije dovoljno poznavati znanje iz knjiga, potrebno je poznavati znanja naseg vremena, savremene znanosti politike, ekonomije, drustva, razvoja i sl.

Zauzet onim sto se tice njega samog. Niposto lijen.

Pazi sta govori i nastoji riješiti uskladiti sa djelima, rijetko progovara osim o onome u čemu je korist. (Sahih Ibnu Hibban, 2/78.)

To su neke od mudrosti Ibrahimovih suhufa.

Za vrijeme Ibrahimovog života umre Hadzera, majka Ismailova. Pokopana je u Mekki, dženazu joj je klanjao Ibrahim, a.s.. Zbog te smrti je Ibrahim mnogo tugovao. Potom umre i Sara, u svojoj 127. godini života. Ibrahim je bio još tuzniji i često bi je spominjao.

U brojnim hadisima se navode odlike Ibrahima, a.s.. Svakako, najveća među njima je da je bio Halilur-Rahman -Allahov prijatelj:

A Ibrahima je Allah uzeo za prijatelja. (An-Nisa', 125.)

U hadisima se kaže da će Ibrahim, a.s., biti prvi čije će kosti biti mesom prekrivene na Sudnjem danu. Svakako je njegova vrijednost i u tome da je sve obećano i ispunio. Bio je od Ulul-Azma - pet najodabranijih poslanika.

Mi smo od vjerovjesnika zavjet njihov uzeli, i od tebe, i od Nuha, i od Ibrahima, i od Musaa, i od Isaa, sina Merjemina, smo čvrsto zavjet uzeli. (Al-Ahzab, 7.)

Jedino za njega Allah, dž.s., kaže da je sam, kao pojedinac, bio ummet -narod:

Ibrahim je bio primjer cestitosti, pokoran Allahu, pravi vjernik, nije druge smatrao Allahu ravnim, i bio je zahvalan na blagodatima Njegovim. (An-Nahl, 120.-121. .)

Zahvalan na svakom zalogašu, na svakom gutljaju, na svakom novom udisaju, ibadet-usukr - ibadet zahvale, još jedan od zaboravljenih ibadeta.

... i bio je zahvalan na blagodatima Njegovim; On je njega izabrao i na pravi put izveo, i Mi smo mu sacuvali lijep spomen na ovome svijetu, a na onome svijetu će doista biti među onima dobrima. (An-Nahl, 121.-122.)

U 175. godini života vratio se svome Gospodaru. Ismail i Ishak ga pokopase u gradu Hebronu, koji se danas zove Halil. Grad koji nosi njegovo ime.

Ibrahim, a.s., otac poslanika, o kome Uzvišeni veli:

I Mi smo mu Ishaka i Jakuba poklonili i potomcima njegovim vjerovjesništvo i Knjigu dali, a njemu na ovom svijetu lijep spomen sacuvali, a na onome će, doista, jedan od onih dobrih biti. (Al-'Ankabut, 27.)

Svi poslanici koji su se pojavili poslije njega i koji su imali tu najcasniju zadacu poziva u Allahovu vjeru, su bili njegovi potomci. Kolika li je samo ta pocast i vrijednost da bi se takvo nesto dogodilo jednom od Allahovih robova.

Ismail a.s.

Govoreci o njegovom ocu Ibrahimu, vec smo spomenuli ono najznacajnije za ovog Bozijeg poslanika.

Allah,dz.s., ga imenom spominje u Kur'anu:

I spomeni u Knjizi Ismaila! On je ispunjavao dato obećanje i bio poslanik, vjerovjesnik. (Maryam, 54.)

Ispuniti dato obećanje - Jos jedan ibadet kojeg su muslimani ostavili. Allah ga tako u Svojoj Knjizi opisuje zato sto je cvrsto vodio racuna o datom obećanju, preuzetim obavezama i dogovorenim terminima. Koliko li nama danas nedostaju ova svojstva istinskih vjernika!

Biljezi se kako je Ismailu a.s., neki covjek obećao doci, pa je to zaboravio. Od jutra do veceri ga je cekao Ismail,a.s.,. Covjek se sjeti tog obećanja i ode na dogovoreno mjesto. Tamo nadze Ismaila kako ga ceka, upita ga:

-Zar si ti ovdje od jutros!?

-Jesam, odgovori.

Od tada ga Allah nazva - Sadikul-va'di - Onaj sto ispunjava data obećanja.

"i trazio je od celjadi svoje da namaz obavljaju i da milostinju udjeljuju, i Gospodar njegovje bio njima zadovoljan." (Maryam, 55.)

Osobina Ismailova je bila i da je vodio racuna o svojoj porodici. O njihovoj obavezi robovanja i obozavanja Allaha,dz.s.. Neprestano ih je podsjecao na namaz i zekat. Od svojstava babe mu'mina je da djecu opominje za namaz kada mu nastupivrijeme. Ustani i klanjaj, namaz obavi! Podstice ih na sadaku, zekat, dobrocinstvo. I mi, budimo istinski muslimani i u tome slijedimo primjer poslanika casnih, poistovjecujuci svoja djela sa njihovim.

Ismail,a.s. je pokopan u Mekki.

Od ovog Bozijeg poslanika vode porijeklo Arapi.

ISHAK A.S.

Kao i brata mu Ismaila, ovog poslanika smo spominjali kazujuci o zivotu oca im Ibrahima,a.s. I Ishaka je Allah,dz.s., imenom spomenuo u Kur'anu. Nema sumnje kako je od najvece pocasti prema nekom covjeku uopce da ga Stvoritelj spomene u Knjizi Mudroj po dobru i dobrocinstvu.

O Ishaku, a.s. u Kur'anu pise:

... i poklonismo mu Ishaka, i Jakuba kao unuka, i sve ih ucinismo dobrim,

i ucinismo ih vjerovjesnicima da upucuju prema zapovijedi Nasoj, i objavismo im da cine dobra djela, i da molitve obavljaju, i da milostinju udjeljuju,a samo su se Nama klanjali. (Al-Anbiya', 72.-73.)

Umro je Ishak u 175. godini zivota i pokopan je u gradu Halilu, iil Hebronu kako ga nemuslimani zovu, u zemlji blagoslovljenoj, u Palestini. Od Ishaka,a.s., vode porijekh Zidovi.

Vratitcemo se na kazivanje o Lutu,a.s., za kojeg smo rekli da je zivio u isto vrijeme kada i Ibrahim,a.s.

Vratit ćemo se kazivanju o Lutu a.s., koje se dogodilo za života Ibrahima, a.s., Lut je bio Ibrahimov brat, sin Haranov sin Talihov ili Azerov. Allah, dz.s., ga je spomenuo 27 puta u Kur'anu, u 14 sura. Otac mu je umro još dok je dijete bio pa je odrastao u Talihovoj kući, sa amidom mu Ibrahimom kojeg je zavolio cijelim svojim bićem. Kada je Ibrahim, a.s., bio bacen u vatru, a ona mu bila hladna i spas, i kad mu ljudi i pored tog očitog čuda nisu povjerovali, Lut, a.s., je jedini povjerovao u ono čemu je pozivao Ibrahim, a.s.

Lut mu jedini povjerovao! A Ibrahim rece: "Ja se selim onamo kuda mi je Gospodar moj naredio, jer je On, uistinu, silan i mudar." (Al-'Ankabut, 26.)

Spomenuli smo kako mu je Ibrahim, a.s., nakon što se vratio iz Egipta u Palestinu, naredio da ide u mjesto zvano Mu'tefika koja se još naziva i Sodoma. Mjesto pored jezera koje se danas zove Lutovo jezero, pored Mrtvog mora. Sodoma je bila raskrsnica puteva i jak trgovački centar toga vremena. Njegovi stanovnici su bili, svi do jednoga, nevjernici. Allah, dz.s., o stanovnicima toga mjesta kaže: I Mi iz njega vjernike izvedosmo '

a u njemu samo jednu kuću muslimansku nadosmo. (Ad-Dariyat, 35.-36.)

Samo Lutova kuća su bili muslimani, svi ostali su bili kafiri. Nisu oni samo nevjerovali, mada bi im i samo to bilo dovoljno grijeha, oni su bili razvratnici i teški grijesnici, od grijeha su umjetnost pravili. Prvi su otpoceli sa cinjenjem grijeha homoseksualizma koga niko prije njih nikada nije cinio.

Allah nam spominje početak tog grijeha u svojoj Knjizi:

I Luta ' kad rece narodu svome: "Zasto cinite razvrat koji niko prije vas na svijetu nije cinio?

Vi sa strascu prilazite muskarcima, umjesto zenama. Ta vi ste narod koji sve granice zla prelazi!" (Al-A'raf, 80.-81.)

Tjelesnu nastranost su prvi poceli oni ciniti. Zato, danas pojedini pokušavaju dokazati kako je seksualna nastranost u ljudskoj prirodi genima. Sta je to?! Suplja besjeda. Nit je to prirodno, a još manje je genetski. To je nastrano! To je razvrat, grijeh i gnusoba! Propast! Nikad to prije Lutovog naroda nije zapamćeno. Da je bilo prirodno i genetski, bilo bi poznato ljudima koji su zemlju nastanjivali prije naroda Lutovog vremena. Allah, dz.s., kaže:

"Mi smo poslani narodu navjernikom" ' rekose ' samo ćemo svu Lutovu celjad spasiti. (Al-Hijr, 58.-59.)

Poslanici su opisali taj narod kao nevjernici. Njihov poslanik Lut, , im je govorio:

Zasto vi, mimo sav svijet, sa muskarcima opcite, a zene svoje, koje je za vas Gospodar vas stvorio, ostavljate?

(As-Su'ara', 165.-166.)

Napustili su bratni zivot sa zenama, zamjenivši ga za takav sa muskarcima.

Vi ste ljudi koji svaku granicu zla prelazite. (As-Su'ara', 166.)

Allah, dz.s., prezire ovo djelo, opominjuci nas na njegovu pogubnost i odvratnost, u mnogo ajeta na njega zeli posebno upozoriti, tako se kaže:

I Luta, kada rece narodu svome: "Zasto cinite razvrat naocigled jedni drugih?

Zar zbilja sa strascu opcite sa muskarcima umjesto sa zenama? Vi ste, uistinu, bezumnici." (An-Naml, 54.-55.)

Javno su blud cinili. Pogledajmo njihova svojstva u Kur'anu. Nijedan narod nije tako ružno opisan kao što je slucaj sa Lutovim narodom. Nevjernici, grijesnici, rasipnici, razvratnici, neznalice, pokvarenjaci bez mjere, svako zlo koje postoji na zemlji je postalo sastavni dio njihovog ponasanja i bica.

I Luta, kada narodu svome rece: 'Vi cinite takav razvrat kakav prije vas niko na svijetu nije cinio : s muskarcima opcite, po drumovima presrecete, i na skupovima svojim najodvratnije stvari cinite." (Al-'Ankabut, 28.- 29.)

Bludnicili su i drumska razbojnistva provodili. Kada bi u klubovima, gdje su zajedno vrierne provodili, sjedili, isključivo bi cinili sve sama nevaljala djela. Tako su izgubili svaki osjecaj stida, cak su toliki bezobrazili postali da bi glasno vjetrove ispustali i torne se gromko smijali. Allah nas zeli ovim kazivanjem podsjetiti daje to ružno i nevaljalo, ljudskom bicu neprimjereno.

Sakupili su u sebi sva znacenja zla, Lut se jako namucio sa njima. Poceo ih je pozivati:
I Lutov narod je smatrao laznim poslanike.
Kad im njihov brat Lut rece: "Kako to da se ne bojite?
Ja sam vam, sigurno, poslanik pouzdani,
zato se bojte Allaha i budite poslusni meni!
Za ovo od vas ne trazim nikakve nagrade, mene ce Gospodar svjetovanagraditi." (As-Su'ara', 160.-164.)
Potpuno isti poziv kojim su pozivaU svi poslanici! A kakav je bio njihov odgovor?

Odgovor naroda njegova bijase: "Ucini da nas Allahova kazna stigne, ako, istinu govoris!" (Al-Ankabut, 29.)

Potpuno identican odgovor naroda Nuhovog, Hudovog, SaHhovog. I oni su izazivaU govoreci: "Daj nam Allahovu kaznu ako je istina to sto pricas." U drugom ajetu se spominje:

A on im je bio prijetio silom Nasom, ali su oni u prijetnje sumnjali. (Al-Qamar, 36.)

Upozorio ih je na unistenje i nestajanje, na AUahov azab. I sve je bilo uzalud, oglusili su se i rekli:

A odgovor naroda njegova glasio je: "Istjerajte ih iz grada vasesg, oni su ljudi cistunci!" (Al-'Araf, 82.)

Pogledajmo sta je za njih grijeh, to sto se ciste, to je razvratnicima grijeh! Ne zeu u tom mjestu nikoga, osim iskljucivo razvratnike, smeta im i samo jedan drugaciji od njih. Zaista je zanimljiva agresivnost grijesnika i nevjernika nad vjernicima. Mozemo reci da sa prvim sirkom pocinje i agresivni ateizam, iako se gotovo redovno zeu viernici predstaviti kao prijetnja za druge. Samo Lut i njegove dvije kceri nisu biti grijesnici i pokvarenjaci.

Narod Sodome cvrsto odluci protjerati Luta iz njihovog mjesta boravka, rekose mu:

Rekose oni: "Ako se ne okanis, o Lute, bices sigurno prognan." "Ja se gnusam toga sto vi radite!" * rece on. (As-Su'ara', 167.-168.)

Lut poce u dovama moliti Allaha Svemoguceg protiv njih:

Gospodaru moj, sacuvaj mene i porodicu moju kazne za ono sto oni rade! (As-Su'ara', 169.)

To je ucinio nakon sto je izgubio svaku nadu da ce se opametiti i promijeniti. Cak ih nije mogao vise ni pozivati. Prijetiii su mu izgonom iz grada ako ih samo i pozove u Allahovu vjeru. Mogao je samo boraviti u svojoj kuci i tu obozavati Allaha, dz.s.. Dosao im je kao muhadzir, nije imao zastitnika od ljudi, ni rodaka, ni plemena, nikoga na koga bi se oslonio i ko bi ga zastitio. Boraveci u svojevrsnom kucnom pritvoru, dovio je:

"Gospodaru moj" - rece on "pomozi mi protiv naroda grjesnog!" (Al-'Ankabut, 30.)

Jos jedno svojstvo tog naroda. Vidimo kakva su svojstva imali ti ljudi. Tada se Allah odazva Lutovim pozivima, posla svoje izaslanike meleke plemenite: Dzibrila, Mikaila i Meleka smrti. U nekim predajama se spominje kako je sa njima bio i Israfil. Na putu do Lutovog naroda prvo posjetise Ibrahim, a.s., da ga obraduju sa Ishakom.

Ibrahim ih upita koja je njihova zadaca, rekose:

"Poslani smo narodu grjesnom" ' rekose ' "da srucimo na njih grumenje od ilovace, svako obiljezeno u Gospodara tvoga za one koji su u razvratu svaku mjeru presli." (Ad-Dariyat, 32.-34.)

Na svakom kamenu je bilo ispisano ime onoga koga ce taj kamen usmrtiti. Kazna za one koji su presli svaku granicu razvrata. Jos jedan opis tog naroda. Drugi ajet pojasnjava sta se dogodilo prilikom susreta Ibrahima sa melekima, Allahovim izaslanickna narodu Sodome:

I kad izaslanici nasi Ibrahimu radosnu vijest donesose: "Mi cemo unistiti stanovnike ovoga grada, jer su njegovi stanovnici nevjernici." (Al-'Ankabut, 31.)

Jos jedan opis nevjernici. Nikada i nijednom narodu se ne pripisuju tako ruzne osobine, kao sto je to slucaj sa Lutovim narodom. Najgori narod sa kojim su se susreli Allahovi poslanici su bili bas oni!

Ibrahim poce sa melekima raspravljati o unistenju Sodome.

-U njoj je Lut, rece im, hocete li unistiti mjesto u kojem zivi 300 vjernika?

-Necemo.

-A ako je tamo 200 vjernika?

-Necemo.

-A ako ih bude 40?
-Necemo.
-A14?
-Necemo ni ako ih bude bar 14.
-A ako bude samo jedan?
-Makar bio i samo jedan vjernik, necemo ga unistiti! Ibrahim rece:
-U tom mjestu je Lut.

Ovaj događaj Kur'an spominje rijecima:

"U njemu je Lut" ' rece Ibrahim. - "Mi dobro znamo ko je u njemu" ' rekose oni * "mi cemo njega i porodicu njegovu sigurno spasiti, osim zene njegove, ona ce ostati s onima koji ce kaznu iskusiti." (Al-'Ankabut,32.)

Mi cemo to mjesto unistiti kad u njemu ne bude vjernika, mu'mine cemo spasiti. Na jos jednom mjestu u Kur'anu se spominje Ibrahimova rasprava sa melekima: I posto Ibrahima prodze strah i dodze mu radosna vijest, on se poce raspravljati sa Nasim izaslanicima o narodu Lutovu; Ibrahim je, zaista, bio dobronametan, sazaljiv i odan.

"O Ibrahim, prodi se toga, naredenje od Gospodara tvoga je stiglo; njih ce stici patnja, sigurno!" (Hud,74.-76.)

Ibrahimov strah je bio od meleka koji su dosli u ljudskom obliku i kada su odbili ponudenu im hranu. Pokusao ih je odvratiti od njihove nakane, govoreci im: Mozda ce se popraviti, moguće da ce uzvjerovati. To je zato sto je Ibrahim,a.s., bio milostiv, cak je i one koji su ga ezijetili i uznemiravali lijepo ugostio. Znao je kakav je Lutov narod, ali je i pored toga trazio odgodu Allahove kazne. Bio je Munib - onaj koji se mnogo kajao i Allahu vraćao. Tev-vah - cesto kajanje za ucinjene grijeha i Inabe - mnogo trazenje oprosta, su dva ibadeta koja su ljudi napustili. Ibrahimu dode Allahova naredba da ne raspravlja o tim ljudima i njihovoj sudbini jer ce njih stici kazna neizbjezna.

Meleki krenuse prema Mu'tefiki, pojavise se u liku mladica preljepih. Njihov dolazak u takvom obliku je bio ujedno i posljednji ispit za grijesnike Sodome.

Allah im naredi: "Sacekajte svjedocanstvo njihovog poslanika protiv njih prije nego ih unistite. Nemojte ih unisiti dok ne cujete njihovog poslanika da im presudi."

Meleki dodose u Sodomu. Jedna od Lutovih kceri ih ugleda noseći vodu sa periferije grada. Poboja se za njih znajući da ako ih razvratnici ugledaju pocinit ce blud sa njima. Rece im:

-Ovdje sacekajte!

Pohita ocu i obavijesti ga o dolasku mladica. Lut pozuri prema njima.

-Ko ste?

-Gosti.

Luta bi stid da ih vrati. Da neko kaze: "Ja sam tvoj gost", pa da ih vrati! htio ih je vratiti, ali bi to bilo protivno njegovom ahlak. Rece im:

-Podite sa mriom.

Iduci prema kuci htjede ih upozoriti, a da im u isto vrijeme ne kaze: "Vratite se!" Obrati im se biranim rijecima, a birane rijeci su znak njegovog odgoja. Rece im:

Tako mi Allaha, nije mi poznato da zemlja ima gorih pokvannjaka od ovih ovdje.(tefstt Ibnu Kesira, 2/454.)

Nastavili su ici za njim. Zelio je da se vrata pa im to ponovi jos jednom, pa jos jednom. Kao da im je govorio: "Oni su najgori, odlazite". Ponovio im je i cetvrti puta kako nema gorih na zemlji od njih, a meleki broje ta svejdocanstva njihovog poslanika o njima.

Lut ih dovede svojoj kuci i sakri ih. Njegova zena je bila grijesnica, ali ne i bludnica. Ode i obavijesti ih o preljepim mladima. Rece im:

-Da znate, u Lutovoj kuci ima momaka, nikad u zivotu ljepsih od njih nisam vidjela!
Grijesnici pozurise Lutovoj kuci.

I narod njegov pohrli njemu - a i prije su radili sramotna djela.

(Hud,78.)

Dolaze zurno iz bluda i zeke da jos jednom pocine blud! U drugom ajetu je ovaj događaj opisan rijecima:

U to dodose stanovnici grada, veseli. (Al-Higr, 67.)

Radost ih je obuzela, dosli su im mladi i lijepi momci. Pogledaj samo te drskosti i oholosti grijesnicke! Lut stade ispred njih braneci cast i dostojanstvo kuce muslimanske, rece im:

"

"O narode moj," ' rece on - "eto mojih kceri, one su vam cistije! Bojte se Allaha i pred gostima mojim me ne sramotite! Zar medu vama nema razumna covjeka?"

"Ti znas da nam nisu potrebne tvoje kceri" ' rekose oni ' "ti doista znas sta mi hocemo." (Hud, 78.-79.)

Kada je rekao: "Moje kceri", mislio je, po vecini predaja, na njihove supruge. Svaki poslanik je gledao na zene kao na svoje kceri. Tako je za zene naseg poslanika Muhammeda, s.a.v.s., receno:

- njegove supruge su njihove majke. To je Ibnu Kesirov komentar ovog ajeta. A oni koji su rekli da je Lut, a.s., predlozio da sa njegovim kcerima pocine zinaluk - takvi debelo grijese. Kako ce dozvoliti zinaluk sa svojim kcerima, a on je poslanik.

Ispravan komentar bi, dakle, bio sljedeci: - "Imate zena" one su vam cistije, bojte se Allaha, ne sramotite me pred gostima. Zar medu vama nema bar jedan pametan!? Jeste li to svi pamet izgubili."

"Ti dobro znas sta mi hocemo", rekose.

Lut sav ozlojaden rece:

"Ah, da ja samo imam moc" - rece on - "ili da se mogu osloniti na nekog snaznog!" (Hud,80.)

Kad bi bar nekoga imao da se zajedno sa mnom vama suprostavi. Nemam nikoga, sam sam, samo kceri vjeruju, cak mi je i zena nevjernica. U hadisu, kojeg biljeze Buharija i Muslim, Muhammed, s.a.v.s., je rekao:

Allah se smilovao mom bratu Lutu, oslonio se najak oslonac, na A. llaha Uzvisenog. (Buhari, hadis 3192.)

Mufessiri vele kako Allah, dz. a., poslije Luta vise nije poslao nijednog poslanika, a da nije pripadao jakoj porodici koja je bila sposobna da ga fizicki zastiti od zla nevjernika. U drugom ajetu se kaze:

"Ovo su gosti moji" ' rece on ' "pa me ne sramotite, i bojte se Allaha, i mene ne ponizujte!"

"Azar ti nismo zabranili da ikoga primas?" - povikase oni.

"Ako vec hocete nesto ciniti, eto kceri mojih!" - rece on.

A zivota mi tvoga, oni su u pijanstvu svome lutali. (Al-Higr, 68.-72.)

Vec ranije su mu bii zabranili da prima goste i da bilo sta govori o islamu. Allah, dz. s. kaze:

Tako mi tvoga zivota (Muhammede), oni su u pijanstvu svome lutali. (Al-Higr, 72.)

Njihova strast ih je potpuno zaslijepila pa istinu nisu mogli vidjeti. Ljudima nakon njih se njihov grijeh gadi, ali oni su strast svoju za svoje bozanstvo bili uzeli pa im se gnusoba pohlijepom ucinila. Mufessiti vele kako se Allah dz. s. nikada nije zakleo zivotom nekog covjeka, osim ovdje u ovom slucaju kada je to ucinio zaklinjuci se zivotom naseg poslanika, Muhammeda s.a.v.s.

Htjedose silom uci u kucu, Lut im rece: "Sacekajte!" Udze u kucu i nemalo bi iznenaden. Mladici sjede u potpunom smiraju! Sva ova guzva je zbog njih, a oni se ponasaju kao da ih se to uopce ne tice. Lutrece:

On rece: "Vi ste, doista, ljudi neznani!"

"Ne"! - rekose oni. "Donosimo ti ono u sto ovi stalno sumnjaju, donosimo ti ono sto ce se, sigurno, dogoditi, a mi, zaista, istinu govorimo." (Al-Higr, 61.-64.)

U drugom ajetu se spominje da su mu rekli:

"Ne boj se i ne brini se" ' rekose oni - "mi cemo tebe i porodicu tvoju spasiti, osim zene tvoje; ona ce ostati s onima koji ce kaznu iskusiti.

A na stanovnike ovoga grada spustit cemo strasnu kaznu s neba zbog toga sto su razvratnici." (Al-'Ankabut, 33.- 34.)

A meleki rekose: "O Lute, mi smo izaslanici Gospodara tvoga, oni tebi ne mogu nauditi." (Hud, 81.)

O Lute, nece ti moci nista nauditi, nece stici do tebe, nikakve neptijatnosti od njih neces osjetiti.

Svjetina je cekala da izadu lijepi mladici, a ispred njima je stajao Dzibril.

Od njegovog jednog udarca svi oslijepise. Allah dz.s. kaze:

Oni su od njega goste njegove trazili, pa smo ih Mi oslijepili: "Iskusite kaznu Moju i prijetnje Moje!" (Al-Qamar, 37.)

Poceli su jadikovati, mislili su da ih je opsihirio. Reldi su: "Sutra cemo se mi s tobom obracunati, vidjet ces ti svoje"! Uprkos svemu nije im ni na um palo da se pokaju, govorili su: "Ti si nas samo privremeno, magijom svojom, onesposobio". Dodirujuci zidove vracali su se kucama, ne pokajase se za grijehе nagomilane. Meleki tada rekose Lutu a.s.

Rok im je praskazorje, a zar praskazorje nije blizu? (Hud, 81 .)

Dato im je zivota do zore kako bi Lut mogao bezbjedno napustiti mjesto na koje ce se sruciti silovita Allahova kazna. Naredise mu da napusti Sodomu:

"Izvedi celjad svoju u gluho doba noci, a ti budi na zacelju njihovu, i neka se niko od vas ne osvrce, vec produzite u pravcu kuda vam se nareduje!"

I Mi smo mu objavili ono sto ce se zbiti: da ce oni, svi do posljednjeg, u svitanje unisteni biti. (Al-Higr, 65.-66.) Allah dz.s. kaze:

I Mi smo sacuvali njega i porodicu njegovu ' sve,osim starice koja je ostala sa onima koji su kaznu iskusili. (As-Su'ara',170.-171.)

I kaze:

Samo ne na Lutovu porodicu, nju u svitanje spasismo, iz milosti nase. Eto, tako Mi nagradujemo one koji zahvaljuju.

(Al-Qamar, 34.-35.)

Napusti Lut to mjesto, sa njim su bile samo njegove dvije kceri. Sa prvim suncevim zrakama poce kazna o kojoj Allah dz.s. kaze:

A rano izjutra stize ih kazna koju ce neprestano osjecati. "Iskusite kaznu Moju i prijetnje Moje!" (Al-Qamar, 38.-39.)

Kakav je bio azab?! Dosao je Dzibril a.s. i stavio svoje krilo pod grad pa ga podigao do nebesa, tako visoko da su stanovnici nebesa culi glas pijetlova i lavez pasa, a stanovnici Sodome su culi tesbih meleka. Na nebesima poce kamenovanje ovih grijesnih razvratnika. Svakom od njih je bio poslan i namijenjen po jedan veliki kamen na kojem je pisalo ime onoga koga ce usmrtiti. Potom Dzibril viknu tako jakim glasom od kojeg se svi ukocise. Potom prevrnu citav grad i naopacke ga baci o zemlju. Kur'an Plemeniti opisuje ovu strahotu rijecima:

I kada pade naredba Nasa, Mi sve prevrnusmo, ono sto je bilo gore - bi dolje, i na njih spustismo kao kisu grumenje od pecena blata, koje je neprekidno sipalo,obiljezeno od Gospodara tvoga - a ono nije daleko ni od jednog nasilnika. (Hud, 82.-83.)

I kaze Uzviseni:

I njih je zadesio strasan glas kad je Sunce izlazilo,

i Mi smo uciniли da ono sto je gore bude dolje, i na njih smo kao kisu grumenje od skamenjene gline srucili. (Al-Higr, 73.-74.)

Spustivsi na njih kisu - a strasne li kise za one koji su opomenuti bili!

To je pouka, ali vecina ovih nece da vjeruje,

a Gospodartvoj je, zaista, Silan i Milostiv. (As-Su'ara', 173.-175.)
Kaze Allah dz.s.
I prevrnuti naselja On je prevrnuo,
i snaslo ih je ono sto ih je snaslo;
Pa, u koju blagodat Gospodara svoga ti jos sumnjas?
Ovaj Kur'an je opomena kao i prijasnje opomene. (An-Nagm, 53.-56.)

Tako je unistena Sodoma na Mrtvom moru. Njezini ostaci i dan-danas tamo stoje kao opomena ljudima i prisjecanje na Allahovu kaznu, da se pribijavaju posljedica ljudskih grijeha od kojih je medzu najvećim, svakako, grijeh homoseksualizma - grijeh zbog kojeg je tako zestoko unisten citav Lutov narod.

JAKUB i JUSUF a.s.

Kazivanje o Jusufu a.s. jedno je od najljepših kur'anskih kazivanja o Allahovim poslanicima, kazivanje kome je posvećena citava jedna sura u Kur'anu. To je sura Jusuf. Ova sura govori o dvojici velikih poslanika: Jakubu a.s. sinu Ishaka a.s. sinu Ibrahimu a.s. i o Jakubovom sinu Jusufu a.s. i događajima vezanim za njega, njegovu bracu i iskusenja kroz koja je prosao. Govoreći o Jusufovoj životnoj misiji, govorit ćemo i o životu Jakuba a.s.

Sura Jusuf je jedna od sura mekanskog perioda Objave. Ona govori o iskusenjima kroz koja je prosao Jusuf a.s. Mekanske sure u sebi sadrže opomenu, prijetnju i zastrašivanje. To nije slučaj sa surorn Jusuf. Citalac će, uprkos kusnji i Jusufovim patnjama kojima je bio izložen, jednostavno uživati u citanju dok ga obuzima osjećaj blagosti, prijateljstva i Allahovog rahmeta. Ako pomno pratimo kazivanja o poslanicima, gotovo redovno ćemo uočiti pojavu pozivanja naroda nevjerničkog koji u lazi ugoni poslanog im vjerovjesnika nakon cega uslijedi opomena, pa kusnja i kazna naroda tih poslanika. Jusufova priča je potpuno suprotna takvim kazivanjima, u njoj nalazimo belaj za belajem, ispit za ispitom, nakon kojeg dolazi olaksanje izlaz.

Zasto je to tako?

O suri Jusuf jedan od tabiina po imenu Ata' veli: "Ne saslušaj neko ko je zalostan ovu suru, a da mu poslije slušanja srcu ne bude lakše." Ovdje vidimo da poslije teskoce dolazi olaksanje, smiraj i velika blagodat.

Ova sura je objavljena poslije sure Hud. U suri Hud se spominju poslanici i njihovi narodi, govori kako je unisten Nuhov, Hudov i Salihov narod. Nakon takve sure objavljena je sura Jusuf. Njezina objava je bila u Godini tuge (Amul-buzn), godina smrti odgajatelja i amidze naseg Poslanika s.a.v.s Ebu Taliba koji je pomagao i stitio Poslanika s.a.v.s. od Kurejsa.

Samo tri dana nakon Ebu Talibove smrti umre i Hatidza a.s. supruga Allahova Poslanika s.a.v.s. i njegova miljenica, njegova najdraža supruga na dunjaluku i ahiretu, najodabranija među stanovnicama Dzenнета, jedna od najboljih žena koja je ikada živjela na zemlji, ona o kojoj je Poslanik s.a.v.s. rekao:

Mnogo muskaraca je upotpunilo iman, a od žena, njih četiri: faraonova Asija, Imranova kći Merjem, Huvejlidova kćerka Hatidza i Muhammedova kćerka Fatima. (Medzmeuz-zevid, 9/218.)

Zbog smrti te dvije, tako drage osobe u životu naseg Poslanika, tuga mu obuže srce, Allah mu objavi ovu suru da ga njome podsjeti, razgali, da se ne zalosti jer poslije teskoce dolazi spas:

Ta, zaista, s mukom je i last, zaista, s mukom je i last! (Al-Insirah, 5.-6.)

Dosao muje konvoj prepun pouka, lekcijai ibreta.

Odlika kur'anskih kazivanja jeste da su ta kazivanja razudžena, nacicemo kazivanje o jednom poslaniku

u vise sura, iznova se pocinje govoriti o istom poslaniku o drugom ili istom događaju. Stvarno je velika poteskoca onima koji pripremaju kazivanja o poslanicima napraviti ispravan historijski hronoloski redoslijed tih desavanja. Cak i klasicka djela, koja samo govore o poslanicima, su nekako ispreturana, događaj poslije događaja, pa se spomene nakon toga događaj koji je prethodio vec spomenutom i tako redom. Jedino je prica oJusufu a.s. spomenuta u jednoj cjelini i usamo jednoj suri. Usporedi ovo kazivanje sa kazivanjem o Musau a.s. koje je spomenuto na preko sedamdeset razlicitih mjesta, ne ajeta nego mjesta sa desecima ajeta u Kur'anu.

Zasto je to tako sa suromYusuf? Zasto je samo ta sura u komadu, na jednom mjestu za razliku od svih drugih kur'anskih kazivanja?

Imam El-Kurtubi veli: "Spomenuo je Allah dz.s. u Kur'anu kazivanja o poslanicima, i ponovio ih sa istim znacnjem na razlicitim mjestima i drugacijim rijecima, u razlicitom stepenu rjecitosti. (belage) i jasnosti. Tako, naprimjer, u kazivanju o Ibrahimu a.s. Allah dz.s. kaze:

1 ubrzo im donese peceno tele. (Hud, 69.) U drugom ajetu kaze:

I on neprimijetno ode ukucanima svojim i donese debelo tele.

(Ad-Darijat, 26.)

Dakle, kad sakupimo ova dva iskaza znamo da je donio peceno i dobro, debelo tele. Potreban je odredzen napor da bi se ta kazivanja sakupila i da ljudi uzmu pouku, prisjete se, razmisle itd., da ulema ulozi napor u razumijevanju i pojasnjavanju tih Allahovih rijeci".

Potom El-Kurtubi nastavlja pa kaze: "Pa je Allah dz.s. spomenuo pricu oJusufu i nije je vise nigdje ponovio kako ne bi mogli, oni koji se opiru ili ze le oponasati Kur'an u njegovoj snazi i stilu, prigovoriti Kur'anu i napisati govor slican ponovljenom ili neponovljenom kur'anskom nadnaravnom stilu."

Allah dz.s. htjede iskazati kur'ansku superiornost u kazivanjima koja se ponavljaju i u kazivanjima o poslanicima koja se ne ponavljaju. I na ovaj nacin su usutkani svi oni koji su zeljeli ili jos uvijek ze le narav i porijeklo Kur'ana dovesti pod sumnju. Sve to je dio kur'anske nadnaravnosti (i'dzaza).

Pocnimo sa ovim kazivanjem onako kako ga je zapoceo Allah dz.s. u Svojoj Knjizi Mudroj, Kur'ani-Kerimu:

U imeAllaha, Milostivog, Samilosnog! ElifLam Ra. Ovo su ajeti Knjige jasne!

Objavljujemo je kao Kur'an na arapskom jeziku da biste razumjeli.

Objavljujuci ti ovaj Kur'an, Mi tebi o najljepsim događajima kazujemo. Qfusuf, l.-3.)

Rijec El-Kasas znaci: Redoslijed vijesti, ili spominjanje jedne vijesti nakon druge. Rijec -" kassa" znaci "tabe'a" - slijediti, .ici za nekim. Tako u Kur'anu stoji:

#

I ona rece sestri njegovoj: "Idi za njim!" (Al-Qasas, 11.)

Objavljujuci ti ovaj Kur'an, Mi tebi o najljepsim događajima kazujemo, iako prije njega nisi, doista, nista znao. (Yusuf, 3.)

Iako si bio nemaran (gafil) i nista o tome nisi znao. Nisi znao za ova kazivanja prije objave Kur'ana.

Kada Jusu frece ocu svome: "O oce moj, sanjao sam jedanaest zvijezda, i Sunce i Mjesec, i u snu sam ih vidio kako mi se poklonise."

On rece: "O sinko moj, ne kazuj svoga sna braci svojoj, da ti ne ucine kakvu pakost, sejtan je doista covjeku otvoreni neprijatelj.(Yusuf,4.-5.)

Er-ru'ja je usnuli san, a er-ru'je je ono sto covjek vidi na javi. Jusuf je vidio san i ispricao ga je svom ocu. Usnio je jedanaest zvijezda sa Suncem i Mjesecom kako mu sedzdu ucinise. Jakub a.s. nije znao sta znaci taj san, Allah mu nije dao blagodat znanja tumacenja snova, ali je znao da je u tom snu velika, ogromna pocast premaJusufu a.s. Znao je babo i za zavidnost Jusufove brace prema Jusufu, zato mu rece da ne kazuje taj san svojoj braci.

Jusuf je imao jedanaest brace. Deset polubrace i Benjamina, koji je bio brat od iste majke. Sest polubrace od druge Jakubove zene i cetiri brata od dviju Jakubovih robinja. Jedino je Benjamin bio

mladzi od njega i jedino mu on nije bio zavidan. Sva ostala braca su mu zavidila na ocevoj ljubavi koji je Jusufa volio neizmjernom ljubavlju. Skoro toliko je volio i Benjamina.

Nema smetnje da covjek voli raznim stepenima ljubavi, manje ili vise, ali nas Poslanik s.a.v.s. upozorava da to javno ne ispoljavamo. Znaci, da volis razlicito svoju djecu ne smeta, ali budi pravedan prema njima i ne pokazuj tu ljubav, plaseci se zavisti medu njima.

Ali, Jakubovo srce se sveza za Jusufa i Benjamina toliko da bez njih nije mogao izdrzati ni sahata. Kada bi Jusuf izasao da se sa djecom poigra, Jakub bi nestrpljivo zapovjedio: "Vratite mi ga"! Nastojao je da uvijek bude pored njega. Allah dz.s. je od Jakubovih sinova izabrao Jusufa a.s. Sebi za poslanika:

I eto tako, Gospodar tvoj ce tebe odabrati. (Yusuf, 6.)

Medzu svom Jakubovorn djecom, Allah dz.s. odabra za poslanika Jusufa a.s. ne samo medu Jakubovim sinovima, nego i medu svim ljudima toga vremena.

I tumacenju snova te nauciti, i milosci Svojom tebe i Jakubovu porodicu obasuti, kao sto je prije tebe obasuo pretke tvoje, Ibrahima i Ishaka. 'Gospodar tvoj, zaista, sve zna i Mudar je.

(Yusuf, 6.)

Allah ga poduci znanju tumacenja snova i podari mu blagodat poslanstva.

Ovo kazivanje Allah spominje kao opomenu i pouku onima koji pitaju. Spominje se kako su zidovi pitali Poslanika s.a.v.s. o Jusufu a.s. pa je nakon toga objavljena suta Yusuf u kojoj im je objasnjeno sve o Jusufu a.s. Zidovi su imali samo neke dijelove kazivanja o Jusufu. U toj zidovskoj verziji je bilo mnogo netacnosti pa im u Kur'anu dodze ispravka onog sto su oni izmijenili i cijela prica o Jusufu a.s.

U Jusufu i braci njegovoj nalaze se pouke za sve koji se raspituju. (Yusuf, 7.)

Zidovi i svi ljudi koji pitaju o Jusufu a.s. ce u ovoj suri naci istinu i ninostvo pouka i savjeta.

Kada oni rekose: "Jusuf i brat njegov drazi su nasem ocu od nas, a nas je citava skupina. Nas otac, zaista, ocito grijesi." Qfusuf, 8.)

Kako moze voljeti Jusufa i brata mu vise od el-usbe, skupine od deset i vise osoba. Osudili su postupke svoga oca i neodgojeno se ponijeli prema njemu rijecima: "Zaista, nas babo ocito grijesi." Mrznja, zavist i netrpeljivost prema Jusufu ih dovede do ozbiljnog razmisljanja da ga se rijese ubistvom!

tUbijte Jusufa ili ga u kakav predio ostavite - otac vas ce se vama okrenuti, i poslije toga cete dobri ljudi biti. (Yusuf, 9.)

Ovdje se umijesa najstatiji medu njima, Jehoda, koji im rece: "Niposto, ubistvo je nesto strasno, nego ga protjerajte sa vase zemlje, otac ce vam se vratiti i nece vise biti opsjednut Jusufom." Pogledajmo sta su naumili uciniti. Pocinit ce grijeh pa ce se nakon njega pokajati. Da li ce osobi koja svjesno ucini grijeh sa namjerom da se odmah nakon tog grijeha pokaje ti grijesi biti oprosteni i da li se od takve osobe prima tevba - pokajanje? Ulema kaze:

Vrata pokajanja su otvorena.

Allah Subhanebu nocu pruza Svoju ruku oprosta grijesnicima dana i pruza Svoju ruku danju da oprost i grijesnidma noci. (Muslim, hadis 4954.)

Vrata pokajanja ne moze niko zatvoriti. Zato im je Allah i oprostio na kraju kazivanja, iako su svjesno pocinili grijeh namjeravajući da se odmah nakon njega pokaju Allahu dz.s. Strah postoji od grijeha koje covjek pocini pa ga smrt pretekne u tevbi. To je belaj, da ucini grijeh od kojeg se nece imati kad pokajati.

Jedan od njih rece: "Ako bas hocete nesto uciniti, onda Jusufa ne ubijte, vec ga na dno nekog bunara bacite, uzece ga kakva karavana." Qfusuf, 10.)

Ovo je bilo misljenje Jahode, bacite ga u bunar na putu karavana, mozda ga neka od njih nade i uzme

sebi. Ako vec hocete da ga se rijesite. Oni cvrsto odlucise da tako i postupe. Ali, kako ubijediti oca, spomenuli smo da on nije nimalo ostavljao Jusufa daleko od sebe. Rekose mu:

"O oce nas" ' rekose oni ' "zasto sumnjas u nasa osjecanja prema Jusufu. Mi mu zaista zelimo dobro. Posalji ga sutra s nama da se zabavi i razonodi, mi cemo ga, sigurno, cuvati." Qfusuf, ll.-12.)
Posalji ga sa nama da se najede, znate ljudi na izletirna mnogo jedu, i da se igra. Ne boj se za njega, mi cemo ga cuvati.

"Bit ce mi doista zao ako ga odvedete, a plasim se da ga vuk ne pojede kad vi na njega ne budete pazili" ' rece Jakub. Qfusuf, 13.)

Vi znate, govorio im je, da ja ne mogu bez njega. Spomenuo im je dva razloga: Ne mogu podnijeti rastavljenost od Jusufa, zao mi, i drugi razlog je strah od vuka. dok vi budete zaokupljeni igrom i zabavom.

"Kako ce ga vuk pojest, a nas ovoliko" - rekose oni * "mi bismo tada zaista bili izgubljeni." (Yusuf, 14.)
Molili su i dosadivali, dosadivali sve dok im Yakub a.s. ne udovolji njihovoj zelji. Posla sa njima Jusufa. Predaje spominjju kako su ga udarali iduci putem tuzno mu govoreci, toliko su ga mrzili da su ga htjeli ubiti, tako da je udarac bio laksi od onoga sto su mu bili spremni uciniti. Dosli su do bunara i svi, bez izuzet:ka, se slozili da ga u njega bace.

I kada ga odvedose i odlucise ga baciti na dno bunara. (Yusuf, 15.)
Dno bunara je nazvano Gayabetul-Dzubb zato sto onaj ko se nadze u njemu nestane od ljudskih pogleda, niko ga ne moze vidjeti.

Jusuf, leteci prema dnu, zasta na kamenu i ne dospije u vodu bunara. Bespomocno je sjedio u toj tami, dodze mu nadahnuce (ilham) od Allaha:

Mi mu objavismo: "Ti ces ih o ovom postupku njihovu obavijestiti, a oni te nece prepoznati." (Yusuf, 15.)

Docu ce vrijeme kada ces im ti spomenuti ovo sto su ti ucinili, a da oni nece ni biti svjesni da si to ti!
Kao da je dosao smiraj od Allaha Jusufu, da se ne plasi i da ce se spasiti iz tame bunara.

I uvece dodzose ocu svome placuci. (Yusuf, 16.)

Plakali su i plakali. Spominje se kako je ucenjaj E'ames prisustvovao presudi jednog od najpravednijih kadija islama Surejha kada je uplakanoj zeni sudio. E'ames mu rece:.

-Ma zar je ne vidis kako jedno place, pa u pravu je.

Surejh mu rece:

-I Jusufova braca su dosla ocu nocu placuci, ne sudi osim pravedno!

Nije uvijek onaj ko dreci i place u pravu! Nisu samo suze dovoljne za pravdu!

"O oce nas" - rekose "bili smo otisli da se trkamo, a Jusufa smo ostavili kod nasih stvari, pa ga je vuk pojeo. A ti nam neces vjerovati, iako istinu govorimo." (Jusuf, 17.)

Takmicili smo se daleko od Jusufa koji je ostao pored nasih stvari pa ga je vuk pojeo. Mi znamo da nam ti ne bi povjerovao cak i kad bi ti istinu kazali. Subhanallah, njihova laz je bila ocita iz njihovog iskaza o zlocinu. Nisu rekli: Mi ti, zaista, istinu kazujemo, ne! Rekose: "Cak i da je istina to sto kazujemo, ti nam ne bi vjerovao". To znaci sta? Znaci: Milazemo!

I donesose kosulju njegovu laznom krvlju okrvavljenju. (Yusuf, 18.)

Ibnu Abbas kaze: "Zaklali su ovcu i njome namazali Jusufovu kosulju." Jakub gledajuci kosulju krvavu, rece:

-Ja milostivog vuka, pojeo mi je sina Jusufa, a da mu ni kosulju nije poderao!

Kosulja nepoderana, kako ga je mogao pojesti!

"U vasim dusama je ponikla zla misao" rece on "i ja se necu jadati, od Allaha ja trazim pomoc protiv ovoga sto vi iznosite."

(Yusuf,18.)

Vas nefis vam je uljepso vasu nakanu. Sa vama mi ne ostaje nista osim sabura. Dovoljan mi je moj Allah. Cesto kad prijatelji, komsije ili djeca razocaraju insana, on tada nema druge utjehe i pravde osim kod Allaha. Tezak li je sabur, i mi Bosnjaci to dobro znamo. Ali blago saburljivim, oni imaju divan uzor u poslaniku Jakubu, a.s..

Potom nam Kur'an kazuje Jusufovu sudbinu nakon ove nimalo bratske rabote njegove brace:

I dode jedna karavana, te poslase vodonosu svoga i on spusti vedro svoje. (Yusuf, 19.)

Vodonosa spusti kofu za koju se uhvati Jusuf,a.s.. Kad vodonosa povuce kofu, vidje da je preteska.

Tada je Jusufu bilo dvanaest godina. Kada izvadi kofu, ugleda prelijepog dječaka, rece:

"Mustuluk" ' viknu on "evo jednog dječaka!" (Yusuf, 19.)

Od silnog veselja je dozivao radost, vikao je : "O radosti!" I ovo je jedna od jezickih ljepota. Nije rekao: "O moja radosti", nego: "O radosti,dodzi I cuj!"

Naravno, robovi i trgovina njima je bila jako unosan posao toga vtemena.

I oni su ga kao trgovacku robu sakrili, a Allah dobro zna ono sto su uradili. (Yusuf, 19.)

Zasto ga sakrise? Rekli su: "Mozda je necije izgubljeno dijete, ili odbjegli rob, bojati se da ce ga uzeti ako ga otkriju kod nas!" Sakrise ga plaseci se da im ga ne uzniu ili da ih otkriju kako krijumcare necijeg dječaka.

Konvoj je isao iz Medjena prema Egiptu (Misiru). Kad stigose u Egipat, prodase ga:

I prodadose ga za jeftine pare, za nekoliko grosa; jedva su cekali da ga se oslobode. (Yusuf, 20.)

Zasto su ga prodali za jeftine pare? Zurili su da se ne otkrije njihova rabota. Ibnu Abbas veli da su ga prodali za bezvrijednih dvadeset dirhema.

I onda onaj iz Misira, koji ga je kupio, rece zeni svojoj: "Ucini mu boravak prijatnim! Moze nam koristan biti, a mozemo ga i posiniti!(Yusuf,21.)

Ko je osoba koja ga je kupila? On je El-Aziz naziv za egipatskog ministra finansija. U ajetima o Jusufu se spominju dva položaja: E/-Melik vladar,iEl-Aziz ministar finansija.

Aziz rece: "Ucini mu boravak prijatnim" i to je od Allahove milosti prema Jusufu. Aziz ne samo da je bio neplodan nego uopce nije ni imao potrebu za zenama. Nije imao djecu, nadao se da ce taj nedostatak nadoknaditi kupovina ovog djeteta.

Tako je Jusuf rastao na ministrovom dvoru, odgajan kao djete ministra! Kako je stasavao, poceo je upravljati dvorcem ministra. Pogledajte Allahovu milost prema Njegovim robovima. Nakon sto je bio rob, Allah mu dade divan položaj na zemlji.

I eto tako Mi Jusufu dadosmo lijepo mjesto na Zemlji i naucismo ga tumacenju snova - a Allah cini sta hoce, ali vecina ljudi ne zna.

I kad on stasa, Mi ga mudroscu i znanjem obdarismo; tako Mi nagradujemo one koji dobra djela cine. (Yusuf, 21 .-22.)

Rastao je Jusuf bez ikakvih zastranjivanja, grijeha i neposlušnosti prema Allahu, Jro, koji mu podari znanje i mudrost Bio je od najucenijih ljudi togavremena.

Sve ovo se dogodilo prije nego ga je Azizova zena na grijeh pocela navoditi. Allah je Jusufa nazvao Gulam AHm - Znan mladac, Gu)am HaUm - Blag mladac, Ucen i onaj koji dobra djela cini. Moze li osoba koja ima takva svojstva posegnuti za bludom?! Ali, to je jedan od belaja mufessira, kao sto cemo vidjeti.

I poce ga na grijeh navoditi ona u cijoj je kuci bio. (Yusuf, 23.)

Kada Jusuf stasa u mladica od sedamnaest ljeta, pokaza se njegova golema ljepota za koju pojedini mufessiri kazu: "Kada bi prosao....pored zida njegov nur bi se na njemu oslikao." Jedno je sigurno, bila je to savrsena ljepota. Resulullah,s.a.v.s., kaze da je sreo Jusufa, a.s. kome je:

Allah dao pola ljepote. (Tefsir Ibnul Kesira, 2/477.)

Mufessiri kazu da je Satrul-usmi ljepota, koju je Allah podijelio na dva dijela: Pola ljudima, stvorenjima, a drugi dio ljepote je dao samom Jusufu. Allahu Dragi, kakva je to ljepota! Ako je takva bila ljepota Yusufova, kolika li je tek ljepota Jusufovog Stvotitelja!? Subhaneh. Kada je zena vidjela tu ljepotu, nije mogla odoljeti. Srce joj se ispuni ljubavlju prema Jusufu. Htjede da se ophodi prema njemu kao sto se zene ophode prema svojim muzevima. Poce mu se njezno obracati. Poce ga zavoditi koristeći sva svoja lukavstva i nacine. Zena Azizova, u cijoj kuci je stasavao. Pa pozakljuca sva vrata i rece: "Hodi!" "Sacuvaj Boze!" uzviknu on "vlasnik me moj lijepo pazi; a oni koji dobro uzvrate zlim nece nikad uspjeti." (Yusuf, 23.)

Pozvala ga je na blud.

-Pripremila sam se tebi, govorila mu je.

-Ne daj Boze, rece on, da to ucinim. Blud, i to s kim! Sa zenom onoga koji me tako lijepo primio sebi! Aziz me prelijepo primio, kako takav zulum da mu ucinim!?

Blud i zinaluk je zulum, i nikada Allah ne da onima koji ga cine da budu uspjesni ljudi, nikada!

Od samog pocetka je Jusuf odbio taj cin. Uopce kod njega nije bilo spremnosti za takvo djelo. Jusuf je bio ucen, zrian, mudar, plemenit, cijenio je Azizovu plemenitost i znao je da bludnici nikada nece uspjeti.

Nakon svega toga, neki su bih skloni reci kako je i on bio nju pozelio! Kako se to moze i reci, kad ajeti i ajeti potvrduju njegovu cistocu i cednost.

I ona je bila pozeljela njega, a i on bi nju pozelio da od Gospodara svoga nije opomenu ugledao. (Yusuf, 24.)

El-bemm znaci cvrsta odluka. Ona je bila cvrsto odlucila da pocini grijeh. I Jusuf bi nju pozelio da nije Allahovu opomenu ugledao. Kad bih vam rekao: "Iduci ulicom bih pao da me Ahmed ne pridrzi!" Da li sam ja pao na ulici? Nisam! To je iz govora jasno. Tako je i iz arapskog jezika stvar jasna. Allah kaze: "Pozelio bi je, da nije ugledao Gospodarevu opomenu." Je li je pozelio? Nije! Ajet je jasan. Pao bih da me Ahmed nije pridrzao. Pozelio bi je da nije ugledao opomenu. Nije je ni pozelio za sebe. Zasto mu to cak nije ni na um palo, sto je drugo moguće zncenje za El-hemm? Ulema veli: "Zato sto je vidio opomenu svoga Gospodara."

Dakle, ono sto kazu pojedini mufesiri o tome da je i on, navodno, nju bio pozelio i da je legao sa njom, tako stoji u pojedinim tefskima, pa da je onda ugledao opomenu i tek tada ustao... To uopce ne stoji, nije tako ni slucajno. Mi to ne bismo prihvatili da se o nekome od nas tako govori, pa kako da to prihvatimo za jednog Allahovog poslanika, plemenitog kome je Allah dao znanje i mudrost. Ucinio ga od dobrocinitelja i koji je znao i cijenio Aziza i uz to mu jos bilo poznato da je zinaluk zulum i da je propao svaki onaj ko ga ucini.

Dakle, njemu ni na kraj pameti nije bilo da sa Azizovom zenom pocini zinaluk. Moguce je samo da bi mu to i na um palo da nije ugledao Allahovu opomenu.

Kakva je bila ta opomena koju je Jusuf ugledao? Vidio je ono zbog cega mu nije ni na um palo da pomisli na Azizovu zenu. Jedni mufessiri kazu da je vidio Dzibrila, drugi da je vidio Jakuba, a.s. sa podignutim kaziprstom.

Jedni vele da je vidio njezinog muza na vratima, ili da je ugledao na zidu napisano:

Jer to je razvrat, kako je to ruzan put! (Al-Isra', 32.)

Allah najbolje zna kakva je bila ta opomena, nemamo sahiih hadisa o tome, ali znamo sigurno da je vidio nesto od Allaha sto ga je ucinilo da mu cak ni na um ne padne da blud pocini.

Tako bi, da odvratimo od njega izdajstvo i blud. (Yusuf, 24.)

Ei'-su' je zlo, ružno i nevaljalo djelo, i jos uz to i blud. Sve to je Allah otklonio od Jusufa, a.s. Jos jedan dokaz da je nije bio pozelio.

Jer je on uistinu bio Nas iskreni rob. (Yusuf, 24.)

I jos jedna pohvala Jusufu a.s. Ihlas- iskrenost. Ne daj Boze da bi Allahovom robu sa takvim svojstvima priUcilo razmisljanje o bludu! Poslanici su toga jednostavno bili sacuvani.

Ona je bila uporna i navaljivala je. Pocela ga je ganfati po sobi. Pobjegao je od nje. Poce trcati za njim, a on jos brze bjezati. Kao da su na trkama, Allah ih opisuje u Kur'anu rijecima:

I njih dvoje prema vratima potrcase a ona razdera straga kosulju njegovu i muza njezina kraj vrata zatekose. (Yusuf, 25.)

Pokusavao je otvoriti vrata, ali ga je ona povlacila sebi. On je bio uporan a ona mu od povlacenja kosulju na ledzima podera. U tim trenucima Aziz otkljucava vrata i ulazi u prostoriju i vidi prizor svoje zene dotjerane, nasinkane pored Jusufa.

Zena brze-bolje htjede od sebe otklonuti optuzbu, rece:

"Kakvu kaznu zasluuje onaj koji je htio zeni tvojoj zlo uciniti" ' rece ona. (Yusuf, 25.)

Sta zasluuje onaj ko ti zeli napastvovati zenu i sa njom blud pociniti? Potom zastade, poboja se da ce mu kazna biti pogubljenje, a jos ga je zeljela za sebe, stoga rece:

Ako ne tamnicu ili kaznu bolnu? (Yusuf, 25.)

Kako ga ne bi ubili i kako bi ga mozda pridobila za zinaluk, predlozi mu kaznu zatvora ili neku bolnu kaznu.

I Jusuf se poce braniti, govorio je:

"Ona je pokusala mene na grijeh navesti" * rece Jusuf. ' "Ako je kosulja njegova sprijeda razderana onda ona istinu govori, a on neistinu" ' primijeti jedan rodak njezin, "a ako je kosulja njegova straga raderana, onda ona laze, a on govori istinu." (Yusuf, 26.-27.)

Nisam ja grijesnik i zlocinac, ona je! Ona je mene na grijeh navodila!

Ko je bio njezin rodak koji je presudio u ovom sporu? Postoje dvije predaje, po jednoj je to bilo novorodence koje je progovorilo u besici, rekavsi: "Ona je njega navodila na sebe!" Druga predaja spominje da je sa Azizom bio njezin amidzic i da je on presudio shodno strani sa koje je poderana Jusufova kosuija.

I kada on vidje da je kosulja njegova straga razderana, rece: "To je jedno od vasih lukavstava, vasa su lukavstva, zaista, velika!" (Yusuf-28)

Kad su vidjeli da je kosulja poderana sa zada, shvatise kako je rijec o njezinoj spletki, navodila ga je na grijeh. Kad joj to nije uspjelo njega je osudila za sopstveni zlocin.

Sejjid Kutub, govoreci o ovom događaju, spominje aristokraciju kao sloj drustva u kome cast nema nikakve vrijednosti. U tom svjetlu je i Azizov postupak. Da je cast imala neki. znacaj u njegovom zivotu. obuzela bi ga ljubomora i bijes. Sta je nakon svega videnog rekao? Hladno je presudio:

Ti, Jusufe, ostavi se toga, a. ti trazi oprosta za grijeh svoj, jer si, zaista, htjelazgrijesiti! (Yusuf,29.)

Gotov problem. Nista nije ni poduzeo, cak ni Jusufa nije udaljio iz kuce, kao da se nista nije ni dogodilo. Plemickog li ponasanja! Mada su potomci plemica gotovo redovno spremni hvalisati se svojim, cesto bajnim, plemstvom! Sejjid Kutub veli: "I rako to obicno biva u aristokratskim krugovima koji su izbacili norme casti i stida, u kojima je insan postao dejjus - bezosjecajan na blud koji mu se cini sa porodicom"! A zna se da je Resulullah s.a.w. takve prokleo. Kako drugacije objasniti poimanje covjeka koji ostavlja samog mladica pored svoje zene koja se zaljubila u tog mladica! Kako je mogao tako postupiti, bez kazne, bez cak i prijekora, jednostavno: Ti Jusufe, prodzi se toga, a ti zeno, pokaj se?! Vijest se prosiri, pocese zene ptepricavati ovaj događaj:

I zene u gradu pocese govorkati: "Upravnikova zena navracala momka svoga na grijeh, u njega se ludo zagledala! Mi mislimo da jako grijesi." (Yusuf, 30.)

Ova vijest je bila posebno aktuelna u bogatini slojevima drustva. Pocese se .rugati Azizovoj zeni. Ona zeli ljubavnu vazu sa svojim robom! Znaci, da je to htjela sa nekim slobodnim muskarcem, to bi bilo kao i uredu, ali sa robom, hej! Zaljubila se u roba! Drustvo toga zemana je dostiglo vrhunac izopacenosti. Nije sam blud po sebi njima bio ruzan, grozili su se toga da jedna bogata zena zeli roba! Ova sramota se prosiri sve dok Azizova zena ne cu za te carsijske objede.

I kad ona cu za ogovaranja njihova, posla po njih, te im priredi divane, dade svakoj od njih po noz i rece: "Izadi pred njih!" (Yusuf, 31.)

Priredi Azizova zena gala gozbu za te zene koje je ogovaraju, smjesti ih na udobne jastuke, nakon vecere podijeli im jabuke i svakoj od zena dade po noz. Kad su pocele guliti jabuke, ona naredi Jusufu: "Sad udzi medu njih!" I udze Jusuf u prijemnu salu, zene se u cudu izgubise kad ga ugledase, rekose:

A kad ga one ugledase, zadivise se ljepoti njegovoj i po rukama svojim se porezase: "Boze, Boze!" * uskliknuse "ovo nije covjek, ovoje melek plemeniti!" (Yusuf, 31.)

Od zadivljenosti Jusufovom ljepotom u cudu se izgubise, i ruke svoje posijekose. Pogledajmo ajet, nije receno kata'ne, bez tesdida, nego katta'ne - vise puta se posjekose po rukama. Pritiskale su i pritiskale noz ne osjecajuci da sijeku svoje ruke! Kolika je samo bila Jusufova ljepota zbog koje su one to ucinile! Mislile su da to nije insan, da je melek u svoj svojoj ljepoti usao medzu njih.

"E to vam je onaj zbog koga ste me korile" rece ona. "Istinaje da sam ga htjela na grijeh navratiti, ali se on odupro. Ako ne ucini ono sto od njega trazim, bitce, sigurno, u tamnicu bacen i ponizen." (Yusuf, 32.)

Eto, to je taj zbog kojeg me korite! Nije ona krila svoj zlocin, prizna im svoje namjere, ali je on odbi zestoko i bez i najmanje pomisli da to i ucini. Ovo je jos jedan dokaz Jusufove nevinosti. Jedan od mufessira spominje deset dokaza da Jusufu nije bilo ni na um palo da sa njom blud pocini, i ovo je jedan od tih dokaza, odupro se njezinim namjetama. Ona mu jos i zaptijeti zatvorom i ponizenjem ako je ponovo, u buducim pokusajima, isto tako odbije. I nije sramota zavrсила samo na tome, sve zene nasrnuse na njega, svaka ga je za sebe prizeljkivala. Ovdje je porazena cast i stid, strasti izbrisase te vrline, bile su opijene Jusufovom ljepotom. Dokaz da su sve zene pozeljele isto sto i Azizova zena su rijeci kralja kasnije koji m rece:

"Sta se dogodilo kad ste Jusufa na grijeh navracale"? ' upita vladar. (Yusuf, 51.)

Dakle, koja ga je navodila na blud sa sobom? Sve zene koje su bile na gozbi kod Azizove zene. Sve se ponudilo Jusufu: zene, ljepota, ugled, polozej, sve su bile u njega zaljubljene. Vecina mufesira govori o Jusufu kada komentari su hadis:

** f f "

Sedmericu ce prekriti Allahov hlad na Dan kada ne bude drugog hlada, osim Njegovog... I covjek koga ugledna I lijepa Zena pozove na zinaluk a on joj kaze: "Ja se, zaista, bojim Allaha. " (Buhari, hadis 620.)

Kazu: "To je Jusuf a.s. i oni koji slijede Jusufa u odbijanju cinjenja bluda."

"Gospodaru moj" ' zavapi on ' "draga mi je tamnica od ovoga na sto me one navracaju. I ako Ti ne odvratís od mene lukavstva njihova, ja mogu prema njima naklonost osjetiti i lahkomislen postati." (Yusuf, 33.)

Od onoga na sta me sve one nagovaraju, od bluda. Allah mu ukabuli dovu i otkloni od njega njihove spletke.

I Gospodar njegov usliša molbu njegovu i spasi ga lukavstva njihova; On, uistinu, sve čuje i zna, (Yusuf, 34.)

Pokusavale su žene na sve načine, ali on ne udovolji željama ni jedne od njih, Allah ga sačuva bezgriješnim.

Proširi se ova vijest među ljudima, nije više bilo riječi o samo jednoj ženi nego o svim ženama uglednika toga naroda, jezici zlobnika počese ocrnjavati Azizovu ženu, ona zatraži zaštitu od supruga. Sve je ukazivalo na njezinu grešku jer je i većina ljudi postala svjesna kako je ona njega navodila na grijeh, a ne on nju.

Reče:

-Osramoti me posve ovaj slučaj, zaštititi me!

-Sta da učinim, reče joj muž.

Dogovoriše se da učine jako čudnu stvar, Ibnu Abbas kaže: Narediše Jusufu da uzjase magarca, a talambasima da idu ispred njega i vicu ulicama Egipta: "Jusuf Ibranac je želio blud počiniti sa svojom gospodaricom pa je kažnjen tamnicom". Željeli su da kaznu prenesu na nevinog, umjesto nje kriv je on. To je značenje Allahovih riječi:

*

Poslije im na pamet pade, iako su se bili uvjerali da je neduzan, da ga za neko vrijeme bace u tamnicu. (Yusuf, 35.)

Kako bi oslobodili Azizovu ženu optužbi i nekoga za taj grijeh osudili. Nije bila bitna istina, važno je bilo svjetini pokazati da je pravda zadovoljena, I tako, svjetinom se lahko manipulise, pogotovo kad su žrtve nevini ijernici. Zanimljivo je koliko je ta potlacena svjetina spremna prihvatiti takve stimaljke. I tako Jusuf dospije robije! Sa njim u zatvor dodose dvojica mladica. Nakon nekoliko dana zajedničkog zatvoreničkog boravka, oni primjetise čistocu Jusufove duše, njegov odgoj, vrijednost i obožavanje Allaha, dz.s. Jedne noći svaki od mladica usni san, kad se probudise odose Jusufu i rekose mu:

S njima su u tamnicu usla još dva momka. "Ja sam sanjao da cijedim grozde" ' reče jedan od njih. "A ja, opet", ' reče drugi -"kako na glavi nosim hljeb koji ptice kljuju. Protumaci nam to, jer vidimo da si zaista dobar čovjek." (Yusuf, 36.)

Kazu to jednom zatvoreniku, ti si dobar. Pogledajte, čak i u zatvoru se poznaju oni koji su stvarno dobri. Dobri ljudi se moraju svojim ahlakom - ponasanjem razlikovati od loših. Prije nego im reče značenjje njihovih snova Jusuf ih počeo u islam pozivati:

"Nijedan obrok hrane neće vam donesen biti, a da vam ja prije ne kažem šta ćete dobiti" ' reče Jusuf. (Yusuf, 37.)

Neće nam donijeti hranu a da vam ja detaljno ne kažem šta će nam donijeti prije nego nam u ćelije udzu. Kako bi oni čvrsto znali da Jusuf ima nadahnuće od Allaha, dz.s. "To je ono što me je poducio moj Gospodar", govorio im je. "Ko je tvoj Gospodar", pitali su.

To je samo dio onoga čemu me naučio Gospodar moj, ja se klonim vjere naroda koji u Allaha ne vjeruje i koji onaj svijet ne priznaje,

i ispovijedam vjeru predaka svojih, Ibrahima i Ishaka i Jakuba.

(Yusuf, 37.-38.)

Predstavio im se, ljudi toga vremena su svi bili već čuli za Ibrahima, a.s.. I zato kad su Allahovog Poslanika pitali ko je El- Kerim -plemeniti, rekao je:

To je plemeniti sin plemenitog sin plemenitog sin plemenitog. Yusuf sin Yakubov sin Ishakov sin Ibrahimov, neka je Allahov mir na njih. (Buhari, hadis 3139.)

Takvu pocast nije imao niko, osim Yusufa. Velika pocast za jednu kucu i za jednu familiju.

Potom ih Jusuf poce upoznavati sa svojom vjerom u koju i njih poziva:

Nama ne prilici da ikoga Allahu smatramo ravnim, To je Allahova milost prema nama i ostalim ljudima, ali vecina ljudi nije zahvalna.

O drugovi moji u tamnici, ili su bolji raznorazni bogovi ili Allah, Jedini i Svemocni?

Oni kojima se, mimo Njega, klanjate, samo su imena koja ste im nadjenuli vi i preci vasi ' Allah o njima nikakva dokaza nije objavio. Sud pripada jedino Allahu, a On je naredio da se klanjate samo Njemu. To je jedino prava vjera, ali vecina ljudi nezna. (Yusuf, 38.-40.)

Te kipove ste vi izmislili i imena im dali. Vlast pripada Allahu! Ibadet moze biti samo Allahu! Bez tog dvoga ne moze biti vjera. Ta dva elementa su nerazdvojiva, ne iskljucuju jedan drugog niti, na samo jednom od njih moze postojati din. Mnogo je vladara na zemlji koji ne ze da vlast bude Allahova. Ne brane oni da ibadet bude Allahu, ali da i vlast bude Allahova, e to oni ne daju! Ali Allah, dz.s. je jos u Ezelu rekao: "Sud i vlast pripadaju samo Allahu. I bez toga nema vjere, bez vlasti i ibadeta robovanja iskljucivo onako kako je Allah naredio. Nema vjere postojne bez ibadeta i serijata, a u slucaju samo ibadeta bez serijata, tu vjere nema".

Potom im Jusuf protumaci njihove snove:

O drugovi moji u tamnici, jedan od vas ce gospodara svoga vinom pojit, a drugi ce raspet biti, pa ce mu ptice glavu kljuvati. Ono sto ste pitali samo to znaci! (Yusuf, 41.)

Drugi ce biti na krizu razapet i ostat ce visiti na torn krizu dok mu ptice ne pocnu kozu sa glave jesti. Oni rekose:

-Cekaj, nije tako bio taj san, bilo je to drugacije, zaboravili smo ti nesto od sna kazati.

-Gotovo je to, tako je odredeno, rece im Jusuf a.s.

A onome od njih dvojice za koga je znao da ce spasen biti rece: "Spomeni me gospodaru svome!" (Yusuf, 42.)

Jedan od njih ce se spasiti. znajuci to njemu Jusuf rece: "Spomeni me gospodaru i ispricaj mu moj slucaj, ja sam zbog tog i tog u zatvoru."

I dogodi se onako kako je Jusuf rekao da ce biti, jedan bi razapet - a drugi posta possluga kraljeva, ali ga taj drugi zaboravi.

Allah htjede Jusufa nauciti vaznu lekciju, u predaji se spominje da je Jusufu dosao Dzibril i rekao mu:

-Ko te spasio od brace kad su htjeli da te ubiju?

-Ti Gospodaru.

-Ko te izbavio iz tame bunara kad te u njega bacise?

-Ti Gospodaru.

-Zasto si spomenuo covjeka, a Mene zaboravio?

-To su bile samo rijeci koje je izgovorio moj jezik.

-Tako Mi Moje moci, zbog toga ces ostati u zatvoru nekoliko godina. (Kitabuz-zuhd, od Ibn EbiAsima, l/81.)

Ali sejtan ucini te on zaboravi da ga spomene gospodaru svome, i Jusuf ostade u tamnici nekoliko godina. (Yusuf, 42.)

Zbog te "molbice" Jusuf osta u zatvoru jos dugih sedam godina. Bacen u zatvorske taninice, niko ne zna za njega. Jos jedna Jusufova kusnja.

Prolazili su dani tako zatvorski sve dok kralj ne usni san:

I vladar rece: "Sanjao sam kako sedam mrsavih krava pojede sedam debelih, i sanjao sam sedam klasova zelenih i sedam drugih sasuselih. O velikasi, protumacite mi san moj ako snove znate tumaciti?" (Yusuf, 43.)

Usni kraj kako se nalazi na obali rijeke, a pored njega sedam uhranjenih krava pa dodze sedam mrsavih krava i pojede tih sedam uhranjenih. Usni jos sedam zelenih i isto toliko suhih klasova zita pa se suhi klasovi omotase oko zelenih i unistise ih.

Kralj se uznemiri, trazio je od velikana tih znanosti da mu rastumace to sto ga mucu. Ako je istina da znaju, kao sto tvrde, tumacenje snova.

"Zbrkanih li snova! " ' rekose oni ' "mi snove ne znamo tumaciti."

(Yusuf,44.)

Rekose mu kako je to zbir pomijesanih snova, bez znacenja i kako oni takve snove ne znaju tumaciti. Zatvorenik, koji se spasio, se pribra, sjeti se i rece:

"Jusufe, o prijatelju, protumaci nam sta znaci: sedam mrsavih krava pojede sedam debelih; i sedam klasova zelenih i sedam drugih sasuselih ' pa da se vratim ljudima, da bi oni saznali."

"Sijatecete sedam godina uzastopno" ' rece ' "pa ono sto pozanjete u klasu ostavite, osim ono malo sto cete jesti,

jer ce poslije toga doci sedam teskih koje ce pojesti ono sto ste za njih pripremili, ostatce jedino ono malo sto cete za sjetvu sacuvati."(Yusuf,46.-48.)

Zatvor je bio izvan grada, poslase gaJusufo. Rece:

-Jusufe, Siddiku - a siddik je onaj koji kaze uvijek samo istinu, -protumaci nam san, kako bi se ljudima vratio i prenio im tvoje tumacenje.

Jusuf mu protumaci san:

-Sijatecete sedam plodnih godina sa velikom uspjehom.

Nije im Jusuf samo protumacio san, nego im je i plan osmislio kako ce najbolje postupiti. Nije im rekao samo sedam plodnih i sedam susnih godina. Urod sa polja ne stavljajte u hambare, nego ga ostavite onako kako je da ga insekti i baja ne pojede, osim ono malo sto vam je potrebno za hranu. Ne pretjerujte i ne poigravajte se sa dobrim urodom, trebat ce vam. Zatim ce vam doci sedam dugih i susnih godina, bez kise i zemljoradnje. Tih sedam teskih godina ce pojesti sve ono sto uberete u ovih sedam plodnih. Ostat ce vam samo toliko da cete imati sta posijati nakon tih teskih godina. Zatim im rece i vise od onoga sto je doslo u snu, rece im: "Doci ce nakon toga ponovo blagostanje i bogata nafaka."

Bivsi Jusufov ahabab iz zatvora ode i obavijesti kralja o snu, on se jako obradova tumacenjem i sugestijama. Shvati kako se ne radi o obicnom covjeku te naredi da mu dovedu Jusufa. Kraljev izaslanik ode do zatvora i naredi Jusufu da sa njim pode kralju. Ali Jusuf odbi da izađe iz zatvora.

Muhammed,s.a.w. je rekao:

Da sam ja proveo u zatvoru kolikojeYusuf u njemu proveo, odazvao bih se pozivu onoga ko bi me pozvao. ^Buhari, hadis 337.)

Jednom robijaslu nakon sedam godina neko dode i kaze: Hajde,slobodan si, a on to odbije! Ali Jusuf nije htio izaci iz zatvora osim kao nevin.

Rece:

I vladar rece: "Dovedite mi ga!" I kad Jusufu izaslanik dode, on rece: "Vrati se gospodarstvu svome i upitaj ga: 'Sta je s onim zenama koje su svoje ruke porezale ' Vlasnik moj dobro zna spletke njihove!'" (Yusuf, 50.)

Izlasnik prenese Jusufovu poruku, kralj se poce intetesovati za Jusufov slucaj, kako i zasto je taj covjek u zatvoru, sve je upucivalo kako iza cijelog tog slucaja stoje one zene, sakupivsi ih na jednom mjestu, kralj ih upita: "Sta se dogodilo kad ste Jusufa na grijeh navracale?" - upita viadar. ' "Boze sacuvaj! " ' rekose one - "mi o njemu nista ružno ne znamo"! ' "Sad ce isitina na vidjelo izaci" ' rece upravnikova zena ' "ja sam njega na grijeh navracala, on je istinu rekao.

Isto tako on neka zna da ga ja nisam, dok je bio odsutan, iznevjerilajerAilah ne da da se ostvare lukavstva podmuklih.

Ja ne pravdam sebe, ta dusa je sklona zlu, osim one kojoj se Gospodar moj smiluje. Gospodar moj, zaista, prasta i Samilostanje." (Yusuf, 51.-54.)

Zena Azizova odluci obznaniti istinu. I neka zna moj muz da ga nisam prevarila ,ja jesam nagovarala ga na grijeh,ali to je nefs dusa ljudska.

Neki mufesski smatraju kako su posljednje rijeci: "Gospodar moj zaista prasta i Samilostan je", rijeci Jusufove, ali je tacno da su to rijeci Azizove supruge. Jusuf je nije nagovarao na grijeh, niti ga je njegov nefs - dusa nagovarala na blud. Iz konteksta je jasno da su to zenine rijeci, gdje je Jusuf - u zatvoru, kako ce onda to biti Jusufove rijeci.

Kada kralj shvati kako se radi o nevinom, ucenom i mudrom covjeku,rece:

I vladar rece: "Dovedite mi ga, uzecu ga u svoju svitu" * i posto porazgovara s njim, rece mu: "Ti ces od danas kod nas utjecajan i pouzdan biti." (Yusuf, 54.)

Onaj ko odbije da izade iz zatvora dok se ijaga ne sapere sa njegovog imena i onaj kome je pod mojom vlascu zulum ucinjen i ko je toHko mudar, zasluzuje da bude u mojoj bUzini. Dovedose Jusufa pred njeg i kralj se uvjeri kako je rijec o jos ucenijem i mudrijem covjeku nego su mu drugi o njemu rekli. Od danas ces imati sta god pozelis. Jusuf zatrazu:

"Postavi me" -- rece "da vodim brigu o stovaristima u zemlji, ja sam zaista vjeran cuvar i znan." Qfusuf, 55.)

Daj mi ministarstvo finansija, ja sam za to odgajan. Jusuf je vidio kako se poigravaju sa imecima ljudi, koje je to bilo rasipnistvo na dvorima ministra finansija kod kojeg je rastao Jusuf. Necu blti kao oni, cuvati cu imetak drugih. Allah dz.s. kaze:

I tako Mi Jusufu dadosmo vlast u zemlji, boravio je ondje gdje je htio: milost svoju Mi dajemo onome korne hocemo i ne dopustamo da propadne nagrada onima koji dobra djela cine.A nagrada na onome svijetu je bolja za one koji vjeruju i koji se grijeha cuvaju. (Yusuf, 56.-57.)

Jusuf posta ministar, dokaz su rijeci njegove brace kada su rekli: "O Azizu,ministre"!

Jusuf zapoce ustrojstvo drzave, a kralj mu dade sve ovlasti i rece:

"Jusufe, meni od vlasti pripada samo prijesto."

Sve ostale brige su bile u rukarna Jusufa. Divno li se brinuo o upravljanju zemljom.

I nastupise plodne godine.Jusuf ih je potpuno iskoristio, drzava se popravila, blagostanje zavlada, poce postupati kako je i protumacio san.

Potom nastupise teske godine. Susa i glad koja nije zahvatila samo Egipat, nego sve do Palestine. Ljudi ostase bez hrane. Glad zavlada! Jakub, a.s sa sinovima je jos uvijek bio ziv. Nastanjivali su pustinski dio kao beduini, a beduine glad pogodi vise od stanovnika gradova. Jako su tesko nalazili hranu, osim po jako skupoj cijeni. Stize vijest u Palestinu kako egipatski Aziz prodaje hranu po istoj cijeni po kojoj je prodavao i prije suse. Svugdje, osim u Egiptu je cijena hrane strahovito porasla. Konvoji iz Palestine su stizali u Egipat da kupe hranu od Jusufa, a.s., koji uvede samo jedan uvjet prodaje: "Svaka osoba moze kupiti i ponijeti samo jedan tovar hrane na svojoj devi, kako se ne bi desilo da dodu trgovci nakupci i kupe velike kolicine koje bi kasnije mnogo skuplje preprodavali ljudima". Onaj ko je zelio kupiti hranu morao je doci sa svojom celjadi. Svako je mogao kupiti samo po jedan tovar. Nista preko toga!

I dodzose braca Jusufova i udose k njemu, pa ih on poznade, a oni njega ne poznadosu. (Yusuf, 58.)

Braca kupise hranu od Jusufa. Prije kupovine Jusuf ih poce ispitivati:

-Ko ste vi, odakle dolazite, imate li roditelje, bracu, koga imate? Iako ih je vec prepoznao.

-Vi ste spijuni.

Pocese se zaklinjat da nisu.

-Je 1' vam koji brat ili sestra umrla, ispitivao ih je.

Oni su bili jako uplaseni. Potom ih pocasti, dade svakom po tovar hrane I rece:

Rece: "Dovedite mi svoga brata koji je ostao s ocem vasim, zar ne vidite da punu mjeru dajem i da goste ne moze biti bolje primam.

Ako mi ga ne dovedete, necete vise od mene hrane dobiti i ne dolazite mi!" (Yusuf, 59.-60.)

Jusuf je bio darezljiv, svakome bi dao i vise nego je platio. To je odlika muslimana trgovca - na vagi ne zakida. Jusuf je imao lijep obicaj da te izgladnjele ljude, koji su kod njega dolazili po hranu, lijepo ugosti.

Ako ne dovedete sljedeci puta brata o kojem ste mi pricali, za vas nema vise hrane. Bit cete za mene spijuni i lazljivci. Test vase iskrenosti je vas brat koga cete dovesti sljedeci puta. Zbog toga su oni nagovarali svoga oca za Benjamina.

"Pobrinut ćemo se da ga nekako od oca njegova izmamimo, zaista ćemo tako postupiti" rekose oni. (Yusuf, 61.)

Zatim Jusuf naredi sebi potcinjenima: "Stavite njihove stvari, kojima su kupili hranu, u njihove toware"! Zelio je da mu se opet vrate. Jusuf se plasio da ako se braca vrate bez svojih stvari kojima su ovaj puta platili hranu, neće imati cime drugi puta platiti. Vratio im je njihove stvari kako bi se oni mogli njemu vratiti po hranu drugi puta.

A Jusuf rece momcima svojim: "Stavite njihove stvari u toware njihove, oni ce ih, kad se vrate svojim, prepoznati i opet ce se vratiti." (Yusuf, 62.)

Prije nego otvorise svoje toware pred ocem, rekose:

I posto se vratise ocu svome, rekose: "O oce nas, vise nam neće hranu davati. Zato posalji s nama brata naseg da bismo dobili hranu, a mi ćemo gazaista cuvati."

"Zar da vam ga povjerim kao sto sam prije povjerio brata njegova?" ' rece on. "Ali, Allah je najbolji cuvar i On je Najmilostiviji!" (Yusuf, 63.-64.)

Sljedeci puta nam je zabranjeno da odemo bez brata, posalji ga sa nama, dobit ćemo tovar vise i cuvati ćemo ga. Jakub odbi njihov zahtjev znajuci kako su postupili sa Jusufom. Oni su uporno navaljivali, ali je Jakub ovaj puta bio nepokolebljiv. Braca odustase od zahtjeva shvativsi kako je otac ovaj puta zauzeo cvrst stav.

A kad otvorise toware svoje i nadose da su im vracene stvari njihove, oni rekose: "O oce nas, sta mozemo vise pozeljati? Evo, vracene su nam stvari nase, i hranom ćemo celjad nasu namiriti, i brata naseg ćemo cuvati, a i jedan kamilin tovar hrane ćemo vise dobiti; to je neznatan tovar." (Yusuf, 65.)

Oce, sta hocemo vise od ovoga, nasa roba nam je vracena i njome mozemo ponovo kupiti! Ako Benjamin ode sa nama, imat ćemo jos i tovar hrane vise. Ovdje Jakub pocu razmisljati: Sta je ovo, ima nesto nesvakidasnje u tom dogadaju, sta bi to moglo biti? Taj Aziz nije neko obican, Allah nadahnu Jakuba i on posla sa sinovima Benjamina, rece:

"Ja ga s vama necu poslati" - rece - "dok mi se tvrdo Allahom ne zakunete da cete mi ga doista vratiti, osim ako ne nastradate." 1 posto rnu se oni zaklese, on rece: "Allah je garant za ono sto smo utanacili!" (Yusuf, 66.)

Zakunite se mnogo puta da cete vratiti Benjamina osim ako vas ubiju ili zarobe. Zaklese se i cvrsto obecase da ce ispuniti preuzeto. Jakub ih nasavjetova:

"O sinovi moji" * rece onda "ne ulazite na jednu kapiju, vec na razne kapije, a ja vas ne mogu spasiti od onoga sto vam Allah odredi; moc pripada jedino Njemu, ja se u Njega uzdam, i neka se samo u Njega uzdaju oni koji.se uzdajui" (Yusuf, 67.)

Zasto? Pa jedanaest mladica u zenitu snage, plasio se zavisti ljudi, urok je istina, u hadisu se kaze: Od uroka covjek moze umrijeti.

To vam je bolje, ali ako vam je belaj određen niko vas, osimAllaha, od toga ne moze sacuvati.

Sinovi Jakubovi odose u Egipat i postupise kako im je otac natedio:

I kad udose onako kako im je otac njihov naredio, to im nimalo nije pomoglo da budu postedeni onoga sto im je Allah bio odredio, jedino se ostvarila zelja Jakubova, koju je izvorsio, a on je, uistinu, veliki znalac bio, zato sto smo ga Mi naucili, ali vecina ljudi ne zna. (Yusuf, 68.)

Ako Allah zeli nekome iskusenje, oprez mu u tome ni od kakve koristi nece biti. Ali je u Jakubu bila bojazan od zavidnosti drugih ljudi.Jakub je bio ucen onom cernu ga je Allah poducio.

A on je, uistinu, veliki znalac bio, zato sto smo ga Mi naucili.

(Yusuf,68.)

Zbog cega nalazimo ovakav opis Jakuba, a.s kada Allah na drugom mjestu u Kur'anu kaze:

A nad svakim znalцем imajos znaniji. Qfusuf, 76.)

O tome ulema veli: "Pogledajte pazljivo Jakubov govor, nije izgovorio ni jednu recenicu, a da u njoj nije bila rijec Ailah! Cak i kada govoti obicnim jezikom završi ga rijecima: Allah je garant onog sto govorimo. To je od znanja koje je irnaoJakub, a.s.

Odose braca Jusufu koji ih, kao svoje goste, ugosti i smjestaj im dade do vremena povratka.

I kad izidzose pred Jusufa, on privi na grudi brata svoga. (Yusuf, 69.)

Kako je postupio Jusuf? Stavio po dva brata u zasebne kuce. Ostao je jedan, Benjamin. On ce sa mnom, rece. Kada osta nasarno sa Benjaminom, zagrli ga i na svoje grudi privi. Ja sam tvoj brat, ne uznerniravaj se zbog onoga sto su ti cinili. I Benjamina su isto tako maltretirali. "Gotovo je", rece Jusuf, "vise ti ne mogu nauditi."

I kad izidose pred Jusufa, on privi na grudi brata svoga i rece: "Ja sam, doista, brat tvoj i ne zalosti se zbog onoga sto su oni uradili."

I posto ih namiri potrebnom hranom, stavi jednu casu u tovar brata svoga, a poslije jedan glasnik stade vikati: "O karavano, vi ste, doista, kradljivci!" (Yusuf, 69.-70.)

Mjerna jedinica toga vremena je bila kraljev pehar kojim su mjerili kupljenu hranu. Taj pehar po Jusufovoj naredbi bi stavljen u Benjaminov tovar. Zatim jedan od Jusufovih radnika povika: "Karavano, vi ste kradljivci!" Pozurise mjestu sa kojeg su dozivani i rekose:

Oni im pristupise i upitase: "Sta trazite?"

"Trazimo vladarevu casu" ' odgovorise. "Ko je donese, dobit ce kamilin tovar hrane. Ja za to garantujem!" ^fusuf, 71.-72.)

Nisu rekli: "Sta smo to ukrali", jer im mje ni na kraj pameti bilo da kradu, sta je to izgubljeno. Kraljev pehar koji je bio oblozen draguljima. Onaj ko nade taj pehar tovar hrane ce kao nagradu dobiti.

"Allaha nam"" rekose oni "vi znate da mi nismo dosli ciniti nered na Zemlji, i mi nismo kradljivci."

"A kakva rhu je kazna ako ne govorite istinu"? ' upitase.

"Kazna je onome u cijem se tovaru nade ' sam on" ' odgovorise. -"Eto tako mi kaznjavao kradljivce."
(Yusuf, 73.-75.)

"Kod koga nadzete izgublenu stvar taj postaje vas rob", rekose. Takva je kazna bila za kradljivce u Jakubovom serijatu. Po zakonu Egipta toga vremena kazna za krađu je bila ubistvo ili globa u dvostrukom iznosu ukradenog predmeta. Jusuf htjede da presuda njegovom bratu bude po Jakubovom serijatu, da uzme brata a da mu istovremeno ne naudi. I poce pretres:

I on poce s vrecama njihovim, prije vrecu brata svoga, a onda izvadi casu iz vrece brata svoga. Mi poucismo Jusufa da tako varku izvede. ' On po vladarevu zakonu nije mogao uzeti kao roba brata svoga, ali je mogao Allahovim dopustenjem. Mi uzvisujemo onoga koga Mi hocemo, a nad svakim znalcom ima jos znaniji. (Yusuf, 76.)

Plan koji je Allah dao Jusufu, da je sudio po egipatskom pravu ne bi uzeo brata. Braca rekose:

"Ako je on ukrao"- rekose oni - "pa i prije je brat njegov krao!"
(Yusuf,77.)

I Jusuf je dok je mali bio jednom ukrao. Ukrao je kipa kojeg je obozavao djed s majcine strane. Jusuf je ukrao i razbio taj kip. Oni su aludirali na tu krađu, ali nisu kazali kako je to bila dobra krađa

I Jusufim ne rece nista. "Vi ste u gorem pološanu" ' pomisli u sebi -"Allah dobro zna kako je bilo to o cemu govorite." (Yusuf, 77.)

Jusuf se naljuti na njih, ali im tu srdzbu ne pokaza. U sebi rece: "Vi ste gori, Allah zna kako je bilo". Pocese ga moljakati i nagovarati:

"O upravnice," ' rekose oni - "on ima vrlo stara oca, pa uzmi jednog od nas umjesto njega! Mi vidimo da si ti dobar covjek."

"Sacuvaj Boze", * rece ' "da uzmem nekog drugog do onoga u koga smo nas predmet nasli! Tada bismo zaista bili nepravедni!" (Yusuf, 78.-79.)

Pokusavali su i pokusavali da Jusufa odvrate od njegove odluke sve dok nisu izgubili svaku nadu u uspjeh.

I kad izgubise svaku nadu, odvojise se u stranu da se posavjetuju. (Yusuf, 80.)

Odose u stranu da se dogovore sta im je dalje ciniti. Jedan beduin kad je cuo ovaj ajet rece:

"Allaha mi, ovaj govor nije rekao covjek, sve to u dvije rijeci: Odvojise se da se posavjetuju!" Ali to je nadnaravnost kur'anskog izraza.

Najstariji od njih rece:

"Zar ne znate" rece najstariji medu njima "da ste se ocu svom Allahom zakleli, a i prije Jusufa upropastili. Necu napustiti ovu zamlju dok mi to otac moj ne dozvoli ili dok Allah u moju korist ne presudi, a On je Sudija najbolji.

Vratite se ocu svome pa recite: 'O oce nas, sin tvoj je ukrao; mi tvrdimo samo ono sto smo vidjeli, a mi se nismo mogli onoga sto je bilo sudeno sacuvati.

Pitaj grad u kome smo boravili i karavanu s kojom smo dosli. Mi zaistagovorimo istinu," (Yusuf, 80.-82.)

To je ono sto se dogodilo. Ako ne vjerujes pitaj one koji su bili sa nama ili idi u Egipat pa ces vidjeti da istinu govorimo. Prvi puta kada su rekli da je vuk pojeo Jusufa, rekli su: "Ti nam ne bi povjerovao sve i kad bi istinu kazali." Ovaj puta su rekli: "Zaista, mi istinu govorimo." Jakub im ne povjerova, nego rece:

"Nije tako" ' rece Jakub - "u dusama vasim je ponikla zla misao, i ja se necu jadatai, nadam se da ce mi ih Allah sve vratiti; uistinu On sveznaiMudarje."

I okrenu se od njih i rece: "O Jusufe, tugo moja" ' a oci su mu bile pobijeljele od jada, bio je vrlo potisten. (Yusuf, 83.-84.)

Jakub se osami od njih, plakao je gorko i cemerno, rece: "O Jusufe, tugo moja"! Placuci za njim oci je svoje isplakao. Posta slijep od placa. Tugovao je za Jusufom ne pokazujuci svoju tugu drugima. Subhanallah, insan kada glasno i pred drugima place lakse podnese patnju, ali plac bez suza jace boli. Sinovi su mu prilazili govoreci rnu:

"Allaha nam," ' rekose oni ' "ti toliko spominjes Jusufa da ces tesko oboljeti ili umrijeti!" (Yusuf, 85.)

Dokle ces spominjati Jusufa, on ce ti sebeb smrti biti. Nisam se ja zalio vama, rece:

"Ja tugu svoju i jad svoj pred Allaha iznosim, a od Allaha znam ono sto vi ne znate" * rece on. (Yusuf, 86.)

Potom mu se ponovo pojavi nada da ce ipak naci svoga Jusufa, narediim:

O sinovi moji, idite i raspitajte se za Jusufa i brata njegovu, i ne gubite nadu u milost Allahovu; samo nevjernici gube nadu u Allahovu milost. (Yusuf, 87.)

Ne gubite nadu u Allaha. Poslusase oca, ali ovaj puta nisu imali cime platiti hranu. Uzese bilo sta, htjedose to prodati, ali im trgovci odbise te beskorisne stvari kupiti. Odose do Jusufa jos jednom:

I kad oni izidose pred Jusufa, rekose: "O upravnice, i nas i celjad nasu pritiska je nevolja; donijeli smo malo vrijedne stvari, ali ti nam podaj punu mjeru i udijeli nam milostinju, jer Allah doista nagraduje one koji milostinju udjeljuju." (Yusuf, 88.)

Ostali su bili potpuno bez hrane. Između svakog njihovog odlaska u Egipat bi prosla godina. Trecu godinu za redom su ostali bez hrane. Mi znamo da nasa roba ne vrijedi hrane, udijeli nam sadake radi! Stigli su na stepen ponizenosti pred Jusufom. Ovdje Jusuf stade, shvati u kakvom su halu, nije mogao da ih gleda kako prose od ljudi! Rece im,

"A znate li" ' upita on ' "sta ste s Jusufom i bratom njegovim nepromisljeno uradili?"

"A da ti nisi, uistinu, Jusuf?" - povikase oni. (Yusuf, 89.-90.)

Jesi li ti stvarno Jusuf! Kako li ovaj Aziz zna za Jusufa, pitali su se. Između bacanja u bunar i ovog događaja je prošlo dvadeset dvije godine. Tada je imao dvanaest, a sada trideset cetiri godine. Dug period, nisu ga prepoznali niti su se nadali da bi on mogao biti njihov brat Jusuf.

"Da, ja sam Jusuf, a ovo je brat moj, Allah nam je milost darovao; ko se bude Allaha bojao i ko strpljiv bude bio ' pa, Allah, uistinu, neće dopustiti da propadne nagrada onima koji dobradjelacine.""Allaha nam," ' rekose oni "Allah te je nad nama uzvisio, Mi smo doistazgrijesili.""Ja vas sada necu koristiti", rece. (Yusuf, 90.-92.)

Ovo je velika poruka i pouka ljudima, onaj ko se Allaha boji i ko je strpljiv! Ne može se zbog stjesnjene nafake i opskrbe Allahu biti neposlusan! Bogobožnost i sabur je uzrok uspjeha nad drugima koji nemaju tih svojstava. Tu je prava tajna dunjaluckog uspjeha. Zelis uspjjeti, boj se Allaha i strpljiv budi! Necu vas danas koristiti za ono sto ste cinili.

Allah ce vam oprostiti, od milostivih ' On je najmilostiviji! -

Ovu kosulju moju odnesite i na lice moga oca je stavite, on ce progledati, i svu celjad svoju mi dovedite! (Yusuf, 92.-93.)

Jakub,a.s. je sa prvim koracima karavane iz Egipta osjetio miris Jusufove kosulje, na daljini od osam dana hoda:

I kada karavana napusti Misir, otac njihov rece: "Ja zbilja osjecam miris Jusufov, samo ne recite da sam pomatuhio."

"Allaha nam" ' rekose oni"ti i sada kao i prije grijesis." (Yusuf, 94.-95.)

Bojim se da cete mi reci kako sam matuh insan, ali ja osjecam miris Jusufa. "Ti si u staroj zabludi", govorili su Jakubu.

^ X - -

A kad glasonosa radosne vijesti dode, on stavi kosulju na lice njegovo i on progleda. "Zar vam ne rekoh" - rece "da ja znam od Allaha ono sto vi ne znate."

"O oce nas", - rekose oni "zamoli da nam se grijesi oprostite, mi smo, zaistazgrijesili." (Yusuf, 96.-97.)

Allahovom mu'dzizom mu se povrati vid. Sinovi zamolise oca da za njih trazi od Allaha oprosta. On im rece:

"Zamolicu Gospodara svoga da vam oprosti" ' odgovori on.
(Yusuf, 98.)

Zasto im nije odmah zatražio oprosta? Pa bio je bolno ljut na njih. Kada neko od nas zatraži halala, mi mu kazemo: Sad sacekaj malo. Halalit cu, ali malo kasnije, dok se smirim.

Jer On prasta i On je Milostiv. (Yusuf, 98.)
Potom svi odose Jusufu.

I kad izidose pred Jusufa, on prvi roditelje svoje na grudi i rece: "Nastanite se u Misiru, svakog straha, ako Bog da, oslobodeni!"

I on roditelje svoje postavi na prijesto i oni mu se svi poklonise.
(Yusuf,99.-100.)

Kada Jusuf postavi roditelje svoje na prijesto, pored sebe, svi mu sedzdu ucinise, braca, otac i majka koji sidose sa prijestolja padose pred Jusufom na sedzdu. U serijatu toga vakt je bila dozvoljena sedzda pocasti prema nekome, ali nije bila dozvoljena sedzda ibadeta nikoine osim Allahu, kao sto je to slucaj u nasem Serijatu.

Pa on rece: "O oce moj, ovo je tumacenje moga sna nekadasnjeg. Gospodar moj ga je ispunio." (Yusuf, 100.)

To je java sna kojeg sam ti jos kao djecak ispricao 0

Allah je bio dobar prema meni kad me je iz tamnice izbavio
i vas iz pustinje doveo, nakon sto je sejtan izmedu mene i brace moje bio razdor posijao. Gospodar moj je zaista milostiv onome kome On hoce, i On, zaista, svaznaiMudarje! (Yusuf, 100.)

Zatim Jusuf zamoli Allaha dovom:

Gospodaru moj, Ti si mi dao dio vlasti i naucio me tumacenju nekih snova! O Stvoritelju nebesa i Zemlje, Ti si Zastitnik moj i na ovome i na onome svijetu; daj da umrem kao musliman i pridruzi me onimakoji su dobri! (Yusuf, 101.)

Uprkos pobjedi nad brojnim iskusenjima, sad Jusuf prizeljuje da dunjalucki zivot okonca kao musliman. Nije se uzoholio svojitn znanjem i bogobojaznoscu, stepenom kojeg je stekao kod Allaha Uzvisenog. Nije, ne daj Boze!

Kazivanje je to prepuno velikih znacjenja i pouka, kazivanje o Jusufu, a.s., koju nam kaza Gospodar Jusuf, koji je i nas Gospodar.

Ejjub a.s.

Ejjub a.s. je jedan od poslanika koga Allah dz.s. navodi ljudima kao primjer i uzor strpljivosti. On je sin Mevsa sin Raziha sin El-Isa sin Ishaka sin Ibrahima a.s. Ejub je potomak Ishakov od koga svi kasniji poslanici vode porijeklo, osim Muhammeda s.a.w. koji je jedini poslanik od Ismailovog potomstva. Ishakov sin se zvao Jakub koga su jos zvali i Israil pa kada se kaze Beni Israil time se misli na Jakubove a.s. potomke. Jakub je imao dvanaest sinova koji se jednim imenom nazivaju El-Esbat i njih Kur'an spominje. Da li su svi oni bili i poslanici tesko je reci. Mnogi ucenjaci smatraju da dvanaest Jakubovih sinova nisu bili poslanici zbog djela koja su pocinili, a koja ne prilice poslanicima: htjeli su ubiti brata Jusufa, lagali su ocu i cinili brojna druga nevaljala djela. Zbog toga, ulema smatra da su El-Esbat ustvari potomci Jakubovih sinova.

Benu Israil se vremenom podijelio na dvanaest plemena, svako pleme se zvalo Sibt pa su po tome dobili naziv El-Esbat ili Benu Israil. Ejub je bio jedan od potomaka Ishaka,

Allah dz.s. kaze o Ibrahimu a.s.:

I od potomaka njegovih Davuda, i Sulejmana, i Ejjuba, i Jusufa, i Musaa, i Haruna. (Al-An'am, 84.)

Svi spomenuti poslanici su potomci Ibrahima a.s. Sigurno se zna da je Ejub bio Allahov poslanik. O tome Allah dz.s. kaze:

Mi objavljujemo tebi kao sto smo objavljivali Nuhu i vjerovjesnicima poslije njega, a objavljivaii smo i Ibrahimu, i Ismailu, i Ishaku, i Jakubu i unucima, i Isau, i Ejjubu. (An-Nisa', 163.)

Allah je, dakle poslao objavu svim imenom spomenutim poslanicima. Ejub je bio jedan od poslanih poslanika. Allah dz.s. ga je poslao narodu Havrana u Samu. Dao mu je veliko bogatstvo i brojne blagodati: stada ovaca, krda stoke, mnogo roblja, veliku trgovacku robu, sedam sinova i sedam kceri, lijepo zdravlje i veliku tjelesnu snagu i imao je veliki broj prijatelja i poznanika. Sve ono sto jedan covjek moze prizeljkivati od dunjaluka.

Allah mu je dao veliki komoditet i ljepote dunjaluka. Potom Allah, subhanehu ve te'ala, odluci da ga iskusa onim sto ce njemu biti ispit, a nama najbolji i trajan uzor u saburu.

I nastupi ispit: Potpuno nesta veliki imetak kojeg je uživao dotle da cak posta puki siromah. Jedno za drugim mu djeca pomriješ, cetnaest sinova i kceri za njegovog zivota. Covjeku, subhanallah, kada umre jedno dijete, srce obuzme bol i tuga golema, vidjeli smo kolika je bila Jakubova tuga za Jusufom, oci je isplakao i slijep postao ne zbog smrti Jusufove vec zbog njegovog nestanka. Ejub je izgubio cetnaestero djece. Pored toga, Allah ga iskusa teskom bolescu od koje je postao nepokretan pa se tijelo pocelo raspadati.

Veliki belaj ga snade. Izgubi sve prijatelje i ahaba, niko mu se nije ni priblizavao plaseci se da je rijec o prelaznoj i zaraznoj bolesti. Ponekad bi ga obisla samo dvojica ljudi, a i tada bi sa njim razgovarali sa velike udaljenosti. Nije imao nikoga da se o njemu pobrine, osim zene mu poslusne, neka je Allahov selam na nju. Zena ga je hranila, pojila, prala i iz svoga imetka izdrzavala. Tako je bilo sve dok i ona ne osta bez igdje icega od imetka. Poce hizmetiti drugim ljudima kako bi zaradila nesto cime bi mogla izdrzavati i brinuti se o svom, na postelji bolesnom muzu.

Poslanik kome je Allah dao objavu iskusan je bio takvom kusnjom!

Ejjubove muke potrajase u takvom halu punih osamnaest godina. Sve to je podnosio strpljivo, nikad i nikome se ni ne pozali na svoj hal. Cak ni zeni svojoj se nikada ni najmanje ne pozali. Tako godinama i godinama! Bile su to, zasigurno, duge godine u takvoj bolesti, bijedi i nemoci.

Jednog dana mu zena rece:

-Ti si Allahov poslanik, da hoces bar zamoliti Allaha Uzvisenog da te izbavi iz stanja u kojem si. Rece joj:

-Koliko godina smo zivjeli u izobilju?

-Osamdeset godina, rece mu.

-Mene je stid moga Gospodara, rece, da ga molim prije nego provedem u belaju onoliko vremena koliko sam proveo u izobilju!

Ejjub je samo zahvaljivao, cak nije ni govorio: Gospodaru, daj mi lijeka, daj da ozdravim, podari mi opskrbu. Ne ni to nije molio, samo je zahvaljivao i suburao. Potpuno je bio zadovoljan onim sto mu je Allah odredio od kadera na ovom, prolaznom, svijetu. Nije htio ni da dove za ozdravljenje uputi prije nego li prodze drugih osamdeset godina. Kako je zivio u obilju osamdeset godina, tako ce zivjeti u patnji osamdeset godina.

Nakon ovog razgovora, Ejjubova zena izgubi svaku nadu, cekala je spas, rece mu:

-Pa dokle cemo mi podnositi ovaj belaj!

Ejub se naljuti i zaklete Allahom Uzvisenim da ce je kazniti sa stotinu udaraca bicem, ako mu se Allah smiluje i zdravlja mu da. Rece joj:

-Kako se mozes suprostavljati Allahovoj odredbi, kako mozes?!

Ljudi prestadose bilo kakav posao davati Ejjubovoj zeni da za njih obavlja. Bojali su se da na njih ne prenese belaj svoga muza, misleci da je rijec o neakvoj prelaznoj bolesti.

Ostase i bez ono malo nafake, postadose sami, napusteni, bolesni i gladni. Jednog dana mu donese hranu. Ejjub a.s. u cudu upita:

-Odakle ti hrana?

Nista mu ne odgovori. Otisla jei prodala svoju pletenicu i za to nesto hrane kupi. Nakon nekog vremena opet nesta hrane, ona ode i procla ostatak kose. Ejjub se cudio:

-Odakle ti hrana, jesi li radila kod nekoga?

-Nisam.

-Otkud ti onda hrana?

Ona je samo nijemo gledala. Ejub je uporno ispitivao i pitao, ona otkri glavu i Ejjub ugleda obrijanu glavu!

Kad je dotle teskoca dosla Ejjub rece rijeci u kojima nema jasne dove, rijeci koje spominje Allah dz.s.u Kur'anu:

I Ejjubu se, kadaje Gospodaru svome zavapio: "Mene je nevolja snasla, a Ti si od milostivih Najmilostiviji!" (Al-Anbiya', 83.)

Zadesila me nevolja, a Ti si Najmilostiviji! Nije rekao: Ozdravi me ni opskrbi me, nego takvo je moje stanje a ti si Milostivi. Ti bolje od mene znas kakvo je moje stanje. Nema potrebe da se Tebi zalim, objasnjavam, molim, Tebi je to, Gospodaru moj. poznato. Allah dz.s.to drzanje spominje na drugom mjestu u Kur'anu, u jos jednom ajetu:

I sjeti se roba Naseg Ejjuba kada je Gospodaru svome zavapio:

"Sejtan me na zlo navraca i misli lazne mi uliva!" (Sad, 41 .)

Nije Ejjub patnju i kaznu pripisao Allahu dz.s jer je On cist od toga, nego je patnju pripisao sejtanu. Zato se u dovama uci:

A zlo ne prigovaramo Tebi.

Nije ni dovio, samo je iznio svoje stanje, Gospodaru, zlo me zadesilo, a Ti si Najmilostiviji. Allah dz.s.

mu se odazva odmah nakon njegovih riječi. Pogledajmo, mogao je Ejjub u bilo kojem momentu zamoliti Allaha i On bi mu se odmah odazvao. Pogledajmo taj sabur. Zato se kaže: Ejubov sabur. On je primjer ljudima u strpljivosti za sva vremena!
Allah dz.s. otkloni od njega azab. Neredi mu:

Udri nogom o zemlju 'eto hladne vode za kupanje i pice! (Sad, 42.)

Udari Ejjub nogom zemlju iz koje izvor provri. Allah mu naredi da se napije tog hladnog vrela i da se njime okupa. Ulema veli: Kad se okupao, nesta vanjske bolesti, a kad se napi nesta unutrašnjih bolesti. Bila je to velika blagodat za Ejjuba a.s.
Ustade Ejjub potpuno zdrav, vrati se kao sto je nekad bio! To je sve bilo u nekoliko trenutaka. Zena udze u prostoriju u kojoj je Ejjub bolovao, vidje ga ali ga ne poznade. Upita ga:
-Jesi li vidio onog pacenika, Allahovog poslanika? Gdje je, ovdje sam ga ostavila?!

Allaha mi, nisam vidjela covjeka da mu vise od tebe slici kad je on bio zdrav.

Rece joj:

-Zat me nisi prepoznala?

-Ko si ti?

-Ja sam Ejjub!

Subhanallah, u tren oka nesta belaja, blagodat Allahova. Zaista je samo Allah Svemocan. Ejjubu a.s.Allah vrati blagodat celjadi. Ibnu Abbas kaže: "Nije Allah svoju blagodat dao samo Ejjubu, pocastio je On i Ejjubovu zenu koja je tako velicanstveno podnijela ovaj veliki ispit. Allah joj vrati mladost i uz to ona rodi Ejjubu dvadeset osam sinova i kceri. "

Allah dz.s. kaže:

I vratismo mu, miloscu Nasom, celjad njegovu i uz njih jos toliko i da bude pouka onima koji se Nama klanjaju. (Al-Anbiya', 84.)

Allah mu brzo vrati bogatstvo koje je Ejjub nekada imao. Imam Buhari, Ahmed i drugi biljeze od Resulullha s.a.w.da je rekao:

Dok se Ejub bez odjece kupao, dodze mu roj skakavaca, koji su bili od zlata. (Buhari, hadis 3258.)

Allah mu posla na dar roj zlatnih skakavaca, zlato mu samo dodze! Ejjub ih poce brze - bolje sakupljati u svoju odjecu. Allah dz.s.ga zovnu:

"Ejube, zar te nisam postedio tog truda?!"

"Svakako dajes", - odgovori, "ali ja znam da meni nema bogatstva bez Tvoga bereketa. " (Buhari, hadis 3258.)

Sakupljao ih je radi bericeta, skakavci su bili od Allaha dz.s Tako Ejjub povrati imetak, porodicu, zdravlje i druge blagodati nakon sto je bio ovako strpljiv u tako teskom iskusnju. Allah se smilova Ejjubovoj zeni kad mu rece:

I uzmi rukom svojom snop i njime udari, samo zakletvu ne prekrsi! (Sad, 44.)

Uzmi snop sa stotinu slamki i sa njim jednom zenu udari kako ne bi zakletvu prekrasio. I tako Allah dz.s.spusti Svoju milost na Ejjubovu zenu.

Allah dz.s. kaze:

I Ejjubu se, kada je Gospodaru svome zavapio: "Mene je nevolja snasla, a Ti si od milostivih Najmilostiviji!" odazvasmo i nevolju mu koja ga je morila otklonismo i vratismo mu, miloscu Nasom, celjad njegovu i uz njih jos toliko i da bude pouka onima koji se Nama klanjaju. (Al-Anbiya', 83.-84.)

I kaze Uzviseni:

On je, doista, blizak Nama i ceka ga krasno prebivaliste.

I sjeti se roba Naseg Ejjuba kada je Gospodaru svome zavapio: "Sejtan me na zlo navraca i misli lazne mi uliva!"

"Udri nogom o zemlju - eto hladne vode za kupanje i pice!"

i Mi smo mu iz milosti Nase celjad njegovu darovali i jos toliko uz njih, da bude pouka za one koji imaju pameti

"I uzmi rukom svojom snop i njime udari, samo zakletvu ne prekrsi!" Mi smo znali da je on izdrzljiv; divan je rob on bio i mnogo se kajao! (Sad, 40.-44.)

Divan li je bio Allahov rob Ejjub a.s. Olicenje sabura i zadovoljstva sa Allahovim kaderom ljudima. Eto, tako Kur'an govori o Ejjubu a.s.

Zul-Kifl a.s.

Poslije Ejjuba a.s., Allah dz.s. posla jos jednog poslanika za kojeg vecina historicara smatra da je bio Ejjubov sin. Allah dz.s. kaze:

I Ismailu, i Idrisu, i Zul-Kiflu, a svi su oni bili strpljivi.

I obasusmo ih miloscu Nasom, oni doista bijahu dobri. (Al-Anbiya', 85.-86.)

Allah dz.s. je opisao Ismaila, Idrisa i Zul-Kifla strpljivoscu i dobrotom. Zul-Kifl je Ejjubov sin, Allah dz.s. ga spominje pored ovog mjesta na jos jednom mjestu u Kur'anu:

"I sjeti se Ismaila i Eljese'a i Zulkifla, svi su oni bili dobri. (Sad, 48.)"

Od oca Ejuba naslijedi stpljivost. Ime mu je bilo Biser. Nazvan je Zul Kiflom zato sto se svome narodu obavezao da ce im suditi po pravdi, obavezao se Allahu da ce svake noci klanjati nocni namaz i da ce svakog dana postiti dobrovoljni post. Ispunio je Allahu dat zavjet da se nikada u zivotu nece naljutiti. Umro je, a sve preuzete obaveze je ispunio. Eto, zbog toga je prozvan Zul-Kifl. Vise od toga nam se o ovom Allahovom poslaniku ne spominje u Kur'anu niti u sahih-hadisima.

Ashabur-Ress ili Stanovnici Ressa

Od naroda spomenutih u Kur'anu su i Ashabur-Ress ili Stanovnici Ressa. Allah dz.s. kaze:

I Adu i Semudu i stanovnicima Ressa i mnogim narodima između njih - svima smo primjere za pouku navodili, i sve smo poslije sasvim unistili. (Al-Furqan, 35.-39.)

Narodi koji su potpuno unisteni su Ad, Semud i Ashabur-Ress, o kojima Uzviseni kaze:

Prije njih poricali su narod Nuhov, i Stanovnici Ressa, i Semud i Ad, i narod faraonov, i narod Lutov, i Stanovnici Ejke i narod Tubba; svi su oni poslanike laznim smatrali i kaznu Moju zaslužili. (Qaf, 12. - 14.)

Narod spomenut u ajetu kao Ashabul Ejke je bio Suajbov narod. Ibnu Abbas kaze: Ashabur-Ress je jedan od ogranaka naroda Semud. Ress je bunar. Kada im je dosao poslanik, za kojeg vecina historicara kaze da se zvao Hanzala ibn Safvan, pozvao ih je u islam pa su ga ubili i tijelo mu u bunar bacili. Zbog toga ih nazvase Ashabur-Ress, sto bi znacilo Stanovnici bunara. Allah ih je zbog tog njihovog grijeha sve unistio.

Junus A.S.

Prelazimo na kazivanje o jos jednom velikanu iz plejade poslanika. Poslaniku cija je prica tako rijetka. Govorimo o Junusu, a.s. Junus ibn Metta kome se ne spominje, kako je to obicaj kod ostalih poslanika, porijeklo. Pouzdano znamo samo da se zvao Junus ibn Metta i da je bio od Ibrahimovih potomaka. Nazivaju ga jos i Zun-Nun, a Nun je velika riba. Allah, âê, ga jos naziva i Sahibul-Hut (vlasnik velike ribe). Sve su to imena kojima se naziva Junus, SiH

Allah ga posla velikom gradu zvanom Niniva na sjeveru Iraka, nasuprot drugog velikog grada zvanog Mosul na rijeci Tigris. Na jednoj obali Tigrisa je bio Mosul a na drugoj Niniva. Ibnu Kesir spominje da je u njegovo vrijeme bilo tragova kipova oborenih na njihova lica.

Allah ga salje kao Svoga poslanika narodu Ninive:

I Junus je bio poslanik. (As-Saffat, 139.)

Broj stanovnika Ninive toga vremena je bio velik. Allah dz.s. kaze:

I poslismo ga stotini hiljada ljudi, i vise. (As-Saffat, 147.)

Preko stotinu hiljada stanovnika, vecina historicara se slaze da ih je bilo oko stotinu dvadeset hiljada. Veliki broj ljudi, posebno za to vrijeme.

Bili su nevjernici, Junus ih je godinama u islam pozivao, ali oni ostase privrzeni svome kufru. Kao sto je bila praksa sa ranijim poslanicima i njihovim narodima, tako i ovaj put Junusu zaprijeti njegov narod da se okani toga cemu ih poziva. Tada ih Junus a.s. upozori rijecima: "Imate roka jos tri dana." Potom ih ljutito napusti i ode prijeteci iz tog grada.

Allah dz.s., mu je dao izun dozvolu da ih upozori i kaze im kako imaju jos samo tri dana da povjeruju u ono cemu ih poziva, ali mu Allah ne dozvoli da ih napusti. Ali Zun-Nun ih upozori i srdit ode sto dalje od njih. Allah dz.s. kaze:

I Zun Nunu se, kada srdit ode i pomisli da ga necemo kazniti.

(Al-Anbiya1, 87.)

Cudni su neki mufessiri koji kazu kako je Junus napustio svoj narod ljut na Allaha! Kako poslanik moze biti ljut na Allaha! On je bio ljut na svoj narod. Napusti svoj narod misleci da ga Allah zbog toga nece kazniti. Mnogo je onih koji grijese u razumjevanju znacjenja ovog ajeta. Imam Er Raziveli:

"Ko samo i pomisli da je Allah nemocan, taj je vec nevjerovanje ucinio!"

Ko bi pomislio da je Allah nemocan da ga kazni, taj bi zanijekao Allaha.

Sigurno je da Junus nije ni pomislio da može Allahu pobjeći i da ga Allahova kazna ne može stići, ne daj Bože, to nije ni slučajno pomislio!

Prema tome koliko mu je Allah dao nafake. (At-Talaq,7.)

Znači, koliko je kome Allah stijenio rizik opskrbu. Junus je mislio da ako izađe bez dozvole, da to neće povući za sobom Allahovo kažnjavanje njega zato što je on Allahov poslaćenik, a oni su narod koji zaslužuje kaznu, koji su posljednji put upozoreni i na koje se Allah rasrdio. Zato je pomislio da ga Allah neće, kazniti a nije ni slučajno pomislio kako ga Allah ne može kazniti.

Napusti Junus a.s. svoj narod i ode bez Allahove dozvole, ljutit na svoj narod misleći kako se Allah neće na njega naljutiti zbog takvog njegovog postupka. Ode na obalu mora. U tom periodu se počele obistinjavati znakovi Allahove kazne nad Ninivom. Prekri ih ogromni crni oblak iz kojeg se jasno vidjelo zlo i opasnost po stanovnike toga grada. Prvog dana, kad ugledase crni oblak, shvatiše kako će se Junusova prijetnja Allahovom kaznom nad njima obistiniti. Znali su oni dobro šta je bilo sa Lutovim narodom jer su nastanjivali grad koji je bio blizu razorene Sodome. Sakupise se prvaci toga naroda i zaključise: "Tako nam Allaha, ovo je totalno uništenje! Zadesit će nas isto ono što je zadesilo narode prije nas. Sakupite ljude!" Sakupise se ljudi i razgovarajući o novonastaloj situaciji jednoglasno zaključise: "Tako nam Allaha, istinu je kazivao Junus, Allaha nam ovo je azab, nema nam spasa od Allahove kazne, osim ako povjerujemo i tevu ucinimo!"

I sve i jedan postadoše vjernici. A Junusa ne bi među njima. Svaki stanovnik od stotinu dvadeset hiljada prisutnih posta muslimanom! Obukose iznosanu odjeću, zaleci za ucinjenim grijesima i moleći Allaha, Je, za oprost, popese se na brda, rastaviše majke od djece kako bi majke plakale sebi a djeca sebi, sve u nadi da će Allah svoj azab skrenuti od njih. A Allahova kazna lebdi nad njima, samo što se nije obistinila. Tako je bilo puna tri dana! Plakali su, pomagaisali i molili Svemogućeg za oprost.

Pa im se Allah, subhanehu ve te'ala, smilova i otkloni od njih azab. Allah dz.s. kaže:

Zasto nije bilo nijednog grada koji je povjerovao i kome je vjerovanje njegovo koristilo, osim naroda Junusova, kome smo, kada je povjerovao, sramnu patnju u životu na ovrne svijetu otklonili i život mu još neko vrijeme produžili? (Junus, 98.)

Jesi li čuo za neki prijasniji narod koji je povjerovao pa da mu je koristilo to vjerovanje?

Svaki grad bi u vjerovanju isao do samog kraja, osim Junusovog naroda.

Ibn Kesir kaže: "Značenje ajeta je: Jesi li našao u kazivanjima o drevnim narodima narod čiji su pripadnici svi bili vjernici?! Da citav narod povjeruje. Ajet govori da se to nikada nije desilo, osim sa Junusovim narodom. Nema naroda ni grada bez nevjernika ili bar munafika, osim Junusovog naroda. Nakon što su svi bili u kufru, postase svi u imanu! Ovo je jedna od Allahovih mudziza i Njegove milosti." Što se tiče Junusa a.s. on nije znao šta se desava sa njegovim narodom. Ode do mora:

I on pobježe na jednu ladu prepunu. (As-Saffat, 140.)

Rijec Ebeka se u arapskom jeziku koristi za odbjeglog roba od svoga gospodara. Allah za Junusa kaže da je "Ebeka" odbjegli rob svoga Gospodara. Nije čekao Allahove upute nego je ostavio svoj narod i pobjegao.

Ukrca se na ladu. Ta lada je bila pretrpana, prenatovarena, preteska. Valovi golemi je gotovo potopise. Rekose: Rasteretite je bacajući stvari koje nosite sa sobom. Pobacase sve svoje stvari, ali je lada još uvijek bila preteska. Rekose: "Nekoga od ljudi moramo baciti u more.

Odlucise da bacanjern strelica odluce koga će baciti u more i to će ponavljati sve dok se lada ne smiri. Prva izvucena strelica je bila Junusova, "Necemo", - rekose, - "mladica, vidi se da je dobar, ostavite njega, ne bacajte ga. Izvucimo drugi puta." I drugi puta opet izvukose Junusovu strelicu. Zacudeni rekose: "Treci puta"! Po treciputa izvukose Junusovu strelicu. Allah dz.s. kaže:

I baci kocku i kocka na njega pade. (As-Saffat, 141.)

Rekose: "Moramo ga baciti." Kad ga bacise umore, lada se smiri. On je bio cilj, gdje će pobjeći! U moru ga proguta velika riba. Ne mora biti da je to bio kit, ali je sigurno da je riječ o velikoj ribi.

I riba ga proguta, a bio je zaslužio prijekor. (As-Saffat, 142.)

Junus shvati da su sva desavanja na ladi ustvari bila zbog njega. On je bio cilj. Poce sam sebe koriti, kako je mogao napustiti narod bez Allahove dozvole. To je prvi znak tevbe: samoprijekor, da insan sam sebe kori. Prvi korak tevbe jeste da covjek shvati da je grijesnik i da zbog toga sam sebe kori: "Kako si mogao to uciniti!" Allah naredi ribi:

Ne jedi mu meso i ne lomi mu kosti (Tefsk Ibnu Kesira, 3/193.)

Naredba ribi je bila cudan zatvor. Pogledajmo moci Svemoguceg Allaha dz.s. I osta Junus u utrobi ribe neko vrijeme.

U nekim predajama se spominje da je tu proboravio tri, u nekim sedam ili najvise cetrdeset dana. Poce Junus dove uciti i moliti za oprost. Allah dz.s. kaze:

Pa poslije u tminama zavapi. (Al-Anbiya', 87.)

Spomenute tmine u ajetu su: tama mora, tama riblje utrabe i tama noci. Sve tame se sakupile nad njim, pomrcina od koje nista nije vidio. Allah dz.s. kaze:

I da nije bio jedan od onih koji Allaha hvale,

sigurno bi ostao u utrobi njezinoj do Dana kad ce svi biti ozivljeni. (As-Saffat, 143.-144.)

Da nije poceo Allaha tesbih ciniti ostao bi u utrobi sve do Sudnjeg dana. Prestade Junus uciti dove, samo je tesbih Alâha cinio. U predajama se spominje da je Junus nakon sto se u ribi spustio na morske dubine poceo cuti tesbih stvorenja mora. Kao da ga je Allah uputio da i on Allaha tesbih cini. Allah dz.s. kaze:

Pa poslije u tminama zavapi: "Nema boga, osim Tebe, hvaljen neka si, a ja sam se zaista ogrijesio prema sebi!" (Al-Anbiya, 87.)

Sav ovaj belaj ga je zadesio samo zato sto je bez dozvole napustio narod nevjernicki! Zasto? Allahov poslanik mora izvorsiti naredbe od Allaha precizno. Svaki prijestup povlaci za sobom sankciju.

U ovom kazivanju je i opomena nasem Poslaniku da zadacu tacno i precizno dostavi i da nista ne cini bez Allahove dozvole.

Junus je mnogo puta ponavljao:

"Nema boga, osim Tebe, hvaljen neka si, a ja sam se zaista ogrijesio prema sebi!"

Allahov Poslanik, Me, u hadisu kojeg biljeze Ahmed, Tirmizi i drugi, kaze:

Dova Zun-Nuna kadje bio u utrobi ribe: "Nema boga, osim Tebe, hvaljen neka si, a ja sam se zaista ogrijesio prema sebi" je dova sa kojom musliman ne

zamoli svoga Gospodara za nesto, a da mu Allah tu dovu neprimi. (Tefsirul-Kurtubijj, 8/314.)

Kabul dova, posebno u otklonjanju poteskoca i nedaca. I Allah, al, ga izbavi iz tog velikog iskusenja.

Odazvasmo se i tegobe ga spasismo; eto, tako Mi spasavamo vjernike. (Al-Anbiya1, 88.)

Jedan ashab upita Allahovog Poslanika s.a.w.s.:

-Allahov Poslanice, Zun-'Nunova dova u utrobi ribe: "Nema boga, osim Tebe, hvaljen neka si, a ja sam se zaista ogrijesio prema sebi!" je bila spas samo Junusa ili je ona spas i za vjernike poslije njega?

Rece:

-Za Junusa posebno i za sve muslimam opcenito, zar nisi procttao rijeci Uzvisenog Allaha: Eto, tako Mi spasavamo vjernike. (Ttfeii Ibnu Keska, 3/194.)

Cetrdeset dana i noci je samo to bila dova Junusa a.s. Na kraju tog perioda i nakon sto mu Allah primi dovu, riba ga izbaci na obalu mora. Allah dz.s. kaze:

I Mi ga izbacismo na jedno pusto mjesto, a on je bio bolan.

(As-Saffat, 145.)

El-Ara je predio bez drveca, pusto mjesto. Junus je pored te pustosi bio i bolestan.

Komentatori Kur'ana kazu da je posljedica boravka u ribljoj utrobi bilo ogoljeno meso, bez koze.

Nepomican, bolestan i sam! Tada se desi cudo, pored njega izraste drvo.

I ucinismo da iznad njega izraste vrijeza jedne tikve. (As-Saffat, 146.)

Zasto je Allah izabrao bas tikvu? Historiari kazu zato sto su njezini listovi veliki pa su mu bili hlad, i prekrili su ga kako ogoljeloni mesu ne bi naudio vjetar. Ona je ugodna mirisa koji mu je blazio samocu, a od odlika tog mirisa je da odgoni insekte. Tako je Allah otklonio sve moguće vrste smetnji od Junusa pa pogledajmo u Allahovu moc i mudrost.

Komentatori kazu: "Poslao mu je Allah gazelu koja bi mu dosla iznad samih usta i on bi se njezinim mlijekom hranio." U takvom stanju je proboravio sve dok nije potpuno ozdravio. Allahovom miloscu je po drugi put ustao zdrav kao da se nista nije ni dogodilo! Allah dz.s. ga ponovo posla njegovom narodu:

I poslasmu ga stotini hiljada ljudi i vise i oni povjerovase, i njima dadasmo da do roka određenog pozivc. (As-Saffat, 147.-148.)

Svi povjerovase u ono cemu ih je pozivao. Ovo je jedna velika pouka nama. Ne reci: Umorio sam se sa tim i tim, nema nikakve koristi i smisla dalje mu govoriti, pozivao sam i pozivao, ali sve uzalud! Ne budi kao Vlasnik ribe, ne gubi nadu u insana sve dok u njemu ima znakova zivota. Junus je bio izgubio svaku nadu u taj narod, godinama ih je pozivao u islam i nijedan mu ne povjerova, nakon sto je izgubio nadu u njih, naljutio se na njih i napustio ih, a oni tek tada povjerovase. I to ne neki od njih, nego sve ijedan.

Ti neces nikada znati u kojem momentu dolazi uputa:

Ti, doista, ne mozes uputiti na pravi put onoga koga ti zelis uputiti, - Allah ukazuje na Pravi put onome kome On hoce, i On dobro zna one koji ce pravim putem poci. (Al-Qasas, 56.)

Ovdje je velika lekcija o uputi i nadi u prihvatanje upute, neka se niko ne uzda u svoje sposobnosti kada ljude poziva u islam. Tvoja je zadaca da pozivas ljude vjeri, a uputa je samo od Allaha.

Allah dz.s je izabrao Junusa, pocastio gai cistim ucinio:

Ali, Gospodar njegov ga je odabrao i ucinio ga jednim od onih koji su dobri. (Al-Qalam, 50.)

Allahov Poslanik s.a.w.s. u hadisu kojeg biljeze Muslim i drugi kaze:

Ne prilici nikome da kaze: Bolji sam od Junus ibn Metta'a. (Buhari, hadis 4630.)

Neka niko ne kaze da je bolji od Junusa koji je bio izgubio nadu u svoj narod, a ja nisam.

Allah je Junusa odabrao Sebi za poslanika i cestitim ga ucinio, u Kur'anu ga imenom spomenuo, a ima li vece pocasti za Allahovog roba od toga da ga Allah po dobru u Kur'anu imenom spomene.

U ovom kazivanju je dosla velika poruka nasem Poslaniku s.a.w.s.

Ti strpljivo cekaj presudu Gospodara svoga i ne budi kao Vlasnik ribe. (Al-Qalam, 48.)

U kazivanju o Junusu je velika lekcija o cvrstini u pozivanju i istrajnosti onih koji pozivaju druge spasu dini islama.

SUAJB a.s.

Prije ili poslije Junusa a.s., historičari se o tome razilaze, Allah dz.s. posla još jednog časnog poslanika po imenu Suajb a.s. Suajb je poslanik iz reda arapskih naroda, vodi porijeklo od Medjena sina Ibrahima a.s.. Poslan je gradu koji se zvao Medjen, narodu koji se, također, zvao Medjen i koji su nastanjivali predjele blizu danas poznatog jordanskog grada Me'an, neposredno uz Lutovo jezero. Ovo jezero je nastalo nakon što je Dzibril, Allahovom naredbom, naopacke okrenuo Sodomu, to mjesto gdje je Lutov narod stanovao je potopljeno i učinjeno jezerom.

Suajbov narod je bio idolopoklonički, grijesni i raskalasei narod. Bavili su se drumskim razbojnistvom, presretali bi trgovačke karavane i zulumom uzimali desetinu imetka od trgovaca na ime carina i putarina. Bili su poznati kao trgovci varalice.

Zadaca poslanika, pored one misionarske je da ljude vrate ispravnom robovanju i vjerovanju, je bila i društvene, političke i ekonomske prirode. Tako vidimo da se Musa a.s., sukobljava sa faraonskom uranijom i silnistvom nad Benu Israilom. Suajb a.s. se suprotstavio ekonomskom problemu rasprostranjenosti varanja u svakodnevnom poslovanju na trzistu. Lut, ʔfiSl, se uhvatio u kostac sa opasnim društvenim problemom. Svaki poslanik je dakle, imao pred sobom svakodnevne probleme koje je rješavao. Vjera nije samo ibadet i robovanje, to je nesumnjivo najvažniji dio vjere, ali vjera je i pravilno se odrediti u stvarnosti u kojoj živimo. Takav je bio koncept življenja poslanika, pored djelovanja na polju vjerovanja i ibadeta, poslanici su rješavali svaki oblik zastranjivanja i odstupanja od pravog puta.

Stanovnici Medjena su bili zastranili u trgovačkim malverzacijama i sveopćoj podvali i prevari. Oni su obožavali drvo po imenu Ejke, zato ih je Allah dz.s. opisao kao:

A i stanovnici Ejke su bili nevjernici. (Al-Higr, 78.)

I kaže Uzviseni:

I stanovnici Ejke su u laz ugonili poslanike. (As-Su'ara, 176.)

Oni su u laz ugonili Suajba. Zasto je u ajetu receno poslanike? Zato sto ugoniti u laz samo jednog poslanika - znaci ugoniti u laz sve poslanike. Jer je poziv poslanika jedinstven poziv:

Allahu se klanjajte i Njega se bojte i meni poslusni budite. (Nuh, 3.)

To je bio poziv poslanika njihovim narodima. Onaj ko ne vjeruje u jednog od poslanika, nije ih sve zajedno. Poce Suajb a.s. pozivati svoj narod u islam.

A Medjenu ' njegova brata Suajba. "O narode moj" - govorio je on "Allahu se klanjajte, vi drugog boga osim njega nemate! Dolazi vam jasan dokaz od Gospodara vaseg." (Al-'Araf, 85.)

Vec su im dolazili ajeti od Allaha. Svaki poslanik je dolazio sa određenom mu'dzizom, jer kako bi ljudi znali da je taj covjek doista i poslanik. Kako razlikovati poslanika od covjeka koji za sebe tvrdi da je poslanik? Poslanik ima mu'dzizu, nije bilo poslanika a da nije bio poslat sa nekom nadnaravnom, nesvakidasnjom pojavom koja se ne moze nikako objasniti nego kao "cudo Allahom dato". Mudziza je, dakle, djelo ili pojava za koju se posigurno zna da njezino porijeklo nije ljudske prirode, nesto sto je pravo cudo i sto rusi sve zemaljske zakonitosti ljudskog zivota. Tako ozivljenje mrtvog, pucanje stijene iz koje izlazi najveća deva koja je još i steona, baceni stap koji postaje zmija pokretljiva i druge slične pojave su bile mu'dzize kojima je Allah upucivao ljude da povjeruju kako ih poslanici pozivaju ispravnom obožavanju jedinog Gospodara. Mu'dziza mora imati sljedeće uvjete da bi bila mu'dziza: natprirodna pojava, suprotna uobicajenim zakonitostima, koju Allah dz.s. pokazuje ljudima preko dobrog i cestitog covjeka. Iz spomenutih uvjeta vidimo da Allahovo cudo moze biti dato isključivo valjanom i cestitom muskarcu, ne zenama, jet su svi poslanici, kako kaže Allah dz.s. bili muskog spola:

I prije tebe smo samo muskarce slali kojima smo objavljivali. (Al-Anbiya', 7.)

Od uvjeta mu'dzize je i da poslanik njome izaziva svoj narod da ucine takvo ili slicno djelo, ako st\arno
rnisle da su oni u pravu.

Poslanik im je to cudo mogao predociti javno, pred svima, cesto govoteci: "Sada ce se desiti to i to", pa
bi se odmah to i obistinilo.Suajb a.s. je izazvao svoj narod mu'dzizom, o kojoj Kur'an govori sljedece:

Zato pravo na litri i na kantar u mjerite i ljudima stvari njihove ne zakidajte, i red na Zemlji ne
remetite kad je vec na njoj uspostavljen red. To je bolje za vas ako vjerujete.

I ne postavijajte zasjede na ispravnom putu, prijeteci i od Allahova puta odvracajuci one koji u Njega
vjeruju, zeleti krivi put. I sjetite se kada vas je bilo malo i da vas je On umnozio, a pogledajte kako su
skoncali oni koji su nered pravili. (Al-'Araf, 85.-86.)

"Ne varajte ljude, ne zalddajte i ne budite drumski razbojnici, ne otimajte od ljudi putarinu na ime
vase snage, oholosti i moci, nemojte biti nevjernici, bilo vas je malo pa je Allah ucinio da budete
mnogobrojni, dobro znate kako je prosao Lutov narod", govorio im je Suajb a.s.U drugom ajetu se
spominje Suajbovo pozivanje naroda nevjernickog kada im je rekao:

, . . . jedino zelim uciniti dobro koliko mogu . (Hud, 88.)

Ovo je ono sto se ocekuje od jednog daije. Ti nisi u stanju njih prisiliti da vjeruju, nisi. U tvojoj moci
je da istinski nastojis popraviti sto se moze popraviti.

... a uspjeh moj zavisi samo od Allaha; u Njega se uzdam i
Njemu se obracam. (Hud, 88.)

Nakon sto ih je pozvao, odbili su ga i govorili mu da je lazac:

"O Suajbe" - govorili su oni - "da li vjera tvoja trazi od tebe da napustimo ono cemu su se preci nasi
klanjali ili da ne postupamo sa imanjinima nasim onako kako nam je volja?" (Hud, 87.)

Da li ta tvoja nova vjera od nas trazi odricanje od vjere nasih predaka i tvoja vjera nama odreduje kako
cemo nase imetke trositi. Pogledajmo ovo opiranje, zar to nije slucaj nas danas. Pojedini ljudi hoce
vjeru samo za ibadet i dzamije, a nece vjeru za politiku, ekonomiju, govoreci: To nije vasa stvar, to je
stvar dunjaluka! Rastavljanje vjere od dunjaluka ili drzave, ili sekularizam kako ga danas zovu, nije
nista novo, to je grijeh Suajbovog naroda. Neka se vjera ne pedja u trgovacke kretnje, govorili su, to se
tebe i vjere ne tice, jer smo pare mi zaradili!

E bas si pametan i razuman! (Hud, 87.)

Ibnu Abbas kaze: Ova recenica je izrugivanje sa Suajbom, a ne pohvala Suajbovog znanja i pameti.
Nakon takvog stava Suajb ih poce opominjati:

O narode moj, neka vas neslaganje sa mnom nikako ne dovede do toga da vas zadesi ono sto je zadesilo
Nuhov narod ili Hudov narod ili Saiihov narod. A i Lutov narod nije mnogo prije vas zivio.

I traiite oprost od Gospodara svoga, i onda Mu se pokajte! -Gospodar moj je, uistinu, Samilostan i pun
ljubavi. (Hud, 88. -90.)

Nemojte nastavljati neprijateljstvo prema meni, stanite. Samo se pokajte i sve ce biti zaboravljeno,
oprostit ce vam se, samo se pokajte i oprost za grijehe trazite. To im je bilo prvo upozorenje i prva
prijetnja. Nakon njihove odlucnosti da ustraju u grijesenju, rece im:

Pa pricekajte dok nam Allah ne presudi, jer On je sudija najbolji!
(Al-'Araf, 87.)

Na njegov poziv su mu odgovarali rijecima:

Rekose oni: "Ti si samo opcinjen;
i ti si samo covjek kao i mi; za nas si ti, doista, lazac pravi;
zato spusti na nas kaznu s neba, ako istinu govoris!" (As-Su1 ara1,185.-187.)

Pocese ga jos i izazivati, daj nam komad ka^ne nebeske, ako istinu kazujes. Potpuno isti nacin reagovanja kao i naroda prije njih koji su nevjerovanje za svoju vjeru izabrali. Ad, Semud, Lutov narod, pozove ih poslanik u islam - a oni odbiju, pa ih ubjeđuje - a oni uporno istcajavaju u nevjerovanju i inatu, pa ih upozori - a oni prkose i traze kaznu pa im dode posljednja opomena.
Allah dz.s. o Suajbovom iskustvu sa njegovim narodom kaze:

Glavesine naroda njegova, one koje su bile ohole, rekose: "Ili cete bezuvjetno vjeru nasu prihvatiti, ili cemo mi, o Suajbe, i tebe i one koji s tobom vjeruju iz grada naseg istjerati." - "Zar i protiv nase volje?" - rece on. (Al-'Ai-af, 88.)

Prijetnja progonorn iz Medjena. Suajb se nadao da ce se pameti ipak na kraju dozvati, pozivao ih je sve dok nisu odbili i da ga saslusaju. Onaj ko bi ga saslusao, govorio bi: "Nisam razumio, sta ti hoces od mené, sta to pricas, nista te ne razumijem." Suajb bi im ponavljao a oni bi mu govorili: "Ne, ne shvatamo sta zelis reci!" Poceli su se izigravati sa Suajbom a.s.

"O Suajbe" - rekose oni - "mi ne razumijemo mnogo toga sto ti govoris, a vidimo da si ti medu nama jadan; da nije roda tvoga, mi bismo te kamenovali, ti nisi nama drag." (Hud, 91.)

Kako postupiti sa covjekom koji se tako ponasa prema tebi?! Objasn timer mu - a on kaze kako ne razumije, ponovis mu nekoliko puta - a on opet kao ne razumi. Sta da radis?!
Davno bi ga oni ubili samo da njegova familija nije bila snazna. Govorio im je:

"O narode moj" - rece on - "zar vam je rod moj drazi od Allaha?"
(Hud, 92.)

Zar vas je to strah mog naroda, a nije vas strah Allaha?! Nakon toga Suajb zamoli Allaha protiv svoga naroda:

O narode moj, cinite sve sto mozete, a cinitcu i ja. Vi cete, sigurno, saznati koga ce kazna stici koja ce ga osramotiti i ko je lazac. Pa, cekajte i ja eu s vama cekati! (Hud, 93.)

Sacekajte samo, i doci ce vam azab. Potom zamoli Allaha da presudi izmedu njega i njegovog naroda. Odbili su poziv, izigravali se sa poslanikom i samo cekali nepaznju njegove rodbine da ga kamenuju, i uz sve to mislili kako ce uspjeti na dunjaluku, koja je to pamet?! Suajb a.s. prouci dovu:

Gospodaru nas, Ti presudi nama i narodu nasem po pravdi, Ti si sudijanajpravedniji! (Al-'Araf, 89.)

I dode presuda, Allah spasi Suajba i vjernike. Poce cudna kazna koja se nadvi nad Medjenom. Nije to bila jedna vrsta kazne, bili su to razni oblici azaba. Allah nam pokazuje Svoju moc kroz razne vrste azaba. Vidjeli smo kako je unisten Ad sa vjetrom:

A Ad unisten vjetrom ledenim, silovitim,
kome je On vlast nad njima, sedam noci i osam dana uzastopnih bio prepustio, pa si u njima ljude povaljane kao suplja datulina debela vidio, i vidis li da je iko od njih ostao? (Al-Haqqa, 6. -8.)

Narod Suajbov je unistio na potpuno drugaciji nacin. Zaustavio im je vjetar. Ni daska vjetra danima nisu osjetili, a bilo je sve toplije, umalo su od toga pomrli. Zatim im je Allah dz.s. poslao veliki oblak nedaleko od grada. Ispod oblaka je bio hlad. Muskarci, zene i djeca pohitase oblaku ceznuci za hladovinom vjetrom. Smjestise se ispod hlada i tada se zemlja pod njima pocela tresti. Svi na zemlju popadase, mogli su se samo cetveronoske kretati. Tada dodze melek Dzibril i samo jednim glasom ih sve usmrti. Allah dz.s. kaze:

Pa ih je stigla kazna iz oblaka. (As-Su ara', 1 89.)

Nisu li trazili komad nebeskog azaba? I dobili su ono sto su trazili.

I zadesi ih strasan potres i oni u zemlji svojoj osvanuse mrtvi, nepomicni. (Al-Araf, 78.)
Allah dz.s.kaze:

I kada je pala naredba Nasa, Mi smo, iz milosti Nase, Suajba i vjernike s njim spasili, a one koji su zlo cinili pogodio je uzasan glas i oni su u zemlji svojoj mrtvi, nepomicni osvanuli, kao da na njoj nikada nisu ni postojali. Daleko bio Medjen kao i Semud!(Hud,94.-95.)

Napustajuci ih Suajb im rece:

O narode moj, prenio sam vam poslanice Gospodara svoga, i savjetovao vas, pa zasto da tugujem za narodom nevjernickim?!
(Al-Araf, 93.)
Nakon toga se Suajb vrati u Medjen jer je grad ostao netaknut, samo su njegovi stanovnici unisteni. Zivio je u Medjenu koga su kasnije nastanjivali uglavnom vjernici. To je Medjen u koji ce, vidjet cemo,doci Musa a.s.

Ashabu Karijeti

Spomenut cemo kazivanje o narodu kojeg Allah, spominje u suri Ya-Sin rijecima:

Navedi im kao pouku stanovnike jednog grada kad su im dosli poslanici. (Ya-Sin, 13.)

Vecina historicara smatra da je spomenuti grad Antakija, na jugu danasnje Turske, kojem je Allah slao poslanike:

Kad im Mi poslasmo dvojicu, ali im oni ne povjerovase, i pojacasmo trecim, parekose: "Mi smo vamaposlani!" (Ya-Sin, 14.)

Istovremeno su tri poslanika u islam pozivali stanovnike ovog grada. Historiciari spominju imena tih poslanika: Sadik, Saduk i Salum, a Allah zna da li je to bas tako.

Poslanici pocese pozivati i upozoravati svoj narod SAnesni kako oni nikoga ne mogu uputiti, sve sto mogu je da ih pozovu Istini.

Odgovor je bio, kao i ranijih naroda, zestok. Rekose:

"Vi ste ljudi kao i mi" - oni odgovorise - "Milostivi nije objavio nista, vi neistinu go vorite!" (Ya-Sin, 15)

Tu su postojala dva tabora, svaki uporan u onome sto smatra ispravnim. Nastade ponovo razgranicenje i presuda. Necemo da vas vidimo, govorili su poslanicima.

Oni rekose: "Mi slutimo da nam nesrecu donosite; ako se ne okanite, kamenovat cemo vas i stici ce vas, zaista, bolna patnja odnas."(Ya-Sin,18.)

Prvo su ih ignorisali, potom su im zaprijetili kamenovanjem i patnjom bolnom. Stigli su na granicu na kojoj je Allah unistio narode prije njih. Kada situacija kulminira prijetnjom poslanicima izgonom, ubistvom ili patnjom bolnom, tada se Allah umijesa. Ovi su vec bili na toj granici Allahove intervencije. "Uzrok vase nesrece je s vama!" rekose oni. Zar zato sto ste opomenuti? Ta vi ste narod koji svaku granicu zla prelazi.

Ya-Sin, 19.)

Jedan od stanovnika toga grada osjeti opasnost koja je lebdjela nad njima, osjetio je da je jedino sto je preostalo da se desi - Allahova kazna. Vecina historicara smatra da se taj covjek zvao Habib en-Nedzar. Radio je na periferiji grada. Kad je osjetio blizinu kazne, potrcao je sto je brze mogao ugrad. I s kraja grada zurno dode jedan covjek i rece: "O narode moj, slijedi one koji su poslani, sljedite one koji od vas ne traze nikakvu nagradu, a na pravom su putu!

Zasto da se ne klanjam Onome koji me je stvorio, a Njemu cete se vratiti?

Zasto da prihvacam druge bogove mimo Njega? Ako Milostivi hoce da me snade neko zlo, njihovo posredovanje nece mi biti ni od kakve koristi i oni me nece moci spasiti." (Ya-Sin, 20.-23.)

Slijedite ljude koji vas ne pozivaju nicemu ruznom, naprotiv zovu vas moralu i visokim ljudskim vrijednostima. Bozanstva me ne mogu zastiti ako me Allah bude htio kazniti.

A ja bih tada bio u pravoj zabludi;

ja vjerujem u Gospodara vasesg, cujte mené! (Ya-Sin, 24. -25.)

Sunarodnjaci mu rekose: "Tako znaci, i ti si sa ovima!" Oborise ga na zemlju i pocese ga nogama gaziti. Ibnu Abbas kaze da su ga gazili sve dok mu utroba nije pocela na usta izlaziti. Ubise ga, Allah mu se smilovao.

Allah mu rece:

I bi receno: "Udi u Dzennet!" (Ya-Sin, 26.) Odmah ulazi u Dzennet. Kao sehid!

Takva je narav Kur'ana, nije receno: Ubili su ga pa mu je receno, nego: Udzi u Dzennet. Odmah je usao u Dzennet sa sehidima koji su u pticarna zelenim. Kada Habib ugleda dzennetske blagodati, rece: Kamo srece da narod moj zna zasto mi je Gospodar moj oprostio i lijep mi prijem priredio!

(Ya-Sin, 26.-2V.)

Sve moje grijeha je pobrisao sehadet! Ima li vece nagrade od sehadeta na Njegovom putu. Molim Uzvisenog da nas pocasti Svojim sehadetom na Njegovom putu. Amin!

Kada se tako silnicki ubijaju Allahovi mu'mini, onda dolazi Njegova intervencija. Allah dz.s. kaze:

I protiv naroda njegova, poslije njega, Mi nismo vojsku s neba poslali, niti smo to ikada cinili. (Ya-Sin, 28.)

Na te silnike grijesne Mi nismo poslali vojsku nebesku, niti je to bilo potrebno. Sve sto je trebalo da ih Allah unisti je:

Samo bi se cuo jedan uzasan krik, i oni bi odjednom svi pomrli. O kako su ljudi jadni! (Ya-Sin, 29.-30.)

Samo je jednom Dzibril viknuo na njih, eto samo to! Eto ljudi, ma koliko mislili da ste sila, Allahu da vas unisti je dovoljno da jedno Njegovo stvorenje samo glasno na vas povice. Kako su ljudi samo jadni, a kako je samo Allah mocan. Samo jedno Njegovo stvorenje jednim glasom unisti cijeli narod, i to ne bilo kakav narod nego najjaci narod. Neka je slavljen Mocni koji stvori Dzibrila!

Ako je tolika moc Dzibrila, kolika li je tek moc Onog koji je stvorio Dzibrila.

To je kur'anska prica o Stanovnicima grada koji su u laz ugonili Allahove poslanike.

Bila su to kazivanja o poslanicima i narodima koji su zivjeli u vremenskom razdoblju izmedu dva velika poslanika Ibrahima, a.s. Musa'a a.s. Tako nam o njima Kur'an kazuje.

Musa i Harun a.s.

Jedno od najznacajnijih kazivanja spomenutih u Kur'anu je kazivanje o Allahovom poslaniku Musau a.s. jednom od odabrahkih Ulul-Azm poslanika.

To kazivanje je spomenuto na sedamdeset tri mjesta u Kur'anu! Potesko je događaje vezane za Musa a.s. hronoloski poredati jer su oni koji su pisali o Musau a.s. grijesili bas u tom historijskom slijedu desavanja. Oni koji su donekle uspjeli poredati događaje onako kako su se i dogadali, nerijetko bi izlazili iz okvira tacnosti informacija koje donose navodeci brojne neistine i israilijate. Precistiti ova kazivanja je nuznost kako bi se drzali onoga sto je Allah dz.s. kazao o ovom velikanu medu poslanicima i onoga sto je konacno i istina.

Nastojao sam ova kazivanja povezati sa Kur'anom zato sto je on istina kojem neistina nikada nece nauditi. Vezivanje za Kur'an ima jos jedan cilj a to je da ne napustamo Kur'an, da ga ucimo i u njegovom okrilju svakodnevno zivimo. Istinski zivjeti sa Kur'anom ne znaci brzo ga i mnogo citati. Ne, nego da sve to bude kroz studiozno razmisljanje o njegovim porukama. Ako budes samo citao bez razumijevanja, kako ces moci o njemu razmisljati?

Nastojao sam kazivanja, posebno ovo o Musau a.s. vezati za Kur'an kako bi preko njih bolje razumjeli sam Kur'an.

Allah dz.s. kaze:

Ta Sin Mim.

Ovo su ajeti Knjige jasne!

Mi cemo ti kazati neke vijesti o Musau i faraonu, onako kako je bilo, i to za one ljude koji vjeruju. (Al-Qasas, 1.-3.)

U ajetima o Musau je opomena i savjet vjernicima i opomena i prijetnja onima koji odstupaju od Allahovih normi dunjaluckog zivota.

Musa a.s. je plemeniti i iskreni Allahov poslanik, onaj koji je Kelifnullah - direktno i bez posrednika govorio sa Allahom dz.s. O njemu Allah dz.s. kaze:

I spomeni u Knjizi Musaa! On je bio iskren i bio je poslanik, vjerovjesnik. (Maryam, 51.)

On je Musa sin Imrana sin Lavija sin Jakuba sin Ibraliima a.s. Izmedu njega i Jakuba nije prosao veliki vremenski period.

Bio je, kao sto o njemu Muhammed s.a.w.s. kaze u hadisu o Mir'adzu:

Musa je bio crne puti i ogromnog tijela. Kaze se da je bio snage desetorice ljudi. Imao je govornu mahanu, zamuckivao bi, zastajkivao i tesko govorio.

Faraon je rekao:

I zar nisam ja bolji od ovog bijednika koji jedva umije govoriti? (Az-Zuhruf, 52.)

Ta mahana mu nije bila smetnja da bude jedan od najvrjednijih poslatiika. U drugom ajetu je trazio pomoc da ga Allah u njegovoj plemenitoj misiji potpomogne Harunovom rjecitoscu:

A moj brat Harun je rjecitiji od mené. (Al-Qasas, 34.)

Benu Istail, za koje smo rekli da su potomci Jakuba a.s. napustise Palestinu u vrijeme Jusufa a.s. i godina gladi. Histicari kazu da je broj onih koji su doselili u Egipat bio svega osamdeset sest osoba. Njihov broj se brzo povecavao. Kada ih je Musa izbavio iz Egipta bilo ih je sest stotina hiljada!

Sve to je bilo nakon Jusufa a.s. Kralj koji je vladao Egiptom u doba Jusufa a.s. je bio faraon, a rijec faraon je ime za titulu, kao car, kralj, nedzasija i slicno. Svako ko je vladao Egiptom zvao se faraon. Faraon Jusufovog vremena se zvao Ryjan ibnul-Velid.

On je upravljanje zemlje prepustio Jusufu svjestan kako Jusuf a.s. nije njegove vjere, ali je postovao njegovu mudrost i znanje, zato sto je spasio zemlju sigurne propasti. Benu Israil u vrijeme Jusufa a.s. su zivjeli zivotom kraljeva.

Nakon Rejjanove smrti vlast naslijedi Kabus ibn Mus'ab. Bio je nevjernik i tiranin, naudio je zestoko Benu Israilu. Njega nakon njegove smrti naslijedi brat mu, Velid ibnu Mus'ab, a supruga mu je bila Asija bintu Muzahim, o kojoj Resulullah s.a.w.s. kaze:

M.nogoe muskaraca koji su upotpunili svoj iman, a od zena su takve bile samo njih cetiri...Asija, zena faraonova. (Medzmeuz-zeva'id, 9/218.)

Asija je bila vjernica ali je faraon pozelje silom sebi kao robinju uzeti. Njezin otac to odbi pravdajuci se kako je ona jos mlada za braka.

-Nije, - rece faraon.

-Onda daj njezin mehr i za zenu je sebi uzmi. Otac joj rece za udaju, a ona upita:

-Kako da se udam za nevjernika?

-Ako neces unistit ce i tebe i cijelu tvoju porodicu.

Zbog svoje porodice Asija prihvati brak, odbijajuci da bude robinja. Zivjela je sa njim, ali ga je mrzila. Bila je vjernica, ali tako se udala za tog nevjernika.

Ovaj faraon je bio silnik i tiranin do te mjere da je ucinio nesto sto nije niko i nikada prije njega. Sam je sebe bogom proglasio! Neuzu billah! Svojim podanicima je govorio:

Ja ne znam da vi imate drugog boga osim mené. (Al-Qasas, 38.)

"Ja sam gospodar vas najveci!" ' on je rekao. (An-Nazi1 at, 24.)

O njemu Gospodar svjetova kaze:

Faraon se u zemlji bio ponio i stanovnike njezine na stranke bio izdijelio; jedne je tlacio, musku im djecu klao, a zensku u zivotu ostavljao. Doista, je smutljivac bio. (Al-Qasas, 4.)

Podijeliljude na kaste, najslabija od njih subiliBenu Israil. Ponizio ih je i izdao naredbu da oni koji su kao kraljevi zivjeli njihovo toblje postanu. Svaki pripadnik Benu Israila je kao rob radio za faraonov narod. Njihove zene su bile robinje, od njih su za sebe uzimali one koje su im se svidale. Ovo nije bila samo povlastica za faraona nego i za sve pripadnike najjaceg sloja drustva, egipatskih Kopta.

Benu Israil su bili u iscekivanju izbavljenja iz stanja u kojem su se nasli Imali su radosnu vijest u koju su se pouzdali, a koja je govorila da ce doci djecak iz faraonove kuce koji ce vas izbaviti. Neki kazu da je ta radosna vijest dosla putem sna kojeg je faraon usnio. Vidio je vatru koja dolazi iz Bejtul-Makdisa (Jerusalema) koja spaljuje sve domove Egipta, osim kuca Benu Israila. Faraon je pitao vjerske vode svoga naroda o znacenju ovog sna. Oni mu rekose:

-Rodit ce se u Benu Israilu djecak koji ce biti tvoja propast. Poboja se faraon i izda tesku naredbu:

-Ubijajte svu musku djecu koja se rodi u Benu Israilu.

Harun a.s. je vec bio roden kada je faraon izdao ovu zapovjest, a Musaova majka je u svojoj utrobi nosila Musaa a.s. Faraon je vojnicima govorio:

-Sacekajte trudnice dok ne rode. Ako na svijet donesu kceri, ostavite ih, a ako budu sinovi sveihpobijte.Bio je to pokolj medu narodom Benu Israila. Pocese pratiti svaku trudnicu, babicama zaprijetise:

-Obavijestite nas o svakoj trudnici, ona koja sakrije novorodence bit cepogubljena.

Musaova majka je u vrijeme izdavanja te strasne naredbe bila u prvim mjesecima trudnoce. Svoju trudnocu je vjesto sakrila sve do porodajnih bolova. Rodi, a da niko to ne primjeti, osim njezine najblize porodice. Kad rodi poboja se za sebe i svoje novorodence. Uspjela je sakriti tudnocu, ali kako ce sad sakriti dijete?!

Allah, aie, je usmjeri sta da uradi. Nije joj bila objavljena objava kao sto pojedini tvrde, radi se samo o nadahnucu - ilhanm koje se sastojalo u sljedecem:

I Mi nadahnusmo Musaovu majku: Doji ga, a kad se uplasis za njegov zivot, baci ga u rijeku, i ne strahuj i ne tuguj, Mi cemo ti ga, doista, vratiti i poslanikom uciniti.(5l-Qasas,7).

El-Asmei' je cuo djevojku koja je recitirala nekoliko stihova, rece joj:

-Svaka cast, kakva rjecitost! Ona mu odgovori:

-Nema rjecitosti nakon Allahovih rijeci: "I mi nadahnusmo Musaovu majku.... " u njima su dvije obavijesti, dvije naredbe i dvije radosne vijesti. U jednoj recenici je, obavijest kako ce postupiti: "Neka bude kod tebe dok ne postane opasno, tada ga baci u rijeku. " Naredbe: "Ne boj se i ne tuguj. " Radosne vijesti: "Vratit cemo ti ga i bit ce poslanik. "

Poce masovna potraga za novorodenom muskom djecom. Musaova majka se poboja za sebe i bebu, stavi ga u mali drveni sanduk i spusti u rijeku Nil. Kcerki naredi da prati sta ce se dogoditi sa sandukom.

I ona rece sestri njegojoj: "Idi za njim! " I ona ga ugleda izdaleka, a oni nisu bili nista primijetili.(Al-Qasas, 11.)

Putovao je tako mali Musa sve dok se ne zaustavi pod zidinama faraonovog dvorca:

I nadose ga faraonovi ljudi, da im postane dusmanin i jad; - zaista su faraon i Haman i vojske njihove uvijek grijesiii. (Al-Qasas, 8.)

Ko je pokrenuo i vodio taj sanduk sa Musaom, ko ga je spasio? Allah dz.s.

Faraonova zena je znala da je Musa iz naroda Benu Israil, nije tacno ono sto se spominje u pojedinim israilijatima da je Asija sakrila od faraona cinjenicu da je Musa iz naroda Benu Israil. Svi su znali da on ne pripada njihovom narodu. Asija je bila nerotkinja, ceznula je za djecom, zeljela ga je sebi uzeti, rece:

I zena faraonova rece: "On ce biti radost i meni i tebi! Ne ubijte ga, mozda ce nam od koristi biti, a mozemo ga i posiniti." A oni nista ne predosjetise. (Al-Qasas, 9.)

Oni nisu osjecali da se sve ovo odvija po Allahovom planu. Faraon joj rece:

-Radost tebi, ali ne i meni.

Ja ne zelim nekoga iz Benu Israila odgajati u svojoj kuci, ali ako ti tako hoces, neka tako i bude.

Muhammed s.a.w.s. kaze:

Dajerekao: "Radost i meni, " ne bi ga zadesila kazna. I tako i bi, Musa je bio njezina radost ali ne i njegova.

Srce Musove majke posta prazno, sve sto je zeljela je bio samo Musa a.s. Takvo je majcino srce, zato je nas Poslanik s.a.w.s. rekao:Majka,pamajka,pamajka,pa onda otac. (Muslim, hadis 2548.)

Mi muskarci ne poznajemo sarnilost i ljubav koju majka nosi u srcu prema svome djetetu. Jedino za sta je bilo mjesta u srcu Musaove majke je bio Musa a.s. porodica, ni drustvo, ni dunjaluk, nista nije moglo nadomjestiti nedostatak Musaov.

Umalo ga ne prokaza, da Mi srce njezino nismo ucvrstili i vjernicomjeucinili. (Al-Qasas, 10.)

Zamalo je pocela ulicama dozivati: "Sine moj", i tako odati tajnu, da joj Allah srce ne ucvrstii saburomga neispuni.

Kako ga je Allah dz.s. vratio majci?

Kad su ga uzeli sebi na dvor, dojenje poce plakati trazeci hranu. Dovodili su mu doilje, ali ih on sve redom odbi. Bojeci se za njegov zivot iznesose ga na ulicu trazeci zenu koju ce prihvatiti kao svoju majku. Allah dz.s. kaze:

A Mi smo mu vec bili zabranili doilje, pa ona rece: "Hocete li da vam pokazem porodicu koja ce vam se o njemu brinuti i koja ce mu dobro zeljeti?" (Al-Qasas, 11.)

Ko je tome poducio malog Musaa? Allah! Njegov plan je cudan ljudima.

Musaova sestra im rece:

-Ta zena je iz siromasne kuce, pristat ce kad sazna da se radi o faraonovom posinku, ona je prijatna mirisa, nije se desilo da je njezino mlijeko ijedno dijete odbilo.

Pristadose, odose do nje trazeci tu uslugu pa i ona pristade. Asija posla po nju trazeci da sa njima na dvorcu stanuje. Musaova majka odbitaj zahtjevrijecima:

-Ja imam muza i djecu, ne mogu kucu samu ostaviti. Tako su joj Musaa svakodnevno donosili, bogato je nagradujuci za dojenje "njihovog" djeteta.

Allah dz.s. kaze:

I vratismo ga majci njegovoj da se raduje i da ne tuguje, i da se uvjeri da je Allahovo obećanje istinito; ali vecina njih ne zna.(Al-Qasas,13.)

Musa je tako rastao na dvoru faraonovom. U svojoj osamnaestoj godini je vec bio znan i ucen mladac. O tom periodu Allah dz.s. kaze:

I kad se on opasa snagom i stasa, dadosmo mu mudrost i znanje; tako Mi nagradujemo one koji dobra djela cine. (Al-Qasas, 14.)

Pojedini komentatori grijese u razumijevanju ovog ajeta kada kazu kako je Musa vec tada postao poslanik. Nije, bio je vjernik, u vjeri Benu Israila, znao je da je on jedan od Benu Israila, a i ljudima je to bilo poznato.

Jednog dana je Musa setao ulicama u vrijeme koje je bilo neuobicajeno za setnje. Neki kazu da je to bilo podnevsko vrijeme, a drugi da je to bilo noću.

I on ude u grad neopazen od stanovnika njegovih i u njemu zatece dvojicu ljudi kako se tuku, jedan je pripadao njegovu, a drugi neprijateljskom narodu, pa ga zovnu u pomoc onaj iz njegova naroda protiv onog iz neprijateljskog naroda, i Musa ga udari sakom i usmrti. (Al-Qasas, 15.)

Israelcanin pozva Musaa da mu pomogne u borbi protiv Egipcanina. Musaa obuze srdzba, kako Egipcanin udara slabog Israelcanina pred njegovim ocima. Nasrnu na Egipcanina, samo jednom ga sakom udari i to bi dovoljno da ubije onog Egipcanina. Nije Musa htio nikoga ubiti, zelio je samo zastiti svoga sunarodnjaka i nije bio svjestan snage koju mu je Allah podario. Musa se zacudi, pitao se kako se to moglo dogoditi, nije to ono sto je on htio, rece:

"Ovo je sejtanov posao!" - uzviknu * "on je, zaista, otvoreni neprijatelj koji u zabludu dovodi!"

"Gospodaru moj" - rece onda - "ja sam sam sebi zlo nanio, oprost mi!" I On mu oprost. On, uistinu, prasta i On je Milostiv." (Al-Qasas, 15.- 16.)

Sejtan me navede na ovaj ruzni cin. Musa je znao za sejтана, za njegove spletke i da je on covjeku jasni neprijatelj. Musa tada nije bio poslanik, ali nije bio ni nevjernik, znao je za Allaha. Pokaja se za nesvjesno ucinjen grijeh ubistva, rece:

"Gospodaru moj" - rece ' "tako mi biagodati koju si mi ukazao, vise nikada nevjernicima necu biti od pomoci!" (Al-Qasas, 17.)

Musa osjeti da mu je Allah oprostio i obeća da nikada vise nece pomoci zulumcara. Bojao se da ce ga pogubiti, jer je on ubio jednog od Egipcana. Sutradan je izasao da sazna sta se carsijom o ubistvu prica, kad tamo, subhanallah, isti prizor kao onaj od jucer: Onaj isti Israelcanin se ponovo tuce sa jednim od Egipcana.

I Musa u gradu osvanu prestrasen, ocekujuci sta ce biti, kad ga onaj isti od jucer pozva ponovo u pomoc, "Ti si, zbilja, u pravoj zabludi!" - rece mu Musa, i kad htjede scepiti zajednickog im neprijatelja, rece mu onaj: "O Musa, zar ces ubiti i mené kao sto si jucer ubio covjeka? Ti hoces danazemlji silu provodis, anezelis damiris." (Al-Qasas, 18. -19).

Musa mu ovaj put odbi pomoc, i tako se otkti pocinitelj tog ubistva. Musa se sakri, dodze mu jedan od faraonovih rodaka koji ga je neobicno mnogo volio i rece:

I jedan covjek s kraja grada dotrca: "O Musa, - rece, glavesine se dogovaraju da te ubiju; zato bjezi, ja sam ti zbilja iskren savjetnik." (Al-Qasas, 20.)

Brzo napusti Egipat, prije nego te uhapsu! Faraon nikada nije ni volio Musaa, a i prvaci tog naroda su ga mrzili zbog cinjenice da je Israelcanin. Ovo je svima njima bila prava prilika da ga se rijese.

I Musa izide iz grada, ustrasen, iscekujuci sta ce se desiti. "Gospodaru moj, - rece - spasi me naroda koji ne vjeruje!" (Al-Qasas, 21.)

Cijeli Egipat ga je trazio. Gdje da pobjegne? Zamoli Gospodara da ga spasi. Allah mu primi dovu i uputi ga prerna pustinji. Musa se nade u pustinji sam, bez hrarte, vode, bez jahalice, ne zna puta, ne zna cak ni gdje da ide! Presao je put od rijeke Nil do Palestine pjesice, u strahu i bos. Iduci pustinjom se liscein hranio. Stize u Medjen, Suajbov grad. Suajb a.s. je tada bio u dubokoj starosti. Ovo je bilo nakori unistenja Suajbovog nafoda Asbabul-Tijke.

A kad stize do vode medjenske, zatece oko nje mnoge ljude kako napajaju stoku, a malo podalje od njih ugleda dvije zene koje su je od vode odbijale. "Sta vi radite?" - upita on. "Mi ne napajamo dok cobani ne odu" - odgovorise one * "a otac nam je veoma star." (Al-Qasas, 23.)

Pojilista za stoku Medjena su bila izvan grada Medjena. Cobani su gonili stoku tamo napojiti. Musa ugleda veliku guzvu oko pojilista. Zacudi se dvjerna zenama koje udaivavaju svoje ovce od pojilista. Objasnisu mu kako su one nejacke da se guraju sa ostalim cobanima, a nema ko drugi jer im je otac oronuji starac. Musa se umijesa i napoji im stoku. Potom se vrati pod hlad drveta i zamoli Gospodara svjetova:

Gospodaru moj, ma kakvu mi hranu dao, zaista mi je potrebna! (Al-Qasas, 24.)

Potreban sam tvoje milosti. Ibnu-Abbas prenosi da je Musa dosao u Medjen sa poderanim tabanima od bosonogog pjesacenja, od gladi mu se stomak gotovo za leda zalijepio. Glad i patnja velika, ali i dostojanstvo, nije mogao sebi dozvoliti da od bilo koga sta zatrazi. Jedna od Suajbovih kceri je cula Musaovu dovu, htjede ga nagraditi za pomoc vidjevsi da je siromasan, a ponosan.

I jedna od njih dvije dode mu, poslije, iduci stidljivo i rece: "Otac moj te zove da te nagradi zato sto si nam stoku napojio!" (Al-Qasas, 25.)

Ovo je moral muslimanke. Sud, posebno kada sa muskarcem razgovara, a ne kao sto je to danas obicaj zavodljivog hoda i vike sa muskarcima.

Krenu Musa sa njom ka Suajbu. Isao je ispred nje, od stida mu nije rijecima kazivala put nego bi samo prutem naisaretila pravac u kojem trebaju ici. Usporedimo to sa izgubljenim stidom kcerki danasnjih muslimana, Allah ih uputio. Odgoj i stid su potreba svake muslimanke, slijedeci tako primjer kceri i supruge Allahovih poslanika. Ova zena ce postati Musaova supruka.

I kad mu on dodze i kaza mu sta je dozivio, on rece: Ne strahuj, spasio si se naroda koji ne vjeruje!

"O oce moj", - rece jedna od njih - "uzmi ga u najam, najbolje da unajmis snazna i pouzdana." (Al-Qasas, 25. -26.)

Kada hoces nekoga unajmiti za određen posao, najbolje je to uciniti sa osobom koja posjeduje dva svojstva: snagu i povjerljivost. Suajb je isto tako bio siromasan. Htio je udati kcer za Musaa, ali i Musa je dosao bez igdje ista, nema za mehra, Suajb predlozi:

"Ja zelim da te ozenim jednom od ove dvije kceri moje" - rece on ' "ali trebas me osam godina sluziti; a ako deset napunis, bit ce dobra volja tvoja." (Al-Qasas, 27.)

Pitali su Muhammeda s.a.w.s. :

-Koliko godina je Musa sluzio Suajba? Poslanik rece:

-Onoliko koliko je bilo duze i bolje. (Hakimov El-Mustadrek ales-sahihajni, hadis 3531.)

Nakon deset godina situacija se u Egiptu smitila. Musa osjeti kako je moguće vratiti se tamo i posjetiti rnajku, bracu i sestre. Allah dz.s. kaze:

I kad Musa ispuni ugovoreni rok i krenu sa celjadi svojom.
(Al-Qasas, 29.)

Sada pocinje Musaov put povratka u Egipt. Iduci prema Egiptu Musa zaluta u pustinji. Noc je bila hladna. Bezuspjesno je pokusavao upaliti vatru i naci bilo sta sto bi ga uputilo izlazu. Allah dz.s. o tome kaze:

Kada je vatru ugledao pa celjadi svojoj rekao: "Ostanite vi tu, ja sam vatru vidio, mozda eu vam nekakvu glavnju donijeti ili eu pored vatre naci nekoga ko ce mi put pokazati." (Ta-Ha, 10.)

Trebala mu je vatra, ali Allahov plan je bio da se izgubi, da mu treba vatra i da mu je hladno. Kako bi mu dao poslanstvo.

U drugom ajetu se kaze kako je mislio:

Mozda cu vam od nje kakvu vijest donijeti. (Al-Qasas, 29.)

Dode do vatre, kad tamo ugleda jedan od najimpresivnijih prizora opisanih u Kur'anu. Nije to bila vatra, bila je to svjetlost. Nur je izbijao iz velikog drveta. Zacudi se Musa, kakvo je to svijetlo drvo. Kad se jako priblizi njemu, zacu bozanski zov u najvelicanstvenijem razgovoru covjeka sa Gospodarom ljudi. Nista se ne moze sa ovim usporediti, osim razgovora na Mi'radzu.

A kad do nje dode, neko ga zovnu: "O Musa!" (Ta-Ha, 11.)

Ja sam, uistinu, Gospodar tvoj! Izuj zato obucu svoju, ti si, doista, u blagoslovljenoj dolini Tuva.

Tebe sam izabrao, zato ono sto ti se objavljuje slusaj!

Ja sam, uistinu, Allah, drugog boga, osim Mené, nema; zato se samo Meni klanjaj i molitvu obavljaj - da bih ti uvijek na umu bio!

Cas ozivljenja ce sigurno doci - od svakog ga tajim - kad ce svaki covjek prema trudu svome nagrađen ili kaznjen biti.

I neka te zato nikako ne odvрати od vjerovanja u nj onaj koji u njega ne vjeruje i koji slijedi strast svoju, pa da budes izgubljen.

(Ta-Ha, 11. -15.)

Isti ovaj događaj je opisan u drugim ajetima u kojima Allah, Je, kaže:

A kad dode do vatre, neko ga zovnu s desne strane doline, iz stabla, u blagoslovljenom kraju: "O Musa, Ja sam Allah, gospodar svjetova!" (Al-Qasas, 30.)

Allah mu rece o Sebi, Svojoj moci, potom ga upita:

A sta ti je to u desnoj ruci, o Musa? (Ta-Ha, 17.)

Allah je znao sta je u ruci ali mu je zelio pokazati kako Allahovu moc nista ne ogranicava.

"Ovo je moj stap" - odgovori on - "kojim se postapam i kojim lisce ovcama svojim skidam, a služi mi i za druge potrebe."

"Baci ga, o Musa!" - rece On.

I on ga baci, kad on - zrnija koja mili. (Ta-Ha, 18. -20.)

U drugom ajetu Allah dz.s. kaže:

"Baci stap svoj!" I kad vidje da se poput hitre zmiје kreće, on uzmaće i ne vrati se. "O Musa, priđi i ne boj se, sigurno ti se nikakvo zlo dogoditi neće!" (Al-Qasas, 31.)

U sljedećem ajetu mu naredi:

"Uzmi je i ne boj se" rece On "Mi ćemo je vratiti u ono što je bilaprije." (Ta-Ha, 21)

Musa se prepao velike zmiје. I stap se povraća u ono što je bio prije. I ne samo to, nego:

I uvuci ruku pod pazuhu svoje, ruka će se pojaviti bijela, ali ne bolesna; i eto - znamenje drugo. (Ta-Ha, 22.)

Isto je značenje i u ajetu:

Uvuci svoju ruku u njedra svoja, pojaviti će se bijela, a bez mahane, i priberi se tako od straha! To su dva dokaza od Gospodara tvoga faraonu i glavesinama njegovim; oni su, zaista, narod raskalasceni. (Al-Qasas, 32.)

Kada izvadi ruku ona poput sunca zasja. Nije bilo riječ ni o kakvoj bolesti. Stavi ruku pod pazuh prestane svjetlost, izvadi je svjetlost se ponovo pojavi. To je bio očit božanski znak ljudima. Stap i ruka su bili moborivi do kazi faraonu i njegovoj sviti u istinitosti onoga čemu je pozivao Musa a.s..

Allah dz.s. mu rece:

"Da ti pokazemo neka od Nasih velikih čuda.

Idi faraonu jer je u zlu svaku mjeru prevrsio!"

"Gospodaru moj," - rece Musa - "učini prostranim prsa moja i olaksaj zadatak moj; odriješ uzao sa jezika moga da bi razumjeli govor moj." (Ta-Ha, 23. -28.)

Gospodaru, kako eu ih pozivati kad ovako tesko govorim. Subhanallah, Musa je nakon ove dove kad bi govorio, mucao - a kada bi faraona i njegov narod pozivao u islam, govorio poput najrjecitijeg govornika.

Zatim se zauzeo, sefa'at učinio, za koji majka vjernika, Aisa r.a. kaže da najveći sefa'at u historiji čovječanstva kada se Musa zauzeo za svoga brata tražeci od Allaha da i njega učini poslanikom.

I tako, Musaovim sefa'atom, Harun posta jedan od Allahovih poslanika.

"I podaj mi za pomocnika iz porodice moje Haruna, brata mog;osnazi me njime i ucini drugom u zadatku morne,da bismo Te mnogo hvalili i da bismo Te mnogo spominjali,Ti, uistinu, znas za nas.""Udovoljeno je molbi tvojoj, o Musa!" - rece On. (Ta-Ha, 29. -36.)

Allah dz.s.o istom ovom dogadaju kaze:

"Gospodaru moj," - rece - "ja sam ubio jednog njihovog covjeka, pa se bojim da i oni mené ne ubiju. .
.A moj brat Harun je rjecitiji od mené, pa posalji sa mnom i njega kao pomocnika da potvrduje rijeci moje, jer se bojim da me ne nazovu lascem."
"Pomoci cemo te bratom tvojim" - rece On - "i obojici cemo vlast dati, pa vam se oni riece usuditi prici; s Nasim znamenjima, vas dvojica i oni koji vas budu slijedili, postât cete pobjednici." (Al-Qasas,33.-35.)

Ode Musa a.s. do faraona, prije susteta sa njim posjeti majku, bracu i sestre. Zajedno sa Harunom dode pred faraona. Pokuca na vrata ali ga faraonovi cuvari. otjerase. Obicaj je bio da kod faraona ne moze uci, osim prvaci naroda.

-Ja sam izaslanik, - rece Musa, 801

Obicaj toga vremena je bio da dolaze izaslanici kraljeva i njih bi pustali do vladara. Tako Musa dode do faraona i on ga prepozna. Velicanstven susret spomenut na nekoliko mjesta u Kur'anu, spomenut cemo samo neke od tin ajeta:

"Nece!" ' rece On. "Idite obojica sa dokazima Nasim, Mi cemo s vamabiti i slusati.
Otidite faraonu i recite: 'Mi smo poslanici Gospodara svjetova, dopusti da sinovi Jsrailovi podu s nama!'" (As-Su' ara', 15. -17.)

Koja je zadaca sa kojom su njih dvojica poslani faraonu? Njihov cilj nisu bili Egipcani, nego se njihova osnovna zadaca sastojala u izbavljenju Benu Israila iz ponizenja i ropstva u kojem su se nasli. Faraon ga prepozna i upita :

"Zar te medu nama nismo odgojili dok si dijete bio i zar medu nama tolike godine zivota svoga nisi proveo?" ' rece faraon -"i uradio si nedjelo koje si uradio i jos si nezahvalnik?" "Ja sam onda ono uradio nehotice" - rece -

"a od vas sam pobjegao zato sto sam se vas bojao, pa mi je Gospodar moj mudrost darovao i poslanikom me ucinio.

A dobrocinstvo koje mi prebacujes - da nije to sto si sinove Israilove robljem ucinio?" (As-Su'ara', 18.-22.)

-Zar si zaboravio svo dobrocinstvo koje sam prema tebi ucinio, pitao je faraon.

-A tvoje dobrocinstvo, nije li ono plod mog pokusaja da se spasim tvoje kame?! I to sto si mené i moj narod robljem ucinio, na to dobrocinstvo timislisl?

Ovaj razgovor je vrhunac moci jednog dijaloga sa jednim silnikom kakav je bio faraon Egipta. Faraon ga upita:

"A ko je Gospodar svjetova?" - upita faraon.

"Gospodar nebesa i Zemlje i onoga sto je izmedu njih, ako vjerujete" - odgovori on.

"Cujete li?" ' rece onima oko sebe faraon. (As-Su'ara,23.-25.)

"Gospodar vas i Gospodar vasih davnih predaka" - rece Musa. "Poslanik koji vam je poslan, uistinu, je lud" - rece faraon.

"Gospodar istoka i zapada i onoga sto je izmedu njih, ako pameti imate" - rece Musa. (As-Su'ara, 26.-28.)

Musa poce spominjati stvari koje ne moze uraditi faraon. Faraon je govorio:

-Ja sam bog.

Musa mu ovdje spominje nebesa, zemlju i prostranstva izmedu njih, istok i zapad. Faraon poce osjecati opasnost ovog dijaloga, nemajuci protuargumenta, rece:

A faraon rece: "Ako budes kao boga nekog drugog osim mené priznavao, sigurno eu te u tamnicu baciti!" (As-Su' ara', 29.)

Ovo je primjer reagovanja svih tiranina, nevedes mu dokaz, dokazes da je u krivu a oni odgovore zatvorima, terorom, represijom i ubistvima! Danas se tako postupa sa muslimanima u mnogim muslimanskim zemljama, Allah ih ocistio od takvih zalima. Dode daija i poziva dobru, odgovori mu se zatvorom, prijetnjama i otpustanjem sa posla. Princip tiranina je faraonski princip. Musa ga upita:

"Zar i onda kad ti budem ocigledan dokaz donio?" - upita on.

"Pa daj ga, ako istinu govoris!" - rece faraon. (As-Su ara', 30. -31 .)

Sve je bilo spremno da mu Musa prezentuje mu'dzize sa kojima ga je Allah poslao. Faraon zatrazi da mu se pokazu cuda sa kojima je Musa poslan.

I Musa baci stap svoj, kad on - zmija prava,

a onda izvadi ruku iz njedara, kad ona, onima koji su gledali -bijela. (As-Su'ara',32.-33.)

Dakle, pokaza mu dva velika cuda od kojih faraon i njegova svita ostase zateceni. Faraon brzo dode sebi, bojeci se da ce izgubiti lojalnost onih oko sebe, rece:

"Zar si dosao da nas pomocu vradzbine svoje iz zemlje nase izvedes, o Musa?" - upitao je.

"I mi cemo tebi vradzbinu slicnu ovoj doista pripremiti! Zakazi nam rociste koga cemo se i mi i ti pridrzavati, onako kako odgovara i nama i tebi!" (Ta-Ha, 57-58.)

Dosao si nam sa sihrom, mi znamo da je to magija, pa ova zemlja je ptepuna sihirbaza! Ti stvarno mislis izbaviti Benu Israil madionicarskim trikovima?! Ti si madionicar i mi imamo svoje madionicare. Reci kada hoces da sakupimo sve ljude pa da vidimo ko ce pobijediti. Upravo to je bilo ono sto je Musa prizeljkivao: Priliku da u islam pozove sve ljude. Musa a.s. rece:

"Neka rociste bude za praznik" ' rece Musa - "i nek se narod izjutra sakupi." (Ta-Ha, 59.)

Potom ih Musa upozori govoreci im:

"Tesko vama!" - rece im Musa. "Ne iznosite lazi o Allahu, pa da vas On kaznom unisti; a, sigurno, nece uspjeti onaj koji lazi iznosi!" (Ta-Ha, 61.)

Sa ovim rijecima nas Allah vodi susretu Musaa a.s. sa sihirbazima. Faraon je doveo cetrdeset najboljih sihirbaza koje je jos kao djecu prisilio da uce magiju kod najvećih poznavalaca sihira. Oni odrastose u tome i postase najveći madionicari toga vremena. Musa ih upozori pa se oni tajno medusobno sastase.

I oni se, tiho sapcuci, stadose o svome poslu izmedu sebe raspravljati. (Ta-Ha, 62.)

Rekose:

-Pustimo sada ljude, mi dobro znamo da je sve sto mi pravimo samo varka, a sta ako on bude stvarno od Allaha poslan poslanik, zaprijetio nam je prije nego smo se sukobili.

Nakon tog medusobnog dogovora odose faraonu i rekose mu:

I faraonu carobnjaci dodose. "Da li cemo, doista, nagradu dobiti ako budemo pobjednici?" - upitase.

"Da" - "rece - i bicete mi, zaista, bliski." (Al-'Araf, 113.-114.)

Ako ga pobijedite, vi necete samo materijalno biti nagrađeni - nego cete biti meni najblizi saradnici.

Pohlepa ih obuže i oni okupljenoj masi rekose:

"Ova dvojica su carobnjaci" - rekose jedni drugima - "hoce vas vradzbinama svojim iz zemlje vase izvesti i unistiti vjeru vasu prelijepu;

zato lukavstvo svoje pametno pripremite, a onda u red stanite."

(Ta-Ha, 65.-64.)

U jednom redu poredani krenuse prema Musau a.s. Strasan prizor! Cetrdeset madionicara ide prema Musau koji je iza sebe imao samo Haruna. Pocese vikati kao u pravoj vojnoj bici:

Ko danas pobijedi, sigurno ce postici sta zeli! (Ta-Ha, 64.)

Rekose:

"O Musa" ' rekose oni - "hoces li ti ili cemo najprije mi baciti?"

(Ta-Ha, 65.)

Allah dz.s. mu objavi da oni prvi pocnu.

"Bacite vi!" - rece on - i odjednom mu se pricini da konopi njihovi i stapovi njihovi, zbog vradzbine njihove, krecu. (Ta-Ha, 66.)

Tako su to dobro ucinili da se i Musau ucinilo da se to kreće prema njemu. U drugom ajetu Allah dz.s. kaze:

I kad oni bacise, oci ljudima zacarase i jako ih prestrasise, i vradzbinu veliku priredise. (Al-'Araf, 116.)

Nije se radilo o nekom jeftinom madzioncarskom triku, zacarali su ljude i oni se prepadosu onoga sto vidjese. Jos jednom se dogodi Allahova intervencija.

I Musa u sebi osjeti zebnju.

"Ne boj se!" - rekosmo Mi - "ti ces, doista, pobijediti!"

Samo baci to sto ti je u desnoj ruci, progutace ono sto su oni napravili, jer je ono sto su oni napravili samo varka carobnjaka, a carobnjak neće, magdje dosao, uspjeti." (Ta-Ha, 67. -69.)

Kad su sihbazi vidjeli ta) prizor shvatise kako to sa cime im je dosao Musa ne može biti sahir nego je rijec o Allahovom cudu, i svi oni priznase nemoc svoje magije:

I carobnjaci se bacise licem na tle govoreci: "Mi vjerujemo u Musaova i Harunova Gospodara!" (Ta-Ha, 70.)

Faraon se rasrdi, njegovih cetrdeset najboljih madionicara se preda jednom Musau i svi pred njim sedzdu drugome, mimo njemu, ucinise!

'Vi ste mu povjerovali' ' viknu faraon - "prije nego sto sam vam jadopustio!"CTa-Ha,71.)

Sihkbazima je sve bilo savršeno jasno, nije se tu imalo sta traziti necija dozvola. Faraon je trazio izlaz iz poraza u koji je zapao, brzo se snadeiokupljenoj svjetini rece:

On je ucitelj vas, on vas je vradzbirp naucio. (Ta-Ha, 71.)

Ovo je samo njihov dogovor, sve se odigralo po scenariju ovog koji ih je magiji poducio!

Ovo je, uistinu, smicalica koju ste u gradu smislili da biste iz njega stanovnike njegove izveli. (Al-'Araf, 123.)

Pogledajmo kako se istina moze preokrenuti. Moc sredstava informisanja, kako daiju ucine zlocincem, a onog koji poziva istini teroristom. Zaprijeti porazenim sihirbazima:

I ja cu vam, zacijelo, unakrst ruke i noge vase odsjeci i po stablima palmi vas razapeti i sigurno cete saznati ko je od nas u mucenju strasniji i istrajniji. (Ta-Ha, 71.)

Oni potpuno mirno odgovorise, kao da se uopce ne radi o njihovim zivotima:

"Mi necemo tebe staviti iznad jasnih dokaza koji su nam dosli, tako nam Onoga koji nas je stvorio!" - odgovorise oni ' "pa cini sto hoces; to mozes uciniti samo u zivotu na ovome svijetu!"(Ta-Ha,72.)

Faraon naredi da se pogube svi oni, iako ih je on sam prisilio na bavljenje sihrom. Oni su ujedno bili prvi koji su povjerovali Musau od Egipcana, pored onog covjeka koji je zurno dosao Musau sa pocetka price o Musau a.s.Ibnu Abbas kaze: "Pored sihirbaza od faraonovog naroda je samo njih troje povjerovalo: Asija, covjek koji je zurno dosao Musau i faraonov rodak koji je skrivao od drugih svoj iman. Svi ostali su bili nevjernici. "

Pobijedi istina, ljudi su toga bili svjesni. Faraon poce traziti izlaz iz novonastale situacije. Savjetovao se sa sebi najodanijim i oni zakljucise: "Povecaj jos visepatnju Benu Israilu."

A kada im je on donio Istinu od Nas, rekli su: "Ubijajte opet musku djecu onih koji vjeruju u ono sto on govori, a ostavljajte u zivotu njihovu zensku djecu!" * Ali, lukavstva nevjernika su uvijek uzaludna. (Gafir, 25.)

Ponovo poce tortura nad narodom Israilovim. Faraon se osjecao povrijedenim, mislio je: "Opkete se, prkosite mi i hocete moje roblje, e sad cete osjetiti sta je to patnja i kazna!" Potom se poce rugati Musau:

"Pustite vi meni" - rece faraon - "da ubijem Musaa, a on neka trazi pomoc od Gospodara svoga, jer se bojim da vam on vjeru vasu ne izmjeni ili da u zemlji nered ne izazove." (Gafir, 26.)

Musa zatrazi od Allaha da ga zastiti od ovog silnika:

Musa rece: "Molim Gospodara svoga i Gospodara vasega da me zastiti od svakog oholog koji ne vjeruje u Dan u kome ce se racun polagati!" (Gafir, 27.)

Jedan od faraonovih rodaka posta vjernik nakon sto uvidje kako Musaovi dokazi nisu magija, umjesa se i rece:

A jedan covjek, vjernik, iz porodice faraonove, koji je krio vjerovanje svoje, rece: "Zar da ubijete covjeka zato sto govori: 'Gospodar moj je Allah!', onoga koji vam je donio jasne dokaze od Gospodara vaseg?" (Gafir, 28.)

Umalo glavom ne plati zbog ovog svog stava kojirn nas uci kakvi treba da budemo prema poslanicima, ali ga Allah svojom voljom zastiti od spletke nevjernika i oni mu ne naudise.

I ne povjerovala Musau niko, osim malo njih iz naroda faraonova, iz straha da ih faraon i glavesine njegove ne pocnu zlostavljati, a faraon je, doista, na Zemlji silnik bio i u zlu svaku mjeru prevrsio. (Yunus, 83.)

Zadesi patnja Benu Israil, Musa im rece: I Musa rece: "O narode moj, ako u Allaha vjerujete, u Njega se pouzdajte ako ste musiiimani!" (Yunus, 84.)

Rekose: «N a Allaha se oslanjamo», ali to izgovorise nakon sto su vec bili rekli:

"Zlostavljani srno" - rekose oni - "prije nego sto si nam dosao, a i nakon sto si nam dosao!" (Al-'Araf, 129.)

Ubijao nam je sinove prije nego si nam dosao i ubija ih nakon sto si nam dosao. Potom se pokajase zbog tih rijeci i rekose:

"U Allaha se uzdamo!" - rekose oni. "Gospodaru nas, ne ucini da zbog nas dodu u iskusenje ljudi koji nasilje cine, i spasi nas, rniloscu Svojom, od naroda koji ne vjeruje!" (Yunus, 85.-S6.)

Allah dz.s. objavi Musau:

I Mi objavismo Musau i bratu njegovu: "U Misiru svome narodu kuce izgradite i bogomoljama ih ucinite i u njima namaz obavljajte! Ati obraduj vjernike!" (Yunus, 87.)

Stavite odredeni znak na svaku kucu Benu Israila pa kada dode obccani dan bit ce vam lakse da pokucate na vrata Israelcana i u sto kracem roku napustite Egipat. Sto vise namaza klanjajte u svojim kucama, izbavljenje je zaista blizu.

Musa a.s. je tada proucio dovu:

I Musa rece: "Gospodaru nas! Ti si dao faraonu i glavesinama njegovim bogatstva da u raskosi zive na ovome svijetu, pa oni, Gospodaru moj, zavode s puta Tvoga! Gospodaru nas, unisti bogatstva njihova." (Yunus, 88.)

Unisti Gospodaru njihov imetak. Historiari kazu da se imetak, pa cak i hrana faraonovih glavesina pretvorila u kamenje. Cak su jaja i leca postali poput kamena.

"I zapecati srca njihova, pa neka ne vjeruju dok ne dozive patnju nesnosnu!"

"Uslisena je molba vasa!" - rece On - "a vas dvojica na Pravome putu ostanite i nikako se za neznaicima ne povodite!"

(Yunus, 88.-S9.)

Belaj Benu Israila posta nepodnosljivim, rekose:

"Zlostavljani smo" - rekose oni - "prije nego sto si nam dosao, a i nakon sto si nam dosao!" A Musa rece: "Gospodar vas ce neprijatelja vases unistiti, a vas nasljednicima na Zemlji uciniti, da bi vidio kako cete postupati." (Al-'Araf, 129.)

Vidjet cemo kako cete vi postupati kad uskoro postanete vladari. Sa patnjama Israilcana dodose i patnje Egipcana. Allah ih iskusa brojnim patnjama.

I Mi smo faraonov narod gladnim godinama kaznili. (Al-'Araf, 1 30.)

Nasta susa, Nil presusi i zavlada glad. Faraon shvati kako iza toga ima i Musaove umjesanosti. Zovnu ga i rece:

-Ako zamolis svog Gospodara da nas postedi ovog iskusenja, ja eu otldonuti patnje Benu Israila.

Musa rece:

-Pristajem.

Bereketom njegove dove potece Nil i presta susa. Faraon se ponovo vrati svojoj omiljenoj tiraniji.

Odmah nasta druga patnja za Israelcane:

Smanjenjem plodova kaznili. (Al-'Araf, 130.)

Plodna stabla su imala na sebi samo po jedan jedini plod. Na palmi samo jedna datula. Plantaze grozda sa samo jednim grozdom na sebi! Faraon ponovo pozva Musaa i od njega isto zatrazi.

Musa a.s. ponovo dovom zamoli Allaha dz.s. i On vrati plodove..

Faraon ponovo odbi Israelcanima dopustiti da napuste Egipat. I tako svaki put, kad ih zadesi kakvo dobro kazu: "To smo mi zaslužili", a kada ih zadesi kakvo zlo kazu: "Ovo je Musa zaslužio." A njih je belaj snasao samo zbog njih samih i zbog njihovog nevjerovanja.

Pocese se nad njima smjenjivati razne patnje, sve sami ajeti od Allaha, ali se oni pameti ne dozvase. Allah dz.s. kaze:

Zato smo Mi na njih slali i poplave, i skakavce, i krpelje, i zabe, i krv - sve jasna znamenja. (Al-'Araf, 133.)

Devet znakova koje Allah spominje: Stap koji se pretvara u zmiju, ruka koja postane bijela, susa, smanjenje plodova i pet znakova koje Allah spominje u ovom ajetu: pop/ave, i skakavce, i krpelje, i zabe, i krv.

Prvi od ovih pet znakova je, poplava. Nil se izli i poce potop Egipta osim kuca Benu Israila. Voda dode do kuće nekog od Israelcana i stane, dode do kuće Egipcana i potopi je. Ocit dokaz koji su ocima svojim gledali. Kad god ih zadesi nevolja, pozovu Musaa da je otkloni od njih. On zamoli Allaha i nevolja bude otklonjena, a faraon nastavi po staroru.

Drugi znak su bili skakavci.. Svaka farma Egipcana je bila unistena, dok pored nje ista takva koja je pripadala Israelcanima ostane netaknuta.

Krpelji se rasirise po njihovim glavama i tijelima, dok nikakvih tragova toga po Israelcanima ne bi. Na svakom mjestu buhe, lezajevi prepuni buha, kuće prepune buha.

Zabe u svakoj posudi, na svakom lezaju, u hrani, cuda nevidena.

Posljednji znak pred kojim se preda faraon krv. Primaknu se Nilu da se napiju, Israelcanin se napije vode, a Egipcana krvi. Israelcanin iz bunara izvuce vodu, a Egipcana krv. Nema za Egipcane vode.

Pocese je traziti od Israelcana. Israelcani im se smilovase i dadose im vode, ali se ona u rukama Egipcana odmah u krv pretvori! Svi ljudi toga vjerni su se uvjerali u mnogobrojne mudzize. I pored svega toga Allah dz.s. o njima kaze:

Ali su se oni oholili, narod zlikovacki su bili. (Ai-'Araf, 133.) Dêvêt mudziza im nije bio dovoljno da povjeruju u Jednog Allaha! O njima Allah dz.s. kaze:

I kada bi ih zadesila nevolja, govorili bi: "O Musa, moli se, u nase ime, Gospodaru svome - onako kako ti je On naredio: ako nas oslobodis nevolje, mi cemo zaista vjerovati i s tobom sinove Israilove, sigurno, poslati. "

I posto bismo ih nevolje oslobodili - do vremena do kojeg im je bilo odredeno da je podnose, oni bi, odjednom, obećanje prekršili. (Al-'Araf, 134.-135.)

Ovaj puta Musau bi naredjeno da nocu napusti sa Benu Israilom Egipat. Zurno su to cinili kako se faraon ponovo ne bi predomislio nakon sto je od njegovog naroda otklonjena kazna krvi.

I krenu sest stotina hiljada ljudi u jednoj noci sa svim stvarima koje su mogli sa sobom ponijeti i sa svom stokom koju su imali. Njihov cilj ove hidzre je bila Palestina.

Sljedeceg jutra se faraon pitao: "Kako samim samo mogao dozvoliti odlazak? Ko ce biti nase roblje, ko ce nas dvoriti? " I faraon po ko zna koji put prekrši dato obećanje i naredi potjeru za Benu Israilom.

Allah dz.s. kaze:

I Mi ih izvedosmo iz vrtova i rijeka

Iz riznica i dvoraca divnih.

Eto tako je bilo, i Mi dadosmo da to naslijede sinovi Israilovi.

I oni, kad se sunce radalo, krenuse za njima. (As-Su1 ara', 58.-60.)

Sa prvim zracima sunca poce potjera. Faraonu je bilo potrebno odredeno vrijeme da pripremi vojsku za potjeru. Musa je vec bio stigao na obale Crvenog mora. Okrenuli su se i ugledali faraona u svoj njegovoj sili i vojsci kako zurno ide prema njima. Allah dz.s. o tom prizoru kaze:

I kada bi ih zadesila nevolja, govorili bi: "O Musa, moli se, u nase ime, Gospodaru svome - onako kako ti je On naredio: ako nas oslobodis nevolje, mi cemo zaista vjerovati i s tobom sinove Israilove, sigurno, poslati. "

I posto bismo ih nevolje oslobodili - do vremena do kojeg im je bilo odredeno da je podnose, oni bi, odjednom, obećanje prekršili. (Al-'Araf, 134.-135.)

Ovaj puta Musau bi naredeno da nocu napusti sa Benu Israilom Egipat. Zurno su to cinili kako se faraon ponovo ne bi predomislio nakon sto je od njegovog naroda otklonjena kazna ktvi.

I krenu sest stotina hiljada ljudi u jednoj noci sa svim stvarima koje su mogli sa sobom ponijeti i sa svom stokom koju su imali. Njihov cilj ove hidxre je bila Palestina.

Sljedeceg jutra se faraon pitao: "Kako satnim samo mogao dozvoliti odlazak? Ko ce biti nase toblje, ko ce nas dvoriti? " I faraon po ko zna koji put prekrši dato obećanje i naredi potjeru za Benu Israilom. Allah dz.s. kaze:

I Mi ih izvedosmo iz vrtova i rijeka

Iz riznica i dvoraca divnih.

Eto tako je bilo, i Mi dadosmo da to naslijede sinovi Israilovi.

I oni, kad se sunce radalo, krenuse za njima. (As-Su1 ara', 58.-60.)

Sa prvirn zracima sunca poce potjera. Faraonu je bilo potrebno odredeno vrijeme da pripremi vojsku za potjeru. Musa je vec bio stigao na obale Crvenog mora. Okrenuli su se i ugledali faraona u svoj njegovoj sili i vojsci kako èurno ide prema njima. Allah dz.s. o tom prizoru kaze:

Pa kad jedni druge ugledase, drugovi Musaovi povikase: "Samo sto nas nisu stigli!

"Nece! " - rece on - "Gospodar moj je sa mnom, On ce mi put pokazati." (As-Su'ara',61.-62.)

Priblizi se faraon narodu uplasenom, narodu ispred kojeg je more, a iza kojeg je faraon silni. Tada Allah naredi Musau:

I Mi objavismo Musau: "Udari stapom svojim po moru!" ' i ono se rastavi i svaki bok njegov bijase kao veliko brdo. (As-Su'ara',63.)

More se rascijepi i ljudi ugledase dvije velike vodene planine. Put kojim su isli kroz more je bio potpuno suh.

Nocu izvedi robove Moje i s njima suhim putem kroz more prodi, ne strahujuci dace te oni stici i daces se utopiti. (Ta-Ha, 77.)

Faraon u strahu zasta pred ovim nevjerovatno cudnim prizorom. On ne bi ni krenuo za Musaom, ali njegov konj krenu kroz more a za njim s va njegova vojska.

A faraon je za njima s vojskama svojim krenuo, ali su ih talasi moraprekrili. (Ta-Ha, 78.)

Kada Musa prede na drugu obalu i kada posljednji od Israelcana stize na drugu obalu, prije nego ih stize faraon i njegova vojska more se ponovo sastavi.

O prizoru faraonove smrti Uzviseni Allah kaze:

I Mi prevedosmo preko mora sinovc Israilove, a za petama su im bili faraon i vojnici njegovi progoneci ih ni krive ni duzne. A on, kad se poce daviti, uzviknu: "Ja vjerujem da nema boga osim Onoga u kojeg vjeruju sinovi Israilovi i ja se pokoravam!"(Yunus, 90.)Kad se pokajao? Kad je vidio smrt. Pokajanje se u smrtnim mukama ne prima.Allah mu odgovori:"Zar sada, a prije si neposlusn bio i razdor sijao?! Danas cemo izbaviti samo tijelo tvoje da bi bio poucan primjer onima poslije tebe" ali mnogi ljudi su ravnodusni prema Nasim poukama. (Yunus, 91. -92.)

Faraonovo tijelo osta citavo i nepomicno na dnu mora, kao mumija da ga ljudi vide kao ibret i opomenu. Onaj koga danas nazivaju Ramzes postoji u muzejima, ali ljudi i pored tog ocitog dokaza opet ne vjeruju u Allaha Jedinog.Cak i da je uspio izgovoriti sehadet, Allah mu se ne bi smilovao, jer se pokajanje u smrtnim mukama ne prihvata. Allah dz.s. u suri An-Nisa', 18. ajet,kaze:Uzaludno je kajanje onih koji ciné hrdava djela, a koji, kad se nekom od njih priblizi smrt, govore: "Sad se zaista kajem."I tako se konacno Benu Israilizbavi jarmaropstva.Samo sto su presli more, prije nego dodose do Palestine, prodzose pored naroda koji je obozavao kipove. O tome Allah dz.s. kaze:

I Mi sinove Israilove preko mora prevedosmo, pa oni naidose na narod koji se klanjao kumirima svojim.

"O Musa", - rekose ' "napravi i ti nama boga kao sto i oni imaju bogove!" "Vi ste, uistinu, narod koji nema pameti!" - rece on.

"Zaista ce biti ponisteno ono sto ovi ispovijedaju i beskorisno ce im biti ono sto rade.

Zar da vam, pored Allaha, trazim drugog boga, o On vas je iznad ostalog svijeta uzdigao?" (Al-'Araf, 138.-140.)

Ovakav zahtjev nakon svega sto su prosli i sto su ocima svojim vidjeli od cuda i Allahove moci. Koliko H je samo u njima bilo neznanja i nevjerovanja!

Događaji koji slijede su vezani za Sinajsko gorje i Palestinu blagoslovljenu. Ono što smo do sada spomenuli su Musaova iskusenja sa faraonom. Ovdje počinju druga iskusenja, nista manje lahka od spomenutih, Musaova iskusenja sa njegovim narodom neposlušnim.

I posto smo vas Mi od faraonovih ljudi izbavili, koji su vas neizmjereno mucili: musku djecu su vasu ubijali, a zensku vam u zivotu ostavljali, to je bilo tesko iskusenje od Gospodara vasesg.

(Al-'Araf, 141.)

Musau bi naredeno od njegovog Gospodara da sa svojim narodom dode na brdo zvano Tur. Allah mu je obecao da ce mu na tom mjestu dati uputu zvanu Tevrat, koja ce u sebi sadrzavati skup zakona po kojim su duzni zivjeti on i njegov narod. O tome Allah dz.s. kaze:

Mi odredismo da cas susreta sa Musaom bude kad se napuni tridesetnoci. (Al-'Araf, 142.)

.Allah dz.s. mu je obecao da ce u toku mjesec dana biti objavljen djeli Tevrat. Musa krenu sa svojim narodom prema obecanom mjestu sastanka. Iz prevelike zelje da se sto prije sastane sa svojim Gospodarom i tako sto prije prinii Objavu, Musa pozuri prije svoga naroda. Sest stotina hiljada ljudi se kretalo jako sporo. Allah dz.s. ga upita:

"A zasto si prije naroda svoga pozurio, o Musa"

"Evo ide za mnom" - odgovori on "a pozurio sam k Tebi, Gospodaru moj, dabudeszadovoljan." (Ta-Ha, 83. -84.)

Tamo, na brdu Tur, pored Blagoslovljenog drveta Musa a.s. se po drugipufa sreće sa Allahom dz.s. da u samoci razgovara sa Njim, jedino mu nije bilo omoguceno da vidi svoga Gospodara. Na tom svetom mjestu, kako ga Allah u Kur'anu naziva, u dolini zvanoj Tuva, Musa a.s. otpoce primati objavuTevrat. Musa je obavijestio svoj narod kako ce se vratiti medu njih nakon trideset dana. Musa je svih ovih trideset dana proveo u postu, trazeci time zadovoljstvo svoga Gospodara. Osjeti kako mu se zadah iz usta promijenio od dugog posta. Poce ponovo danju jesti kako bi mu se vratio uobicajeni zadah. Allah ga prekori zbog toga, pitajuci ga:

-Zasto ne posds?

-Promijenio mi se zadah iz usta, Gospodaru. Allah ga upita:

"Zar ti nije poznato da Mi je zadah iz usta postaca drazi od mirisa mosusa. Posti jos deset dana."

O tome Allah dz.s, kaze:

Mi odredismo da cas susreta sa Musaom bude kad se napuni trideset noci, i dopunismo ih jos sa deset, pa se vrijeme koje je odredio Gospodar njegov ispunizacetrdesetnoci. (Al-'Araf, 142.)

Musa je u tom periodu ostavio svoga brata Haruna, koji je isto tako bio jedan od Allahovih poslanika, da organizuje i vodi narod Benu Israila.

A Musa je bio rekao bratu svome Harunu: "Zastupaj me u narodu môme, i red pravi i ne slijedi puteve onih koji su smutljivci!" (Al-'Araf, 142.)

U toku ovih trideset dana se vodio direktan razgovor izmedu covjeka i. Allaha, razgovor Musa sa njegovim Gospodarom bez posrednika. direktno! Zato se za Musa a.s., kaze Kelimullah - onaj koji je bez posrednika sa Allahom razgovarao.

A Allah je, sigurno, s Musaom razgovarao. (An-Nisa, 164.)

Musaa obuze pohlepa tokom tih razgovora sa Allahom, ohrabri se jedne prilike i rece:

I kad Nam Musa dode u odredeno vrijeme, i kada mu Gospodar njegov progovori, on rece: "Gospodaru moj, ukazi mi se da Te vidim!" - "Ne mozes Me vidjeti" rece. (Al-'Araf, 143.)

Pozelje Musa da svojim ocima vidi Gospodara svjetova! Allah odgovori:-S "

Pogledi do Njega ne mogu doprijeti, a On do pogleda dopire.

(Al-An'am, 103.)

U hadisu o Miradzu se kaze: Aisa, 4fe, je upitala Muhammeda, Mf ,:

-Jesi li tada vidio svoga Gospodara? Qdgovorio je

- Vidio sam syjetlost, a nisam mogao Njega vidjeti,

Musa je ovom prilikom zatražio da vidi Allaha dz.s. ali mu on odbi taj zahtjev. U hadisu se kaze:

Njegov zastor je svjetlost (u drugoj predaji stoji: Njegov zastor je vatra) pa kad ga ukloni, sprzi sve stoje pred njim. (Ahmedov Musned, hadis 18806.)

Allah mu rece da ga on ne nioze vidjeti, ali ako bas hoce da pokusa da ga vidi nek pogleda u obliznje brdo: "Ne mozes Me vidjeti" - rece - "ali pogledaj u ono brdo, pa ako ono ostane na svom mjestu, vidjet ces Me!" I kad- se Gospodar njegov onome brdu otkri. (Al-'Araf, 143.)

Musa poce pomno brdo gledati. Ugleda cudo, Allah se pokaza tom brdu:

I kad se Gospodar njegov onome brdu otkri, On ga sa zemljom sravni, a Musa se onesvijescen strovali.

Cim se osvijesti, rece: "Hvaljen neka si! Kajem Ti se, ja sam vjernik prvi!" (Al-'Araf, 143.)

Ibnu Abbas kaze: "Allaha mi, tada se nije brdu pokazalo od Allaha ni koliko mali prst! "

Kad se samo Allah djelomicno pokazao brdu, ono se u prah pretvori. Yelicanstven i strahovit prizor!

Musa je sav u cudu gledao brdo kako se ttese, rusi i prah postaje. Od stahote onog sto je vidio Musa izgubi svijest. Kada dode sebi, zatraii cprost od Allaha, iSè.

Allah mu odgovori:

"O Musa," rece On - "Ja sam tebe odlikovao nad ostalim svijetom poslanstvom svojim i govorom Svojim. Ono sto ti dajem uzmi i zahvalan budi!" (Al-'Araf, 144.)

Potorn mu Allah, iJik dade Tevrat napisan na kamenim plocama:

I Mi mu na plocama napisasmo pouku za sve, i objasnjenje za svasta. "Primi ih svojski, a narodu svome zapovijedi da se pridrzava onoga sto je u njima ljepse!" A pokazat eu vam i zemlju grjesnika. (Al-'Araf, 145.)

Preuzimanje objave Tevrata je trajalo cettdeset dana. U tih cettdeset dana su se desavala opasna desavanja u narodu Israilovom. O tom periodu iscekivanja Musaovog povratka. Allah dz.s. kaze:

"Azasto si prije naroda svoga pozurio, o Musa?"

"Evo ide za mnom" - odgovori on - "a pozurio sam k Tebi, Gospodaru moj, da budes zadovoljan."

"Mi smo narod tvoj poslije tvog odlaska u iskusenje doveli" * rece On ' "njega jezaveo Samirija." (Ta-Ha, 83.-85.)

Na kraju provedenog vremena primanja objave Allah ga obavijesti o novom iskusenju Musaovog naroda. Jedan Israelcanin po imenu Samirijj je u zabludu poveo svoj naroci.

Musa uze ploce na kojima je bio ispisan Tevrat sa Allahovim mudrostima, uputama i zakonom za narod Benu Israila i vrati se svome narodu. Taj povratak Allah, M, opisuje rijecima:

I Musa se narodu svome vrati srdit i zalostan. (Ta-Ha, 86.)

Pucao je od muke, a tuga ga slamala, kako su mogli tako nesto uraditi?!

Sta su to oni u njegovom odsustvu uradili?

Ptoslo je trideset dana, a Musa se nije vratio u obecanom periodu, rekose:

-Sigurno mu se nesto dogodilo. Harun im je govorio:

-Mozda smo nesto zgrijesili, dajte nakit.

Nakit koji su sa sobom iznijeli iz Egipta nije bio njihov, nego faraonovog naroda. Njihove zene su ga pozajmljivale ili iznajmljivale od Egipcanki u prilikama radosti i vjencanja. Kad su izlazili, sa sobom su ponijeli i to tude zlato. Harun pomisli kako im se Musaovo kasnjenje desava zbog tog bespravno stecenog zlata. Govorioimje:

-To zlato vama ne pripada, a ne mozete ga ni vratiti njegovom vlasniku. Zakopajte ga u zemlju i tako ga se rijesite!

Tako i postupise. Tom zlatu krisom pride covjek po imenu Samirijj. Uze zlato i od njega napravi zlatno télé. Uze saku zemlje na kojoj je stajao resul. Taj resul je bio Dzibril kojeg je, Allahovom dozvolom, vidio Samirijj kako ide na svome konju. Samirijj uoci kako ispod svake kopite tog konja odmah iznikne bilje. Kao da su ta kopita donosila sam zivot. Uze saku zemlje na koju je stao Dzibril svojim konjem i baci je na zlatno télé i ono poce ricati, kao da je zivo.

Musa se srditi okaharen vrati svome narodu pitajuci ih:

"O narode moj," - rece - "zar vam Gospodar vas nije dao lijepo obecanje? Zar vam se vrijeme oduljilo, ili hocete da vas stigne srdzba Gospodara vasesg, pa se zato niste drzali obecanja koje stemidali!" (Ta-Ha, 86.)

Samirijj im je govorio:

-Musa je otisao traziti svoga Gospodara, a evo ga ovdje pred vama -ovo je vas bog! Ovo télé je Musaov bog, a on je otisao da ga trazi na drugom mjestu.

Kad se vrati, on će sigurno, sa nama ovo télé obozavati. -

Musa se nije mogao nacuditi, kako su za samo deset dana mogli tako i toliko s puta skrenuti. Velika vecina je već bila pocela obozavati zlatno télé. Samo je mali broj njih odbio to uciniti, cekajuci Musaov povratak. Mislili su: Poslanik već kasni, a oni svoja obećanja ne ktrse. Mozda je Samirijj u pravu, ali cemo mi ipak sacekati, mozda nam se pokaze pravi put.

Jedino je Harun a.s. ostao cvrst u svojoj vjeri, znajuci kako je to cemuih poziva Samirijj ocita zabluda, sirki sejtanov put.

Musaov narod se poceo Musau pravdati zbog svoje nevjere:

"Nismo prekršili dato ti obećanje od svoje volje" - odgovorise. "Bili smo natovareni teretima, nakitom narodnim, pa smo to bacili." A to isto uradio je i Samirijja, pa im izlio télé koje je davalo glas kao da muce, i oni su onda rekli: "Ovo je vas bog i Musaov bog, on ga je zaboravio!" (Ta-Ha, 87. -88.)

Pogledajmo pamet koja prihvata takve argumente. Allah dz.s. o njima kaže:

Zar oni nisu vidješi da im ono ni rijeci ne odgovara i da od njih ne može nikakvu nevoiju otkioniti, niš im ikakvu korist pribaviti?

(Ta-Ha, 89.)

Telc da obozavaju. koje im nista ne može reci, odmoci niti pomoci! Kip koji samo može ricatii

A Harun ih je upozoravao:

A njima je Harun još prije govorio: "O narode moj, vi ste njime samo u iskusenje dovedeni; Gospodar vas je Milostivi, zato slijedite mené i slusajte naredenje moje!"

"Mi cemo mu se kianjati sve dok nam se ne vrati Musa" -odgovorili su oni. (Ta-Ha, 90.-91.)

Musa a.s. shvati u cemu je problem. Poce zestoko koriti svoga brata Haruna, pobaca ploce sa objavom i za kosu i bradu ga dohvati. Poznato je da je Musa bio grube naravi, dok je Harun a.s. bio susta suprotnost. Zbog njegove prirode, Benu Israil je više volio Haruna. Musa se naljutio na Haruna koga je ostavio da ga mijenja, a on ih pustio da télé obozavaju. Kako si to mogao dopustiti, ljutio se Musa nanjega.

"O Harune' - povika Musa - "sta te je sprijecilo, kad si ih vidio da su zalutali, daza mnoh nisi posao? Zasto nisi naredenje moje poslusao?"

"O sine majke moje," - rece Harun - "ne hvataj me za bradu i za kosu moju! Ja sam se plasio da ti ne reknes: 'Razdor si među sinovima Israilovim posijao i nisi postupio onako kako sam ti rekao.'"(Ta-Ha,92.-94.)

Harun je objasnio zasto je tako postupio. Plasio se da svojom odlukom ne podijeli Israelcane na dvije parrije: One koji će ostati uz télé i one koji će krenuti za njirn. Bojao se da će mu Musa, ako bi tako postupio, kasnije reci: "Zasto si tako postupio prije nego si moj povratak sacekao? " Istina je da je i Harun bio poslanik, ali je i istina da je on slijedio Musaov serijat, Musa je bio odabraniji poslanik od njega.

Musa se okrenu Samirijjui upita ga:

"A sta si to ti htio, o Samirija?" - upita Musa.

"Ja sam vidio ono sto oni nisu vidjeli" - odgovori on - "pa sam saku zemlje ispod izaslanikove stope uzeo i to bacio, i eto tako je u mojoj dusi poniklazlamisao." (Ta-Ha, 95. -96.)

To je kur'ansko kazivanje o zabludi Musaova naroda. Samo je njih mali broj ostao neutralan po tom pitanju, svi ostali, osim Haruna a.s. su u nevjerovanje pohrlili.

Narod koji je ocima svojim vidio brojne mu'dzize, dévêt neoborivih znakova koje su gledali kako se nad faraonom obistinjuju, pa more kako se na dvije vodene planine dijeli, taj isti narod, nakon svega toga, tako lahkomišleno pocne robovati teletu!!!

Srca njihova su, zbog nevjerovanja njihova, još bila nadojena teletom. (Al-Baqara, 93.)

Javno su ispoljavali iman, ali njihova srca su bila prepuna kufra. Eto takvi su oduvijek bili zidovi!

Ovdje Musa izda naredbu:

"E onda se gubi!" ' rece Musa - "citavog svog zivota ces govoriti: 'Neka me niko ne dotice!', a ceka te još i odredeni cas koji te neće mimoici. Pogiedaj samo ovog tvog boga kojem si se klanjao; mi cemo ga, sigurno, spaliti i po moru mu prah rasuti.

Vas bog je ' Allah, drugog boga, osim Njega, nema! On sve zna!"(Ta-Ha,97,-98.)

Kaze se da je Samirijja zahvatila prelazna bolest od koje su svi ljudi bježali i on je tako ostatak života pfoveo sam i daleko od ljudi. A kazna koja ga ce ka na ahiretu je daleko opasnija i teza.

Allah dz.s. kaze:

I ploce baci, i brata svoga za kosu dohvati i poce ga vuci sebi. "O sine majke rnoje," ' rece Harun "narod nje nimalo do mené drzao i umalo me nije ubio; nemoj da mi se svete dusmani i ne smatraj mené jednim od onih koji su se prema sebi ogriješili."

(Al-'Araf,150.)

Ovo je precizan opis stanja u kojem se nasao Harun kad je pokusao odgovoriti narod od idolopoklonstva. Zaptijetili su mu ubistvom,

Musa a.s. tada prouci dovu:

"Gospodaru moj," - zamoli Musa - "oprosti meni i bratu môme i ucini da budemo pod okriljem Tvoje milosti, Ti si od milostivih najmilostiviji!" (Al-'Araf, 151.)

Zatim Allah naredi Musau a.s. kako da postupe oni koji su mnogobostvo ucinili i kako da se za taj grijeh iskupe.

One koji su télé prihvatili stici ce kazna Gospodara njihova i ponizenje jos na ovome svijetu; tako Mi kaznjavamo one koji

kujulazi. (Al-'Araf,152.)

Od tog dana pa sve do Sudnjeg dana nad Benu Israilom je Allahova srdzba! Zato mi u suri El Fatiha na svakom rekatu namaza ucimo: "...A ne na put onih na koje si se rasrciio." Znaci, ne na put zidova na koje si Ti, Gospodara nas, ljut. Uléma kaze: - to su oni koji su znali istinu, ali su je namjerno napustili. Krscani su "Dallin" oni koji su izgubili istinu, zato su zidovi gori od krscana. Znali su istinu, ali su je ostavili.

Kakvo je to ponizenje koje ih je snaslo na dunjaluku a koje se spominje u navedenom ajetu?

Kada su vidjeli kako je njihovo télé unisteno i u more baceio, shvatise koliko su pogriješili, odose Musau a.s.s i rekose: "Zgriješili smo i nepravdu ucinili, zelimo se od toga grijeha pokajati, kako da to ucinimo?"

Odgovor bi zaista cudan:

-Onaj ko je zaista iskren u svom pokajanju, tevba mu je, po Allahovoj naredbi, da jedni druge poubijaju!

Zato se Stvoritelju svome pokajte i jedni druge poubijajte. To je bolje za vas kod Stvoritelja vasesg, On ce vam oprostiti! On prima pokajanje i On je milostiv. (Al-Baqara, 54.)

To vam je jedini nacin da povratite Allahovu naklonost prema vama. Neki od njih izvrsise samoubistvo i Allah im oprostí. Ali ogromna vecina to ne ucini:

I naci ces ih, sigurno, da vise zude za zivotom od svih ostalih ljudi. (Al-Baqara, 96.)

Allah ovdje ne imenuje vrstu dunjaluckog zivota, nego bilo kakav nacin zivota, samo nek se zivi na dunjaluku - zidov prihvata. Tiranija, ponizenje, nevjerovanje - nije bitno, samo nek se zivi! Takvi su zidovi.

Njihova bojazan za njihove zivote je ogromna, bore se samo ako su nadmocnii ako su dobro utvrdeni.

Dunjalucko ponizenje im je bilo da sami, sebe poubijaju zbog svojih gluposti koje su pravili.

Tako Mi kaznjavamo one koji kuju lazi.

A onima koji hrdava djela rade, pa se poslije pokaju i vjernici postanu, Gospodar tvoj ce, poslije toga, sigurno, oprostiti i samilostan biti. (Al-'Araf, 152.-153.)

Oni koji su samoubistvo ucinili, njima se Allah smilovao, a oni koji to nisu ucinili nad njima je Allahova srdzba sve do Sudnjeg dana.

Kada Musaa napusti srdzba i kad se smiri, uze ploce sa Tevratom:

I kad Musaa srdzbaminu, on uze ploce nakojima je bilo ispisano uputstvo na pravi put i milost za one koji se Gospodara svoga

boje. (Al-'Araf, 154.)

-Na ovim plocama su vam Allahove naredbe, ovo je Tevrat, slusajte ono sto je u njemu po njemu zivite.

-Procitaj nam sta tamo pisé, rekose. Ako nam se sviđi, postivat ćemo to, a ako nam se ne sviđi, nas to nista ne obavezuje!!!

Musa im je govorio:

-Prihvatite ga bez rezerve, to je Allah ova uputa vama. Ako to tako ne prihvatite, ponovo će vas kazniti stići.

-Niposto, - rekose, - mi nećemo vjerovati sve dok ne saznamo sta to tamo pisé! Nista mibjanko ne potpisujemo!

Allah dz.s. kaže:

I kada smo od vas vas zavjet primili, i brdo iznad vas podigli: "Ozbiljno prihvatite ono što vam dajemo i budite poslušni!" - oni

V

su odgovorili: "Cujemo, ali poslušati nećemo!" ' srca njihova su, zbog nevjerovanja njihova, još bila nadojena teletom. Reci: "Ruzno je to na što vas vjerovanje vaše navodi, ako ste uopće vjernici." (Al-Baqara, 93.)

Sve što je Musa trazio od njih bilo je da se obavežu da će živjeti po Tevratu.

Tada se dogodi još jedna mu'dziza pred očima njihovim. Brdo ispred njih poletje prema nebu. Leteće brdo! Brdo u vazduhu zasta iznad njihovih glava. Musa ih pozva da odlučno prihvate Tevtat za uputu i zakon ići će ih brdo poklopiti. Digose glave gledajući u brdo. Nisu imali kuda pobjeći, niti su mogli ni za jedan tren odluku odgoditi!

-Prihvatamo, rekose.

Pogledajte, ne pokore se osim silom.

U drugom ajetu Allah, Je, kaže:

A kada smo iznad njih brdo podigli - činilo se kao oblak - oni su bili uvjereni da će na njih pasti.

"Prihvatite odlučno ono što smo vam dali, i neka vam je na umu ono što je u njemu - da biste bili pobožni!" (Al-Araf, 171.)

Jedino su pod ovakvim uvjetima prihvatili poslušnost za svoj način života.

Musa, nakon što vidje sav ovaj kufr koji izvite iz srca Israelcana i nakon svega što su proživjeli i vidjeli, odluci da se, u svoje i njihovo ime, izvine Gospodaru zbog svih tih silnih propusta Benu Israila. Odabra sedamdeset sljedbenika koji su bili neutralni u smutnji teleta. Oni su bili najbolji zidovi. Njih odabra Musa da zajedno sa njim i du na brdo Tur da se tamo po treći put sastane sa Allahom dz.s.

O tome Allah dz.s. kaže:

I Musa odabra iz naroda svoga sedamdeset ljudi da u određeno vrijeme stanu pred Nas. (Al-'Araf, 155.)

Kad se popese na brdo Tur, ono se počeo tresti i oni počeli misliti kako je njihovim životima došao kraj.

Musa reče:

A kad ih zadesi potres, on reče: "Gospodaru moj, da si htio, mogao si i njih i mene uništiti još prije." (Al-'Araf, 155.)

Allah se naljutio i na ove, najbolje među zidovima, koji nisu obožavali kip, ali su bili neodlučni!

Zar da nas uništis zbog onoga što su uradili bezumni nasi? To je sarno iskustvo Tvoje kojim Ti, koga hoes, u zabludi..ostavljas, a kome hoes, na pravi put ukazuješ; Ti si Gospodar nas, pa nam oprosti i smiluj nam se, jer Ti prastas najviše;

i dosudi nam milost na ovome svijetu, i na onome svijetu - mi se, vraćamo Tebi! (Al-'Araf, 155.-156.)

Tebi se vraćamo, reče Musa pa zbog toga bijahu prozvani jehudije - zidovi. Allah mu odgovori:

"Kaznom Svojom Ja kažnjavam koga hoću" - reče On - "a milost Moja obuhvaća sve; dat ću je onima koji se budu grijeha klonili i zekat davali, i onima koji u dokaze Nase budu vjerovali."

(Al-'Araf, 156.)

Zemljotres se smiri i oni nastavise put. Nad brdom se spusti gust oblak od kojeg nisu nista vidjeli ali su sve čuli. Počeo se Musa a.s. izvinjavati Allahu dz.s. za postupke Israelcana. Ovih sedamdeset je sve to slusalo. I Allah dz.s. prihvati izvinjenje.

Musa se vrati do tih sedamdeset koji se usprotivise: -Ti si nama obećao da ćemo vidjeti Allaha.

O Musa, mi ti nećemo vjerovati dok Allaha ne vidimo! (Al-Baqara, 55.)

To su mu rekli najbolji i odabrani među njima. Nije im bilo dovoljno da samo cuju Allaha, htjeli su da Ga vide pa tek onda istinski vjernici da budu. Musa ih upozori govoreći im šta se njemu desilo kad je takvo nešto trazio. Uzalud je bilo ubjeđivanje, govorili su:

-Mi hocemo da se vratimo svome narodu i kazemo kako si ti iskren i da smo mi ocima svojim Boga vidjeli. Allah se ponovo, ovaj put još jace, rasrdi na njih. Sve ih usmrti, svih sedamdeset: Munja vas je osinula, vidjeli ste. Zatim smo vas, poslije smrti vasa, ozivili da biste zahvalni bili. (Al-Baqara, 55.-56.)

Musa, 8S8I, se nade u jako nezgodnoj poziciji. Najboljih sedamdeset je bilo sa njim, sad treba da se vrati narodu i kad ga pitaju šta je sa njima da kaze:

-Allah ih je sve unistio. Reci ce mu:

-Najbolje je unistio, šta ce tek sa nama biti.

Pobojao se da ce istaelcani ponovo biti iskusani kusnjom koju neće moći podnijeti. Poce moliti Allaha dz.s.: "Gospodaru, ne vraćaj me samog mom narodu! Gospodaru, oni su najbolji koje imam." Uporno je molio sve dok mu se još jedna mu'dziza ne dogodi. Mudziza ozivljenja, gledali su jedni u druge kako iz mrtvih ustaju.

Ko bi sva ta cuda vidio ocima i opet ostao nevjernik?! Eto, takav je bio Musaov narod. Sve ovo trebamo znati kako bi se pravilno prema zidovima postavili. Kakav je njihov karakter prema njihovom poslaniku bio, pa šta onda od njih prema nama da očekujemo! Ko da im vjeruje nakon svega što su učinili ne samo poslanicima, nego Ulul-Azmu (najodabranijim poslanicima).

Razmisli dobro, zasto to nama Allah kazuje pricu o Benu Israilu na sedamdeset tri mjesta u Kur'anu Mudrom!!! Kako ne bi bili kao oni i kako bi nam njihovo neprijateljstvo prema istini, poslanicima i nama bilo poznato.

Ti ces, sigurno, naci da su vjernicima najljuci neprijatelji jevreji i mnogobosci. (Al-Maide, 82.)

Vrati se Musa sa ovih sedamdeset ljudi i krenu sa svojim narodom prenia Palestini. Stigose do grada Ilijd, grad koji se danas zove Kuds ili Jérusalem. U hadisu kojeg biljezi imam Buharija o pocetku objave stoji:

Pa race sîanovnik Ilija'a.... (Buhari, hadis 7)

Kuds je bio glavni grad te pokrajine. Njime je vladao jak narod, pametan, snazan i ponosari narod koji je upravljao tom citavom regijom.

Musa je poveo Benu Israil da zauzmu taj grad i tako zavladaju citavim tim krajem. Kad su dosli pred zidine Kudsa, docekala ih je spremna vojska Ilija'a. Ne cudi, jer dolaziim sest stotina hiljada ljudi.

Musa, -%â, naredi sveopci napad na Kuds. Jednoglasno odbise, pravdajuci se kako su oni poljoprivrednici i cobani koji su bili porobljeni cetiri stotine i trideset godina. Nisu oni ratnici i neće oni da se bore. Musa im rece: "Obavezali ste se da cete slusati i vjerujte mi. Ako ih napadnete sigurno cete vi biti pobjednici, Kuds ce biti vas i vi cete biti vladari nad citavom zemljom blagoslovljenom!" Odbise se pokoriti Musaovoj naredbi.

Uzviseni Allah opisuje ovaj njihovinatrijecima:

"O narode moj, udite u Svetu zemlju, koju vam je Allah dodijelio, i ne uzmicite nazad, pa da se vratite izgubljeni"

oni rekose: "O Musa, u njoj je nemilosrdan narod i mi u nju necemo uci, dok god oni iz nje ne izidu; pa ako oni iz nje izidzu, mi cemo onda, sigurno, uci." (Al-Maide, 21.-22.)

"Dva covjeka koja su se Allaha bojala i kojima je On darovao milost Svoju" rekose. (Al-Maide, 23.)

BENU ISRAIL NAKON MUSA, a.s.

Ovdje cemo govoriti o događajima koji su obilježili period između Musa a,s, i Davuda a,s,. Nakon Harunove i Musaove smrti u lutanju pustinjom, Benu Israil je vodio Josu'a ibn Nun za koga ulema jednoglasno kaže da je bio jedan od Allahovih poslanika. Na njega se misli u kur'anskim rijecima:

A kada Musa rece momku svome. (Al-Kahf, 60.)

Od Musaa a,s, je ucio Tevrat i propise vezane za vjeru. Vodio je Josu'a Benu Israil u preostalim godinama lutanja pustinjom kao sto su to prije njega cinili Musa i Harun.

Kad se napuni cetrdeset godina lutanja, povede ih u Bejtul-Mekdis koji im je bio njihova sudbina:

Udite u Svetu zemlju, koju vam je Allah dodijelio. (Al-Maida, 21 .)

Razlog kazne lutanja pustinjom je bio u njihovom odbijanju da udzu u grad Ilija' koji su nastanjivali mocni ljudi. Sad su bili pouceni opasnosti neposluha prema poslaniku, svi krenuse za Josu'om prema Kudsu. Kad su bili pred zidinama Kuds, medju njima nije bilo nijednog covjeka koji je ranije obozavao zlatno télé. Dosla je nova generacija Benu Israila medju kojima nije ostao ni jedan od onih koji su télé obozavali. Opoljivali su Kuds sest mjeseci. Odlucujuca bitka je bila u petak. Benu Israil se nije borio subotom, jer im je toga dana bilo zabranjeno raditi i ratovati. Odlucujuca pobjeda se pocela osjecati poslije ikindije toga petka. Sa aksamom je nastupala subota jer mi vrijeme racunamo lunarno, gdje je sa aksamom pocetak novog dana. Bojali su se da ce poceti subota zbog koje ce morati prestati sa borbom i pobjeda ce otici u nepovrat. Josu'a je jos jace napao, sunce je bilo na zalasku, trebalo im je malo vise vremena za konacnu pobjedu. Josu'a pogleda u sunce i rece:

Ti si pod naredbom a i ja sam, Gospodaru moj, zaustavi nam ga! (Buhari, hadis3124.)

Zaustavi Sunce na njegovom mjestu, bojim se da ce zaci pa ce nam pobjeda umaci.

Muhammed s,a,w,s, je rekao u hadisu kojeg navodi Ibnu Hadzer u FethulBariju:

Nikada sunce nije zaustavljeno zbog covjeka, osim radi Josu'a nekoliko noci kad je isao prema Kudsu. (FethulBarijj, hadis 2956.)

Mu'dziza Allaha Svemocnog. Sunce je ostalo nepomicno sve dok Josu'ova vojska ne pobijedi i dok u Kuds ne udze.

Josu'a naredi da svi koji budu ulazili u Kuds udzu kao da su na ruku'u, do polovine svoga tijela spustenim pogledom prema zemlji i da uce dovu:

"Gospodaru nas, oprosti nam nase grijeh." Allah dz,s, o tom prizoru kaže:

I kada smo rekli: "Udzite u ovaj grad i jedite sto god hocete i koliko god hocete, a na kapiju pognutih glava udzite, i recite: 'Oprosti' " oprosti cemo vam grijeh vase, a onima koji cine dobra djela dacemo i vise!" (Al-Baqara, 58.)

Ovi stariji grijesnici koji su vidjeli Musaova cuda sa faraonom, -mlada generacija jos nije bila potpuno stasala, - pocese se izrugivati sa Josu'om pa rijec Hittatun - oprosti, zamijeni se sa El Hint -psenica, i umjesto da udzu na ruku'u koga su oni zvali sedzda, udose u drugom polozađu, o tome Allah dz,s, kaže.

Onda su oni koji su bili nepravedni zamijenili drugom Rijec koja im je bila recena. (Al-Baqara, 59.)

Nas Poslanik s,a,w,s, kaže u hadisu kojeg biljeze Buharija, Muslim i drugi: Benu Isra'ilu je bilo receno:

"A na kapiju pognutih glava udzite i recite: 'Oprosti' - oprostit cemo vam grijeh vase, pa oni to preokrenuse, udzose puzeci na straznjici i govoreci: 'Zrno u klasu psenice, "

Od tada pa do dana danasnjeg traje neprestani procès izmjene Allahove rijeci Tevrata od strane zidova. Allah se ponovo naljuti na njih i ponovo ih kazni. U hadisu kojeg biljezi Buharija, Muslim i Nesaija se kaže kako je na njih spustena kuga od koje je samo u jednom danu umrlo njih dvadeset hiljada.

I Mi smo na one koji su bili nepravedni s neba kaznu spustili zato sto nisu poslusali. (Al-Baqara, 59.)

Zivio je Benu Israil u Palestini. Njima su vladali kraljevi, a po pitanju vjere su ih usmjeravali poslanici.

Rastavili su vjeru od politike. Kraljevi su bili potomci Jakubovog sina Jahode, a poslanici su bili potomci drugog Jakubovog sina Lama. To je bilo nakon Josu'a a,s, koji im je bio i kralj i poslanik.

Umre Josu'a a,s, dvadeset sedam godina nakon smrti Musaa a,s, u 127. godini svoga zivota.

Tako je bilo sve dok se u Libanu ponovo ne pojavi kufr. Tamo ponovo poce obozavanje kipova.

U gradu Eealebek se pojavi narod koji je pripadao Benu Israilu, a koji je obozavao kip zvani Béai, te se otuda ovaj grad zove Bealebek. Allah im posla poslanika kojeg je spomenuo u Kur'anu po imenu Ilijas.ili jos ga zovu Iljasin

ILIJAS a.s.

Ilijas a,s, je bio Harunov potomak, o njemu Allah dz,s, kaze:

I Iljas je bio poslanik.

Kad on rece narodu svome: "Zar se ne bojite?

Sto se Balu klanjate, a najljepseg Stvoritelja ostavljate,

Allaha, Gospodara svoga i Gospodara vasih predaka drevnih?"

Oni ga lascem nazvase i zato ce, sigurno, u vatru svi oni biti baceni,

samo nece oni Allahovi robovi koji su Mu bili odani.

I sacuvasmo mu spomen u narastajima kasnijim: "Nek je u miru Iljas!"

Eto tako Mi nagrađujemo one koji dobra djela ciné, a on je bio rob Nas, vjernik. (As-Saffat, 123.-132.)

Ulema ne sporninje nista vise o Ilijasu a,s, osim da je bio poslan narodu Bealebeka i da su ga oni u laz ugonili zbog cega se on od njih izgubio, po jednom rivajetu, a po drugom da je umro pozivajuci ih prije nego su mu povjerovali.

Pojedini ljudi tvrde, i to cemo naci u pojedinim tefsirima i historijskim djelima, kako je Ilijas jos uvijek ziv. Isto kao sto neki tvrde da je Hidr ziv. Za to oni navode brojne predaje. To je njihova velika greska i zabluda!! Cudno je da pojedini ucenjaci tvrde kako su cetvorica poslanika zivi.Dvojica su, vele oni, na zemlji, a dvojica na nebesima. Na nebesima su zivi Idris i Isa, a na zemlji Ilijas i Hidr. To je golema i opasna greska!!! Svi poslanici, osim Isa a,s, su umrli i na zemlji nema nijednog zivog poslanika.

U sahih-hadisima kojeg biljezi Buharija i Muslim, se kaze da se Muhammed s,a,w,s, nakon klanjane jacije okrenuo ljudima i rekao:

Jeste li vidjeli ovu vecarasnju noc! Nakon stotinu godina ni jedan danamji stanovnik zemlje na njoj nece biti ziv. (Ahmedov Musned, hadis 5360.)

Ovo je dokaz da niko ko je zivio u doba Muhammeda s,a,w,s, nije zivio duze od stotinu godina, pa tako ni ti navodi o "zivim" poslanicima nisu tacni.

EL-JESE`A a.s.

Nakon Ilijasa Allah dz,s, posla ljudima kao uputu jos jednog poslanika po imenu El-Jese'a

Allah dz,s, kaze:

I Ismaila i El'jese'a i Junusa i Luta - i svima smo prednost nad svijetom ostalim dali. (AiAn1 am, 86.)

U drugom ajetu kaze:I sjeti se Ismaila i Eljese'a i Zulkifla, svi su oni bili dobri. (Sad, 48.)

Kaze se da je bio od Jusufovih potomaka, drugi opet tvrde da je bio od Harunovih potomaka i da je bio Ilijasov amidzic.

Allah dz,s, nam ne spominje nista iz El-Jeseovog zivota o cemu, takoder, ne nalazimo nikakav spomen ni u vjerodostojnim hadisima. U israilijatima se dosta toga govori o njemu, ali ja se ne zelim pozivati na israilijate, dovoljno nam je ono sto je sigurno istina i sto je u Kur'anu spomenuto.

Nakon tog poslanika se poce siriti grijeh, oholost i neposlusnost prema Allahu od strane Benu Israila.

Posebno ih zahvati jedan strasan grijeh, ubijanja poslanika. Ponekad bi a samo jedan dan ubili po trojicu poslanika. Nas Poslanik s,a,w,s, o njima kaze:

Benu Israil su vodili poslanici. Kad bi im umro jedan poslanik, Allah dz,s, bi im slao drugog poslanika. (Buhari, hadis 3196.)

Rekli smo da su vjeru rastavili od drzave, drzavom su upravljali okrutni vladari tirani, njihovi kraljevi su im nanijeli teske nepravde i ponovo ih porobili.

U nekoliko bitaka je Benu Israil zestoko porazen. U jednoj bici sa Benu Amalikom, velikim i snaznim ljudima, su zestoko potuceni i ovi im uzese Et-Tabut drveni sanduk koji im je donosio bericet i koji su nosili sa sobom u vojne. pohode i koji im je ulivao smiraj i samopouzdanje. U tom Tabutu su bili ostaci onoga sto je ostalo iza Musaa i Haruna. U njemu su bile ploce koje je Allah dz,s, dao Musau a,s, u njemu je bio Tevrat, i Musaov stap koji se pretvarao u zmiju, kojim je more raspolovio i kojim je kamen razbio pa je iz njega voda potekla. Bilo je u njemu Musaove odjece i Harunovih stvari, kaze se da je u njemu bilo mena koji im je bio hrana u godinama lutanja pustinjom.

U toj bici su izgubili ne samo bitku nego i Tabut sto je bio povod velikog nereda medzu Benu Israilom. Taj period su zivjeli cak i bez kraljeva, potpuno rasulo i nered.

Tako je bilo sve dok im ne dodze poslanik po imenu Samuel, koga jos nazivaju i Samvel sto je sinonim za arapsko ime Ismail. Poce ih pozivati istini i oni mu se pocese odazivati. Osjecali su da taj nered nije za njih dobar, da im treba vladar koji ce ih voditi, rekose mu: "Izaberi medzu nama jednog koji ce biti nas kralj, koji ce nas u bitkama voditi, kome cemo se pokoravati i sa kojim cemo pobijediti." Ajeti mudri pojasnjavaju ovaj dogadaj:

Zar nisi cuo da su prvaci sinova Israilovih poslije Musaa svom vjerovjesniku rekli: "Postavi nam vladara da bismo se na Allahovu putu borili!" "Mozda se vi necete boriti, ako vam borba bude propisana?" ' rece on. "Zasto da se ne borimo na Allahovom putu" ' rekose * "mi koji smo iz zemlje nase prognani i od sinova nasih odvojeni?" A kada im borba bi propisana, oni, osim malo njih, zatajise. A Allah dobro zna one koji su sami prema sebi nepravedni. (Al-Baqara, 246.)

Bio je ovo dug historijski period, izmedu Samvela i Josu'a je proslo cetiri stotine i sezdeset godina. Taj period im se ucinio jos duzim zna li se za njihovu dekadencu u tom vremenskom razdoblju. Obecali su da ce se boriti protiv Amalika koji su im i Tabut oteli i protiv cara koji je izvrsio pokolj nad njima jos ranije i iz Kudsa ih protjerao, protiv poznatog i okrutnog cara Nabukodonosora. Zaista je duga i zanimljiva historija naroda Israilova.

Allah im naredi dzihad. Ali ovaj narod jos jednom slaga i prekrsi dato obećanje, iako su sami trazili ono na sta kasnije nisu pristali. Samo mali broj njih osta dosljedan svoga obećanja i nastavi slijediti Samuela a,s, Kaze se da je broj njegovih sljedbenika bio svega osam hiljada od nekoliko miliona pripadnika tog naroda.

Oni koji su ga odlucili slijediti upitase: "Gdje je kralj koji ce nas voditi?" Izabra im jednog od njih po imenu Talut ibnu Kajs je bio jedan od potomaka Jakubovog sina Benjamina.

Svi kraljevi prije Taluta su bili potomci drugog Jakubovog sina Jehode, zacudili su se kako i ovaj nije jedan od tih potomaka.

Poslanik im rece:

"Allah vam je odredio Taluta za vladara" ' rece im vjerovjesnik njihov. (Al-Baqara,247.)

Talut je bio siromasni kozar ali je bio plemenit, mudar, ucen, jakog i velikog tijela. Opisuju ga kao: Ogromnog, bijelog i lijepog.

."Odakle da nam jos on bude vladar kada smo mi preci od njega da vladamo? Njemu ni veliko bogatstvo nije dato" - rekose oni.

(Al-Baqara,247.)

Ove rijeci su izgovorili nezadovoljni Jehodini potomci. Ostali rekose: "Tako je, kako ce nam siromasni kozar kralj biti!?"

Poslanik im rece:

"Allah je njega da vlada vama izabrao" - rece on - "i velikim znanjem i snagom tjelesnom ga obdario, a Allah daje vlast kome On hoce. Allah je neizmjereno dobar i On zna sve." (Al-Baqara,247.)

Bolji je, jaci i pametniji od svih vas. Svi oni odbise da ga priznaju za kralja i rekose: "Mi se necemo boriti pod Talutovom komandom." Jos su rekli svome poslaniku: "Otkud mi znamo da ti istinu govoris!?" Odbise poslusnost cak i svome poslaniku. Rekose mu: "Kad bi nam dosao sa kakvom mu'dzizom koja bi potvrdila da si ti zaista poslanik i da je Talut od Allaha poslani kralj, mozda bi ti i povjerovali."

Poslanik im rece:

"Znak njegove vlasti" ' rece im vjerovjesnik njihov - "bit ce kovceg koji ce vam stici i koji ce meleki nositi, u kome ce biti smirenje za vas od Gospodara vases i ostatak onoga sto su Musa i Harun ostavili." (Al-Baqara, 248.)

Pogledase i ugledase sanduk kako im polahko sa neba silazi. Tako im bi vracen izgubljeni Musaov Tabut:

To vam je, zaista, dokaz, ako ste vjernici! (Al-Baqara, 248.) Tada se pokorise. Talut krenu sa svojom vojskom:

I kad Talut vojsku izvede rece: "Allah ce vas staviti na iskusenje kraj jedne rijeke." (Al-Baqara, 249.)

To je rijeka Jordan koja se nalazi izmedu Palestine, - vratio nam je Allah uskoro, - i izmedu danasnje drzave Jordan.

Onaj ko se napije iz nje - nije moj, a onaj ko se ne napije, jedino ako sakom zahvati, moj je. (Al-Baqara, 249.)

Dozvoljeno im je bilo popiti samo jedan gutljaj vode. Jos jedna kusnja Benu Israila. Svi su znali da je to njima ispit od Allaha dz,s,.

I oni se, osim malo njih, napise iz nje. (Al-Baqara, 249.)

Ukupan broj onih koji se nisu napili je bio tri sto trinaest osoba. Hiljade ostalih, svi su se napili, iako im je to bilo zabranjeno. U hadisu kojeg biljezi Buharija se kaze:

Beru' ibnu Azib kaze:

"Mi, ashabi Allahova Poslanika, raspravljali kakoj e broj ucesnika Bedru jednak broju Talutovih sljedbenika kaji su sa njim rijeku presli, a sa njim su presli samo vjernci, njih tri stotina deset i nekoliko". (Buhari, hadis 3958.)

Od citave vojske uz Taluta je ostao samo taj mali broj sljedbenika na drugoj obali rijeke:

I kada je predose, on i oni koji su s njim vjerovali * povikase: "Mi danas ne mozemo izici na kraj sa Dzalutom i vojskom njegovom!" Ali oni koji su tvrdo vjerovali da ce pred Allaha izici rekose: "Koliko su puta malobrojne cete, Allahovom voljom, nadjacale mnogobrojne cete!" - A Allah je na strani izdrzljivih. (Al-Baqara, 249.)

Dzalutovih vojnika je bilo na hiljade, uz to su svi bili gorostasi, a njih saka slabasnih. Oni dobri medzu njima su dobro znali kako je osnovni élement pobjede iman - vjera. Njihova vjera ih ucini odlucnim i upustise se u sukob koji je mjereci dunjaluckim mjerilima, bio ravan samoubistvu.

I kad nastupise prema Dzalutu i vojsci njegovoj, oni zamolise: "Gospodaru nas, nadahni nas izdrzljivoscu i ucvrsti korake nase i pomoz nas protiv naroda koji ne vjeruje!" (Al-Baqara, 250.)

Poce bitka izlaskom Dzaluta na mejdan koji je vikao:

-Ko ce meni na dvoboj izaci!?

Ljudi se prepadose, pred njima je bio div! Talut zovnu svoje borce:

-Ko ce mu se suprostaviti!?

Niko ni rijeci! Talut ih htjede osokoliti pa im rece:

-Onaj ko izade na dvoboj, bit ce moj zet i naslijedit ce moje kraljevstvo!

Istupi mladac iz Talutovog stroja, bio je to Davud a,s, Mnoge predaje spominju da je tada imao svega sesnaest godina. Njegovo oruzje je bila pracka. Dzalut mu rece:

-Ko si ti, vrati se dijete, ne zelim te ubiti.

-Ali ja zelim ubiti tebe!

Dzalut krenu prema Davudu, ali on zamaha prackom i izbaci, kako stoji u vecini predaja, tri kamena koja ga pogodise u sred cela. Tim jednim udarcem ga ubi, na samom pocetku bitke. Nasta velika pometnja u redovima Amalika.

Allah dz,s, kaze:

I oni ih, Allahovom voljom, porazise, i Davud ubi Dzaluta.

(Al-Baqara, 250.)

Ozeni Davud kcerku Talutovu i posta njegov nasljednik u kraljevstvu.

Allah dz,s, kaze:

I Allah mu dade i vlast i vjerovjesništvo, i nauci ga onome cemu je On htio. (Al-Baqara, 250.)

Tako Davud posta predvodnik Benu Israila i preko njega Allah dz,s, ponovo ujedini vlast i poslanstvo u jednoj osobi, iako je takvo nesto nestalo sa smrću Josua ibn Nuna, prije više od četrsto sezdeset godina.

Sulejman a.s

Nakon Davuda a,s, vlast i poslanstvo naslijedi jedan od njegovih sinova Sulejman a,s,.On nije bio njegov najstariji sin, ali Allah je Sulejmana a,s, odabrao Sebi za poslanika.

I Sulejman naslijedi Davuda. (An-Naml, 16.)

U ovom ajetu se misli na nasljeđivanje poslanstva. Dokaz tome su Poslanikove s,a,w,s, riječi :

Imetak nas poslanika se ne nasljeđuje, ono što iza nas ostane je sadaka.

Ubrzo nakon preuzimanja poslanstva i vlasti pokazao se sva Sulejmanova velicina, pokazao se velike mu'dzize kojima je Allah dz,s, odlikovao ovog poslanika. Jedna od tih mu'dziza je, poznavanje jezika ptica, o čemu Allah dz,s, kaže:

Dato nam je da razumijemo pticije glasove i svasta nam je dato; ovo je, zaista, prava blagodat! (An-Naml, 16.)

Allah ga je učinio kraljem kakvog covjekaštvo nije upoznalo prije njega, niti će takvog do Sudnjeg dana upoznati. Allah mu je dao svasta. Ono što nije potčinjeno nikome prije Sulejmana, ni poslije njega na dunjaluku jesu džinni. Svi džini su bili pod njegovom komandom.

Allah dz,s,o tome kaže:

I sejtani, sve graditelji i gnjurci,

i drugi u bukagije okovani. (Sad, 37.-38.)

Ovdje počinjemo razumijevati sustinu džina: oni su ummet, imaju svoje zadace i poslove, među njima ima graditelja, ronilaca i slično, kao što ćemo vidjeti. Oni koji su Sulejmanu bili neposlušni takve bi Sulejman kaznio i zatvorio, bila mu je data takva moc! Vezao bi u okove po dvojicu.

Ovo je Nas dar, pa ti oslobodi ili zadrži, neces zbog toga odgovarati! (Sad, 39.)

Takvu vlast mu je dao Allah, da potpuno upravlja na Zemlji. O tome Allah dz,s, kaže:

I da džini, voljom njegova Gospodara, pred njim rade; a kad bi neki od njih otkazao poslušnost naredenju Nasem, učinili bismo da ognjenu patnju osjetiti.

Oni su mu izrađivali što god je htio: hramove i spomenike, i zdjele kao catrnje, i kotlove nepokretne. (Saba', 12. -13.)

Pravili su mu sve što je on od njih zatražio. Čak i kipove koji su u Sulejmanovom serijatu bili dozvoljeni, a nama su zabranjeni kako ne bi bili povod idolopoklonstva. Pravili bi mu ponekad lonce velicine dvorca u kojem bi se spremala hrana i dijelila ljudima.

Pogledajmo moc, kome je to još dato, a sve to je bilo Allahovom voljom i snagom.

Druga velika Sulejmanova mu'dziza jeste upravljanje vjetrom. O tome Allah dz,s, kaže:

I Mi smo dali da mu služe: vjetar - koji je prema zapovijedi njegovoj blago puhao onamo kuda je on htio. (Sad, 36.)

Na bilo kojem mjestu, na kojem je želio kisu, poslao bi vjetrove i kisa bi pala. Ima li veće vlasti od ove?! Bili su to plodni vjetrovi koji su donosili bericet kise, pored njih Sulejmanu je data moc upravljanja i nad olujnim vjetrovima:

A Sulejmanu vjetar jaki poslušnim učinismo ' po zapovijedi njegovoj je puhao prema zemlji koju smo blagoslovili; a Mi sve dobro znamo. (Al-Anbiya1, 81.)

Sulejman a,s, je iz Kuds upravljač vjetrom. Često bi vjetrove koristio kad bi išao u vojne pohode, tako se prenosi u mnogim predajama. Imao je ogromni drveni čilim na koji bi stala sva njegova golema vojska, potom bi naredio vjetru da ih ponese na određeno mjesto. U periodu između sabaha i podneva bi prelazili razdaljine za koje je drugim vojskama bio potreban mjesec, a povratak između podneva i aksama je bio koliko mjesec hoda.

O tome Allah dz,s, kaze:

A Sulejmanu - vjetar, ujutro je prevaljivao rastojanje od mjesec dana, a i navecer rastojanje od mjesec dana. (Saba1, 12.)

Od Sulejmanovih mu'dziza je bio i bakar. Kao sto je Allah dz,s, dao Davudu tecno zeljezo, tako je Sulejmanu a,s, dao izvor iz kojeg je tekao bakar. Allah dz,s,kaze:

I ucinili smo da mu iz izvora rastopljen bakar tece. (Saba, 12.)

Volio je Sulejman punokrvne konje zvane safinat - oni bi stajali na tri noge, a samo bi vrhom cetvrte dodirivali zemlju. Pored te vrste Sulejman a,s, je bio zaljubljenik u jos jednu vrstu konja zvanu dzijad - brze konje.

Allah dz,s,kaze:Mi smo Davudu poklonili Sulejmana, divan je on rob bio, i mnogo se kajao!

Kad su jedne veceri preda nj bili izvedeni punokrvni konji koji su na tri noge stajali. (Sad, 30.-31.)

U predaji se kaze kako je pocela smotra tih konja, neke predaje spominju kako je na toj smotri bilo izloženo vise od dvadeset hiljada konja. Smotra je potrajala dugo i zabavila ga je od uobicajenog svakodnevnog učenja Zebura, sve dok sunce nije zaslo. Sulejman nije ni osjetio vijeme koje je proslo, sjeti se i rece:

On rece: "Umjesto da mislim na Gospodara svoga, ja pokazujem ljubav prema blagu"! - i oni se izgubise iz vida.

"Vratite mi ih!" - i on ih poce gladiti po nogama i vratovima."

(Sad,32.-33.)

Dvije jake predaje govore o ovom drugom ajetu. U prvoj se kaze kako je Sulejman a,s, uzeo sablju i poceo njome konje po nogama i vratovima udarati. Tacnija predaja kaze kako ih je milovao i cinio istigfar, provjeravao je zdrave medzu njima jer ih je pripremao za dzihad.

Sulejmanovo carstvo je bilo ogromno. Allah mu dozvoli da ozeni hiljadu zena. Jednog dana se Sulejman zaklete kako se prenosi u sahih-hadis u kojeg biljezi Buharija:

Sulejman, sin Davudov, rece: "Veceras cu imati odnos sa sedamdeset svojih zena i svaka od njih ce zanijeti po jednog konjanika na Allahovom putu." (Buhari, hadis 3171.)

Njegov prijatelj mu rece:Reci: "Ako Bog da, " - ali on to ne rece. (Buhari, hadis 3171.)

Samo jedna od njih bi trudna i rodi deformisano dijete bez ruke i bez noge! Poslanik s.a.w.s. je rekao:

Da je samo rekao "Insa-Allah" svi bi bili mudzahidi na Allahovom putu. (Buhari, hadis 31 71.)

Ovo je pouka ljudima da sve sto zele uraditi vezu za Allahovo odobrenje i htijenje rijecima "Insa Allah."

O tom slucaju Allah dz.s. kaze:

Mi smo Sulejmana u iskusenje doveli i bolesno tijelo toga bolesnog djeteta na njegovom prijestolju zadržali, pa se on nakon toga pokaja. (Sad, 34.)

Allah dz,s, je Sulejmanu dao pronidjivost u sudenju ljudima. Allah dz,s, kaze:

I Davudu i Sulejmanu, kada su sudili o usjevu sto su ga nocu ovce necije opasle - i Mi smo bili svjedoci sudenju njihovu. (Al-Anbiya', 78.)

Ovaj događaj je bio prije Sulejmanovog poslanstva, kad mu je bilo svega dvanaest godina. Dvojica komsija su trazili presudu u medusobnom sporu. Jedan od njih je imao bascu, a drugi ovce. Coban bi na kraju dana zatvarao ovce u tor kako ne bi otisle u komsijinu bascu. Jednog dana to zaboravi uciniti i ovce nocu predose u bascu i unistise sve usjeve. Kakva je presuda u ovom sporu? Kadija je bio Davud a.s. coban prizna svoju gresku i on presudi:

-Kazna ti je da komsiji das sve ovce koje imas.

Sulejman je tada bio van sudnice, kad ovi izadose on ih upita za presudu. Oni mu je rekose, a on od njih zatrazi da se vrate. Sulejman rece:

-Allahov poslanice, zar nema bolje rjesenje od tog?

-Kakvo, upita Davud a.s.!

-Daj ovce ovom sto mu je basca unistena, a cobanu daj bascu. Kad je vrati u stanje u kakvom je bila, vrati mu njegove ovce a ovom drugom njegovu bascu!

To je nesumnjivo bila bolja presuda. Allah dz.s. o tome kaze:

I ucinismo da Sulejman pronikne u to. (Al-Anbiya1, 79.)

U sahih-hadisu kojeg bilježe Buharija i Muslim se spominju dvije zene koje su dosle Davudu a.s. da im presudi u sporu. Svaka od njih je imala novorođeno dijete. Vuk napade i pojede dijete starije zene. Ona potom uze dijete mlađe zene tvrdeći kako je to njezino dijete. Nijedna od njih nije imala dokaz za svoje tvrdnje i niko nije znao koje je čije dijete. Davud a.s. nije znao kako da presudi. Sulejman zatraži dozvolu od oca i reče:

-Dijete pripada svakoj od njih, dajte mi dijete i dajte mi sablju, svaka će dobiti po pola djeteta!

Mlada žena povika:

-Ne, nemojte to činiti, dajte neka živi, ona mu je majka.

Sulejman reče:

-Nije, nego si ti njegova majka.

Bio je Sulejman a.s. jedan od najboljih kadija među ljudima.

Kur'an nam kazuje jedno, zaista, čudno kazivanje o Sulejmanu a.s.:

I sakupise se Sulejmanu vojske njegove, dzini, ljudi i ptice, sve četa do čete, postrojeni, i kad stigose do Mravlje doline, jedan mrav reče: "O mravi, ulazite u stanove svoje da vas ne izgazi Sulejman i vojske njegove, a da to i ne primijete!" (An-Naml, 17. -18.)

Sulejman a.s. je došao sa svojom vojskom u tu dolinu i čuo razgovor mrava. Uléma veli: "Koliko li je samo taj mrav pametan i rječit, pogledajte ajet: - o! poziv, - upozorenje, i- ulazite, naređenje, da vas ne izgazi, negacija, - posebno, općenito, opravdanje". Koja je samo to rječitost. Sve to kazano u samo jednoj recenici!

Sulejman a.s. je čuo tog mrava, razumio je čak i govor insekata:

I on se nasmiја glasno riječima njegovim i reče: "Gospodaru moj, omogući mi da budem zahvalan na blagodati Tvojoj, koju si ukazao meni i roditeljima mojim, i da cinim dobra djela na zadovoljstvo Tvoje, i uvedi me, milosću Svojom, među dobre robove Svoje!" (An-Naml, 19.)

Jos jedno čudno kazivanje se spominje o Sulejmanu a.s. u Kur'anu. To je kazivanje o njemu i Belkisi, ta priča u Kur'anu počinje riječima:

I on izvrši smotru ptica, pa reče: "Zasto ne vidim pupavca, da nije odsutan?"

Ako mi ne donese valjano opravdanje, teskom ću ga kaznom kazniti ili ću ga zaklati!"

I ne potraja dugo, a on dodže, pa reče: "Doznao sam ono što ti ne znaš, iz Sabe ti donosim pouzdanu vijest." (An-Naml, 20.-22.)

Pogledajte kako pupavac, ptica jedna slabasna, razgovara sa najvećim čedom dunjaluka. Obracanje u kojem nema poniženosti ni straha, nije to kao obracanje današnjim kraljevima i predsjednicima u kojem se obavezno ponizno i sa ogromnim strahom kaže samo ono što njihove usi vole čuti. Grad Saba je bio u Jemenu. Žena po imenu Belkisa je vladala Jemenom, tako moćno da je to bilo i pupavcu čudno.

Vidio sam da jedna žena njima vlada i da joj je svega i svacega dato, a ima i prijesto veličanstveni. (An-Naml, 23.)

Postovanja vrijedan vladar je bila Belkisa. Vidio sam da se i ona i narod njezin Suncu klanjaju, a ne Allahu -sejtan im je prikazao lijepim postupke njihove i od pravoga puta ih odvratio, te oni ne umiju naci pravi put; pa da se klanjaju Allahu, koji izvodi ono što je skriveno na nebesima i u Zemlji i koji zna ono što krijete i ono što na javu iznosite. (An-Naml, 24.-25.) Zasto je hudhud (pupavac) spomenuo vodu iz zemlje? Zato što je hudhud kazivao Sulejmanu gdje se nalazi voda pod zemljom.

Allah je, nema boga osim Njega, Gospodar veličanstvenog Arsa! (An-Naml, 26.)

Ovdje Allah spominje Ars zato što je hudhud spomenuo Belkisin ars, kako čovjek ne bi pozelio ars poput njezinog, nego treba da se divi Allahovoj moći i Njegovom Arsu. Sulejman a.s. mu reče:

"Vidjećemo" - reče Sulejman - "da li govoriš istinu ili ne." (An-Naml, 27.) Zbog čega mu Sulejman, 8.čl, nije odmah povjerovao? Pa zato što u to vrijeme nije bilo druge žene koja je vladala zemljom. To je bilo čudno Sulejmanu a.s. i bilo mu je čudno kako mogu obožavati Sunce, kako!? Čudan mu je bio i njezin ars i golemu vlast koja joj je data. Nije mu rekao ni da je iskren ni da laže, i u takvom postupku je pravica i mudrost. Sacekati da se obejani ono što neki govore.

Sulejman a.s. napisao pismo i dao ga hudhudu:

Odnesi ovo moje pismo pa im ga baci, a onda se od njih malo izmakni i pogledaj šta će jedni drugima reći! (An-Naml, 28.) Naredi mu da stane podalje od njih i prati njihovu reakciju.

On tako i postupi i u ovome je dokaz da ptice razumiju govor ljudi. Belkisa rece:

"O velikasi," rece ona - "meni je dostavljeno jedno postovanja vrijedno pismo

Od Sulejmanai glasi: 'U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog! Ne pravite se vecim od mené i dodzite da mi se pokorite'!

"O velikasi" - rece ona - "savjetujte mi sta trebam u ovom slucaju uraditi, ja bez vas necu nista odluciti!" (An-Naml, 29. -32.)

Bila je pametan vladar i nije samostalno donosila odluke, savjetovala se sa prvacima svoga naroda. Oni joj rekose:

"Mi smo vrlo jaki i hrabri" • rekose oni - "a ti se pitas! Pa, gledaj sta ces narediti!" (An-Naml, 33.)

Kako je ovo divan prizor dogovora medu pametnim. Ona im ponudi ispravno rjesenje:

"Kad carevi osvoje neki grad" ' rece ona - "oni ga razore, a ugledne stanovnike njegove ucine ponizenim; eto, tako oni rade.

Poslat eu im jedan dar i vidjet eu sa cime ce se izaslanici vratiti."

(An-Naml, 34.-35.)

Odluci da posalje velike darove koje je tesko odbiti pa ce na osnovu toga saznati stvarnu moc i namjere Sulejmana a.s. I krenu delegacija put Palestine sa velikim i bogatim darovima. Zadaca im je bila da kazu kako oni nisu za rat i kao znak dobre volje im donose ove poklone, a za uzvrat traze jedino mir u kuci.

Ovaj postupak naljuti Sulejmana a.s. i rece:

I kad on pred Sulejmana izide, ovaj mu rece: "Zar da blagom mené pridobijete? Ono sto je Allah meni dao bolje je od onoga sto je dao vama. Vi se onome sto vam se daruje radujete!

Vrati se njima! Mi cemo im dovesti vojske kojima se nece moci oduprijeti i istjerat cemo ih iz Sabe ponizene i pokorene."

(An-Naml, 36.-37.)

Predajte se bez borbe. Kad je Belkisa to cula, rece im: "Nema nam izlaza, predajte se. Posaljite izaslanika i recite mu da se bez borbe predajemo."

Cekajuci ih, Sulejman a.s. rece:

"O dostojanstvenici, ko ce mi od vas donijeti njezin prijesto prije nego sto oni dodzu da mi se pokore?"

"Ja cu ti ga donijeti" - rece Ifrit, jedan od dzina - "prije nego iz ove sjednice svoje ustanes, ja sam za to snazan i pouzdan."

(An-Naml, 35.-39.)

Snazan da ti donesem ars i povjerljiv, necu ostetiti dragulje kojima je ukrasen.

"A jaceu ti ga donijeti" * rece onaj koji je ucio iz Knjige." (An-Naml, 40.)

Ucenjaci se razilaze o tome ko je taj koji je znao znanje Knjige. Jedni kazu kako je to bio jedan ucenjak iz Benu Israila kome je Allah dz.s. dao znanje Allahovog najveceg imena, kojim kad bi zamolio Allaha, On bi mu se odazvao. Drugi kazu da se misli na meleka Dzibrila. Prvo misljenje je jace.

"A ja cu ti ga donijeti" * rece onaj koji je ucio iz Knjige - "prije nego sto okom trepnes." I kad Sulejman vidje da je prijesto vec pored njega postavljen, uzviknu: "Ovo je blagodat Gospodara moga, koji me iskusava da li cu zahvalan ili nezahvalan biti. A ko je zahvalan - u svoju je korist zahvalan, a ko je nezahvalan - pa, Gospodar moj je Neovisan i Plemenit." (An-Naml, 40.)

Koja je to moc, imati takvog vojnika u svojim redovima! Potom Sulejman a.s. naredi da se promjeni raspored dragulja koji su krasili Belkisin ars.

"Promijenite izgled njezina prijestolja da vidimo hoce li ga ili nece prepoznati!"

I kad ona dodze, bi joj receno: "Je li ovakav prijesto tvoj?" - "Kao da je on!" ' uzviknu ona. (An-Naml, 41. -42.)

Pogledajmo, nije joj rekao: Je li ovo tvoj ars, nego: Je li ovakav tvoj prijesto? Njezin odgovor je bio jos precizniji, nije rekla; Jeste, jer je nelogicno da prijesto netaknut stigne prije nje. Nije rekla ni - Nije, jer je zaista izgledao gotovo kao njezin prijesto. Rece: "Kao da jeste."

U te dvije rijeci je ostavila tri mogucnosti: Da jest njen ars, da nije i da bi mogao biti njezin prijesto! Sulejman a.s. kad je cuo njezine rijeci se zacudi njezinoj mudrosti i znanju, rece :

A nama je prije nego njoj dato znanje, i mi smo muslimani.(An-Naml, 42.)

Ona je ucena, ali ja sam prije nje ucen bio i uz to sam musliman!

Predala je carstvo Sulejmanu a.s. ali je ostala u nevjerovanju. Sulejman a.s. joj htjede pokazati nesto sto nije moglo biti produkt ljudskih nastojanja.

A da nije ispravno vjerovala, nju su omeli oni kojima se ona, mimo Allaha, klanjala, jer je ona narodu nevjernickom pripadala.

"Uđi u dvoranu!" - bi joj receno. (An-Naml, 43.-44.)

Dvorac sav od stakia, ispod njega rijeka koja tece. Udze u dvorac pun vode.

-Udži, rece joj Sulejman a.s.

-Al ivoda je, rece.

-Samo ti udži!

Ona podize haljinu kao da ce rijeku zagaziti. Stade na staklo, vode nigdje, zacudi se. Sta je ovo, to nisu ljudska posla.

I kad ona pogleda, pomisli da je duboka voda, pa zadize haljinu uz noge svoje. "Ova je dvorana uglacanim staklom poplocana!" - rece on. "Gospodaru moj", - uzviknu ona - "ja sam se prema sebi ogrijesila i u drustvu sa Sulejmanom predajem se Allahu, Gospodaru svjetova!" (An-Naml, 44.)

Nakon toga Belkisa prihvati islam. Mnoge predaje spominju kako se Sulejman a.s. njome ozenio.

Od najvrjednijih djela koja je ucinio Sulejman a.s. je bilo ponovno gradjenje Mesdzidul Aksa'a. Prvi koji je sagradio taj mesdzid je bio Jakub a.s. u sahih-hadisima se spominje kako je nas Poslanik s.a.w.s. upitan:

-Kojije mesdzid prvis agrađen na zemlji?

-Mesdzidul-Haram (u Mekki, sagradio ga je Ibrahim a.s. rece.

-A. onda?

-Mesdzidul Aksa, sagradio ga je Jakub a.s..

-Kolika je razlika između tih gradnji?

-Cetrdeset godina.

Kad je Nabukadonosur zauzeo Kuds, srusi Mesdzidul-Aksa pa ga Sulejman a.s. ponovo izgradi, a pored njega sagradi veliki Sulejmanov hram. Taj hram je bio i ostao svetinja za zidove, njega oni i dan-danas traze pored Mesdzidul-Aksa'a.

Vrijednost Mesdzidul-Aksa'a se spominje u brojnim hadisima u kojima se kaze da je namaz obavljen u ovoj dzamiji vrijedan koliko pet stotina drugih namaza.

Od Abdullah ibn Amra ibn Asa se prenosi da je Allahov Poslanik s.a.w.s. rekao:

Sulejman, sin Davudov, je nakon zavrsetka gradnje Mesdzidul-Aksa' a zamolio Allaha dz.s. tri stvari: da njegova presuda bude u skladu sa Allahovom, da mu Allah dadne vlast kakvu nece dati nikom poslije njega, i da svako ko posjeti tu dzamiju, samo radi obavljanja namaza u njoj, bude cist od grijeha kao na dan kad ga je majka rodila. Pa je Poslanik s.a.w.s. rekao: "Prve dvije stvari su mu date, a ja se nadam da mu je udovoljeno i trecjoj zelji. " (Ibnu Madzdzin Sunen, hadis 1407.)

U kazivanjima o Davudu i Sulejmanu a.s. smo vidjeli mu'dzize koje su im date, a pred kojima ljudska pamet stane. Opet, ma kolika moc i cuda posjedovali ljudi, ostaje jedna istina, a to je: Oni su ipak ljudi, a ljudi umrijeti moraju. Nikada ljudi nece dostici Sulejmanovu snagu, a i Sulejman je umro, i svi mi cemo umrijeti. Ostat ce djela i samo cemo sa njima pred Gospodara naseg stati i racun polagati! Umro je Sulejman a.s. u pedeset drugoj godini zivota na cudan nacin. Ljudi toga vremena su bili iskusani dzinnima, cak su mislili da oni znaju gajb - ono sto ce se desiti. Allah ih htjede poduciti, putem Sulejmanove smrti, da dzini ipak ne znaju gajb.

Jednog dana je Sulejman a.s. naredio dzinnima da rade a on je stajao pored njih i pratio njihov rad.

Kad bi ih on pratio neprestano bi radili, bojeci ga se jako. Sulejman a.s. ih je kaznjavao na dunjaluku zestoko prije nego bi bili kaznjeni na ahiretu. Dzinni su danima radili bez prestanka, a Sulejman ih je naslonjen na stap posmatrao. U tom poloza ju mu Allah uze dusu. Oci Sulejmanove ostase otvorene, dzinni su mislili da je on jos ziv pa su i dalje radili. Sulejmanov nasljednik je to znao, ali to nije zelio pokazati pred dzinnima. Dolazio bi i kao da nesto sapce Sulejmanu na uho, potom bi odlazio. Dzini su radili bez prestanka cijelu godinu. Cudili su se, citavu godinu Sulejman a.s. stoji nepomicno na jednom mjestu, ne jede, ne pije, ne govori, ali stoji i otvorenih oci ju ih gleda. Medzusobno su se sasaptavali: Mozda je umro, ali ih je opet bilo strah da bilo sta poduzmu.

U tom periodu Allah dz.s. šalje crva koji izgrize stap i Sulejman a.s. pade na zemlju. Džini shvatiše kako je Sulejman a.s. umro još prije godinu dana, a ljudi shvatiše kako džini ne znaju gajb, jer da znaju ne bi godinu dana neprestano i u strahu radili.

Allah dz.s. kaže:

A kad smo odredili da umre, crv koji je bio rastocio stap njegov -upozorio ih je da je umro, i kad se on srušio, džini shvatiše da ne bi na muci sramnoj ostali da su budućnost prozreti mogli. (Sebe', 14.)

Allah dz.s. ovim želi poručiti ljudima kako su džini slaba stvorenja koja ne znaju gajb i koja su potčinjena Gospodaru svjetova, Allahu Svemogućem.

Tako Kur'an govori o najvećem caru dunjaluka svih vremena Sulejmanu, a.s.

DAVUD a.s.

Nakon pobjede nad Džalutovom vojskom i nakon Talutove smrti, Davud posta poslanik i kralj Benu Israila. Još od vremena Josua, četiri stotine i šezdeset godina, poslanstvo i vlast nisu bili u rukama jednog čovjeka iz naroda Benu Israil.

Davud je bio sin Ejsa'a, iz potomstva Jakubovog sina Jahode. Preko njega se vlast ponovo vratila Jahodinim potomcima. Historičari ga opisuju kao što kaže Et-Taberi u svojoj historiji: Niska rasta, plavih očiju, slabe kose i čista srca.

Allah dz.s, je ojačao Davudovo kraljestvo, Benu Israil se nakon godina velikih nesporazuma i razdora ponovo ujedinio. Allah mu podari mu'džize i posla mu listove objave (suhufe) koje se zovu Zebur.

A Davudu smo dali Zebur. (An-Nisa, 163.)

Davud a.s, je bio lijepog glasa, mnoge predaje spominju kako nijednom čovjeku nije dat ljepši glas od Davudovog. U sahih-hadisima kojeg bilježi imam Ahmed se kaže da je Resulullah s,a,w,s, čuo Ebu Musa el-Esarija kako čuje Kur'an, glas mu je bio posebno lijep, Poslanik je neko vrijeme slušao melodično učenje Kur'ana, koje se traži prilikom učenja, potom Resulullah s,a,w,s, reče:

O Ebu Musa, data ti je Davudova melodičnost glasa. (Buhari, hadis 4761 .)

U tome je Allah dz.s, dao znak Davudovog poslanstva ljudima. Kad bi Davud a.s, čuo Zebur, brda bi za njim ponavljala njegove riječi a ptice bi iznad njega u mjestu lebdjele i sa njim ponavljale tesbih, jer im je Allah dz,s, naredio:

O brda, ponavljajte zajedno s njim hvalu, i vi ptice! (Saba, 10.)

U drugom ajetu se kaže:

I potčinismo planine i ptice da s Davudom Allaha hvale: to smo Mi bili kadri učiniti. (Al-Anbiya', 79.)

To je bila Davudova mudžiza i ljudi su je jasno vidjeli. Allah dz,s, kaže:

Mi smo brda potčinili da zajedno s njim hvale Allaha prije nego što Sunce zadže i poslije posta grane. (Sad, 18.)

A i ptice okupljene ' svi su oni zbog njegova hvaljenja hvalu ponavljali. (Sad, 19.)

Davudova mu'džiza je bila gvozdje koje u njegovim rukama oblikovalo poput gline i voska. Od njega je Davud a.s, načinio pancir koji je bio nepoznat ljudima toga vremena. Ljudi su koristili pancir u obliku željeznih ploča koje su nosili na prsima, pleckama i leđima. Takvi pancki su bili jako teški pa im Davud napravi pancir od malih željeznih halki koji je bio neuporedivo lakši od do tada poznatih. Ovi panciri kao i način njihovog pravljenja su spomenuti u Kur'anu:

.. i učinili da mu mehko gvozdje bude.

Pravi široke pancire i čestito ih pletite! - i činite dobro, jer Ja vidim šta radite vi. (Saba',10.-11.)

Allah dz,s, kaže:

I naučismo ga da izrađuje pancire za vas da vas štite u borbi s neprijateljem - pa zasto niste zahvalni? (Al-Anbiya',80.)

Poslanici su dali veliki doprinos u unapređenju civilizacija, vidjet ćemo Sulejmanovu ulogu u civilizacijskom napretku toga vremena. Obrada metala se jako razvila posebno u doba Davuda a.s, Allah ojača Davudovo carstvo i učini ga moćnim. O tome Allah dz,s, kaže:

I ucvrstili smo carstvo njegovo i dali mu vjerovjersnost i sposobnost da rasuđuje. (Sad,20.)

Nakon podjeljenosti i rascjepkanosti Benu Israila, Allah im podari veliko, ujedinjeno i mocno carstvo kojim je uspješno vladao Davud a,s,. Davud je pravedno sudio ljudima, neke njegove presude su spomenute u Kur'anu. Tako jednog dana dvojica ljudi predzose preko zidina hrama u kojem je Davud a,s, cinio ibadet. Poznato je da je Davud dio dana provodio sudeći ljudima, dio dana bi posvetio upravljanju carstvom, a noc bi provodio u ibadetu. Nocu nije dozvoljavao nikome da ga u ibadetu ometa. Jedne noci dvije osobe se usudise i preskocise zid dvorca. Davud se iznenadi kad ih ugleda. Postoji predaja koja kaze kako se radilo o dvojici meleka u ljudskom obliku, ali ja nisam nasao da je ijedna od tih predaja vjerodostojna.

Allah dz,s, kaze:

A da li je do tebe doprla vijest o parnicarima kada su preko zida hrama presli, kad su Davudu upali, pa se on njih uplasio. "Ne boj se" * rekli su "mi smo dvojica parnicara, jedan drugom smo nazao ucini, pa nam po pravdi presudi; ne budi pristrasan, i na pravi put nas uputi." (Sad, 21.-22.)

Pitao ih je: "Zasto niste dosli u toku dana?" "Zakasnili smo", rekli su. Pitao ih je o sporu, prvi od njih rece:

"Ovaj prijatelj moj ima devedeset i devet ovaca, a ja samo jednu, i on mi rece: 'Daj ti nju meni!' - i u prepirci me pobijedi." (S ad, 23.)

Mnoge predaje spominju kako se ovdje radilo o zenarna... to je pravi belaj koji se nalazi u knjigama tefsira, kako je navodno Davud imao devedeset devet zena, a jedan njegov vojskovođa je imao lijepu zenu koju je Davud zelio za sebe. Posto je bila udata, slao je njezinogmuža u brojne bitke a on bi se redovno vraćao kao pobjednik, pa ga je na kraju ubio i zenu mu sebi uzeo. Rijeci koje se ne mogu kazati o najslabijim vjernicima, a kamoli o poslanicima. To je greska i belaj koji se moze naci u pojedinim knjigama tefsira.

Tacno je sljedece: Ovdje se zeljelo iskusati Davudovo sudenje ljudima. Bilo je rijeci o ovcima, a ne o zenama. Za zenu se u arapskom jeziku nikada ne kaze ne'adze - ovca, niti se kaze bekare -krava, kao sto neki smutljivci kazu o Aisi r,a, To su neke od opasnosti prisutnih u tefsirima.

Ovaj drugi je rekao prvom: "Ja imam devedeset devet ovaca a ti samo jednu. Daj mi i ti svoju da je cuvam sa mojim ovcima. Nema pottebe da hodaš za jednom ovcom, ja eu ti je cuvati. Vjerovao sam mu, sad on tvrdi kako ja kod njega nemam nista, ja nemam za to nikakav dokaz. Trazim pravednu presudu"!

Davud presudi:

"Ucinio ti je, doista, krivo!" - rece Davud - "time sto je trazio da tvoju ovcu doda ovcima svojim; mnogi ortaci cine nepravdu jedni drugima." (Sad, 24.)

Mnogi ortaci cine zulum jedan drugom. Ovdje je upozorenje ortacima da budu pravedni i da jedni drugima nepravdu ne cine. Malo je onih koji nisu takvi.

Ne cine jedino oni koji vjeruju i rade dobra djela; a takvih je malo. (Sad, 24.)

Davud a,s, pozuri u presudi a da drugu stranu u sporu nije ni saslušao. U jednoj predaji se spominje kako su ova dvojica odjednom nestala ispred Davuda a,s,. U drugoj predaji se kaze kako je drugi upozorio Davuda i zatražio da i njega sasluša. Davud shvati kako je zulum ucinio drugoj strani, odmah se pokaja:

Davud se uvjeri da smo Mi bas njega na kusnju stavili, pa oprost od Gospodara svoga zamoli, pade licem na tle i pokaja se. (Sad, 24.)

Ovako postupaju dobri Allahovi robovi. Odmah nakon uvidzene greske se pokaju.

Allah dz,s, kaze:

I Mi smo mu to oprostili, i on je, doista, blizak nama i divno prebivaliste ga ceka. (Sad, 25.)

Allah ga upozori na njegovu gresku. U tom upozorenju je dokaz da se radilo o ovcima, a ne kao sto zidovi lazu na poslanika, optuzujuci ga za nekakvu zenu.

O Davude, Mi smo te namjesnikom na Zemlji ucini, zato sudi ljudima po pravdi i ne povodi se za strascu da te ne odvede s Allahova puta; one koji skrecu s Allahova puta ceka teska patnja na onome svijetu zato sto su zaboravljali na Dan u kome ce se racun polagati. (Sad, 26.)

Tako je vladao i sudio svome narodu, Allahu posebno drag rob, Davud a,s, U sahih-hadisima, kojeg biljezi Buharija iMuslim, se kaze:

Allahu najdrazi namaz Je Davudov namaz, a najdrazi post mît je Davudov post. Davud b ipola noci proveo u snu, trecinu bi noci klanjao nocni namaz pa bi se sestinu te noci spavao. Postio bi svaki drugi dan. (Buhari, hadis 1067.)

Allah dz,s, je pohvalio Davuda rijecima:

"Trudite se i budite zahvalni, o celjadi Davudova!" ' A malo je zahvalnih medu robovima Mojîm.

(Saba1,13.)

Da nas Allah ucini od Njemu zahvalnih robova.

Umro je Davud a,s, u stotoj godini zivota, njegova smrt je spomenuta u mnogim sahih-hadisima, koje smo spomenuli u kazivanju o Adernu a,s, kada je on ugledao svjetlo na Davudovom celu i od sebe mu dao jos cetrdeset godina koje su dodate na ranije određenih sezdeset godina.

U sahih-hadisima se spominje kako je Davud a,s, bio jako ljubomoran na svoje zene koje su zivjele u zidinama, opasanim dvorcima kako se niko ne bi mogao njima pribliziti. Jednog dana zene ugledase covjeka u unuttasnjosti dvorca. Pitale su se:

-Ko je ovaj, Allaha nam, ako ga Davud vidi pogubit ce ga.

Davud sazna za tog covjeka, upita ga ko je on i kako je i zasto presao zabranjeni dio dvorca. Ovaj mu odgovori:

-Ja sam onaj za koga ne postoje zidine ni prepreke. Davud mu rece:

-Ti si Melek smrti, dodzi i uzmi mi dusu! Odmah se Davud pokorio Allahovoj odredbi.,Pokopao ga je Sulejman a,s, u Kudsu. Ovaj hadis biljezi imam Ahmed sa jakim senedom:

Allahov poslanik Davud je bio jako ljubomoran. Kada bi napustio kucu, sva vrata bi zakljucao, tako da niko nije mogao uci kod njegovih zena dok se on ne vrati. Jednog danaje izasao i zakljucao vraîa, njegova supruga je, gledajuci kroz prozor u dvoriste, ugledala nepoziatog covjeka kako stoji na sredini avlije. Rece prisutnima: "Kako je mogao onaj covjek uci tamo kadsu sva vrata zakljucana, tako mi Allaha, osramotit cemo se pred Davudom. " Kada se Davud vrati, ugleda covjeka kako stoji na sred dvorista. "Ko si ti", - upita ga. "Ja sam onaj koji se ne boji kraljeva i pred kojim se ne moze niko nedati", - odgovori on. Davud rece: "Ti si, tako mi Allaha, Melek smrti, pa dobro dosla Allahova odredbo". (AhmedovMusned, hadis 9063.)

UZEJR a.s.

Nakon Davuda a.s. Benu Israil se udaljio od Allahovog puta, izgubio Tevrat, zaboravio mnoge ajete i propise Tevrata. Allah dz.s. htjede da obnove svoju vjeru te im posla poslanika po imenu Uzejr. Allah dz.s. naredi Uzejru a.s. da ode u pusto i poruseno mjesto. On se zacudeno pitao: "Kako i kome cu biti poslanik u pustom mjestu?!

" Cekao je da vidi kako ce Svemoguci ozivjeti to mjesto. U tom njegovom pitanju nije bilo opiranja Allahovoj odredbi, bilo je to samo cudenje.

Allah dz.s. i njega usmrti i on mrtav bi stotinu godina.

-Ili za onoga koji je prolazeci pored jednog do temelja porusenog grada, povikao: "Kako ce Allah oziviti ove sto su pomrli?" I Allah ucini te on umre i tako ostade stotinu godina, a onda ga ozivi.

(Al-Baqara, 259.)

Uzejrova dusa je uzeta za vrijeme njegovog sna, u nekim predajama se spominje kako je zaspao oslonuvsi noge na zid. Kad se probudio bio je u istom tom polozaaju. Dosao mu je melek u ljudskom obliku i pitao ga koliko je dugo spavao.

I zapita: "Koliko si ostao? " "Dan ili dio dana" - odgovori. "Ne" * rece On - "ostao si stotinu godina.

Pogledaj jelo svoje i pice svoje - nije se pokvarilo; a pogledaj i magarca svoga * da te ucinem dokazom ljudima - a pogledaj i kosti * vidi kako ih sastavljamo, a onda ih mesom oblazemo (Al-Baqara,259)

Pogledajmo Allahovu moc, hrana i voda se nisu nimalo promjenili.

Uzejr se zacudi, kako je moguće da se magarac koji je danas bio živ tako promjeni i kosti postane!
Gledao je kako se kosti magarca pomjeraju i sklapaju u obliku magarca. Kosti, damari, krv, meso, koža i dlaka postaju živi magarac. Kad to vidje, Uzejr reče:

I kad njemu bi jasno, on povika: "Ja znam da Allah svc može!" (Al-Baqara, 259.)

Pogleda u ozivljeno selo i upita ih:

-Znate li Uzejra?

-Znamo, rekose, umro je prije više od stotinu godina.

-Ja sam Uzejr!

Naravno, ovi to ne prihvatiše. Počese ga provjeravati i ispitivati. Dovedoše staricu koje je imala više od sto dvadeset godina, za koju se kaže da mu je bila majka. Poče im opisivati Uzejra, pogledaše u njega i vidješe na njemu sve te opise.

Nakon toga povjerovase u ono što im je on govorio. Uzejr ih počeo podučavati Tevratu i ljudi se počeli iznova vraćati ovoj vjeri, veličati i slušati ovog Allahovog poslanika. Slavili su ga i veličali toliko da su na kraju za njega rekli da je Allahov sin!

Jevreji govore: "Uzejr je - Allahov sin." (At-Tawba, 30.) Allah dz.s. ih kazni zbog tih njihovih riječi.

Do dana današnjeg židovi ne odustaju od ove svoje zablude, Uzejra smatraju svetim potomkom i nazivaju ga Diban - Sveti Uzejr. To je sark koji oni čine i zbog čega su prokleti.

ALU`IMRAN a.s.

Vremenom se pojavi čestita porodica koja je svoje porijeklo vodila od Ibrahima a.s. i Jakuba a.s. porodica koja je poznata kao Alu Imran. Allah dz.s. kaže: Allah je odabrao Adema, i Nuha, i Ibrahimovu porodicu, i Imranovu porodicu nad ostalim svijetom - sve porod jedan od drugog - a Allah sve čuje i sve zna. (Alu 'Imran, 33.-34.)

Imran kojeg Allah dz.s. spominje u Kur'anu je bio potomak Davuda a.s. Imao je dvije kćerke: Merjemu i Asja'u. Merjemin sin je Isa a.s. a Asja'in sin je Jahja a.s. Merjemina sestra Asja' je bila udana za još jednog Allahovog poslanika, Zekerijja a.s. To je rodbinska veza ove trojice poslanika.

ZEKERIJA a.s.

Allah dz.s. nam je opisao mnogo toga vezanog za Alu Imranovu porodicu. Prvi događaj je samo rođenje Merjemino.

Zekerijja je sin Dana i jedan od Sulejmanovih potomaka, živio je u Damasku, bio je dugovječan i imao je preko stotinu godina. Ptica počinje sa Imranovom ženom, Merjeminom i Esje'inom majkom, koja je bila nerotkinja. Jednog dana ugleda pticu kako u usta svog mladunceta stavlja hranu. Pozelje da i ona ima svoje dijete, diže ruke i zamoli Allaha dz.s.:

Kada Imranova žena reče: "Gospodaru moj, ovo što je u trbuhu moje ja zavjetujem samo na službu Tebi, pa primi od mene, jer Ti, zaista, sve čuješ i znaš!" (Alu'Imran, 35.)

Molila je Allaha da joj podari dijete i Njemu se zavjetovala da će dijete koje rodi služiti Bejtul-Makdisu. Zekerijja i Alu Imran su preselili u Bejtul-Makdis kako bi tamo ibadet činili i vjeri služili. Njihov običaj je bio da nekog od svoje djece daju na sluzenje Bejtul-Makdisu. Ta djeca bi rasla sa svestenstvom, od njih bi učili Tevrat, rasli bi u Bejtul-Makdisu i vremenim bi postajali najveći pobožnjaci i učenjaci svoga naroda.

Imranova žena se zavjetovala da će dijete, ako joj ga Allah podari, dati u Bejtul-Makdis. Allah joj se smilovao i ona rodi djevojčicu. Nije bio običaj da žensku djecu daju u službu Bejtul-Makdisa:

Poslije ona, kada je rodi, reče: "Gospodaru moj, rodila sam žensko." (Alu 'Imran, 36.)

Nije znala šta da učini, zavjetovala se da će to dijete dati u službu, ali to dijete je žensko, a njih ne daju u službu! Njezin suprug Imran je bio poglavar svestenstva tog vremena. Ona se posavjetova sa njim. Reče joj: "Ako si se zavjetovala, ona pripada onome čemu si se ti u ime Allaha zavjetovala. "

Allah dz.s. kaze:

A Allah dobro zna sta je rodila - a zensko nije kao musko. (Alu'Imran, 36.)

Ona se zavjetovala ocekujuci musko dijete ali joj Allah podari djevojčicu koja je bolja od djecaka, kojeg je prizeljkivala. U ovom ajetu je velicanje Merjeme, a ne umanjivanje njezine vrijednosti kako to pojedini pokusavaju prikazati.

Nadjela sam joj ime Merjema, i ja nju i porod njezin stavljam pod Tvoje okrilje od prokletog sejtana. (Alu 'Imran, 36.)

Allahov Poslanik s.a.w.s. kaze:

Svako novorodzenice sejtana dotakne svojim prstom, osim Imranove kcerke Meyrem i njezinog sina Isaa. (AhmtodovMusned, hadis 7866.)

Njima se to nije dogodilo zato sto je dova Imranove zene bila kod Allaha primljena.

I Gospodar njezin primi je lijepo i ucini da uzraste lijepo. (Alu 'Imran, 37.)

Tako Merjema posta jedna od onih koji su sluzili Bejtul Makdisu. Obicaj je bio da se o svakom poklonjenom djetetu brine jedan od svestenika. Ovaj put su svi htjeli da se brinu o njoj te se zbog toga medusobno sukobise u misljenju. U takvim nesporazumima bi se dovama obracali Allahu, ifé, i On bi ih na razne nacine upucivao na ono sto je za njih ispravno.

Ovaj puta su se podijelili u misljenju, a Zekerijja a.s. je bio uporan u tome da se upravo on treba o njoj brinuti. Drugi se tome suprotstavise i predlozise da bace svoja pera u vodu i sacekaju Allahov znak kao presudu u ovom spornom pitanju. Na cijem peru bude znak taj ce se i btinuti o njoj. Pera su bila drvena i plovila su nizvodno, osim Zekerijjaovog pera koje je plutalo uzvodno. To je jos jedno od Allahovih cuda koje je spomenuto u Kur'ani-Kerimu:

To su nepoznate vijesti koje ti objavljujemo. Ti nisi bio medu njima kada su pera svoja od trske pobacali da bi vidjeli koji ce se od njih o Merjemi brinuti, i ti nisi bio medu njima kad su se prepirali. (Alu 'Imran, 44.)

Spominjanje ove price u Kur'anu je u isto vrijeme i potvda Muhammedovog s.a.w.s. poslanstva jer se govori o necemu sto on zasigurno prije toga nije znao.

I da se o njoj brine Zekerijja. (Alu 'Imran, 37.)

Zekerijja se lijepo starao o njoj, rasla je u zdravom i lijepom ambijentu. Ranije nego ostale vrsnjakinje je postala djevojka. Kad je rodila Isaa, S^SI, imala je svega petnaest godina. Bila je pobožna, ucena, skromna i iskrena prema Allahu dz.s. Allah joj je dao keramete i ucinio je jednom od najboljih zena. Allah d.s. o njoj kaze:

Kad god bi joj Zekerijja u hram usao, kod nje bi hrane nasao.

(Alu 'Imran, 37.)

To se nije desilo samo jednom, nego se to ponavljalo svaki puta kad bi Zekerijja usao kod nje. Zimi bi kod nje nalazio ljetno voce, a ljeti zimsko voce. Bilo je to vrijeme bez frizidera i zamzivaca. Cudio se i pitao je:

"Odakle ti ovo, o Merjema?" - on bi upitao, a ona bi odgovorila: "Od Allaha." (Alu 'Imran, 37.)

Allah dz.s. govoreci o Isaua.s., kaze:

A majka njegova je uvijek istinu govorila. (Al-Ma'ide, 75.)

Allah dz.s. o vrijednosti i velicini Merjeme kaze:

O Merjema, tebe je Allah odabrao i cistom stvorio, i boljom od svih zena na svijetu ucinio. (Alu 'Imran, 42.)

Masih, sin Merjemin, samo je poslanik - i prije njega su dolazili i odlazili poslanici - a majka njegova je uvijek istinu govorila.

(Al-Ma'ida, 75.)

Muhammed s.a.w.s. o njoj u hadisu kojeg biljeze Buharija, Muslim, Tir mizija, Nesaija i Ahmed kaze: Najbolje zene na zemlji su bile Imranova kcerka Merjern i Huvejlidova kcerka Hadidza.

U mnogim hadisima se spominje vrijednost cetiri zene, o kojima nas Poslanik savs kaze:

Od svih žena svijeta najbolje su bile njih četiri: Imranova kćerka Merjem, Huvejlidova kćerka Hadidzci, Muhammedova kćerka Fatima i faraonova žena Asija. (AhmedovMusned, hadis 11942.)

Mnogo toga upućuje da je najbolja od njih četiri upravo Merjem, zatim Fatima, pa Hadidza, a onda Asija.

Kad je Zekerijja vidio Allahove počasti prema toj djevojci i on sam poželje dijete. Tada je imao stotinu godina a njegova supruga je bila godinu dana mlada od njega. Njegovu dovu Allah dz.s. spominje u više sura:

Kazivanje o milosti Gospodara tvoga prema robu Njegovu Zekerijjau,

kad je on Gospodara svoga tiho zovnuo,

i rekao: "Gospodaru moj, kosti su mi oronule i glava osijedjela, a nikada nisam, kad sam Ti, Gospodaru moj, molbu uputio, nesretan ostao.

Bojim se rodaka svojih po krvi poslije mené, a žena mi je nerotkinja. " (Maryam, 2.-5.)

Zekerijja je bio naviknut da Allah primi svaku njegovu dovu. On je bio jedini poslanik u tom vremenu, a sa onima koji su ga trebali naslijediti nije bio zadovoljan jer je kod njih vidio ono što mu se nikako nije svidalo. Bojao se da će sa takvim svestenstvom Benu Israil ponovo skrenuti sa pravoga puta.

A žena mi je nerotkinja, zato mi pokloni od Sebe sina

da naslijedi mene i porodicu Jakubovu, i učini, Gospodaru moj, dabudes s njim zadovoljan. (Maryam, 5.-6.)

Allah dz.s.primi njegovu dovu:

Odazvasmo i, izlijecivsi mu zenu, Jahjaa mu poklonismo. (Al-'Anbiya,90.)

Njegova žena je bila nerotkinja pa joj Allah dz.s. podari moc radanja. Ibnu Abbas kaže: "Nakon njegove dove žena mu, u devedeset devetoj godini, dobi menstruaciju. " U drugoj predaji se bilježi da je Ibnu Abbas komentirajući ovaj ajet rekao: "Bila je lose naravi, duga jezika pa je Allah iJê, promjenio i boljom je učinio. " Dakle, Allah je nju i tjelesno i karakterno učinio boljom nego što je bila.

Meleki ga obradovase riječima:

"O Zekerijja, javljamo ti radosnu vijest da će ti se dječak roditi, ime će mu Jahja biti, nikome prije njega to ime nismo htjeli dati."

(Maryam, 7.)

JAHJA a.s.

Ime Jahja je bilo cudno i nepoznato. Nijedan covjek prije toga se nikada nije tako zvao. Zekerijja se zacudi brzom odgovoru i stanju u kojem su se nalazili on i njegova supruga:

"Gospodaru moj" - rece on "kako eu imati sina kad mi je žena nerotkinja, avec sam duboku starost doživio?"

"Eto tako!" ' rece. "Gospodar tvoj je rekao: 'To je Meni lahko, i tebe sam ranije stvorio, a nisi nista bio.'" (Maryam, 8.-9.)

Ako te Allah iz niceg stvorio, onda je On mocan da tebi takvom podari potomka. Zekerijja zatrazi znak na osnovu kojeg će znati da mu je žena trudna i da će to novorođence biti prvak Benu Israila kojeg će slijediti.

"Gospodaru moj," - rece - "daj mi neki znak!" * "Znak će ti biti to sto tri noci neces s ljudima razgovarati, a zdrav ces biti." (Maryam, 10.)

Bitces zdrav ali ces moci govoriti samo putem znakova, isaretom. O njemu kazu da je mogao izgovarati zikr, ali kad bi se okrenuo u zelji da im nesto kaže, nije mogao. Takvo stanje je potrajalo puna tri dana.

"I on izidze iz hrama u narod svoj i znakom im dade na znanje: 'Hvalite ga ujutro i navecer!'" (Maryam, 11.)

Allah dz.s. opisuje ovaj događaj u drugim ajetima koji govore i o Jahjau.

I dok se on u hramu stojeci molio, meleki ga zovnuše: "Allah ti javlja radosnu vijest: rodice ti se Jahja, koji će u Allahovu knjigu vjerovati, i koji će prvak biti, i cedan, i vjerovjesnik, potomak onih dobrih." (Alu Imtan, 39.)

Doci ce Jahja koji ce potvrditi dolazak Isa a.s.. On ce biti nezenja, poslaniki jedan od dobrih Allahovih robova.

I Zekerijau a.s. se rodi sin Jahja kojem se u mladosti javi melek Dzibril'sa objavom:

"O Jahja, prihvati Knjigu odlucno!" •• a dadosmo mu mudrost jos dok je djecakbio. (Maryam, 12.)

Jos u djetinjstvu je Jahja pokazivao znakove zrelosti i mudrosti. U predajama se spominje kako su se djeca igrala, pa su mu roditelji jos kao petogodisnjaku govorili: "Idi, igray se sa djecom," a on bi im odgovarao:

"Nismo mi stvoreni za igrui zabavu."

Uléma se razilazi o tome da li spomenuta rijec u ajetu hukmen znaci mudrost ili poslanstvo. Vecina ih smatra da se misli na mudrost.

Allah dz.s. kaze:

I njeznost i cednost, i cestit je bio,

i roditeljima svojim bio je dobar, i nije bio drzak i nepristojan.

I neka je mir njemu na dan kada se rodio i na Dan kada je umro i na dan kad bude iz mrtvih ustao!

(Maryam, 13. -15.)

Ucenjaci kazu da je Allah dz.s. spomenuo ova tri stanja jer je covjek najslabiji upravo u njima: kad se rada, kad umire i kad bude prozivljen na Sudnjem danu. Tada mu je posebno potrebna Allahova milosti spas!

U hadisu se spominje da se Isa susreo sa Jahjaom i rekao mu:

-Cini za mené istigfar, ti si bolji od mené. Jahja mu rece:

-Ne, nego ti cini istigfar za mené, ti si bolji od mené. Isa rece:

-Ti si bolji, ja sam sebi nazvao selam, a tebi je Allah nazvao selam.

Naravno, ovdje se radi o Isaovoj skromnosti, uléma je jednoglasna u tome da je Isa a.s. odabraniji poslanik od Jahjaa a.s.

U mnogo hadisa koji u sebi imaju slabosti ali jacaju jedni druge se kaze kako je Muhammed s.a.w.s.rekao:

Nema covjeka da nije pogresio ili je htio pogrijesiti, osim Jahjaa, sina Zekerijaovog, ne prilici ikome da kaze: "Ja sam bolji od Junusa ibn Metta'a. "

Mnoge predaje spominju da je Jahja a.s. bio cist od grijeha. Samo tri mjeseca nakon rodenja Jahja a.s. rodi se Isa a.s.

Zekerijja i Jahja a.s. su pozivali narod Benu Israila kojim je vladao silnik. Taj vladar je, kao i mnogi vladari danas, pokazivao postovanje prema ucenim iako su ti vladari u svojoj biti nakaradni ljudi.

Jednog dana vladar pozelje da se ozeni svojom bratisnom, koja ga opcini svojom ljepotom a i ona je bila pohlepna za prijestoljem. Njezina majka je podrzavala u toj pohlepi. To je njihova izopacenost, a dobro im je bilo poznato kako im to vjera njihova zabranjuje. Vladaru je, kao i svim njegovim podanicima, bilo poznato da su Zekerijja i Jahja poslanici. Vladar odluci zatraziti dozvolu i izuzece za takav brak od njih. Pokusali su velikim darovima i imetkom isposlovati takvo dopustenje za kralja od Jahja a.s. Ta djevojka je bila bludnica i nju nije zanimalo sto je takav brak nedopusten. Kad su zatrazili misljenje Jahja a.s.o takvom braku, on se obrati ljudima i javno obznani kako je brak sa amidzom haram- zabranjen. Ovakav postupak zestoko naljuti vladara i tu djevojku. Ako bi se njome ozenio javno bi pocinio grijeh. On odluci da se njome ipak ne ozeni. U mnogim predajama se prenosi da je ta djevojka u jednoj od njihovih grijesnih noci pjevala i plesala tom vladaru koji je pozelje za sebe, ali ona to odbi govoreci mu:

-Moze, ali pod uvjetom da me ozenis. Recejoj:

-Kako cu te ozeniti kad Jahja to ne dozvoljava.

-Donesi mi njegovu glavu, to ce biti moj mehr. Zavela ga je tako jako da u tom momentu naredi:

-Donesite mi glavu Jahja'a!

Vojnici nadose Jahja'a kako klanja u mihrabu i ubise ga. Odsjekose mu glavu i na sahanu je kralju donesose. Vladar ponudi sahan sa glavom Jahja'a i to bi mehr ovog bludnog braka. Mnogi sahih-hadis spominju kako je:

Glava Jabja'a data kao mehr za brak sa jednom od bludnica Benu Israila . (Ibnu Sejbin Musannef, hadis 30674.)

Pogledajte u iskuse koji su bili iskusi poslanici, alejhimus selam. "Iskuse covjeka bude shodno velicini njegove vjere."

Vecina predaja spominje kako je Zekerijja a.s. tada bio ziv. Htjedose i njega ubiti, ali se on sakri u jedno drvo. U tim predajama ima određenih slabosti, ali te predaje su brojne i jacaju jedna drugu. Zekerijja naredi drvetu da se otvori i ono ga poslusa, potom dodze sejtan i uhvati za kraj njegove odjece. Vojnici su tragali za Zekerijjaom, ali ga nisu mogli naci, pojavi se pred njima sejtan u obliku covjeka i upita ih:

-Zar ne vidite odjecu na drvetu?

-Rascijepite drvo!

Rascijepise ga i ubise Allahovog poslanika Zekerijja'a a.s..

Tako su ubijenii Jahja i Zekerijja a.s. Predaje o ubistvu Jahja'a a.s. su vjerodostojne, dok u predajama o ubistvu Zekerijja a.s. ima određenih slabosti.

U istom vremenu sa ovom dvojicom poslanika je zivio treci Allahov poslanik, Isa a.s. Ubistvo Jahja'a a.s. i Zekerijja a.s. se dogodilo kad je Isa a.s. imao trideset godina. Vratimo se na sami pocetak kazivanja o Isau a.s.

ISA a.s.

Nazvan je El-Mesih jer je kao beskućnik isao zemljom, nije imao kucu, grad ni mjesto koje je smatrao svojim prebivalistem.

Samo rođenje Isa a.s. je bilo mu'dziza i to rođenje nam Allah dz.s. detaljno opisuje u Kur'anu.

I spomeni u Knjizi Merjemu: kada se od ukucana svojih na istocnu stranu povukla. I jedan zastor da se od njih zakloni uzela. (Maryam, 16.)

Dok je ona kao petnaestogodisnja djevojka bila u ibadetu Allah dz.s. joj posla meleka Dzibrila:

Mi smo k njoj meleka Dzibrila poslali i on joj se prikazao u liku savrseno stvorena muskarca.

"Utjecem se Milostivom od tebe, ako se Njega bojis!" -• uzviknu ona. (Maryam, 17.-18.)

Ruhul-Kudusje Dzibrili to je jedna od najvećih gresaka krsćana koji ga smatraju jednim od tri božanska bica, a oni su: otac, sin i sveti duh, iako je ocito i jasno da je Ruhul-Kudus zapravo Dzibril a.s.

Merjem se cudila ko je ovaj da ulazi u osamljeno mjesto koje ne posjecuje niko osim Zekerijjaa a.s. "Ako se bojis Allaha ne cini mi zlo", uplaseno mu rece.

"A ja sam upravo izaslanik Gospodara tvoga" - rece on - "da ti poklonim djecaka cista!"

"Kako cu imati djecaka" - rece ona - "kad me nijedan muskarac dodirnuo nije, a ja nisam nevaljalica! " (Maryam, 19. -20.)

Nisam pocinila blud i nikad sa muskarcem nisam bila, pa kako eu roditi dijete?!

"To je tako!" - rece on. "Gospodar tvoj je rekao: To je Meni lahko, i zato da ga ucinimo znamenjem ljudima i znakom milosti Nase. Tako je unaprijed odredeno!" (Maryam, 21 .)

Unaprijed je bilo tako odredeno. Dzibril je puhnuo u Merjemin otvor haljine i to bi dovoljno da ona zanese.

I ona zanese i bremenita se skloni daleko negdje. (Maryam, 22.)

Merjema se osami dalekô od svoje porodice sve dok ne osjeti da ce roditi. Tada napusti to mjesto i udalji se od njih. Iduci tako dode do mjesta danas poznatog kao Bejtu l'ahm. Pred tim gradom ona osjeti jake bolove, bili su to porodiljski trudovi. Taj bol je primora da se zaustavi pored sasusenog stabla palme.s

I porodajni bolovi prisilise je da dode do stabla jedne palme. "Kamo sreće da sam ranije umrla i da sam potpuno u zaborav pala!" ' uzviknu ona. (Maryam, 23.)

Merjem se tu poboja sramote, sta ce reci ljudi i kako ce se sa djetetom vratiti svojoj porodici. Zacu glas koji je dopirao ispod nje, jedni kazu da je to bio glas Isa, a.s. dok drugi smatraju da je to bio glas Dzibrila a.s..

I melek je, koji je bio nize nje, zovnu: "Ne zalosti se, Gospodar tvoj je dao da nize tebe potok potece. Zatresi palmino stable, posut ce po tebi datule svjeze."

(Maryam, 24.-25.)

Pogledala je ispod sebe i ugledala Allahovo чудо, rijeka je potekla na mjestu na kojem je stajala. Čudna joj je bila i naredba da rukom zatrese palmino stable jer je znala da je ono čvrsto i nepomicno. Allah htjede da se dogodi još jedna mu'dziza, ona zatrese stable na kojem nije bilo ni grana, a kamoli datula. Nakon što zatrese stable, počese pred nju padati zrele datule. Te joj je bila opskrba, hrana i pice.

Pa jedi i pij i budi vesela! (Maryam, 26.)

Ova čuda je smirise, ona shvati kako je to Alâhova odredba i direktno uplitanje Svemogućeg. Dode joj naredba:

A ako vidiš čovjeka kakva, ti reci: "Ja sam se zavjetovala Milostivom da ću sutjeti, i danas ni s kim neću govoriti."

(Maryam, 26.)

Vrati se svojoj porodici noseći dijete, oni joj rekose:

I dode ona s njim porodici svojoj, noseći ga. "O Merjemo," -rekose oni "učinila si nešto nečuveno!

Ej ti, koja u čednosti liciš Harunu, otac ti nije bio nevaljao, a ni mati tvoja nije bila nevaljalica."

(Maryam, 27.-28.)

U ajetu se kaže: "O sestro Harunova, " u većini predaja stoji da je ona imala brata po imenu Harun. U sahih-hadisima se spominje kako je Muhammed s.a.w.s. poslao izaslanika kršćanima Nedžrana kojeg, nakon što im prouči ajete o Merjemi, upitaše:

-Kako za nju kažete da je sestra Harunova kad je on živio mnogo prije nje?

Ašhab im ne znade odgovoriti na to pitanje, vrati se i upita o tome Poslanika s.a.w.s. pa mu on reče:

-Zar ti nije poznato da su oni svoju djecu nazivali imenima ranijih poslanika?! Nije to bio poslanik Harun nego brat nazvan po imenu poslanika.

Neki mufesiri kažu kako "O sestro Harunova" znači: O ti koja u ibadetu liciš na Haruna a.s..

"Imran je bio poznat i čestit, prvak među svestenstvom, majka je također bila poznata po svojoj čestitosti, pa kako si ti mogla neudata roditi dijete, pa ti si iz čestite i uzorne porodice"- govorili su joj ljudi. Ona im ništa na to nije odgovarala samo je rukom pokazivala na novorođence. Oni shvatiše njen isaret.

A ona im na njega pokazala. "Kako da govorimo djetetu u besici?" - rekose. (Maryam, 29.)

Kako da razgovaramo sa djetetom tek rođenim koje još nije u dobu kada djeca pricažu!? Ovdje se dogodi još jedna Allahova mu'dziza, to dijete progovori i reče:

"Ja sam Allahov rob" * ono reče. (Maryam, 30.)

Svi prisutni zanijemise, jedni druge su usutkivali govoreći: Čujte, poslušajte ovo, tisina! Svi su nijemo gledali u njega, a on im ponovi:

"Ja sam Allahov rob" - ono reče - "meni će On Knjigu dati i vjerovjesnikom me učiniti i učiniće me, gdje god budem, blagoslovljenim, i narediće mi da dok sam živ namaz obavljam i milostinju udjeljujem, i da majci svojoj budem dobar, a neće mi dopustiti da budem drzak i nepristojan.

I neka je mir nada mnom na dan kada sam se rodio i na dan kada budem umro i na dan kada budem iz mrtvih ustajao!"

(Maryam, 30.-33.)

Allah dž.s.kaže:

To je Isa, sin Merjemin ' to je prava istina o njemu - onaj u koga oni sumnjaju.

Nezamislivo je da Allah ima dijete, hvaljen neka je On! Kad nešto odluči, On za to rekne samo: "Budi!" - i ono bude.

(Maryam, 34.-35.)

Mali Isa im reče:

To je Isa, sin Merjemin - to je prava istina o njemu - onaj u koga oni sumnjaju. (Maryam, 36.)

Tako je bilo rođenje Isa a.s. Nije Allah dž.s. Sebi uzeo Isa'a za sina, On je Uzvišen od toga, On o zabludama kršćana kaže:

Nevjernici su oni koji govore: "Bog je - Mesih, sin Merjemin!" A Mesih je govorio: "O sinovi Israilovi, klanjajte se Allahu, i mome i vašem Gospodaru! Ko drugog Allahu smatra ravnim, Allah će mu ulazak u Džennet zabraniti i boraviste njegovo će Džehennem biti; a nevjernicima neće niko pomoći."

Nevjernici su oni koji govore: "Allah je jedan od trojice!" A samo je jedan Bog! I ako se ne okane onoga sto govore, nesnosna patnja ce, zaista, stici svakog od njih koji nevjernik ostane.

Zasto se oni ne pokaju Allahu i ne zamole oprost od Njega, ta Allah prasta i samilostan je. (Al-Ma'ida, 72.-V4.)

Mesih, sin Merjemin, samo je poslanik - i prije njega su dolazili i odlazili poslanici * a majka njegova je uvijek istinu govorila; i oboje su hranu jeli. Pogledaj kako Mi iznosimo jasne dokaze, i pogledaj, zatim, njih kako se odmeću.

Reci: "Kako se mozete, pored Allaha, klanjati onorne koji vam nije u stanju kakvu stetnu uciniti, niti vam neku korist pribaviti, a Allah je taj koji sve cuje i zna?" (Al-Ma'ida, 75. -76.)

Pogledajte, pa zar je potrebno bozanstvu da hranu jede! Allahu ne treba niko da mu pomaze, jer onaj kome je to potrebno je nemocan i ogranicen, a Njega nista ne ogranicava.

Allah dz.s. u brojnim ajetima govori o zabludama krscanstva, svakako da su najupecatljiviji ajeti o tome rijeci Uzvisenog u suri Al-Ihlas:

Reci: "On je Allah - Jedan!

Allah je Utociste svakom!

Nije rodio i roden nije,

i niko Mu ravan nije!" (Al-Ihlas, 1 .-4.)

U sahih-hadisima kojeg biljezi Buharija, Allahov Poslanik s.a.w.s. kaze:s

Uzviseni Allah kaze: "Covjek me uvrijedio, a on to mnapravo, tvrdi kakoja imam sina a]a samjedan i Utociste svemu, nisam rodio i roâen nisam iMeni nema niko ravan. " (El-Bidajetu ven-nihaje, 2/75, Buhari, hadis 4975.)

U drugom hadisima kojeg takoder biljezi Buharija stoji:

Niko nije strpljiviji od Allaha dz.s. na uvredama koje cuje, oni Mu pripisuju sudruga i pripisuju Mu sina, a On im opet opskrbu i zdravlje daje. (Muslim, hadis5016.)

Merjemu njezin narod optuzi za blud govoreci kako je govor novorodenceta samo magija i sihr. Zidovi je od tog dana nazivaju - bludnica i prostitutka! A Isa a.s. od tada nazivaju ga - sin bludnice!

Allah dz.s. o njima kaze:

I zbog nevjerovanja njihova i zbog iznosenja teskih kleveta protiv Merjeme. (An-Nisa1156.)

El-Euhtan je najgori oblik lazi. Ima li veceg cuda od rodenog djeteta bez oca! Ranije je Allah, iJê, stvorio Adema, SSSI, takoder bez oca, pa cakibezmajke.

O tome Allah, Je, kaze:

Isaov slucaj je u Allaha isti kao i slucaj Ademov: od zemlje ga je stvorio, azatim rekao: "Budi!" - i on bi. (Alu 'Imran, 59.)

Taj Buhtan - najteza laz kojom oni tvrde da Allah ima sina - je razlog Njegove velike srdzbe na one koji iznose takve lazi:'

Oni govore: "Milostivi je uzeo dijete!"

Vi, doista, nesto odvratno govorite!

Gotovo da se nebesa raspadnu, a Zemlja provali i planine zdrobe sto Milostivom pripisuju dijete.

Nezamislivo je da Milostivi ima dijete *

ta svi ce oni, i oni na nebesima i oni na Zemlji, kao robovi u Milostivog traziti utociste!

On ih je sva zapamtio i tacno izbrojio,

i svi ce Mu naSudnjem danu doci pojedinačno. (Maryam, 88.-95.)

Zar onaj koji je izmislio i stvorio nebesa i Zemlju i u takvorn skladu ih ucinio da ne moze stvoriti dijete bez oca i majke?!!

Isa a.s. je rastao u Bejtu Lahmu, bio je ucen, ali otkako je tada u besici progovorio vise nije pricao.

Sutio je sve dok nije napunio godine u kojima djeca obicno progovaraju. Mu'dziza govora u besici je bila samo tada kad im se obratio i rekao im ko je on i kako je roden.

Benu Israil ga se pocao bojati, mnogi su govorili kako ce kraj zalutalog naroda biti u njegovom vremenu, bojali su se da ce upravo on ukazati na svu njihovu pokvarenost i zabludjelost. Pocese ga pratiti, majka ga je pomno cuvala, plaseci se za njega.

On se vrati ponovo u Bejtul-Makdis u mjesto zvano Tell na uzvisenom mjestu sa vodom i usjevima. O Merjemi i njenom sinu Isau a.s. Allah dz.s. kaze:

Mi smo njih na jednoj visoravni sa tekucom vodom nastanili.

(Al-Mu'minun, 50.)

Rastao je Isa a.s. tragovi dobrote, ucenosti i mudrosti su bili na njemu ociti, ali jos uvijek nije ljudima pokazivao da je poslanik, nije ih pozivao u islam sve dok nije napunio trideset godina. U njegovoj tridesetoj godini Allah dz.s. mu dade Indzill on poce ljude pozivati:

Poslije njih poslali smo Isaa, sina Merjemina, koji je priznavao Tevrat prije njega objavljen, a njemu smo dali Indzil, u kome je bilo uputstvo i svjetlo, i da potvrdi Tevrat, prije njega objavljen, u kome je takoder bilo uputstvo i pouka onima koji su se Allaha bojali. (Al-Maide, 46.)

Komentatori Kur'ana i historici su jednoglasni u misljenju da je Isa a.s. primio objavu Indzila u svojoj tridesetoj godini zivota. Sa Indzilom se pokazase i mu'dzize kao potvrda njegovog poslanstva. Velike mu'dzize koje Kur'an spominje su:

I poslati kao poslanika sinovima Israilovim: "Donosim vam dokaz od Gospodara vaseg: napravicu vam od ilovace nesto poput ptice i puhnu cu u nju, i bice, voljom Allahovom, prava ptica."

(Alu'Imran, 49.)

Dakle, iz ajeta se jasno vidi kako Isa a.s. nije bio poslan kao poslanik svim ljudima, nego samo kao poslanik narodu Benu Israil. Svaki poslanik je bio poslan samo jednom narodu, osim Muhammeda s.a.w.s. koji je poslan svim svjetovima. Upravo je to jedna od posebnosti naseg Poslanika s.a.w.s. Nije Isa a.s. bio potpomognut samo jednim cudom - mu'dzizom. Od gline je pravio nesto poput ptice sto bi postalo ptica od krvi, mesa i perja, koja leti. Oni su to ocima svojim gledali, ali opet su ga u laz ugonili. Od Isaovih mu'dziza je bilo i ozdravljenje bolesnih koje je bilo i ostalo medicinski fenomen: I iscijelit eu slijepa od rodenja, i gubava, i ozivljavat eu mrtve, voljom Allahovom. (Alu'Imran, 49.) Sve to nije bilo dovoljno da povjeruju! Uz sve to Isa im je donio jos neoborivih dokaza o svorn poslanstvu:

Kazivat cu vam sta jedete i sta u domovima svojim gomilate; to ce, uistinu, biti dokaz za vas, ako pravi vjernici budete. (Alu'Imran, 49.)

Svakako da je najvece cudo koje su vidjeli bilo ozivljenje mrtvog. U predajama se spominje da je Isa a.s.

Allahovom dozvolom ozivio cetvericu ljudi, to ozivljenje je bilo odvojeno, cetiri osobe na cetiri razlicita mjesta su ustale iz kabura pred pripadnicima Benu Israila.

I da potvrdim istinitost Tevrata, objavljenog prije mené, i da vam dopustim nesto sto vam je bilo zabranjeno. I donosim vam dokaz od Gospodara vaseg - zato se Allaha bojte i mené slusajte

Allah je doista i moj i vas Gospodar, pa se Njemu klanjajte; to je Pravi put! (Alu'Imran, 50.-51.)

Isa a.s. dokinu neke propise koji su im ranije, u Tevratu, bili zabranjeni. Uprkos tome i uprkos svim tim brojnim ajetima, Benu Israil ni u sta od toga ne povjerova! Allah dz.s. o njima kaze:

A kada se Isa uvjerio da oni nece da vjeruju, uzviknuo je: "Koji ce biti pomagaci moji na Allahovom putu?" "Mi" - rekose ucenici "mi cemo biti pomagaci Allahove vjere, mi u Allaha vjerujemo, a. ti budi svjedok da smo mi poslusni Njemu." (Alu'Imran, 52.)

Sta hocete vise od toga: objava od Allaha, ozivjeli mrtvaci, btojni ajeti, i opet ne vjerujete! O Isaovim ucenicima - havarijjunima, Allah dz.s. u dr ugom ajetu kaze:

O vjernici, pomozite Allahovu vjeru, kao sto su ucenici rekli: "Mi cemo pomoci Allahovu vjeru!" - kad ih je Isa, sin Merjemin, upitao: "Hocete li me pomoci Allaha radi?" (As-Saff, 14.)

Njih je bilo po nekima svega sedamnaest, a na osnovu vecine predaja svega dvanaest.

I neki od sinova Israilovih su povjerovali, a drugi nisu, pa smo Mi one koji su povjerovali * protiv neprijatelja njihova pomogli, i oni su pobijedili. (As-Saff, 14.)

Allah dz.s. ce kasnije uciniti da ucenje krscana bude brojnije i jace od ucenja zidova, uprkos malom broju havarijjuna koji ce nakon Isaove smrti ljude poduciti ucenju kojem je pozivao Isa a.s.

Komentatori Kur'ana o ovom ajetu kazu da su se ljudi podijelili u tri skupine: Oni koji tvrde da je Mesih bog, da je boziji sin i oni koji kazu da je on Allahov rob i poslanik, a takvi su manjina medu krscanima.

Upravo misljenje te manjine je i misljenje Muhammedovog, Mi, ummeta koji je na kraju i pobijedio svoje neprijatelje zidove i krscane kao sto je u ajetu receno.

Tako mali broj Isaovih sljedbenika - havarijjuna povjerova u istinitost onoga cemu ih je pozivao Isa a.s. Pored njihove malobrojnosti patili su i od sumnje u ispravnost onoga u sto su vjerovali. Jednog dana, uprkos brojnim mu'dzizama, htjedose da se dogodi nesto sto ce ih ucvrstiti u njihovom vjerovanju, rekose:

A kada ucenici rekose: "O Isa, sine Merjemin, moze li nam Gospodar tvoj trpezu s neba spustiti?" - on rece: "Bojte se Allaha akostevjernici."

"Mi zelimo" - rekose oni - "da s nje jedemo i da nasa srca budu smirena i da se uvjerimo da si nam istinu govorio, i da o njoj budemo svjedoci." (Al-Maida, 112.-113.)

Hocemo jedno takvo чудо poslije kojeg se vise nikada necemo dvoumiti i koje ce se obistiniti samo nama, onako kako mi to trazimo od tebe, dai mi jedemo i da nam se srca smire u vjeri! Mi ti vjerujemo i zelimo samo da nam se srca smire.

Isa je dugo i uporno u dovama molio Allaha da mu da ono sto ovi traze od njega. Allah mu primi dovu: Isa, sin Merjemin, rece: "O Allahu, Gospodaru nais, spusti nam s neba trpezu da nam bude blagdan, i prvima od nas i onima kasnijim, i чудо Tvoje, i nahrani nas, aTi si hranitelj najbolji!"

"Ja eu vam je spustiti" - rece Allah - "ali eu one medu vama koji i poslije ne budu vjerovali kazniti kaznom kakvom nikoga na svijetunecukazniti." (Al-Maida, 114.-115.)

Postoji predaja po kojoj su pozvali i Benu Israil da jede sa njima. Vidjeli smo da kad god su narodi trazili mu'dzizu i ona se obistinila tacno onako kako su oni zahtijevali. Ako bi i nakon toga ostali u nevjerovanju - svi bi bili unisteni. Tako je bilo ranije sa Salihovim narodom i devom. I bi spustena trpeza iz Dzenneta medu njih, oni su je ocima svojim gledali i rukama kusali. I pored toga ostase u nevjerovanju! Svaki od njih je prevario Isa a.s. kao sto cemo vidjeti.

Ljudi pocese govoriti o Isau, o njegovim cudima i novoj vjeri kojoj poziva. Zidovi se pobjase da ce njihovi svestenici i kraljevi postati zaboravljena proslost, da ce ga ljudi poceti slijediti te da ce izgubiti svjetovnu i vjersku dominaciju na zemlji. Zidovsko svestenstvo dogovori urotu i odose kod vladara tih krajeva koji je bio pod rimskim patronatom. Pocese ga upozoravati i govoriti mu kako Isa za sebe kaze da je kralj svih zidova i da ce jako brzo preoteti vlast od njega. Vladar se pobja za svoj prijesto, naredi da mu dovedu Isaa a.s. kako bi ga pogubio i razapeo.

Osudenike na smrt tog vremena su ubijali tako sto bi ih zive prikovali ekserima na veliki krst i oni bi umirali u velikim mukama. Obicno bi umirali tek narednog dana poslije raspeca.

Zidovi su poceli tragati za Isaom da ga ubiju. Sve to se dogodilo svega tri godine nakon pocetka njegovog poslanstva. Samo toliko su mogli otrpjeti istinu i podnijeti poziv tog Allahovog poslanika. Allah dz.s. o Isau a.s. kaze:

On ce govoriti ljudima jos u kolijevci, a i kao odrastao. (Alu 'Imran, 46.)

El-kehl, spomenut u ovom ajetu, je period nakon napunjenih trideset godina zivota.

Mnogo je predaja koje govore o podizanju Isaa a.s. u nebo. Sve te predaje su israilijati tj. prenesene su iz Tevrata i Indzila. Nisam u sahih predajama o tome nasao nista osim samo jedan hadis kojeg biljezi Nesaija, a on ispunjava uvjete koje je postavio Muslim. To je najjacii hadis po ovom pitanju. Zbog iskrivljenosti Tevrata i Indzila necemo navoditi te predaje nego cemo se zadovoljiti ovom Nesaijinom predajom:

Kada je Allah htio da podigne Isaa a.s. na nebo, Isa a.s. Je ujednoj kuci izasao pred dvanaest svojih drugova. Iz glave kao da 'mu kaplje iako nije mokra. Rece im: "Koji od vas pristaje da mu se da moj lik, pa da bude ubijen umjesto mené, on ce bitimoj drug u Dzennetu?" U stade najmladzi medzu njima i rece: "Ja pristajem." Isa a.s., mu rece: "Sjedi!", ponovi im istopitanje drugi i treci put, i svaki put se javljao samo taj mladac. Pa je rekao: "Tisi on", a Allah je dao da lici na Isaa, kao da je on. Otvorio se prozorac na krovu kuce i Isa je uzdignut na nebo. Zidovi organiovase potragu za njim. Nadzose mladica koji mu je slicio, ubise ga i razapese. Sljedbenici Isaa se idejno razidzose na tri grupe. Jedna kaze: Bog je bio meau nama kolikoje htio, a zatim se popeo na nebo. " To su jakubiti. Druga grupa kaze: "Medzu nama je bio Bozji sin kolikoje htio, zatim ga je Allah uzdigao Sebi. " To su nestorijanci.

I treća grupa kaže: "Medžu nama je bio rob Allahov i Njegov poslanik, koliko je Allah htio, pa ga je Allah Sebi uzdigao." To su muslimani. Dvije nevjerničke grupe su se međusobno potpomagali protiv muslimanske i unistile su je. Islam je bio prikriiven sve dok Allah nije poslao Muhammeda s.a.w.s. sa objavom, pa je din - vjera grupe koja je vjerovala, u doba Isaa a.s. postala snaznijom od one koja nije vjerovala. (Nesaijev Es-sunenul kubra, 6/489, hadis 11591.)

Medžu vama je jedan koji će me zaniijekati dvanaest puta. Doći će da me ubiju, pa ko od vas bude spreman da se žrtvuje umjesto mene, Allah će ga učiniti potpuno sličnim meni. Najmladži od njih se javi. Pred njihovim očima se promjeni izgled tog mladica i on postaje poput Isa a.s. Potom ugledase kako Allah Sebi uzdize Isaa, a.s., kroz prozor na krovu kuće u kojoj su bili. Židovi uhvataše havatijjune, svi priznase da su Isaovi sljedbenici, osim jednog koji je govorio: "Ne, ja nisam njegov sljedbenik." Židovi ga pustise, pa ga opet privedose i on ponovi kako nije jedan od Isaovih sljedbenika, pa ga pustise, a ljudi počese govoriti o jednom odbjegliom sljedbeniku i tako on dvanaest puta zaniijeka poslanstvo Isa a.s.

Židovi se pobojaše osвете u slučaju da pogube svih dvanaest havarijuna, ostavise ih u životu pod uvjetom da oni ne pozivaju u vjeru koju su učili od Isaa a.s. I oni počese ljude tajno pozivati. U kršćanstvo se pozivalo jedino tajno, i to punih dvije stotine četrdeset godina. Ta vjera postaje javnom tek nakon što je prihvatio jedan od rimskih imperatora po imenu Konstantin. Povjerova u kršćanstvo ali u njega unese dio idolopoklonstva. Do tada niko nije vjerovao u trojstvo u koje danas kršćani vjeruju. Konstantin je izmislio crkveni kler i udario temelje danasnje kršćanske dogme. I danas postoji kršćanski pravac unitarista koji su monoteisti, imaju svoje crkve i indžil u kojem nema sirka, koji nazivaju Barnabino jevandželje. Oni su danas jedni od najmalobrojnijih crkvenih zajednica.

Sa pojavom islama se pokazala zabluda crkvenog učenja i prirodnost islama je postala svima očita: Pa smo mi oni koji su povjerovali - protiv neprijatelja njihova pomogli, i oni su pobijedili. (As-Saff, 14.) Allah, Je, kaže:

I zbog riječi njihovih: "Mi smo ubili Mesiha, Isaa, sina Merjemina, Allahova poslanika!" A nisu ga ni ubili ni raspeli, već im se pricinilo. Oni koji su se o njemu u misljenju razilazili, oni su sami o tome u sumnji bili; o tome nisu nista pouzdano znali, samo su nagađali; a sigurno je da ga nisu ubili. (An-Nisa, 157.) Neposredno nakon Isaove smrti havarijjuni su se u misljenju razisli. Govorili su: "Ako su ubili havarijjuna gdje je onda Isa a.s. a ako su ubili Isa a.s. gdje je onda jiaharijjun, jedan od njih fali, gdje je?!" Sigurno ga nisu ubili, nego:

Već ga je Allah uzdigao Sebi. - A Allah je Silan i Mudar. (An-Nisa, 158.)

Allah dž.s. je Isa a.s. učinio jednim od velikih predznaka Sudnjeg dana. O tome On kaže:

I on je predznak Smaka svijeta, zato nikako ne sumnjajte u nj i slijedite uputstvo Moje, to je pravi put. (Az-Zuhruf, 61.)

Podignut je Isa a.s. na nebo na kojem je i danas živ i pojaviti će se na Zemlji neposredno pred početak Smaka svijeta da ubije Dedždžala.

Muhammed s.a.w.s. u sahih-hadisu, kojeg bilježi Ahmed i Ebu Davud kaže: Poslanici su braca po istom ocu,:

Majke su im različite, a vjera im je jedna, ja sam najpreciji čovjek Isau sinu Merjeminom jer između mene i njega nije bilo poslanika. (Ahmedov Musned, hadis 9259.)

Petsto četrdeset godina je čovječanstvo bilo bez poslanika, to je period između Isa a.s. i Muharnmeda s.a.w.s.

Sigurno će Isa a.s. kad ga vidite, prepoznajte ga: Čovjek srednjeg rasta, crveno-bijele boje, na njemu dva odijela blijedocrvena, iz glave kao da mu kaplje iako nije mokra. On će razbiti krst, ubiti svinju, ukinuti džiziju, pozvati ljude u islam, a. Allah će u njegovo vrijeme sve vjere unistiti izuzev islama i unistiti će Allah, u vrijeme njegovo, Mesiha Dedždžala. Zatim će se uspostaviti sigurnost na Zemlji. (Ahmedov Musned, hadis 9259.)

Nema čovjeka koji neće smrt okusiti. Isa a.s. je živ, ali će i on smrt okusiti na dunjaluku i na njemu će biti pokopan.

Allah dz.s. govori o Isa a.s. u Kur'anu:

A kada Allah rekne: "O Isa, sine Merjemin, jesi li ti govorio ljudima: 'Prihvatite mené i majku moju kao dva boga uz Allaha!'" - on ce reci: "Hvaljen neka si Ti! Meni nije prilicilo da govorim ono sto nemam pravo. Ako sam ja to govorio, Ti to vec znas; Ti znas sta ja znam, a ja ne znam sta Ti znas; Samo Ti jedini sve sto je skriveno znas.

Ja sam im samo ono govorio sto si mi Ti naredio: 'Klanjajte se Allahu, i môme i svome Gospodaru!' I ja sam nad njima bdio dok sam medu njima bio, a kad si mi Ti dusu uzeo, Ti si ih jedini nadzirao; Ti nad svim bdis." (Al-Maida, 116.-117.)

O sljedbenici Knjige, ne zastranjujte u svome vjerovanju i o Allahu govorite samo istinu! Mesih, Isa, sin Merjemin, samo je Allahov poslanik, i Rijec Njegova koju je Merjemi dostavio, i Duh od Njega; zato vjerujte u Allaha i Njegove poslanike i ne govorite: "Trojica su!" Prestanite, bolje vam je! Allah je samo jedan Bog - hvaljen neka je On! - zar On da ima dijete?! Njegovo je ono sto je na nebesima i ono sto je na Zemlji, i Allah je dovoljan kao svjedok.

Mesihu nece biti zazorno da prizna da je Allahov rob, pa ni melekima, Njemu najblizim. A one kojima bude zazorno da se Njemu klanjaju, i koji se budu oholili, Allah ce ih sve pred Sebe sakupiti. (An-Nisa' 171.-172.)

Poslije Isaa a.s. nije dosao poslanik, osim Muhammeda s.a.w.s. koji je bio najodabraniji i najbolji medzu njima, neka je Allahov selam i salavat na svih njih.

Na kraju, molim Uzvisenog Allaha da od mené i vas primi ovaj trud i da nas ucini iskrenim sljedbenicima poziva svih Allahovih poslanika, poziva LA ILAHE ILLALLAH.

Ve sallallahu ala nebijjina Muhammed ve ala alihi ve sahbihi edzmein

Muhammed, a. s. (saopštenje)

Kao što je Allah, dž. š., i saopćio u ajetu "Zato ti pozivaj i budi istrajan, onako kako ti se naređuje..." (Aš-Šura, 15), Muhammed, a. s., posljednji je peygamber koji je bio zadužen da opominje ljude. Kao i svi ostali poslanici, i Muhammed, a. s., je pozivao ljude na Pravi Put, u vjeru u Allaha, dž. š., život za Ahiret i uzoran moral. Metode koje je koristio prilikom ovog poziva, oblik i način izlaganja i pristupa trebali bi biti uzor svim muslimanima; svaki musliman bi, prilikom pozivanja ljudi u vjeru, trebao pričati i ponašati se kao Resulullah.

U Kur'anu je na slijedeći način Muhammedu, a. s., naređeno da ističe da je on zadužen da opominje ljude:

Reci: "Ovo je put moj, ja pozivam k Allahu, imajući jasne dokaze, ja, i svaki onaj koji me slijedi, i neka je hvaljen Allah, ja Njemu nikoga ne smatram ravnim" (Yusuf, 108).

Resulullah je učinio maksimum onoga što je bilo u njegovoj moći kako bi ljude upozorio, uložio je maksimalne napore radi upozoravanja što većeg broja ljudi. U jednom ajetu se kaže slijedeće:

Reci: "Ko je svjedok najpouzdaniji?" - i odgovori: "Allah, On će između mene i vas svjedok biti. A meni se ovaj Kur'an objavljuje i da njime vas i one do kojih on dopre opominjem. Zar vi, zaista, tvrdite da pored Allaha ima i drugih bogova?" Reci: "Ja ne tvrdim." Reci: "Samo je On - Bog, i ja nemam ništa s tim što vi smatrate druge Njemu ravnim" (Al-An'am, 19).

Dok je dostavljao Kur'an, Resulullah je u potpunosti izmijenio izopačena vjerovanja mušrika koja su im u nasljedstvo ostala od njihovih predaka, zbog čega je bio suočen sa njihovim presijama i odupiranjima. Međutim, držeći se Allahovih naredbi, on nikada nije obraćao pažnju na njihove šprdnje i presije. Allah, dž. š., se u Kur'anu na slijedeći način obraća Muhammedu, a. s.:

Ti javno ispovijedaj ono što ti se naređuje i mnogobožaca se okani, Mi ćemo te osloboditi onih koji se rugaju (Al-Hidžr, 94-95).

I savremeni muslimani bi, isto tako, bez obraćanja pažnje na udovoljavanja ljudi i bez razmišljanja o tome šta će ko reći, trebali ostalima objašnjavati kur'anski moral; trebali bi, pridržavajući se Resulullahovog sunneta, "ne plašiti se grdnji onih koji grde". To je jedan alamet morala i bogobožnosti kojom će Allah, dž. š., biti zadovoljan i koju će nagraditi Džennetom. Muhammed, a. s., je na slijedeći način saopćio muslimanima da se pridržavaju ovog njegovog sunneta: "Neka ono što vam govorim oni koji me vide (moji svjedoci) prenesu i saopće onima koji me ne vide, "33

Muhammed, a. s., je ljudima saopćio da je Allah, dž. š., Svemogući

Da bi mogli ispravno procijeniti Allahovu moć i da bi, strahujući od Njega, postigli uzoran moral, Resulullah, a. s., je ljudima saopćio Allahovu moć i iznosio dokaze veličanstvenosti u Njegovom stvaranju i bio povod da oni postignu bogobožnost i ljubav prema Allahu, dž. š. U Kur'anu je Muhammedu, a. s., saopćeno da slijedećim ajetima objašnjava dokaze Allahovog stvaranja i Njegove moći:

Reci: "Kažite vi meni - ako bi Allah dao da vam noć potraje vječno, do Sudnjega dana, koji bog bi vam, osim Allaha, svjetlo dao? Zar ne čujete?" Reci: "Kažite vi meni - ako bi Allah dao da vam dan potraje vječno, do Sudnjega dana, koji bog bi vam, osim Allaha, noć dao da u njoj otpočinete? Zar ne vidite? (Al-Qasas, 71-72).

Isto tako, Muhammed, a. s., je i onima koji ne vjeruju u buduću svijet iznosio dokaze Allahovog stvaranja i saopćavao im da Allah, dž. š., koji je u stanju sve to stvoriti, nesumnjivo ima takvu moć da to ponovo svori i na budućem svijetu. Ovu bitnu činjenicu Resulullah je na slijedeći način saopćio svome narodu:

Reci: "Putujte po svijetu da vidite šta je On iz ničega stvorio. I, Allah će to, poslije, po drugi put stvoriti. Allah, zaista, sve može (Al-'Ankabut, 20).

Neki od ku'anskih ajeta koje je Resulullah prenio i saopćio ljudima, a koji govore o tome da je Allah, dž. š., lišen svih nedostataka, da apsolutno ne osjeća potrebu ni za čime, glase:

Reci: "Zar da za zaštitnika uzmem nekog drugog osim Allaha, stvoritelja nebesa i Zemlje? On hrani, a Njega niko ne hrani!" Reci: "Meni je naređeno da budem prvi među onima koji se pokoravaju"- i: "Nikako ne budi od onih koji Mu druge ravnim smatraju!" Reci: "Ako ne budem poslušan svome Gospodaru, ja se plašim patnje na Velikom danu" (Al-An'am, 14-15).

U Kur'anu se Resulullahu saopćava da na slijedeći način objašnjava da Allah, dž. š., ne može imati pomoćnika, nekoga ko mu je sličan, i da je On apsolutni Gospodar svega:

Reci: "Ko je Gospodar nebesa i Zemlje?" - i odgovori: "Allah!" Reci: "Pa zašto ste onda umjesto Njega kao zaštitnike prihvatili one koji sami sebi ne mogu neku korist pribaviti niti od sebe kakvu štetu otkloniti?" Reci: "Zar su jednaki slijepac i onaj koji vidi, ili, zar su isto tmine i svjetlo, ili, zar oni koje su učinili Allahu ravnim stvaraju kao što On stvara, pa im se stvaranje čini slično?" Reci: "Allah je Stvoritelj svega i On je Jedini i Svemoćni" (Ar-Ra'd, 16).

Svome narodu, koji, iako zna za postojanje Allaha, dž. š., ne razmišlja o Njegovoj superiornoj moći, i koji zbog toga ne može spoznati Njegovu veličinu, Muhammed, a. s., je objavio i učinio da prizna Allahovo postojanje i veličinu. A nakon toga ih je pozvao na prihvatanje pouke i strahopoštovanje. U kur'anskim ajetima se kaže slijedeće:

Upitaj: "Čija je Zemlja i sve ono što je na njoj, znate li?" "Allahova!" - odgovorit će, a ti reci: "Pa zašto onda ne dođete sebi?" Upitaj: "Ko je Gospodar sedam nebesa i ko je Gospodar svemira veličanstvenog?" "Allah!" - odgovorit će, a ti reci: "Pa zašto se onda ne bojite?" Upitaj: "U čijoj je ruci vlast nad svim, i ko uzima u zaštitu, i od koga niko ne može zaštićen biti, znate li?" "Od Allaha!" - odgovorit će, a ti reci: "Pa zašto onda dopuštate da budete zavedeni?" (Al-Mu'minun, 84-89).

Muhammed, a. s., je ljudima saopćio da je Allahov put jedini ispravan put

Mnogi ljudi, kao svoje životne puteve, odabiraju puteve koji su puni nastranih, pogrešnih, sujevjernih ubjeđenja, štetnih ideja i metoda. Sve to čovjeku ne može donijeti ništa drugo osim gubitaka na ovom i na budućem svijetu. Što se tiče Resulullaha, on je ljude pozivao na najljepši i najčasniji put - Allahov Put, i ulagao je nesebične napore kako bi bio povod za spas ljudi na dunjaluku i Ahiretu:

Reci: "Zar da se, pored Allaha, klanjamo onima koji nam ne mogu nikakvu korist pribaviti ni neku štetu otkloniti pa da budemo vraćeni stopama našim - a Allah nas je već uputio - i da budemo kao onaj koga su na Zemlji šejtani zaveli pa ništa ne zna, a koga drugovi njegovi zovu na Pravi Put: 'Hodi nama!'" Reci: "Allahov Put je - jedini Pravi Put, i nama je naređeno da Gospodara svjetova slušamo" (Al-An'am, 71).

I u svojim hadisima Resulullah je isticao da je najbolji put onaj na koji upućuje Allah, dž. š., i Njegov poslanik:

"Nesumnjivo, najljepši govor je Allahova knjiga, a najljepši put je Resulullahov Put."34

Muhammed, a. s., je ljude odvrćao od širka

Jedno od najbitnijih pitanja od kojih je Muhammed, a. s., odvrćao ljude je širk. Kao što se vidi i iz kur'anskih ajeta, Resulullah je stalno opominjao ljude na činjenicu da je Allah, dž. š., Jedan i Jedini, da, mimo Njega, nijedno živo biće ne posjeduje nikakvu moć i upozoravao ih da se čuvaju paganstva i mnogoboštva. U nizu kur'anskih ajeta Muhammedu, a. s., se saopćava da ljude upozori na širk. Neki od tih ajeta glase:

Reci: "Ovo je put moj, ja pozivam k Allahu, imajući jasne dokaze, ja, i svaki onaj koji me slijedi, i neka je hvaljen Allah, ja Njemu nikoga ne smatram ravnim" (Yusuf, 108).

Reci: "Ja se samo Gospodaru svome klanjam, i nikoga Njemu ravnim ne smatram." Reci: "Ja nisam u stanju da od vas kakvu štetu otklonim niti da nekom od vas kakvu korist pribavim." Reci: "Mene niko od Allahove kazne ne može u zaštitu uzeti; samo u Njega ja mogu utočište naći!" (Al-Džinn, 20-22).

Reci: "Meni se naređuje da se klanjam Allahu iskreno Mu ispovijedajući vjeru i naređuje mi se da budem prvi musliman." Reci: "Ja se bojim patnje na Velikom danu ako budem Gospodaru svome neposlušan." Reci: "Samo se Allahu klanjam, iskreno Mu ispovijedajući vjeru svoju, a vi se, pored Njega, klanjajte kome hoćete!" Reci: "Stradat će, uistinu, oni koji na Sudnjem danu izgube i sebe i porodice svoje! Eto, to je pravo stradanje!" (Az-Zumar, 11-15).

Onaj koji sve iz ničega stvara, koji će zatim to ponovo učiniti, i koji vam opskrbu s neba i iz zemlje daje. - Zar pored Allaha postoji drugi Bog? Reci: "Dokažite, ako istinu govorite!" (An-Naml, 64).

Muhammed, a. s., koji je svoj narod podsjećao da je Allah, dž. š., Jedini Bog, je, isto tako, na različite načine saopćavao da ono što oni, pored Allaha, dž. š., smatraju bogovima nije u stanju ništa stvoriti, da ne posjeduje moć koja ljudima može nanijeti štetu ili osigurati korist. Neki od kur'anskih ajeta, koji govore o tim pitanjima, glase:

Reci: "Molite se onima koje, pored Njega, smatrate bogovima - ali vas oni neće moći nevolje osloboditi niti je izmijeniti" (Al-Isra', 56).

Reci: "Kažite vi meni ili pokažite mi šta su stvorili na Zemlji i da li imaju ikakva udjela u nebesima oni kojima se vi, pored Allaha, klanjate? Donesite mi Knjigu objavljenu prije ove ili samo kakav ostatak znanja, ako istinu govorite" (Al-Ahkaf, 4).

Reci: "Zovite one koje, pored Allaha, bogovima smatrate. Oni ništa nemaju, ni koliko trun jedan, ni na nebesima ni na Zemlji; oni u njima nemaju nikakva udjela i On nema od njih nikakve pomoći" (Saba', 22).

Reci: "Kažite vi meni koji su dio Zemlje stvorila božanstva vaša kojima se, umjesto Allahu, klanjate, i recite mi imaju li oni u stvaranju nebesa ikakva udjela, ili smo mnogobošcima Mi dali Knjigu, pa imaju u njoj dokaz za to? Nijedno, već nevjernici jedni druge obmanjuju" (Fatir, 40).

Većina ljudi priznaje Allahovo postojanje, međutim, ne uspijeva spoznati Njegovu moć i veličinu, misle da im stvorenja mimo Allaha, dž. š., mogu priuštiti korist, ne mogu shvatiti da im je Allah, dž. š., Jedini Prijatelj i Onaj koji pomaže. Što se tiče Resulullaha, on je svome narodu objasnio ove činjenice i nastojao ih je osloboditi od širka. U kur'anskim ajetima se kaže slijedeće:

Ako ih upitaš ko je stvorio nebesa i Zemlju, sigurno će reći: "Allah!" a ti reci? "Mislite li vi da bi oni kojima se, pored Allaha, klanjate mogli otkloniti štetu ako Allah hoće da im je učini, ili, da li bi mogli zadržati milost Njegovu ako On hoće da im je podari?" Reci: "Meni je dovoljan Allah, u Njega se pouzdaju oni koji se pouzdavaju" (Az-Zumar, 38).

Reci: "Ko će vas od Allaha zaštititi ako On hoće da vas zlo snađe, ili, ko vam može nauditi ako On želi da vam milost ukaže?" Osim Allaha, oni neće naći sebi ni zaštitnika ni pomagača (Al-Ahzab, 17).

Jedini čovjekov zaštitnik i prijatelj je Onaj koji ga je stvorio - Allah, dž. š. Ali, ovu činjenicu ne žele priznati oni koji ne osjećaju bogobožnost, koji se ne boje Allaha, dž. š. Međutim, u teškim trenucima, u određenim situacijama u kojima se osjećaju bespomoćnim, ovi ljudi shvate da im, osim Allaha, dž. š., niko drugi ne može pomoći. Ljude je na ovu činjenicu podsjetio i Resulullah. Rekao je da, kada zapadnu u nevolje i probleme, ljudima niko ne može pomoći osim jedino Allah, dž. š. U vezi s tim je u Kur'anu saopćeno Resulullahu da svoj narod upozori na slijedeće:

Reci: "Kažite vi meni, ako istinu govorite, kad bi vam došla Allahova kazna ili vas iznenadio Smak svijeta, da li biste ikoga drugog osim Allaha prizivali, ako istinu govorite?" Njega biste samo molili da, ako hoće, otkloni od vas ono za što ste Ga molili, a ne bi vam ni naumpali oni koje ste Mu ravnim smatrali (Al-An'am, 40-41).

Vjernici, koji ne zaboravljaju ovu činjenicu na koju ih je upozorio Resulullah, znaju da je, i kada ih ne zadesi neka nevolja, Allah, dž. š., jedini koji im može pomoći, Jedina Moć koja ih može osloboditi nevolja i problema. U Kur'anu se kaže slijedeće:

Reci: "Ko vas iz strahota na kopnu i moru izbavlja kad mu se i javno i tajno ponizno molite: 'Ako nas On iz ovoga izbavi, sigurno ćemo biti zahvalni!'" Reci: "Allah vas iz njih i iz svake nevolje izbavlja, pa vi ipak smatrate da ima Njemu ravnih" (Al-An'am, 63-64).

Pored toga, Resulullah je i u svojim hadisima vjernike upozorio da se čuvaju širka:

"(Najveći grijeh) je da Allahu, koji te je stvorio, pripisuješ ortaka."35

A u drugom svom hadisu Muhammed, a. s., na slijedeći način saopćava da će Allah, dž. š., oprostiti sve grijehe, osim širka:

"Allah, dž. š., kaže: 'Ako jedan čovjek zna da sam Ja Svemogući, oprostiću mu njegove grijehe. Opraštat ću mu sve dok on ne bude činio širk.'"36

A to koliko je za ljude naročito značajna opasnost od potajnog širka Resulullah je saopćio slijedećim riječima:

"Hoćete li da vam kažem šta je to čega se ja bojim za vas više nego što se bojim Dedždžala? To je tajni širk: kada, radi šepurenja, čovjek ustane i služi položaju nekog drugog čovjeka."37

"Širk u mom ummetu je skriveniji od šetnje mrava na ravnom kamenu u mrkloj noći, a njegovi alameti su prijateljstvo i ljubav zbog nepravde i mržnja zbog pravde. A šta je vjera osim ljubavi u ime Allaha i mržnja u ime Allaha? Allah, dž. š., kaže: 'Ako vi volite Allaha, onda Mi se pokorite, da bi i Allah volio vas.'"38

Resulullah je saopćio da znanje o gajbu pripada jedino Allahu

Riječ gajb je u Kur'anu upotrebljavana da bi se formuliralo ono što je ljudima nepoznato, ono tajnovito što čovjek ne može vidjeti. Ilustracije radi, ono što će se desiti u budućnosti podaci su i saznanja koja ulaze u sferu gajba. Međutim, svi podaci u vezi sa budućnošću, budućnost svakog čovjeka, države, svake zgrade, svake stvari, sa svim njenim detaljima poznati su Allahu, dž. š. Resulullahu je na slijedeći način saopćeno da ljudima objasni kako znanja o gajbu pripadaju jedino Allahu, dž. š.:

Reci: "Allah najbolje zna koliko su ostali; tajne nebesa i Zemlje jedino On zna. Kako On sve vidi, kako On sve čuje! Oni nemaju drugog zaštitnika osim Njega, a On ne uzima nikoga u odlukama Svojim kao ortaka" (Al-Kahf, 26).

Reci: "Niko, osim Allaha, ni na nebu ni na Zemlji ne zna što će se dogoditi; i oni ne znaju kada će oživljeni biti" (An-Naml, 65).

Reci: "Gospodar moj pobjeđuje istinom, On dobro zna i sve ono što je veoma skriveno" (Saba', 48).

Kada bi Resulullah povremeno bio pitan za nešto od gajba, on bi davao slijedeći odgovor:

"Ne znam. Ja sam samo rob; znam ono što mi Allah saopći. Ne mogu znati ono što On ne saopći..."³⁹

Resulullah je podsjetio ljude da Allah zna čak i najskrivenije razgovore

Poneki ljudi misle da su, kada smišljaju neko nevaljalo djelo ili kada sa svojim istomišljenicima planiraju neko loše djelo, kada ogovaraju i smišljaju spletke, sve to sakrili od drugih ljudi. Međutim, Allah, dž. š., zna sve ono što svaki čovjek misli, što mu padne na pamet, ono što se šapuće među dvjema osobama, sve ono što je na zemlji i na nebesima. Svjedok je svemu onome što čovjek čini u svakom momentu svoga života. A svaki čovjek će na Ahiretu polagati račun za sve ono što je mislio da čini i govori u velikoj tajnosti. Možda će čovjek zaboraviti svoje izgovorene riječi koje su pune zla, ali Allah, dž. š., na Danu obračuna pred čovjeka će iznijeti sve, pa i ono što je čovjek možda zaboravio. Skrećući pažnju na ovo pitanje, Resulullah je upozorio ljude na račun koji će neizbježno morati položiti. Određeni ajeti koji govore o tome glase:

Reci: "Skrivali vi ono što je u srcima vašim ili to javno pokazivali, Allah to zna. On zna sve što je na nebesima i što je na Zemlji - Allah je svemoćan!" (Ali 'Imran, 29).

Reci: "Allah je dovoljan svjedok meni i vama, jer On zna i vidi robove Svoje" (Al-Isra', 96).

I ako oni leđa okrenu, ti reci: "Ja sam vas sve, bez razlike, opomenuo, a ne znam da li je blizu ili daleko ono čime vam se prijeti; On zna glasno izgovorene riječi, zna i ono što krijete" (Al-Anbiya', 109-110).

Reci: "Zar vi da obavještavate Allaha o vjerovanju svome, kad Allah zna sve što je na nebesima i na Zemlji! Allah sve zna" (Al-Hudžurat, 16).

Resulullah je saopćio da je Kur'an objava Allaha, dž. š.

U vrijeme Resulullaha, a i poslije njega, bilo je onih koji su nijekali da je Kur'an Allahova Knjiga, a išli su i tako daleko da su tvrdili da je Kur'an knjiga koju je napisao Muhammed, a. s. Međutim, sasvim je očito da je Kur'an knjiga koju nije mogla napisati ni jedna ljudska ruka. Allahova riječ - Kur'an posjeduje niz mudžiza, jedinstvenih mudrosti, koje čovjek ne može dokučiti. Što se tiče Muhammeda, a. s., on je ljude podsjetio na ovu činjenicu i saopćio im da je Kur'an objavio Allah, dž. š. Određeni kur'anski ajeti koji govore o ovom pitanju glase:

Reci: "Objavljuje ih Onaj kome su poznate tajne nebesa i Zemlje; On mnogo prašta i samilostan je" (Al-Furqan, 6).

Reci: "Šta mislite, ako je Kur'an od Allaha, a vi u nj nećete da vjerujete - ko je onda u većoj zabludi od onoga koji je u protivječju dalekom od istine?" (Fussilat, 52).

Sasvim je nesumnjivo da su oni koji izlaze sa tvrdnjom da je Kur'an napisao čovjek neobaviješteni o mudžizama Kur'ana i riječima koje sadrže Allahovu neograničenu mudrost. Unatoč tome, Kur'an predstavlja knjigu koju ne samo da nije u stanju napisati jedan čovjek, već ni svi ljudi cijelog Svijeta potpomognuti čak i svim džinima. A Muhammedu, a. s., naređeno je da o ovom pitanju svome narodu saopći slijedeće:

Reci: "Kad bi se svi ljudi i džini udružili da sačine jedan ovakav Kur'an, oni, takav kao što je on, ne bi sačinili, pa makar jedni drugima pomagali" (Al-Isra', 88).

A oni govore: "On ga izmišlja!" Reci: "Pa dajte vi jednu suru kao što je njemu objavljena, i koga god hoćete, od onih u koje mimo Allaha vjerujete, u pomoć pozovite, ako istinu govorite" (Yunus, 38).

A u jednom svome hadisu Muhammed, a. s., na slijedeći je način saopćio da je Kur'an govor Allaha, dž. š.:

"Kur'an je govor Allaha, dž. š. S obzirom da je to tako, uvažavajte ga tako što nećete činiti ono što je zabranio Rabb, Vlasnik Kur'ana."40

Resulullah je saopćio da je Kur'an radosna vijest i vodič vjernika

Muhammed, a. s., rekao je da Kur'an ljude izvodi na Pravi Put i savjetovao im da Kur'an prihvate kao svoju vodilju kroz život. Određeni ajeti koji govore o ovome glase:

Reci: "Od Gospodara tvoga objavljuje ga melek Džibrili kao istinu, da još više učvrsti vjernike u vjerovanju, i da bude putokaz i radosna vijest svim muslimanima" (An-Nahl, 102).

Reci: "Ako zalutam, zalutao sam na svoju štetu, a ako sam na Pravome Putu, to je zbog onoga što mi Gospodar moj objavljuje; On zaista sve čuje i blizu je" (Saba', 50).

U jednom svome hadisu Resulullah je na slijedeći način saopćio da je Kur'an vodič koji vodi ka spasu: "Ko Kur'an uzme ispred sebe Kur'an će ga odvesti u Džennet, a ko ga ostavi iza sebe njega će, pak, odgurati u Džehennem."41

Muhammed, a. s., saopćio je da se na Danu obračuna nikome neće tovariti grijesi drugoga

Jedno od raširenih izopačenih mišljenja u neukim zajednicama je i vjerovanje da će se jednima pripisati grijesi koji pripadaju drugima. Ilustracije radi, kada neko nekoga nastoji spriječiti u obavljanju nekog ibadeta, tada obično nastupa sa rečenicom: "Ja za to preuzimam grijeh". Ta osoba će, sasvim sigurno, imati grijeh zbog sprečavanja, ali će, isto tako, ometena osoba imati grijeh za neizvršenje aktualnog ibadeta. Dakle, niko na sebe ne može preuzeti grijeh koji je počinio neko drugi. Na Sudnjem danu će svi biti odgovorni i pitani jedino za ono što su sami počinili. Niko neće biti pitan za grijehe drugih i ni na koga neće biti natovareni grijesi drugih. Allah, dž. š., je Muhammedu, a. s., saopćio da ovu temu objasni na slijedeći način:

Reci: "Zar da za Gospodara tražim nekog drugog osim Allaha, kad je On Gospodar svega? Što god ko uradi sebi uradi, i svaki grješnik će samo svoje breme nositi. Na kraju, Gospodaru svome ćete se vratiti i On će vas o onome u čemu ste se razilazili obavijestiti!" (Al-An'am, 164).

A riječima: "Niko ničije grijehe neće ispaštati"⁴² Muhammed, a. s., je, također, dao objašnjenje ovom, u narodu raširenom, praznovjerju.

Pričajući o onome što je zadesilo prijašnje narode, Resulullah je svome ummetu savjetovao da iz toga uzme pouku

Narodi koji su se, tokom historije, suprotstavljali Allahu, dž. š., vjeri i Allahovim poslanicima uvijek su nestajali u nesreći koja ih je zadešavala. Štaviše, sa lica zemlje su nestajali tako što iza sebe nisu ostavljali nikakvog traga. Kraj koji je zadesio ove narode cijelom bi čovječanstvu mogao poslužiti kao pouka i upozorenje da se boje Allahove kazne i da se okrenu putem na koji je On skretao pažnju:

Reci: "Putujte po svijetu i vidite kako su završili grješnici!" (An-Naml, 69).

Reci: "Putujte po svijetu, zatim pogledajte kako su završili oni koji su poslanike lažnim smatrali!" (Al-An'am, 11).

Reci: "Putujte po svijetu pa pogledajte kako su oni prije završili; većinom su oni mnogobošci bili" (Ar-Rum, 42).

Što se tiče Resulullaha, on je, u svjetlu ovih ajeta, riječima: "Polahko, o, moj narode! Narodi prije vas uništeni su onim što vi radite-zato što su se suprotstavljali svojim poslanicima i zato što su mijenjali knjige"⁴³ svoj ummet upozorio na ono što je zadesilo prijašnje narode.

Podsjećao je ljude na smrt

Strah od smrti jedan je od strahova koji obuzimaju one koji ne vjeruju ili sumnjaju u postojanje Ahireta. Zato što misle da će, zajedno sa smrću, izgubiti sve i što su veoma strasno vezani za ovosvjetski život, oni apsolutno ne razmišljaju o smrti. Međutim, svaki čovjek će umrijeti u jednom trenutku kojeg je Allah, dž. š., odredio u njegovoj sudbini i od toga je apsolutno nemoguće pobjeći. Resulullah je, isto tako, naglasio da bijegom i nerazmišljanjem o smrti ovim osobama neće pridonijeti nikakvu korist i nastojao ih ponukati na razmišljanje o istinskom životu nakon smrti.

Reci: "Ako bježite od smrti ili pogibije, bježanje vam neće pomoći, opet ćete samo kratko uživati" (Al-Ahzab, 16).

Reci: "Dan vam je već određen, ne možete ga ni za čas jedan zaustaviti niti ubrzati" (Saba', 30).

Resulullah je savjetovao na razmišljanje o smrti te je, s tim u vezi, rekao slijedeće:

"Oni koji najviše spominju smrt i koji, prije no što ih zadesi, prave najbolju pripremu za nju. Eto, to su pametni."⁴⁴

Saopćio je da jedino Allah, dž. š., zna kada će se desiti Smak svijeta

Jedno od pitanja koje zanima ljude je kada će se dogoditi Smak svijeta. Premda je Allah, dž. š., saopćio da, osim Njega, niko ne može znati kada će se to desiti, a Resulullahu je naredio da na slijedeći način da odgovor kada ga pitaju o tome:

Ljudi te pitaju o Smaku svijeta, reci: "To jedino Allah zna!" A ti ne znaš, možda je Smak svijeta blizu! (Al-Ahzab, 63).

Reci: "Ja ne znam da li će uskoro biti ono čime vam se prijeti ili je Gospodar moj odredio da će to poslije dugo vremena biti" (Al-Džinn, 25).

I ako oni leđa okrenu, ti reci: "Ja sam vas sve, bez razlike, opomenuo, a ne znam da li je blizu ili daleko ono čime vam se prijeti" (Al-Anbiya', 109).

Saopćio je da će neki u Džehennemu ostati vječno

Jedno od pogrešnih mišljenja koje je rašireno u nekim društvima je da će se u Džehennemu boraviti samo izvjesno vrijeme i da će se nakon toga izaći iz njega. Međutim, Allah, dž. š., je saopćio da će džehennemski azap za neke trajati vječno. Pridržavajući se Allahovog naređenja, one koji tvrde da će se u Džehennemu ostati samo jedno ograničeno vrijeme Resulullah je, isto tako, obavijestio da će neki ljudi u Džehennemu ostati vječno:

Oni govore: "Vatra će nas doticati samo neko vrijeme." Reci: "Da li ste o tome dobili od Allaha obećanje - jer, Allah će sigurno ispuniti obećanje Svoje - ili na Allaha iznosite ono što ne znate?" A nije tako! Oni koji budu zlo činili i grijesi njihovi ih budu sa svih strana stigli, oni će stanovnici Džehennema biti i u njemu će vječno ostati. A oni koji budu vjerovali i dobra djela činili - oni će stanovnici Dženneta biti i u njemu će vječno boraviti (Al-Baqarah, 80-82).

Muhammed, a. s., je u jednom svome hadisu rekao slijedeće o džennetskom i džehennemskom životu:

"Kada Džennetlije budu u Džennetu, a Džehennemlije u Džehennemu, tada će se donijeti smrt. Staviti će se između Dženneta i Džehennema i tu biti sasječena. Potom će jedan telal povikati: 'O, stanovnici Dženneta! Nema više smrti, postoji vječnost. O, stanovnici Vatre! Nema više smrti, postoji vječnost. Time će se još više povećati radost Džennetlija, a i tuga Džehennemlija.'"45

Rekao je da Allaha spominjemo najljepšim imenima

Kao što smo naprijed istakli, prilikom dostavljanja Objave, kada bi nešto saopćavao ili kada bi činio dovu, Muhammed, a. s., je spominjao Allaha, dž. š., i veličao Ga najljepšim imenima. Resulullahu je na slijedeći način naređeno da i ljude poziva na ovo uzorno djelo:

Reci: "Zovite: 'Allah', ili zovite: 'Milostivi', a kako god Ga budete zvali, Njegova su imena najljepša. Ne izgovaraj na sav glas Kur'an kad namaz obavljaš, a i ne prigušuj ga; traži sredinu između toga" i reci: "Hvaljen neka je Allah, koji Sebi nije uzeo djeteta i koji u vlasti nema ortaka, i kome ne treba zaštitinik zbog nemoći - i hvaleći Ga veličaj!" (Al-Isra', 110-111).

Podsjetio je da se ne pravi razlika među poslanicima

U skladu sa Allahovom naredbom, Muhammed, a. s., je saopćio da ne pravimo nikakve razlike među poslanicima koje je Allah poslao, i to naglasio u jednom hadisu: "Ne smatrajte poslanike superiornijim jedne nad drugima."⁴⁶ Svi poslanici su bili ljudi koje je Allah, dž. š., volio, učinio prijateljima, kojima je vjerovao; časni, bogobožni i mubarek ljudi koje je obradovao Džennetom. Svi pejgamberi su ljudima objavljivali Allahovu vjeru, sve one do kojih su mogli doprijeti su, poput Muhammeda, a. s., pozivali na Allahov Put. To je jedna veoma bitna vjera i stav, o čemu nas je obavijestio Resulullah. A u Kur'anu o ovom pitanju stoji slijedeće:

Reci: "Mi vjerujemo u Allaha i u ono što se objavljuje nama i u ono što je objavljeno Ibrahimu, i Ismailu, i Ishaku, i Jakubu, i unucima, i u ono što je dato Musau i Isau i vjerovjesnicima - od Gospodara njihova; mi nikakvu razliku među njima ne pravimo, i mi se samo Njemu klanjamo" (Ali 'Imran, 84).

Recite: "Mi vjerujemo u Allaha i u ono što se objavljuje nama, i u ono što je objavljeno Ibrahimu, i Ismailu, i Ishaku, i Jakubu, i unucima, i u ono što je dato Musau i Isau, i u ono što je dato vjerovjesnicima od Gospodara njihova; mi ne pravimo nikakve razlike među njima, i mi se samo Njemu pokoravamo" (Al-Baqarah, 136).

Resulullah je pozivao ljude na uzoran moral

Kao što smo isticali tokom cijele knjige, Resulullah je posjedovao jedan moral koji je uzor cijelom čovječanstvu. Isto tako je ljude pozivao na uzorno ponašanje i saopćio kakav treba biti moral i ponašanje sa kojim će Allah, dž. š., biti zadovoljan. Određeni ajeti u kojima se Resulullahu naređuje da ljude podsjeća na uzoran moral glase:

Reci: "Dođite da vam kažem šta vam Gospodar vaš propisuje; da Mu ništa ne pridružujete, da roditeljima dobro činite, da djecu svoju, zbog neimaštine, ne ubijate - Mi i vas i njih hranimo - ne približavajte se nevaljalštinama, bile javne ili tajne; ne ubijajte onog koga je Allah zabranio ubiti, osim kada to pravda zahtijeva - eto, to vam On preporučuje da biste razmislili - i da se imetku siročeta ne približavate, osim na najljepši način, sve dok punoljetno ne postane, i da krivo na litru i na kantaru ne mjerite - Mi nikoga preko njegove mogućnosti ne zadužujemo - i kad govorite, da krivo ne govorite, pa makar se ticalo i srodnika, i da obaveze prema Allahu ne kršite - eto, to vam On naređuje da biste to na umu imali" (Al-An'am, 151-152).

Reci: "Gospodar moj zabranjuje razvrat, i javni i potajni, i grijehe, i neopravdano nasilje, i da Allahu smatrate ravnim one za koje On nikakav dokaz objavio nije, i da o Allahu govorite ono što ne znate" (Al-A'raf, 33).

A određeni hadisi u kojima Resulullah poziva i savjetuje uzoran moral glase:

“Gospodar mi je naredio devet stvari: da se i javno i tajno bojim Allaha, dž. š., da govorim pravedno i kada sam ljut i kada sam raspoložen, da budem štedljiv i u siromaštvu i u bogatstvu, da budem prijatelj i sa onima koji se odmetnu od mene, da dajem i onome ko nije sa mnom, da oprostim onome ko me zlostavlja, da moja šutnja bude razmišljanje, da moj govor bude spominjanje Allaha (zikr), da moj pogled bude pouka (ibret) i da naređujem ono što je ispravno i lijepo.”⁴⁷

“Oprosti onima koji te zlostavljaju; idi onome ko se ljuti na tebe; čini dobročinstvo onome ko ti čini zlo; govori istinu pa makar bila i protiv tebe.”⁴⁸

“Ma gdje da bio, oslanjaj se na Allaha, a na zlo odgovaraj dobročinstvom; to će ga uništiti. Prema ljudima se lijepo ophodi.”⁴⁹

“Prema ljudima se ophodite uzornim moralom.”⁵⁰

Izaslanicima koje je poslao u Jemen Resulullah je savjetovao slijedeće:

“Kao što sirće kvari med isto tako loša narav kvari posao.”⁵¹

“Dostojanstvo vjernika je njegova vjera, plemstvo je njegov uzorni moral, a ljudskost njegov razum.”⁵²

Resulullah je upozorio ljude na oholost

Muhammed, a. s., je saopćio da su oholost i hvalisavost odlike ružnog i lošeg morala i da će oholi biti kažnjeni Džehennemom. Resulullah je također upozorio na ovo veliko zlo, a poniznošću, skromnošću, nježnošću i saosjećajnošću bio je u svim situacijama najbolji primjer ostalima. Određena upozorenja na opasnost oholosti, koja je Resulullah istakao u svojim hadisima, glase:

“Allah, dž. š., je lijep i voli ljepotu. A što se tiče oholosti, ona predstavlja anuliranje pravednosti i omalovažavanje ljudi.”⁵³

“Kada se, smatrajući se višim od njih, neko drži daleko od naroda, on se tada upisuje među nasilnike i biva zahvaćen zlom koje ih zadesi.”⁵⁴

Resulullah je upozorio i one koji se hvališu svojim precima i porodicom i koji se zbog toga ohole i rekao slijedeće:

“Ili će ljudi prestati da se hvališu svojim mrtvim precima koji nisu ništa više od džehennemskog uglja, ili će pred Allahom spasti na deredžu koja je niža od gundelja, koji svojim nosom gura izmet. Allah, dž. š., vas je očistio od džahilijetske oholosti. Vi ste napokon ili sretni vjernici ili unesrećeni fedžiri. Svi ljudi su Ademova djeca, a Adem je stvoren od zemlje.”⁵⁵

Resulullah je svojim ashabima savjetovao da se uvijek lijepo odijevaju, da izgledaju fino i dotjerano. Međutim, u isto vrijeme ih je podsjetio i na to da će čovjek, koji se oholi zbog svoje ljepote ili onoga što odijeva, biti ponižen i na dunjaluku i na Ahiretu te rekao da u svim prilikama budu skromni. Jedan od tih hadisa glasi:

“Idući u određenoj odjeći koja mu se dopada i sa dotjeranom kosom jednog čovjeka je obuzela oholost tako da je odjednom potonuo u zemlju. Tu će nastaviti tonuti u mukama sve dok ne nastupi Smak svijeta.”⁵⁶

Resulullahova saopćenja o udjeljivanju (infaku)

Infak je trošenje imovine i života na Allahovom Putu, a na način kako će Allah biti zadovoljan time. Ashabi su Poslaniku postavljali izvjesna pitanja u vezi sa infakom, a on im je objasnio kakav infak treba biti i podsticao ih da ga čine. Kur’anski ajeti koji govore o infaku glase:

Pitaju te kome će udjeljivati. Reci: "Imetak koji udjeljujete neka pripadne roditeljima, i rođacima, i siročadi, i siromasima, i putnicima; a za dobro koje učinite Allah sigurno zna" (Al-Baqarah, 215).

Pitaju te o vinu i kocki. Reci: "Oni donose veliku štetu, a i neku korist ljudima, samo je šteta od njih veća od koristi." I pitaju te koliko da udjeljuju. Reci: "Višak!" Eto, tako vam Allah objašnjava propise da biste razmislili (Al-Baqarah, 219).

Reci: "Gospodar moj daje obilnu opskrbu onome kome hoće od robova Svojih, a kome hoće uskraćuje; što god vi udijelite, On će to nadoknaditi, On najbolje opskrbljuje" (Saba', 39).

Određeni hadisi u kojima Muhammed, a. s., vjernike upozorava da se klonu škrtosti i da darežljivo čine infak glase:

"Izbjegavajte-zulum zato što će zulum biti tama na Kijamet. Izbjegavajte i škrtost-pošto je škrtost uništila one prije vas, uputila ih na međusobno prolijevanje krvi i da ono što im je zabranjeno smatraju dozvoljenim."57

"Volite siromašne i budite blizu njih. Ako vi njih budete voljeli, i Allah će voljeti vas. Ako vi budete blizu njih, i Allah će biti blizu vas. Ako vi njih obučete, i Allah će vas obući. Ako vi njih nahranite, i Allah će vas nahraniti. Budite darežljivi, da bi i Allah, dž. š., bio darežljiv prema vama."58

Muhammed, a. s., je bio poslanik i džinima

U 72. kur'anskom poglavlju, Al-Džinn, Allah, dž. š., saopćava da su i džini slušali Muhammedova, a. s., saopćenja i Kur'an i da je jedna grupa njih, kao muslimani, bila potčinjena Muhammedu, a. s. Neki od kur'anskih ajeta koji govore o tome glase:

Reci: "Meni je objavljeno da je nekoliko džina prislušivalo i reklo: 'Mi smo, doista, Kur'an, koji izaziva divljenje, slušali, koji na Pravi Put upućuje - i mi smo u nj povjerovali i više nikoga nećemo Gospodaru našem ravnim smatrati'" (Al-Džinn, 1-2).

Opet u poglavlju Al-Džin, Allah, dž. š., saopćava da su muslimani džini rekli slijedeće:

"I mi smo, čim smo Kur'an čuli, u nj povjerovali; a ko u Gospodara svoga vjeruje ni štete ni nepravde ne treba da se boji; i ima nas muslimana, a ima nas zalutalih; oni koji islam prihvate Pravi Put su izabrali" (Al-Džinn, 13-14).

Ovi džini naglašavaju da je, govoreći laži o Allahu, dž. š., jedna grupa njih izmišljala praznovjerja. Odlike ovog praznovjerja, u koje su džini prethodno vjerovali, na slijedeći način se objašnjavaju u poglavlju Al-Džin:

"A On nije - neka uzvišeno bude dostojanstvo Gospodara našeg! - uzeo sebi ni druge ni djeteta; jedan naš bezumnik je o Allahu laži govorio, a mi smo mislili da ni ljudi ni džini o Allahu laži ne govore" (Al-Džinn, 3-5).

A u drugom ajetu saopćava se da su se, kada je Muhammed, a. s., ustao radi namaza, džini u gomilama okupili oko njega i tiskali se:

A kad je Allahov rob ustao da Mu se pomoli, oni su se u gomilama oko njega tiskati stali (Al-Džinn, 19).

Kao što se vidi iz navedenih ajeta, Muhammed, a. s., je kao peygamber poslan svim ljudima i svim džinima. Kur'an je bio vodič i ljudima i džinima.

Resulullahova upozorenja nevjernicima

Oni koji su negirali Kur'an i Muhammedovo, a. s., poslanstvo izazivali su niz neprijatnosti Resulullahu, nastojali su spriječiti njegovu misiju dostavljanja Objave, štaviše, nastojali su ga ubiti, porobiti i protjerati. On im je, međutim, u svim slučajevima objašnjavao Allahovu moć, postojanje, iznosio im činjenicu da je on uistinu poslanik i da je Kur'an Knjiga Istine i upozoravao ih na strahote džehennemskog azaba. Međutim, čak i nakon osvajanja, Muhammed, a. s., nikada nije vršio presiju nad nevjernicima, nasilno nije nastojao nikoga preobratiti u islam i saopćio je da su svi slobodni u ispovijedanju svoje vjere.

Određeni kur'anski ajeti koji govore o tome glase:

I ako te oni budu u laž utjerivali, ti reci: "Meni - moja, a vama - vaša djela; vi nećete odgovarati za ono što ja radim, a ja neću odgovarati za ono što vi radite" (Yunus, 41).

Reci: "Meni se objavljuje da je vaš Bog - jedan Bog, zato se samo Njemu klanjajte!" I ako oni leđa okrenu, ti reci: "Ja sam vas sve, bez razlike, opomenuo, a ne znam da li je blizu ili daleko ono čime vam se prijeti; On zna glasno izgovorene riječi, zna i ono što krijete, a ja ne znam da nije to vama iskušenje, i pružanje uživanja još za izvjesno vrijeme." "Gospodaru moj, presudi onako kako su zaslužili!" - reče on - "a od Gospodara našeg, Milostivog, treba tražiti pomoć protiv onoga što vi iznosite" (Al-Anbiya' 108-112).

Reci: "O, narode moj, činite sve što možete, a činit ću i ja; saznat ćete vi već koga čeka sretan kraj!" Nasilnici, sigurno, neće uspjeti (Al-An'am, 135).

Sa nevjernicima nije ulazio u nepotrebna raspravljanja

Kao što smo već istakli, prema onima koji su nijekali Allahovo postojanje i njegovo poslanstvo, Muhammed, a. s., je zauzimao jedan veoma strpljiv i razuman stav; nikada nije pribjegavao sili i presijama. Štaviše, naglasio je da će se prema njima slijediti jedan pravičan odnos i da se sa njima neće ulaziti u nepotrebne rasprave. Sve to je u skladu sa Allahovim naredbama koje su istaknute u narednom ajetu:

Zato ti pozivaj i budi istrajan, onako kako ti se naređuje, a ne povodi se za prohtjevima njihovim, i reci: "Ja vjerujem u sve Knjige koje je Allah objavio, i naređeno mi je da vam pravedno sudim; Allah je i naš i vaš Gospodar, nama naša, a vama vaša djela; nema potrebe da jedni drugima dokaze iznosimo; Allah će nas sve sabrati, i Njemu će se svi vratiti" (Aš-Šura, 15).

Nevjernike je pozvao na pokajanje

Allah, dž. š., je neograničeno milostiv, saosjećajan i Onaj koji mnogo oprašta. On u Kur'anu saopćava radosnu vijest da će primiti pokajanje svakog Svoga roba i da će oprostiti grijehe ukoliko ih čovjek prestane činiti. Resulullah je, isto tako, nevjernicima prenio ovu Allahovu radosnu vijest:

Reci onima koji ne vjeruju: ako se okane, bit će im oprošteno ono što je prije bilo; a ako se ne okane - pa, zna se šta je s drevnim narodima bilo (Al-Anfal, 38).

I u svojim hadisima Muhammed, a. s., je na slijedeći način podsjetio ljude da se u svim situacijama mogu kajati i tražiti oprost:

"Kapija oprosta je otvorena i neće se zatvarati sve dok Sunce ne izađe sa zapada."59

Saopćio je da će nevjernici sigurno biti poraženi

U svim riječima i djelima Muhammeda, a. s., moguće je vidjeti njegovo povjerenje, predanost i privrženost Allahu, dž. š. Uvijek je, čak i u najtežim trenucima, bio siguran da će mu Allah, dž. š., sigurno pomoći, da će vjernici pobijediti, a nevjernici biti poraženi. Primjer toga je i naredni kur'anski ajet u kome mu se naređuje ono što će reći:

Reci onima koji neće da vjeruju: "Bit ćete pobijedeni i u Džehennemu okupljeni, a on je grozno boravište!" (Ali 'Imran, 12).

A u jednom svome hadisu Pejgamber je rekao:

"Sigurno će se ispuniti ono što vam je obećano; vi ne možete Allaha načiniti bespomoćnim."60

Podsjećanjem na postojanje Ahireta upozorio je nevjernike

Jedna od najupečatljivijih odlika nevjernika je da oni ne vjeruju u postojanje budućeg svijeta, Ahireta. I u vrijeme Muhammeda, a. s., nevjernici nisu vjerovali da će ljudi na Ahiretu biti ponovo proživljeni. A na ove njihove tvrdnje Resulullah je odgovarao na najmudriji i najjezgrovitiji način. Muhammedu, a. s., je u Kur'anu naređeno da prenese ove mudre ajete:

Oni govore: "Zar kada se u kosti i prašinu pretvorimo, zar ćemo, kao nova bića, doista biti oživljeni?"

Reci: "Hoćete, i da ste kamenje ili gvožđe ili bilo kakvo stvorenje za koje mislite da ne može biti oživljeno." - "A ko će nas u život vratiti?" - upitat će oni, a ti reci: "Onaj koji vas je i prvi put stvorio"- a oni će prema tebi odmahnuti glavama svojim i upitati: "Kada to?" Ti reci: "Možda ubrzo!" (Al-Isra', 49-51).

"Zar kada poumiremo i kada kosti i zemlja postanemo, zar ćemo mi, zaista, biti oživljeni i naši preci davni?" Reci: "Da, a bit ćete i poniženi!" (As-Saffat, 16-18).

U nadi da će možda ovi ljudi odustati od svog nevjerovanja i prihvatiti vjeru, Resulullah ih je podsjećao da je Ahiret korisniji i superiorniji u odnosu na dunjalučki život. Jedan od njegovih hadisa koji govore o tome je i slijedeći:

"O, ljudi! Dunjaluk je roba koja je data unaprijed. I dobro i loše će se iskusiti na njemu. A Ahiret je stvarno obećanje! Tamo vlada Svemogući Vladar. Pravda će naći svoje mjesto, a laž će nestati. O, ljudi, budite djeca Ahireta, ne budite sluge dunjaluka pošto je dijete podređeno majci.

(Dakle, ako budete djeca dunjaluka, bit ćete, kao i dunjaluk, dostojni uništenja.) Svoja djela zasnivajte na strahu od Allaha, dž. š. Znajte da će se vaša djela suočiti sa vama, a vi ćete se sresti sa Allahom. Ko uradi i najmanje dobro vidjet će ga, a ko uradi i najmanje zlo vidjet će ga.”⁶¹

Nevjernike je upozorio Džehennemom

Jedna od najbitnijih dužnosti Allahovih poslanika bila je da opominju ljude i da ih upozoravaju na džehennemski azab. Tako su poslanici bili povod da se ljudi boje, pokazuju uzoran moral i da neki od njih na Ahiretu žive u Džennetu. I Muhammed, a. s., je ljude upozoravao na džehennemski azab te ih nastojao zaštititi od zla, negiranja i ateizma. Da je Resulullah opominjao i zastrašivao Džehennemom saopćava se na slijedeći način u određenim kur’anskim ajetima:

A kad im se Naši jasni ajeti kazuju, ti primjećuješ veliko negodovanje na licima onih što ne vjeruju, koji umalo da ne nasrnu na one koji im riječi Naše kazuju. Reci: “Hoćete li da vam kažem šta će vam biti mrže od toga? - Vatra kojom Allah nevjernicima prijeti, a grozno će ona prebivalište biti!” (Al-Hadždž, 72).

Samo mogu oglasiti ono što je od Allaha i poslanice Njegove.” A onoga koji Allahu i Poslaniku Njegovu ne bude poslušan sigurno čeka vatra džehennemska; u njoj će vječno i zauvijek ostati (Al-Džinn, 23).

Onima koji su Džehennem smatrali dalekim Resulullah je, u skladu sa kur’anskim saopćenjima, detaljno opisao džehennemski azab, stanje nevjernika u Džehennemu, pričao im o tome kako će moliti i preklinjati za spas od azaba i ulagao nesebične napore kako bi bio povod da se ljudi boje i čuvaju od Džehennema.

Naspram nevjernika koristio je kategoričan i siguran stav i saopćio da im se neće povinovati

Unatoč tome što su, brojčano i snagom, nevjernici u to vrijeme izgledali nadmoćniji, Resulullah uopće nije obraćao pažnju na njihove prijetnje i držanje, jednom velikom odlučnošću je ljudima objašnjavao Kur’an i sasvim jasno i kategorično istakao da nikada neće skrenuti sa Pravog Puta. Odlučnost i sabur su veoma značajne odlike vjernika i svaki musliman bi, kao uzor, trebao uzeti Poslanikovu odlučnost i nepokolebljivost. Određeni ajeti, koji govore o ovoj temi, glase:

Reci: “Meni je zabranjeno da se klanjam onima kojima se vi, pored Allaha, klanjate.” Reci: “Ja se ne povodim za željama vašim, jer bih tada zalutao i ne bih na Pravome Putu bio.” Reci: “Meni je doista jasno ko je Gospodar moj, a vi Ga ne priznajete. Nije u mojoj vlasti ono što vi požurujete; pita se samo Allah, On sudi po pravdi i On je sudija najbolji” (Al-An’am, 56-57).

Reci: “O, vi nevjernici, ja se neću klanjati onima kojima se vi klanjate, a ni vi se nećete klanjati Onome kome se ja klanjam; ja se nisam klanjao onima kojima ste se vi klanjali, a i vi se niste klanjali Onome kome se ja klanjam, vama - vaša vjera, a meni - moja!” (Al-Kafirun, 1-6).

Poslanikova upozorenja sljedbenicima Knjige

Resulullah je na najljepši način upozoravao i sljedbenike Knjige, saopćio im je i pozivao ih da vjeruju u posljednju Allahovu Objavu, a ne u religiji koja je izopačena i u širku.

Kao i u pogledu nevjernika, Muhammed, a. s., nikakvu presiju nije primjenjivao ni nad sljedbenicima Knjige već ih je samo savjetovao i upozoravao.

Jedna od najočitijih odlika sljedbenika Knjige, a naročito Jevreja, je da sebe doživljavaju kao omiljene Božije robove i tvrdnja da, osim njih, niko drugi neće moći ući u Džennet. Ove jevrejske tvrdnje navedene su u nizu kur'anskih ajeta. A odgovor, koji je Muhammed, a. s., davao na ove njihove neosnovane tvrdnje, koje se ne zasnivaju ni na kakvim dokazima, u Kur'anu se saopćavaju na sljedeći način:

A kada im se kaže: "Vjerujte u ono što Allah objavljuje!" - oni odgovaraju: "Mi vjerujemo samo u ono što je nama objavljeno" - i neće da vjeruju u ono što se poslije objavljuje, a to je istina koja potvrđuje da je istinito ono što oni imaju. Reci: "Pa zašto ste još davno neke Allahove vjerovjesnike ubili, ako ste vjernici bili?" (Al-Baqarah, 91).

Reci: "Ako je u Allaha Džennet osiguran samo za vas, a ne i za ostali svijet, onda vi smrt zaželite, ako istinu govorite." A neće je nikada zaželiti zbog onoga što čine! - A Allah dobro zna nevjernike (Al-Baqarah, 94-95).

Oni govore da će u Džennet ući samo Jevreji, odnosno samo kršćani. - To su puste želje njihove! - Ti reci: "Dokaz svoj dajte ako je istina to što govorite!" (Al-Baqarah, 111).

I Jevreji i kršćani kažu: "Mi smo djeca Božija i miljenici Njegovi." Reci: "Pa zašto vas onda On kažnjava zbog grijehova vaših?" A nije tako! Vi ste kao i ostali ljudi koje On stvara: kome hoće On će oprostiti, a koga hoće On će kazniti. Allahova je vlast na nebesima i na Zemlji i na onome što je između njih, i Njemu će se svi vratiti (Al-Ma'ida, 18).

Oni govore: "Budite Jevreji, odnosno kršćani, i bit ćete na Pravome Putu!" Ti reci: "Ne, mi smo vjere Ibrahimove, koji je ispravno vjerovao; on nije nikoga Allahu ravnim smatrao" (Al-Baqarah, 135).

Pejgamber je i vjernicima naložio da, kada pričaju sa sljedbenicima Knjige, kažu: "Mi vjerujemo u Allaha, Njegove meleke, Knjige i pejgambere."⁶²

Resulullah nije raspravljao sa sljedbenicima Knjige i nije ih prisiljavao da prijeđu na islam

Muhammed, a. s., je sljedbenike Knjige pozvao da, bez pribjegavanja širku, prihvate islam i da žive prakticirajući kur'anski moral, ali je i prema onima koji su mu izražavali neposlušnost bio veoma blag i pravedan. Sljedbenicima Knjige je dozvolio da slobodno izvršavaju obrede koje im nalaže njihova vjera, dozvolio im je primjenu svakojake pravednosti, a i svom ummetu je naložio da se pravedno odnose prema njima. Prenosi se da je, o ovom pitanju, Resulullah rekao sljedeće:

"Ko bude činio ezijet nekom zimmiji* ja sam njegov tužilac. Kome ja na (na ovome svijetu) budem tužilac-tužilac ću mu biti i na Kijametskom danu!"⁶³ (Zimmi: naziv za nemuslimana u islamskoj državi.)

Sporazumi koje su Resulullah i njegovi sljedbenici načinili sa kršćanima, Jevrejima i ostalim vjerskim grupacijama danas se čuvaju kao zasebni dokumenti. Ilustracije radi, nakon stavke u tekstu sporazuma načinjenog sa kršćaninom Ibn Harrisom b. Ka'bom i njegovim pristalicama, a koji je načinjen na inicijativu Muhammeda, a. s.: "Svi kršćani, koji žive na istoku i na zapadu, njihove vjere, crkve, životi, časti i njihova imovina pod zaštitom su Pejgambere i svih vjernika. Niko od onih koji žive po kršćanskoj vjeri neće nasilno biti prisiljavan da prihvati islam.

Ako neko od kršćana bude podložen bilo kojem teroru ili nepravdi, muslimani su dužni da im pomognu”⁶⁴, a naveden je i slijedeći kur’anski ajet: “I sa sljedbenicima Knjige raspravljajte na najljepši način...” (Al-ʿAnkabut, 46).

Resulullahu je na slijedeći način u Kur’anu saopćeno da svome ummetu objasni stav koji se treba zauzeti prema sljedbenicima Knjige:

Reci: “Zar se s nama o Allahu raspravljate kad je On i naš i vaš Gospodar? Nama - naša djela, a vama - vaša djela! A samo Mu mi iskreno ispovijedamo vjeru” (Al-Baqarah, 139).

Sljedbenike Knjige pozivao je u vjeru bez širka

Kada je sljedbenike Knjige pozivao u vjeru, Pejgamber im je rekao da Bogu, dž. š., ne pripisuju druga i da se okupe oko jedne zajedničke riječi:

Reci: “O, sljedbenici Knjige, dođite da se okupimo oko jedne riječi i nama i vama zajedničke: da se nikome osim Bogu ne klanjamo, da nikoga Njemu ravnim ne smatramo i da jedni druge, pored Boga, bogovima ne držimo!” Pa ako oni ne pristanu, vi recite: “Budite svjedoci da smo mi muslimani!” (Ali ʿImran, 64).

Reci: “O, sljedbenici Knjige, ne zastranjujte u vjerovanju svome, suprotno Istini, i ne povodite se za prohtjevima ljudi koji su još davno zalutali, i mnoge u zabludu odveli, i sami s Pravoga Puta skrenuli!” (Al-Maʿida, 77).

Muhammed, a. s., je Muaza, r. a., poslao u Jemen, a kada je kretao, rekao mu je da sljedbenike Knjige prvenstveno poziva na ibadet jedino Allahu, dž. š.:

“Ti ideš ljudima koji su sljedbenici Knjige. Neka ibadet Allahu, dž. š., bude ono u što ćeš ih prvo pozivati...”⁶⁵

VIJESTI KOJE JE MUHAMMED, A. S., DAO O DOGAĐAJIMA IZ BUDUĆNOSTI

Svaki čovjek, svaka zajednica i svaka država ima svoju sudbinu. Dok još na zemlji nije stvoren nijedan čovjek, Allah, dž. š., je, sa svim detaljima, odredio sve ono što će u budućnosti doživjeti svaki čovjek, svi događaji sa kojima će se suočiti svaka država, svi stepeni kroz koje će proći sve ljudske zajednice i svi događaji poput toga. Međutim, ljudi ne mogu znati ni za jedan od tih događaja koji su prethodno određeni, koji su se u Allahovim očima već desili, pa čak i okončali. Njih vide i znaju za njih tek kada ih dožive. Prema tome, budućnost je za čovjeka gajb, odnosno nepoznanica.

Međutim, Allah, dž. š., je u Kur’anu saopćio da je određene podatke vezane za gajb saopćio nekima od svojih robova. Jedna od tih osoba je i Jusuf, a. s., koji je, dok je bio u ropstvu, objašnjavajući dokaze Allahovog postojanja, dvojici svojih drugova rekao slijedeće:

“Nijedan obrok hrane neće vam donesen biti, a da vam ja prije ne kažem šta ćete dobiti” - reče Jusuf. “To je samo dio onoga čemu me naučio Gospodar moj, ja se klonim vjere naroda koji u Allaha ne vjeruje i koji onaj svijet ne priznaje” (Yusuf, 37).

Kao što je i saopćeno u navedenom ajetu, Jusuf, a. s., je posjedovao znanje o jednom gajb događaju. To je jedno znanje i mudžiza kojom je Allah, dž. š., obdario Jusufa, a. s. Allah, dž. š., je, osim toga, Jusufu, a. s., dao i moć tumačenja snova. Jusuf, a. s., je, Allahovom voljom, mogao vidjeti određene događaje koji će se desiti u budućnosti.

Znanje koje je dato Jusufu, a. s., je u sličnom obliku dato i ostalim pejgamberima. Allah, dž. š., je na slijedeći način saopćio da će vijesti o gajb događajima saopćiti onima koje On odabere:

On tajne zna i On tajne svoje ne otkriva nikome, osim onome koga On za poslanika odabere; zato On i ispred njega i iza njega postavlja one koji će ga čuvati (Al-Džinn, 26-27).

Naravno, Allah, dž. š., je i Muhammedu, a. s., dao niz saznanja o događajima iz sfere gajba. Resulullah je, Allahovim saopćenjem, saznao za veliki broj hem događaja koji su se desili u prošlosti i za koje niko nije znao, hem događaja koji će se desiti u budućnosti. Ovu činjenicu Allah, dž. š., na slijedeći način saopćava u jednom kur’anskom ajetu:

Eto to su neke nepoznate vijesti koje Mi tebi objavljujemo, a ti nisi bio s njima kada su se oni odlučili, i kada su onako lukavi bili (Yusuf, 102).

U ovom poglavlju ćemo mjesto ustupiti nekim od ovih gajb događaja, koje je Allah, dž. š., Pejgamberu saopćio Kur’anom i putem posebnih saopćenja, a koji su, pored Kur’ana, do nas dospjeli i putem Resulullahovih hadisa. (Detaljnije u knjizi Kur’anske mudžize, Harun Yahya, Bosančica-print.) Većina ovih događaja su se realizirali i ljudi su se uvjerali u tu mudžizu. To je, u isto vrijeme, i jedan od dokaza da je Muhammed, a. s., Allahov poslanik i da je Kur’an Allahov govor.

Neki od gajb - događaja koji su Pejgamberu saopćeni Kur’anom

Jedno od obavještenja o budućim događajima koje su Pejgamberu saopćene Kur’anom nalazi se u prvim ajetima sure Ar-Rum. U ovim ajetima se govori da je Bizantijska imperija pretrpjela poraz, ali da će nakon kratkog vremena ponovo izvojevati pobjedu.

Ovi ajeti su objavljeni otprilike sedam godina nakon što su kršćani Bizantinci pretrpjeli žestoki poraz od idolopokloničkih Perzijanaca, oko 620. g, i u ajetima se saopćava da će Bizantinci veoma brzo izvojevati pobjedu. Međutim, u to vrijeme Bizantija je pretrpjela tako veliki poraz da je čak izgledalo nemoguće da se održi na nogama, a nekmoli da izvojuje ponovnu pobjedu. Ne samo Perzijanci, nego su i Avari, Slaveni i Lombardi predstavljali veliku opasnost po bizantijsku državu. Avari su došli do pred sami Istanbul. Da bi se podmirili troškovi vojske, bizantijski kralj Heraklius je naredio da se zlatni i srebreni ukrasi po crkvama istope i pretvore u novac. Kada čak i to nije bilo dovoljno, pristupilo se topljenju kipova od bronz. Veoma veliki broj guvernera se pobunio protiv Herakliusa, a Imperija je došla do tačke raspadanja. Prvo su, od strane idolopokloničkih Perzijanaca, okupirane bizantijska Mezopotamija, Klikija, Sirija, Palestina, Egipat i Ermenistan.²¹⁶

Ukratko, očekivao se totalni nestanak Bizantije. Tačno u ovom periodu, međutim, dolazi do objave prvih ajeta sure Ar-Rum, u kojima se saopćava da će, nakon ne više od devet godina, Bizantija ponovo pobijediti. Ova pobjeda je izgledala toliko nemoguća da su mušrici Arapi išli toliko daleko da su

ove ajete uzimali kao predmet sprdnje. Mislili su da se nikada neće dogoditi ova pobjeda koju Kur'an najavljuje.

Međutim, kao i sve druge kur'anske informacije i saopćenja, i ova je nesumnjivo bila istinita. Otprilike sedam godina nakon objave prvih ajeta sure Ar-Rum, decembra 624., u blizini ruševina Ninova, dogodio se još jedan veliki rat između Bizantije i Perzijske imperije. A ovaj put je bizantijska vojska porazila perzijsku. Nekoliko mjeseci nakon ovog rata, Perzija je bila primorana potpisati sporazum o povratku Bizantiji teritorija koje je okupirala.²¹⁷ Tako je došlo od obistinjavanja "bizantijske pobjede" koju je na jedan čudotvoran način Allah, dž. š., Kur'anom prethodno najavio Svome Resulu.

Druga mudžiza koja se nalazi u istim ajetima je, također, i jedna geografska činjenica koju je u to vrijeme bilo nemoguće ustanoviti.

U trećem ajetu poglavlja Ar-Rum ističe se da će Bizantinci biti poraženi na najnižem mjestu na svijetu. Ova činjenica je sadržana u formulaciji "edne'l-erd", koju su mnogi komentatori Kur'ana prevodili kao "blisko ili susjedno mjesto". Međutim, ovaj prijevod nije prava protuvrijednost originalne formulacije, nego figurativni komentar. Riječ "edna", koja znači "najdonji, najniži, najdublji..." izvedenica je od glagola "dena", a riječ "erd" znači svijet. Prema tome, cjelokupna formulacija "edne'l-erd" dolazi u značenju "najnižeg mjesta na svijetu".

Zanimljivo, rat između Perzije i Bizantije odigrao se na najnižem mjestu na svijetu! Mjesto odigravanja aktualnog rata je bazen jezera Lut, koje se nalazi na tromeđi sirijske, palestinske i teritorije današnjeg Jordana. I, kao što je danas već općepoznato, bazen jezera Lut nalazi se na visini 395 metara ispod nivoa mora i predstavlja mjesto sa najnižom nadmorskom visinom na svijetu. Dakle, Bizantinci su, baš kao što je Kur'an najavio, poraženi na "najnižem mjestu na svijetu".

Ono na što se ovdje mora skrenuti pažnja je činjenica da je nadmorska visina, a time i nadmorsku visinu jezera Lut, bilo moguće ustanoviti jedino mjerenjima provedenim u savremenom dobu. Sasvim je nemoguće da je, u vrijeme objave Kur'ana, neko znao da okolina jezera Lut predstavlja najnižu tačku svijeta. Međutim, ovo područje je u Kur'anu navedeno upravo kao mjesto sa najnižom nadmorskom visinom. To, opet, predstavlja još jedan u nizu dokaza da je Kur'an riječ Svevišnjeg Allaha, dž. š., i da je Muhammed, a. s., Allahov resul.

U navedenom ajetu Allah, dž. š., saopćava da je jedne noći Pejgambera odveo i pokazao mu Mesdžid-i Aksa. Ovo je, također, jedna velika mudžiza. Kao što je već poznato, Mesdžid-i Harem nalazi se u Mekki, Mesdžid-i Aksa u Jerusalemu. A kada se dogodio ovaj slučaj, Pejgamber se nalazio u Mekki i u uvjetima tog vremena bilo je potpuno nemoguće za jednu noć otputovati iz Mekke u Jerusalem. Osim toga, neizostavno se mora naglasiti i činjenica da Muhammed, a. s., ranije nije bio u Jerusalemu i nikada ranije nije vidio Mesdžid-i Aksa.

Prenosi se da mu, kada je narednog dana ovu veliku mudžizu pričao onima oko sebe, mekkanski mušrici nisu povjerovali i da su od njega tražili da im iznese dokaze vezane za to putovanje. Među Kurejšijama je bilo onih koji su vidjeli Mesdžid-i Aksa, od Pejgambera su tražili da im on opiše to mjesto i s tim u vezi su mu postavljali i neka pitanja.

Kada im je Pejgamber, a. s., sasvim tačno opisao Mesdžid-i Aksa, mušrici su rekli da je Muhammed, a. s., pogodio u opisivanju, a potom su ga pitali da li je sreo njihove karavane koji su dolazili tim putem. Na to njihovo pitanje Pejgamber je odgovorio: "Da, sreo sam karavane, bili su u RevhČu. Tražili su jednu deva koja im je odbjegla. Među njihovim teretom ima i jedna posuda za vodu. Ožednio sam, uzeo sam je, napio se vode i stavio na njeno mjesto gdje je prethodno bila. Upitajte ih, kada dođu, da li je u zdjeli bilo vode?" Nako što su Kurejšije rekle: "I ovo je jedan alČmet", nastavili su Pejgambera zapitkivati detalje u vezi sa karavanom.

Pejgamber je odgovorio na sva pitanja i rekao slijedeće: "Među njima je ta osoba naprijed, sjedi na sivoj devi i, iako ima dvije velike vreće, stići će taj dan u vrijeme izlaska sunca." Na to su rekli: "A to

je drugi znak" i, prenosi se, tog dana su brzo krenuli prema Senijji i tu čekali izlazak sunca. I doista, karavan se pojavio baš u trenutku kada je sunce izlazilo. Na čelu karavana nalazila se siva deva, kako je Pejgamber opisao. 218

To što je Allah, dž. š., Pejgamberu, bez njegovog odlaska tamo, pokazao jedno mjesto koje nikada ranije nije vidio jedna je veoma značajna mudžiza. A to što je u to vrijeme bilo nemoguće za jednu noć prijeći od Mekke do Jerusalema govori u prilog očitosti i nepobitnosti ove mudžize.

Dok je bio u Medini, Pejgamber, a. s., je sanjao san u kome je vidio kako muslimani bez straha ulaze u Mesdžid-i Harem i tavafe oko Kabe i o toj radosnoj vijesti je obavijestio vjernike. Bila je to radosna vijest pošto vjernici koji su u toku hidžre iz Mekke došli u Medinu od tada nikada nisu mogli ući u Mekku. Nakon što je Pejgamber saopćio ovaj svoj san, prema predanjima, vjernici su krenuli u Mekku sa namjerom da obave umru, ali im mušrici nisu dozvolili da uđu u Mekku. Što se tiče munafika, oni su ovu situaciju iskoristili u cilju sijanja fitneluka, te, govoreći da niti su mogli doći do Kabe, a niti da su se mogli ošišati, nastojali opovrgnuti san koji je Pejgamber sanjao.

Kao pomoć i potporu Muhammedu, a. s., Allah, dž. š., objavljuje 27. ajet poglavlja Al-Fath i saopćava da je Pejgamberov san istinit i da će, ako to On bude htio, vjernici sigurno ući u Mekku. I, doista, nakon izvjesnog vremena, prethodnim sporazumom na Hudejbiji, a potom i osvajanjem Mekke, muslimani su, tačno onako kako je i saopćeno u ajetu, bez straha ušli u Časni hram. Tako je Allah, dž. š., pokazao da je istina ono o čemu je prethodno obavijestio Svoga Pejgambера.219

A još jedna veoma bitna tačka u aktualnom slučaju je slijedeća: kada je Pejgamber vjernicima saopćavao ovu radosnu vijest, situacija uopće nije bila pogodna za realizaciju te vijesti. Štaviše, uvjeti su pokazivali baš suprotno; mušrici su bili kategorični i odlučni u svojoj nepopustljivosti u smislu nedopuštanja vjernicima da posjete i uđu u Mekku. A to je bio povod da oni sa iskvaranim srcima sa sumnjom gledaju na ono što je Pejgamber govorio. Međutim, oslanjajući se na Allaha, dž. š., i potpuno zanemarujući i ne obraćajući pažnju na ono šta će drugi reći, Pejgamber, a. s., je nepokolebljivo vjerovao u ono što mu je njegov Gospodar objavljivao i to prenio svojim pristalicama. A to što se kur'anskim ajetima potvrdilo ono što je rekao i što se u skoroj budućnosti realiziralo to što je rekao, bitne su mudžize Muhammeda, a. s., i Kur'ana.

Kao što se i saopćava u navedenim ajetima poglavlja Al-Isra', sinovi Israilovi (Jevreji) će na Zemlji dva puta nered učiniti. Saopćava se da je nakon njihovog prvog "nereda i prekomjerne oholosti" Allah, dž. š., na njih poslao jednu moćnu vojsku. I, doista, neposredno nakon što su sinovi Israilovi ubili Jahjaa, a. s., i nakon što su kovali planove za ubistvo Isaa, a. s., dakle nakon nereda i njihove prekomjerne oholosti, 70. godine n. e., od strane Rimljana su protjerani iz Jerusalema, a hzr. Sulejmanov hram u Jerusalemu je demoliran.

Nakon što su 70. godine n. e. protjerani iz Palestine, Jevreji su se raširili po cijelom svijetu. A zato što su izgledali kao ubice Isaa, a. s., u evropskim zemljama su bili ponižavani, živjeli su pod teškim uvjetima, a u većini slučajeva su, štaviše, morali kriti svoju vjersku pripadnost. A i u periodu kada su Pejgamberu objavljeni navedeni ajeti, Jevreji su još živjeli pod ovim teškim uvjetima, a nisu čak imali ni svoju državu. Međutim, u navedenim ajetima Allah, dž. š., saopćava da će sinovima Israilovim ponovo dati moć.

Ovaj slučaj, koji je u periodu kada je Pejgamber, a. s., bio u životu bio prilično daleko i izgledao kao teško ostvariv, u potpunosti se realizirao kasnije. Jevreji su se vratili u Palestinu i 1948. godine osnovali Izrael. Današnja politička i vojna moć i utjecaj Izraela je općepoznata činjenica o kojoj je suvišno govoriti.

Jedna od bitnih tačaka ovih i drugih ajeta u kojima se govori o sinovima Israilovim je što se u njima saopćava da će kasnije biti realizirano ono što je u tom periodu izgledalo nemoguće i za čiju realizaciju tada nije postojao nikakav izgled niti nagovještaj. Sve to su, naravno, kur'anske mudžize.

Kao što se saopćava u navedenom ajetu, Pejgamber, a. s., je jednoj od svojih žena otkrio jednu tajnu. Međutim, ne čuvajući povjerenu tajnu, saopćila je to drugim ženama. Allah, dž. š., je ovaj slučaj saopćio Svome Poslaniku i obavijestio ga o tome šta su govorile. Nakon toga je Pejgamber svojim ženama rekao da zna njihove tajne razgovore koje su međusobno vodile.

Neke od gajb vijesti koje je Pejgamber saopćio u svojim hadisima

U navedenom hadisu Pejgamber saopćava radosnu vijest da će Egipat biti osvojen. U periodu kada je Pejgamber saopćavao ovu radosnu vijest Egipat se nalazio pod dominacijom Rimljana. Osim toga, muslimani tada nisu imali veliku moć u svojim rukama. Međutim, ove Pejgamberove riječi su se obistinile, i to ne mnogo nakon njegove smrti. U vrijeme hilafeta Omera, r. a., 641. g. muslimani su, pod komandom Amra bin Asa, osvojili Egipat.²²¹ Ovaj slučaj je jedna od gajb vijesti koje je najavio Muhammed, a. s.

Riječ "kisra", koja se spominje u navedenom hadisu, ime je koje se nekada koristilo za iranske kraljeve, a atribut kajser (cezar) koristio se za rimske imperatore. U svom hadisu Pejgamber vjernicima saopćava radosnu vijest da će riznice koje posjeduju oba ova kralja ostati muslimanima. Moment na koji ovdje treba obratiti pažnju je činjenica da, u periodu kada je Pejgamber saopćavao ovu radosnu vijest, sa vojnog, ekonomskog i političkog aspekta muslimani nisu posjedovali toliko veliku moć da bi mogli načiniti jedno takvo veliko osvajanje. Osim toga, Iran i Rimska imperija su, isto tako, u tom periodu bile dvije najjače države koje su gospodarile cijelim Bliskim istokom. Prema tome, kada je Pejgamber obavještavao o ova dva osvajanja, uopće nije bilo govora o jednoj takvoj političkoj situaciji. Međutim, došlo je do obistinjenja i ovih događaja koje je Pejgamber prethodno najavio u svome hadisu. U vrijeme Omera, r. a., osvojen je Iran i zauzet ratni plijen, a uporedo sa ovim osvajanjem okončana je i vladavina kisri.²²³

A Cezarova smrt, i to što je njegova riznica prešla u muslimanske ruke, desila se prvenstveno u periodu hilafeta, osvajanjem veoma bitnih centara koji su pripadali Rimskoj imperiji. Počevši od perioda Ebu Bekra, r. a., u potpunosti su osvojeni značajni centri koji su bili pod vlašću Cezara kao što su Jordan, Palestina, Damask, Jerusalem, Sirija i Egipat. Nakon osvajanja Istanbula 1453. g. od strane osmanlijskog sultana Mehmeda Fatiha i rušenja Rimske imperije, historijski je pokopana i titula "cezar".²²⁴

U svojoj knjizi Islamska avantura američki analitičar, pisac M. G. S. Hodgson, na slijedeći način objašnjava muslimanska osvajanja teritorija koja su bila pod Bizantijskom i Perzijskom imperijom: "Kao mekkanski Arapin, Muhammed je u Medini osnovao zajednicu organiziranu na principima vjere, a ova zajednica, koja će nasrnuti na Sasani (Iran) i Rimsku imperiju i koja će, štaviše, na lokalnom nivou prijeći na njihovo mjesto, raširit će se na veći dio Arapskoga poluotoka."²²⁵

Tako su se ova veoma važna osvajanja, koja su, sa političkog i ekonomskog aspekta, u vrijeme Muhammeda, a. s., izgledala nemoguća, realizirala kao pojedinačne mudžize, kojima je Allah, dž. š., obdario Svoga Resula.

Pejgamber, a. s., je donio odluku da vladare pozove u islam i jednog od svojih ashaba, Abdullaha bin Huzejfea, r. a., kao ambasadora poslao je iranskom kisrau, Pervizu ibni Hurmužu. Što se tiče kisraa, on se iz oholosti rasrdio i nije pristao na Pejgamberov poziv. Štaviše, Pejgamberu je poslao dvojicu svojih ambasadora i rekao da mu se muslimani pokore. Ovu dvojicu ambasadora Pejgamber je prvo pozvao u islam, a potom ih je narednog dana pozvao obojicu kako bi mu saopćili svoju odluku.²²⁸ Narednog dana je Pejgamber ambasadorima prenio ovaj haber, koji mu je saopćio Allah, dž. š.:

"Uzvišeni Allah je Kisri njegovog sina Širevejha učinio zlokočnikom.

Širevejh ga je ubio tog mjeseca, te noći i tog sahatu!"²²⁹

Obraćajući se njima, Pejgamber je, osim toga, rekao i slijedeće:

“Recite Bazanu (guverner kome je Kisra naredio da, kao posrednike, pošalje ambasadore): Moja vjera i moja dominacija dospjet će do mjesta do kojih je dospjela Kisraova teritorija i umijeće. Recite mu još i ovo: Ako postaneš musliman, dat ću ti mjesta kojima sada upravljaš, načinit ću te vladarem naroda koji nastane od Ebnaa (Iranci nastanjeni u južnoj Arabiji).”²³⁰

Nakon toga su se ambasadori vratili u Jemen i ispričali ono što im se dogodilo, a Bazan, koji je bio pod velikim utiskom onoga što je čuo, to je izrazio slijedećim riječima: “Vallahi, to nisu riječi vladara!

Mislim da je ta osoba, kao što i sam kaže, pejgamber.”²³¹

A potom je svoje ljude upitao: “Kako vam on izgleda?”Ambasadori, koji su bili krajnje fascinirani Pejgamberovom pojavom, odgovorili su: “Nismo vidjeli vladara koji je impo-zantniji od njega, koji se ničega ne boji i koji je bez garde. Skromno i kao pješak hodao je među narodom.”

Bazan je sačekao izvjesno vrijeme; želio je vidjeti da li će se obistiniti ono što je Pejgamber rekao u vezi sa Kisraom. Saopćio je da će tako biti siguran da je Muhammed Allahov poslanik. Nakon kratkog vremena poslije toga Bazanu je od Kisraovog sina Šiverejha došlo pismo slijedeće sadržine:

“Ja sam ubio Kisraa. Kada dobiješ ovo pismo, uzmi vlast nad narodom u moje ime, a što se tiče osobe o kojoj ti je pisao Kisra, čekaj i ne poduzimaj ništa dok ne dobiješ slijedeće naređenje.”²³²

Kada su Bazan i njegovi ljudi izvršili preračune, uvidjeli su da se ovaj događaj desio tačno u onom trenutku kada je Pejgamber rekao da će se desiti.²³³ Nakon što je vidio tu veliku mudžizu, Bazan je donio Šehadet i primio islam. Njegovim tragom krenuli su i Ebna nastanjeni u Jemenu.²³⁴ Bazan je bio prvi guverner koga je Pejgamber imenovao i prvi od iranskih guvernera koji je prešao na islam.²³⁵ Da je 628. g. Pejgamber iranskom kisri Pervizu poslao pismo u kome ga poziva u islam i da je iranski kisra 628. godine ubijen od strane svog sina, istiniti su događaji koji se navode i u historijskim izvorima.²³⁶

Ono što je Pejgamber saopćio u kontekstu predznaka ahir-i zemana

Ahir-i zeman je jedan period koji će, prije Smaka svijeta, vladati na Zemlji. Do današnjih dana dospjelo je niz Pejgamberovih saopćenja o događajima koji će se desiti u Tome vremenu. A to što se u periodu u kome živimo, jedan po jedan, dešavaju ti događaji, jedna je od mudžiza Muhammeda, a. s. (Detaljnije pogledati u djelima koja će uskoro biti prevedena i na bosanski: Kijametski predznaci, Hrz. Sulejman, Predznaci ahir-i zemana i Dabbetu-l Arz, Harun Yahya, Kültür Yayincılık.) Događaje koji će se desiti 1400 godina nakon perioda u kome je živio Muhammed, a. s., je objasnio tako detaljno kao da je posmatrao to vrijeme.

Od mnogobrojnih predznaka ahir-i zemana i kijameta, koji su saopćeni u Pejgamberovim hadisima, možemo navesti slijedeće:

U navedenom hadisu postoje naznake da će u ahir-i zemanu Afganistan biti okupiran. Godina 1979., kada je Afganistan okupiran od strane Rusa, poklapa se sa 1400. hidžretskom godinom, odnosno sa početkom 14. hidžretskog stoljeća.

U Sujutijevoj knjizi ovaj hadis se spominje kao “zaustavljanje vode”. I, doista, brana Keban, koja se vidi na slici, zaustavila je i presjekla vodu Eufrata.

Zajednički zaključak prethodno navedenih hadisa su slijedeći:

1. U mjesecu ramazanu će se dogoditi pomračenje i Mjeseca i Sunca;
2. ova pomračenja će se dogoditi sa razmakom od 14 do 15 dana;
3. pomračenja će se ponoviti dva puta.

U skladu sa tim, 1981. godine (1401. hidžretske) 15. dana ramazana dogodilo se pomračenje Mjeseca, a 29. dana i pomračenje Sunca. Opet, "kao drugi put", 1982. g. (1402. hidžretske) 14. dana ramazana dogodilo se pomračenje Mjeseca, a 28. dana pomračenje Sunca.

Osim toga, krajnje je značajno što se, kao alamet koji će skrenuti pažnju, spominje pomračenje PUNOG Mjeseca tačno u pola ramazana.

Godine 1986. (1406. godine po Hidžri), odnosno u početku 14. hidžretskog stoljeća, zvijezda repatica "Hallejeva kometa" prošla je blizu Zemlje. To je, pak, jedna sjajna zvijezda, koja zrači svjetlost.

- Pravac njenog kretanja bio je od istoka prema zapadu.

- Pojavila se nakon pomračenja Sunca i Mjeseca koje se dogodilo 1981. i 1982. (1401-1402) g.

- Petrol koji gori u Kuvajtu uzrok je smrti ljudi i životinja. Prema nalazima stručnjaka, pola miliona tona naftnog dima se dnevno miješa sa atmosferom. Preko 10 hiljada tona čađi, sumpora, karbondioksida i hidrokarbona, koji ima kancerogene odlike, svakodnevno, poput oblaka, stoji iznad Zaljeva... 258

- Dim sa potpaljena dva bunara moguće je vidjeti čak i iz Saudijske Arabije koja je udaljena 55 km.259

- Vijesti neugašenih katastrofa u Zaljevu: u Kuvajtu rasplamsano gore na sto-tine potpaljenih naftnih bunareva. Saopćava se da će požari u naftnim bunarevima, za koje stručnjaci tvrde da ih je "krajnje teško ugasiti", najmanje 10 godi-na štetno djelovati na jednu široku teritoriju od Turske do Indije. Plamen i dim, koji izla-ze iz potpaljenih naftnih bunareva, konstantno zaga-đuju atmosferu. Kuvajtske obdanice predstavljaju pri-zore noći. Pepeljasti dim, koji se podiže zajedno sa plamenom, podsjeća na prijelaz sa jeseni na zimu na nebu iznad Kuvajta... Da bi cijeli Kuvajt došao u stanje normalno za življenje, potrebno je da prođe period od najmanje godinu dana. Potpunim prekrivanjem neba iznad Kuvajta, dim koji se podiže zajedno sa plamenom vidljivim sa kilometarske udaljenosti dovodi zemlju u beživotno stanje, a oni bogatiji nastavljaju sa napuštanjem i selidbom iz Kuvajta.260

Pomračenje Sunca, koje se desilo 11. augusta 1999. g. posljednje je totalno pomračenje XX. st. Prvi put je toliko mnogo ljudi uspjelo toliko dugo vremena posmatrati pomračenje Sunca i imalo priliku analiziranja. Dolje se vide određene novinske vijesti koje su u vezi sa pomračenjem Sunca 1999. g. Ovaj slučaj se, isto tako, može prokomentirati kao "jedan znak od Sunca", što se spominje u navedenom hadisu, a Allah, dž. š., je najbolje zna.

Fitna je riječ koja dolazi u značenjima kao što su rat, nered, metež, pometnja, smutnja, spletko, nešto što ljudski razum i srce direktno zaokreće od istine i Pravog Puta". U hadisu se saopćava da će iza ove fitne ostati prašina i dim.

Osim toga, karakteriziranje ove fitne kao mračnjaštvo i tama može se, isto tako, prihvatiti i kao išaret na jedan iznenadni slučaj, za koji se ne zna odakle je došao. Pogleda li se sa tog aspekta, moguće je da aktualni hadis upozorava na napad koji se ističe kao najveći teroristički napad u historiji Svijeta, a koji je 11. septembra izveden na američke gradove New York i Washington.

Među državama sa aktualnog područja danas se nalazi i Izrael. Prema tome, sasvim je moguće da se ovim hadisom upozorava na ratove između Izraela i Egipta i na okupaciju egipatske teritorije.

Predznaci ahir-i zemana danas se ostvaruju jedan za drugim

U Pejgamberovim hadisima data su saopćenja o predznacima ahir-i zemana i zlatnog doba. A kada natprirodne događaje koji se danas dešavaju uporedimo sa tim alametima, vidjet ćemo niz znakova koji pokazuju da je ahir-i zeman period u kome živimo i koji, u isto vrijeme, najavljuju dolazak zlatne ere.

Moramo istaći i to da se dio znakova najavljenih u hadisima kojima ćemo mjesto ustupiti u ovom poglavlju možda desio u bilo kojem periodu 1400-godišnje historije islama, u određenim područjima Svijeta i u određenom intenzitetu. To, međutim, ne znači da je taj period bio i ahir-i zeman pošto se, da bi se jedan period okvalificirao kao ahir-i zeman, svi predznaci kijameta moraju dogoditi u jednom periodu, jedan iza drugog. Ova činjenica izražena je na slijedeći način u jednom Pejgamberovom hadisu:

“Predznaci kijameta će se pojavljivati jedan za drugim, kao što jedna za drugom otpadaju stakleni biseri nanizani na jednoj nisci.”²⁶⁷

Početak ahir-i zemana se u hadisima spominje kao jedno haotično okruženje u kome su fitneluci, ratovi i sukobi u porastu, u kome, nasuprot vjerskom moralu, dominira jedna velika moralna izopačenost. U aktualnom periodu širom Svijeta će se dešavati prirodne katastrofe, siromaštvo će biti u porastu kao nikada ranije, zločini će, također, biti u osjetnom usponu, ubistva i pokolji će se dešavati jedni iza drugih. To je, međutim, samo prva etapa ahir-i zemana. U drugoj etapi Allah, dž. š., će čovječanstvo kutarisati ovog haotičnog okruženja; Svoje robove će obasuti izobiljem, berićetom, mirom i sigurnošću.

Putovanja koja su u prijašnjim vremenima trajala mjesecima, danas je, avionima bržim od zvuka, vozovima i drugim razvijenim prijevoznim sredstvima našeg stoljeća, moguće obaviti za nekoliko sati, i to daleko sigurnije, rahatnije i komfornije. Ono na što upozorava hadis realizira se na ovaj način. Međukontinentalne komunikacije koje su u proteklim stoljećima trajale heftama, danas se, internetom i tehnologijom komunikacije, odvijaju za nekoliko sekundi. Stvari koje su se nekada prenosile višemjesečnim karavanima danas je moguće transportirati za neuporedivo brže vrijeme. Ne mnogo davno, za vrijeme koje se, prije svega nekoliko stoljeća, provodilo u ispisivanju samo jedne knjige danas je moguće odštampati milione knjiga. Pored svega ovoga, pomoću aparata “čuda tehnologije”, ni svakodnevni poslovi, poput održavanja čistoće, spremanja jela i održavanja kuće, više nisu oni koji oduzimaju vrijeme.

Ovi primjeri se do u nedogled mogu navoditi, ali ono što nas u aktualnom kontekstu zanima je istovjetno ostvarenje kijametskih išareta onako kako je to Pejgamber najavio prije četrnaest stoljeća. Kao što je već općepoznato, kandžija je sredstvo koje se u starim vremenima široko koristilo naročito prilikom tjeranja jahaćih životinja, poput konja i deva. Analizira li se navedeni hadis, postat će sasvim očito da se Allahov Resul bavio poređenjem, odnosno da se on koristio jezikom koji je bio razumljiv za ashabe i ljude toga vremena. A u vezi s time, današnjem čovjeku možemo postaviti slijedeće pitanje: “Koji je to predmet koji možemo poistovjetiti sa kandžijom i koji priča?”

Najlogičniji odgovor na ovo pitanje bit će bežični telefoni koji pažnju skreću svojim antenama, mobilni telefoni ili slična telekomunikaciona sredstva. Ako uzmemo u obzir da bežična komunikaciona sredstva poput mobilnog ili satelitskog telefona imaju veoma kratku historiju, postat će sasvim jasno koliko su mudrosti sadržavale Pejgamberove riječi koje je izgovorio prije 1400 godina. Na taj način je manifestiran još jedan haber o tome da se nalazimo u dijelu vremena pred kijamet.

Poruka iz navedenog hadisa je prilično jasna: saopćava se da je jedna od odlika ahir-i zemana to što će čovjek čuti svoj glas. Nesumnjivo, da bi čovjek mogao čuti svoj glas, potrebno je prvenstveno snimiti glas, a potom ga slušati.

Snimanje glasa i tehnologija reprodukcije su također proizvodi XX. st., a taj pomak predstavljao je jednu naučnu prijelomnu tačku i otvorilo put rađanju sektora komunikacija i medija. Snimanje tona je, osobito posljednjim pomacima u kompjuterskoj i lazer tehnologiji, dospjelo u stanje savršenstva. Ukratko, savremeni elektronski uređaji, mikrofoni i zvučnici osiguravaju snimanje i slušanje tona i pokazuju nam da je manifestiran haber najavljen u prethodnom hadisu.

Riječ "ruka", koja se naglašava u navedenim hadisima, prijevod je arapske riječi "yed". Pored ovog, ova riječ ima i značenje snage, moći, sile, sredstva pa je sasvim moguće da se aktualna riječ koristila u tim značenjima.

Formulacija da će ljudi gledati i vidjeti jednu "snagu, moć, silu, sredstvo" za ljude prijašnjih vremena ne nosi neko izrazito značenje. Međutim, uređaji kao što su televizija, kamera i kompjuter, kao neodvojivi dijelovi savremenog života, u potpunosti rasvjetljavaju pojavu o kojoj se govori u citiranim hadisima. Dakle, riječ yed se koristila u značenju snage. A nakon ove konstatacije jasno je da se u prethodnim hadisima išareti na televiziju, odnosno na sliku koja se sa neba spušta u vidu talasa.

Pejgamber je dao niz podataka u vezi sa tehnološkim prosperitetom koji će se desiti u ahir-i zemanu. U navedenom hadisu skreće se pažnja na povećanu proizvodnju u ishodu prijelaza na moderniziranu poljoprivredu, razvoj novih tehnika proizvodnje, radove na melioraciji sjemena i izgradnjom novih brana i vještačkih jezera, iskorištavanje kišne vode.

Od vremena kada je Pejgamber saopćio ovaj haber proteklo je četrnaest stoljeća. Određena istraživanja sasvim jasno iznose da je, u toku proteklog perioda od tog vremena, prosječni životni vijek današnjeg čovjeka duži u odnosu na živote svih prethodnih pokoljenja. Štaviše, u tom kontekstu je uočljiva i velika razlika između početka i kraja XX. stoljeća. Ilustracije radi, predviđa se da će dijete rođeno 1995. godine u prosjeku 35 godina živjeti duže od djeteta rođenog 1900-ih godina.²⁷⁸ Još jedan efektan primjer o ovom pitanju je i činjenica da je, za razliku od vremena u kome živimo, u proteklim periodima bio veoma rijedak slučaj da su ljudi živjeli preko 100 godina.

MUHAMMEDOV, A. S., ŠEMAIL-I ŠERIF

U prethodnim poglavljima govorili smo o odlikama etike Muhammeda, a. s., koja je uzor cijelom čovječanstvu, a koja je saopćena u kur'anskim ajetima. Različitim primjerima iznesen je njegov karakter; pravednost, saosjećajnost, merhamet, miroljubivost, pomirljivost, umjerenost, strpljivost, bogobojažnost, hrabrost, poniznost i odlučnost.

Pored kur'anskih ajeta i u saopćenjima koja se prenose od ashaba iznosi se niz podataka u vezi sa Resulullahom. Riječju "šemail" se, od strane islamskih alima, označava niz detalja u vezi sa Resulullahom, kao što su njegova veza sa porodicom i vjernicima ashabima, detalji iz svakodnevnog života, vanjski izgled, njegova pojava koja je očevice ostavljala zapanjenima, njegova omiljena jela, osmijeh i sl. Riječ šemail izvedenica je iz riječi šimal. Ova riječ nosi značenja kao što su karakter, narav, čud, vanjski izgled, ponašanje. Iako riječ šemail, prije svega, sadrži šira značenja, vremenom je došla u poseban položaj i preobratala se u pojam koji izražava individualne odlike i detalje u vezi sa načinom življenja Muhammeda, a. s.

Svaki od prenesenih detalja, koji su u vezi sa izgledom i karakterom ovog odabranog roba, kojeg je Allah, dž. š., uzvisio nad ostalim svjetovima, u isto vrijeme je i odraz njegovog izuzetnog i jedinstvenog morala. A cilj pripreme ovog poglavlja u kome će biti riječi o pejgamberovom šemailu je analiza njegovih izvanrednih odlika, koje se prenose u različitim izvorima, i izvlačenje pouka iz toga.

Ljepote Pejgamberove prirode

Ashabi Muhammeda, a. s., prenijeli su niz detalja vezanih za ljepotu vanjskog izgleda ovog mubarek insana, od njegove blistave pojave, koja je očevice ostavljala zapanjenima, do njegove svjetlosti i od njegovog držanja do osmijeha. Mnogobrojni ashabi su o ovoj ljepoti dali niz različitih detalja i muslimane, koji nisu živjeli u tom periodu, višesmjerno upoznali sa Allahovim Poslanikom. Dok su ga određeni ashabi opisivali općim odlikama, drugi su iznosili duga i detaljna objašnjenja. Neka od ovih objašnjenja istaći ćemo na stranicama koje slijede.

Resulullahov vanjski izgled i ljepota

Ljepotu Muhammeda, a. s., ashabi su opisivali na slijedeći način:

"Resulullah, s. a. v. s., bio je veoma zgodan i privlačan. Njegovo mubarek lice sijalo je kao mjesec četrnaestog dana u mjesecu. (...) Imao je vrlo lijep nos. (...) Imao je gustu bradu, krupne oči i glatke obraze. Usta su mu bila široka, zubi blistavi poput bisera. (...) Vrat poput srebrenog snopa. (...) Imao je širok razmak između ramena, a vrhovi ramenih kostiju su mu bili krupni..."⁶⁶

Enes b. Malik, r. a., priča:

"Resulullah nije bio ni previše visokog, a ni previše niskog rasta. Boja kože, isto tako, nije bila ni čisto bijela, a ni previše crna. A kosa je bila ni ravna ni kovrdžava. Kada je došao u četrdesetu godinu života, Allah, dž. š., ga je poslao kao pejgambera. Nakon što je postao pejgamber, deset godina živio je u Mekki, a deset u Medini i u šezdesetim godinama je preselio na Ahiret. Kada se ovaj smrtnik rastao sa životom, nije imao dvadeset sijedih dlaka u kosi i bradi."⁶⁷

"Resulullah je bio bijel, lijep i mu'tedil (skladnih proporcija)"⁶⁸

Enes b. Malik, r. a., priča:

"Pejgamber je bio srednjeg rasta; ni visok ni nizak; imao je prijatan izgled. Kose ni kovrdžave ni ravne. Boja njegovog mubarek lica bila je nurli, (sjajno) bijela."⁶⁹

Berra' b. Azib, r. a., priča:

"...Nisam vidio nikoga ljepšeg od Resulullaha. Imao je kosu koja udara po ramenima. Razmak između ramena bio mu je dosta širok. Niti je bio visokog, niti niskog rasta."⁷⁰

Ibrahim b. Muhammed, r. a., jedan od unuka hzr. Alije, prenosi:

"Kada je pričao o Muhammedu, a. s., moj djed, hzr. Ali, opisivao ga je na slijedeći način:

'Pejgamber nije bio ni pretjerano visok, a ni pretjerano nizak; on je bio srednjeg rasta u zajednici u kojoj se nalazio. Njegova kosa nije bila ni kovrdžava ni ravna; bila je pomalo valovita. Njegovo mubarek lice bilo je bijele boje koja vuče na crveno; oči crne; trepavice guste i duge; ramena krupna. (...) Bio je najdarežljiviji, najiskreniji, najmekše prirode i najprijateljskiji. Oni koji bi ga neočekivano ugledali snažno bi se uzбудili naspram njegove blistave pojave; a oni koji bi se, svjesni njegovih izuzetnih kvaliteta, našli u razgovoru sa njim, zavoljeli bi ga više od svega ostaloga. Onaj ko je nastojao opisati njegove superiornosti i ljepote riječima 'Ja ni prije njega, a ni poslije nisam vidio nekoga poput njega', priznavao je svoju nedovoljnost i slabost u opisivanju njega. Neka Allahova milost i spas bude nad njim!"⁷¹

HZR. Hasan, r. a., prenosi:

"Karakter Muhammeda, a. s., bio je veličanstven i jedinstven. Njegovo mubarek lice je, poput punog Mjeseca, zračilo svjetlost. Bio je viši od onih srednjeg rasta, a niži od visokih. Kosa mu je bila između ravne i kovrdžave; u slučaju da se od sebe razdvojila, puštao bi je na dvije strane glave, a ako ne, on je ne bi razdvajao. Kada je duga, kosa bi mu prelazila ušne resice.

Resulullahova boja bila je ezher'ul-levn (veoma bijela i blistava), bio je, dakle, nurli bijele boje. Čelo mu je bilo otvoreno. Obrve, poput polumjeseca, guste i međusobno blizu. Njegov vrat, srebrene čistote, bijaše poput vratova na kipovima izrađenim od čistog mermera. Svi dijelovi njegovog tijela bili su u međusobnom skladu, bio je lijepo građen..."72

Ebu Herejre, r. a., priča:

"Hazreti Pejgamber je bio nurli bijel, kao da je bio stvoren od srebra; a kosa mu je bila malko valovita."73

"Resulullah je bio miješane ružičaste i bijele boje, crnih očiju, gustih i dugih trepavica."74

"Allahov Resul je imao široko čelo i obrve u obliku polumjeseca. Razmak između obrva bio mu je otvoren i čist kao srebro. Oči su mu bile veoma lijepe, zjenice sasvim crne. Trepavice su bile toliko guste da su se međusobno preplitale. (...) Kada bi se nasmijao, zubi bi zablistali kao kada grom udara. Usne su mu bile besprimjerno lijepe. (...) Brada mu je bila gusta. Vrat veoma lijep, ni dug ni kratak. Dio vrata koji je bio izložen suncu i vjetru sijao je, kao ibrik od srebra pomiješanog sa zlatom održavajući srebrnu bjelinu i crvenilo zlata. (...) Prsa su mu bila široka, njihova glatka površina podsjećala je na ogledalo, a bjelina na Mjesec. (...) Imao je široka ramena. (...) Ruke i ručni mišići su mu bili prilično krupni. Njegovi dlanovi su bili mekši od svile."75

Ummu Ma'bed, žena čiji je šator posjetio Resulullah u toku Hidžre i koja je bila poznata po svojoj darežljivosti, poštenju i hrabrosti, nije poznavala Muhammeda, a. s., ali ga je na slijedeći način opisala svome mužu, koji je Pejgambera poznao iz onoga što je čuo o njemu:

"Bio je svijetlog lica i lijepe ćudi; nije bio suhonjav i mršav. Crnilo i bjelina njegovih očiju bili su međusobno vidno odvojeni. Njegova kosa, trepavice i brkovi bili su gusti, a glas dubok. Kada bi šutio, bio je ozbiljan i dostojanstven, a kada bi pričao, bio bi impozantan; ulivao je duboko poštovanje. Kada se posmatra iz daljine, izgledao je najljepši i najprijatniji od svih drugih, a kada se posmatra izbliza, imao je, isto tako, jedan lijep i ugodan izgled. Pričao je veoma prijatno. Bio je srednjeg rasta; onaj ko ga posmatra osjećao je da on nije ni nizak ni visok. Među trima osobama bio je onaj koji najljepše izgleda i najvažniji. Kada je bio među njima, njegovi ashabi su uvijek slušali njega; kada bi nešto zahtijevao, zahtjev bi odmah bio izvršen. Njegov govor je bio čvrst i odlučan."76

Kao što se vidi i iz onoga što su ispričali oni koji su ga vidjeli, Resulullah je bio izuzetno skladnih proporcija, lijepog stasa i lica koje je zaustavljalo dah posmatrača. Osim toga, bio je jako impresivne i atletske građe i veoma snažan.

Resulullahov šemail

Jedan od značajnih alima osmanlijskog perioda, Ahmet Dževdet- paša, napisao je tekst u kome je dao jedan siže odlika koje opisuju Pejgambera. Ovaj tekst, pod naslovom 'Određena visoka svojstva Muhammeda, a. s.' (Bazi Evsaf-i Seniyye-i Muhammediyye), uvršten je u njegovo djelo Kisas-i enbiya':

"... Njegovo mubarek tijelo je bilo lijepo: svi njegovi dijelovi bijahu u jednoj izuzetnoj proporcionalnosti; stas prilično lijep; čelo, prsa, razmak između ramena i njegovi dlanovi bili su široki; vrat dug, srazmjernan i čist poput srebra; ramena, ručni mišići i nožni listovi krupni i snažni; predručje dugo, prsi poprilično dugi i jaki, šake poprilično krupne. A mubarek ten bio je mekši od svile. Imao je krajnje srazmjernu veliku glavu, obrve u vidu polumjeseca, pravilan nos, ovalno lice. Imao je duge trepavice, oči lijepe i crne, razmak između povelikih obrva bio mu je otvoren, ali su obrve bile međusobno blizu.

Taj odabrani Pejgamber je imao nurli, svijetlo lice; dakle, ni bijelo ni tamno crno, možda između toga, a na mubarek, nurli i vedrom licu bijele boje koja, poput ruže, vuče na crveno, zračio je nur.

Njegovi zubi su bili svijetli i sjajni poput bisera, a kada bi pričao sa prednjih zubi bi se širio nur; kada bi se smijao, blažena usta bi se otvarala šireći svjetlost kao neka priyatna munja.

Kada mu je naređeno da napusti dunjaluk, brada mu je bila tek počela sijedjeti; u kosi malo, a u bradi je imao oko dvadeset sijedih.

Imao je izuzetno jaka čula; čuo je sa velike udaljenosti i vidio sa udaljenosti sa koje niko drugi nije mogao vidjeti. Ukratko, njegovo blaženo i mubarek tijelo bilo je stvoreno na jedan izuzetan i najsavršeniji način. (...) Uživao je ljubav od onih koji bi ga iznenada ugledali, a srdačno bi ga zavoljeli i postali odani prijatelji oni koji bi stupili u kontakt i razgovarali sa njim. Plemenitim alimima je, prema njihovim stupnjevima, ukazivao poštovanje. Obilno je ukazivao počast čak i njihovoj rodbini. Međutim, nije im davao prednost nad onima koji su bili časniji i bolji od njih.

Veoma srdačno se odnosio prema onima koji su ga usluživali. I njih je čak hranio onim što je i sam jeo i odijevao onim što je i sam nosio.

Bio je darežljiv i korisniji od svih, saosjećajan i merhametli, junak i mehke naravi. Bio je čvrst u obećanju i odan u riječi. Ukratko, njegova moralna ljepota i oštroumnost bili su iznad svih ostalih i bio je dostojan svakojake hvale.

U jelu i odijevanju zadovoljavao se stepenom siromašnosti i ustezao se od pretjeranosti.”77

Pejgamberski znak Muhammeda, a. s.

Allah, dž. š., je odabrao Muhammeda, a. s., nad ostalim svjetovima i saopćio da je on “posljednji vjerovjesnik” (Al-Ahzab, 40). Nakon njega više neće biti pejgambera, a Kur’an, koji je poslan kao vodič na Pravom Putu, posljednja je Allahova Objava. Ovu jedinstvenu odliku Muhammeda, a. s., Allah, dž. š., je obilježio jednim znakom na njegovom mubarek tijelu.

Ovaj znak, koji se nalazi između dvije plećke, u islamskim se izvorima i predajama naziva “pejgamberskim pečatom”. Od Vehba b. Munebbiha se na slijedeći način prenosi da su, poput Muhammedovog, a. s., pečata, i drugi poslanici posjedovali pejgamberske znakove, ali da su njihovi znakovi bili drugačiji od znaka koji je imao Muhammed, a. s.:

“...Allah, dž. š., nije poslao ni jednog pejgambera, a da na desnoj ruci nije imao pejgamberski ben. Međutim, naš pejgamber, Muhammed, a. s., predstavlja izuzetak toga pošto njegov pejgamberski ben nije bio na desnoj ruci već između plećki. Kada bi Resulullah bio upitan za to, odgovarao bi: ‘Ovaj ben koji se nalazi između plećki je poput bena pejgambera prije mene...’”78

Džabir b. Semure, r. a., priča:

“Vidio sam pejgamberski znak našeg Pejgambera, koji se nalazio između njegove dvije plećke. To je bila jedna crvenkasta izraslina veličine golubovog jajeta.”79

Jedan od hzr. Alijinih unuka, Ibrahim b. Muhammed, prenosi:

“Kada bi iznosio odlike našeg Pejgambera, moj djed, hzr. Ali, cijelom bi njegovom dužinom spomenuo hadis o Resulullahovim izuzetnim svojstvima i rekao:

‘Između dvije plećke imao je pejgamberski znak, a on je posljednji Allahov poslanik.’”80

Ebu Nadre, r. a., priča:

“Pitao sam ashaba Ebu Saida el-Hudrija kako izgleda pejgamberski znak. Rekao mi je da je to komad mesa na mubarek leđima, nalik na ružin pupoljak.”81

“Pejgamberski znak se nalazio između dvije plećke. Bio je bliži desnom ramenu.”82

Od Muhammeda b. Musenna, Muhammed b. Hazm, Šu’be Simak, r. a., prenosi:

“Čuo sam kako je Džabir ibn-i Semure rekao slijedeće: Na Resulullahovim leđima sam vidio znak: bio je poput golubljeg jajeta.”83

Pejgamberova kosa

O pitanju dužine Pejgamberove kose postoje različita predanja. A sasvim je normalno postojanje te različitosti zato što su oni koji su prenosili ta predanja Pejgambera vidjeli u različitim vremenima pa je, možda, i bilo razlike u dužini njegove kose. Međutim, ono što se razumije iz predanja je da je Muhammedova, a. s., kosa bila najkraća do visine ušiju, a najduža do ramena.

Enes b. Malik, r. a., priča:

"Hazreti Pejgamberova kosa narastala je do sredine ušiju."84

Hizr. Aiša, r. a., priča:

"Resulullahova mubarek kosa bila je dužine između ušiju i ramena. Neka je spas i milost Allahova na njega."85

Berra' b. Azib, r. a., priča:

"Resulullah je bio srednjeg rasta. Imao je poširoke ramena, a kosa mu je dodirivala ušne resice."86

Ebu Talibova kćerka Ummu Hani priča:

"Kada je došao u Mekku, Resulullah je ukazao čast svojom posjetom naše kuće. U to vrijeme je na mubarek glavi imao četiri pletenice."87

Pejgamberovo održavanje kose i brade

Zato što je izuzetan značaj pridavao čistoći, Pejgamber je pridavao značaj i održavanju kose i brade. U određenim izvorima se navodi da je on sa sobom uvijek imao češalj, ogledalo, misvak, čačalicu, makaze i bočicu za surmu.88 Isto to Pejgamber je preporučivao i ashabima i rekao: "Ko pusti kosu neka pazi na njeno održavanje"89. Ostala predanja u vezi sa Pejgamberovom kosom i bradom su slijedeća:

Od hizr. Adda ibn Halida, r. a.:

"Mubarek brada mu je bila veoma lijepa."90

Hizr. Aiša, r. a., priča:

"Resul-i Ekrem, s. a. v. s., (...) kada je začesljao i nauljio svoju kosu..."91

Simak b. Harb, r. a., prenosi:

"Čuo sam od Džabira b. Semurea, koji je bio upitan o osijedjelosti kose Muhammeda, a. s., a on je odgovorio: Kada bi nauljio svoju mubarek glavu, sijede se ne bi uočavale; ali u trenucima kada ne bi nanosio ulje na glavu, bijele bi se pojavljivale."92

Značajem koji je pridavao vanjskom izgledu i čistoći Resulullah je bio lijep uzor vjernicima.

Resulullahov stav o ovom pitanju se na slijedeći način saopćava u jednom predanju:

"Jednog dana, kada je trebao izaći pred ashabe, Muhammed, a. s., je, ogledavši se u vodi u ćupu, dotjerao saruk i bradu i rekao slijedeće: 'Allah, dž. š., voli kada se Njegovi robovi dotjeruju kada izlaze pred svoju braću.' 93

Pejgamberov način odijevanja

Ashabi su i o pitanju Pejgamberovog načina odijevanja prenijeli niz detalja. Pored toga, i Pejgamberove preporuke o tome kako se vjernici trebaju odijevati isto tako iznose značaj koji je on u ovom kontekstu davao. Ilustracije radi, u jednom svom hadisu Resulullah kaže slijedeće:

"Allah, dž. š., je lijep i voli ljepotu, lijepo odijevanje nije oholost. Oholost je odbijanje pravednosti i ponižavanje naroda."94

“Allah, dž. š., je lijep, voli ljepotu i drago Mu je na Svome robu vidjeti tragove nimeta koje mu je dao.”⁹⁵

Resulullahov unuk, hzr. Hasan, na slijedeći način je izrazio njegov stav o pitanju odijevanja:

“Pejgamber nam je naređivao da oblačimo najbolje što imamo i da stavljamo najpriyatnije mirise koje možemo naći.”⁹⁶

A drugi Resulullahov hadis o ovom pitanju glasi:

“O, vjernici! Jedite, pijte i odijevajte se po želji i trošite na Allahovom Putu, ali čuvajte se rasipanja i oholosti!”⁹⁷

Kada bi vidio da neko od ashaba ne pridaje značaj svom vanjskom izgledu ili da je nedotjeran, Pejgamber, a. s., bi ga odmah upozorio. U jednoj predaji o ovom pitanju Ebu-l Havas, r. a., ovako prenosi od svog oca:

Iako sam na sebi imao svakodnevnu odjeću, otišao sam kod Resulullaha, a. s.

“Zar ti nemaš imetka?” upitao me je.

Na moj odgovor: “Da, imam”, upitao je:

“Koje vrste?”

“Allah me je obdario raznim imetkom,” odgovorio sam.

“Kada je to tako, kada ti je Allah, dž. š., dao imetak, onda bi se tragovi i vrline tog Allahovog nimeta trebali vidjeti na tebi”, rekao je.⁹⁸

Drugi sličan slučaj na slijedeći način prenosi Džabir, r. a.:

Resulullah, a. s., je vidio jednog našeg čovjeka koji je tjerao našu tegleću stoku. Na sebi je imao dvodijelnu dotrajalu odjeću.

“Zar on nema druge odjeće osim ove pohabane?” upitao je. “Da, ima”, rekao sam. “U svojoj torbi za odjeću ima još dvije odjeće. Ja sam mu rekao da to obuče.”

“Onda ga zovi i neka to obuče”, naredio je. (Pozvao sam ga, rekao da je to Resulullahova naredba), i on je to obukao. Kada se okrenuo da ide, Resulullah, a. s., je rekao:

“Šta mu je pa neće da nosi ovu novu? Zar ta nije ljepša?”⁹⁹

Određena Pejgamberova saopćenja o načinu odijevanja, koja prenose ashabi, su slijedeća:

Ibn Abbas, r.a., priča:

“Ja sam na Resulullahu, a. s., vidio najljepšu moguću odjeću.”¹⁰⁰

Ummu Seleme, r. a., priča:

“Pejgamberova, a. s., najomiljenija vrsta odjeće bila je košulja (kamis).”¹⁰¹

Ashab Kurre, r. a., priča:

“Ja sam, radi priznavanja dominacije, zajedno sa jednom grupom ljudi iz plemena izišao pred Resulullaha. Reveri Pejgamberove, a. s., košulje bili su bez dugmadi...”¹⁰²

Enes b. Malik, r. a., priča:

“Među odjećom koju je nosio, Pejgamber, a. s., je najviše volio hibere-i jemaniju.”¹⁰³ (Hibere je zeleno pamučno platno crvenih pruga, koje se tka u Jemenu, što znači da platno nije jednobožno već dezenirano i u nekoliko boja.)

El-Berra' b. Azib, r. a., priča:

“Nisam vidio da nekome toliko pristaje odjeća crvenih dezena kao što je pristajala Peygamberu. Kada sam Resulullah, a. s., vidio u ovoj odjeći, njegova mubarek kosa padala je do ramena.”¹⁰⁴

Semure b. Džundub, r. a., prenosi:

“Hazreti Pejgamber je rekao: “Oblačite bijelu odjeću pošto je ona krajnje čista i lijepa.”¹⁰⁵

Aiša, r. a., priča:

“Resulullah je jedno jutro izišao vani iz kuće iako je na sebi imao crni vuneni izar (peštemalj, odjeću koja prekriva tijelo od prsa nadolje).”¹⁰⁶

Pejgamberova vanjska odjeća

Eša's b. Sulejn, r. a., priča:

"Meni je ispričala tetka, a njoj njen amidža, koji je rekao: Jednom sam išao ulicama Medine vukući izar po zemlji. Uto sam iza sebe čuo glas: "Podigni svoj izar gore pošto će nepovlačenje izara po zemlji osigurati da on ostane čišći i da duže traje", govorio je. Kada sam se okrenuo i pogledao, vidio sam da je Resulullah, a. s., bio taj koji mi je to govorio."107

Od Seleme b. El-Ekvaa, r. a.:

"Hizr. Osman je nosio izar koji je dosezao do pola njegovih nogu i govorio: "I izari mog prijatelja, odnosno Resulullaha, bili su isti ovakvi."108

Pejgamberov prsten i pečat

Enes b. Malik, r. a., priča:

"Pejgamberov mubarek pečat bio je od srebra, a njegov luk od habeškog kamena.

Kada je Resulullah htio napisati pismo liderima stranih zemalja, naredio je da mu se napravi jedan prsten-pečat.

"Još mi je pred očima sjaj prstena sa Pejgamberovog prsta".

"Na luku Pejgamberovog mubarek pečata bila je u tri reda izgravirana fraza "Muhammed Resulullah". U prvom redu stajalo je "Muhammed", u drugom redu "Resul", a u trećem riječ "Allah".109

Pejgamberov način hoda

Ebu Hurejre, r. a., priča:

"Ja nisam vidio nikoga ljepšeg od Resulullaha; kao da se na njegovom licu sunce prelivalo. Isto tako, nisam vidio nekoga ko je brže hodao od Pejgambera; zemlja se gotovo presavijala pod njegovim nogama kada je koračao. Idući za njim, mi smo ulagali velike napore kako ne bismo ostali iza njega."110

Riječima "Kada bi moj djed, hizr. Alija, predstavljao Resulullaha, on bi rekao slijedeće: "Kada bi koračao, Resulullah bi oštro podizao noge, gotovo kao da ide nizbrdo"111, jedan od hizr. Alijinih unuka, Ibrahim b. Muhammed, r. a., istakao je da je Pejgamber, a. s., imao jedan prijatan hod. A hizr. Jezid ibni Mirsad, r. a., rekao je slijedeće:

"Kada je koračao, išao je staloženo, ali brzo. Oni pored njega ga nisu mogli sustići."112

Od Ebu Atabea, r. a.:

"Kada je išao, hodao je snažnim koracima."113

"...Kada bi hodao, koračao bi malo nagnut naprijed i malo podižući noge od zemlje. Nije udarao grubo o tle kako bi podizao prašinu i izazivao zvukove; uporedo sa serijskim i dugim koracima, išao je tiho. Kada bi hodao, djelovao je kao da se spušta sa nekog nagnutog i valovitog mjesta. Kada bi se okretao na neku stranu i gledao, okretao bi se cijelim tijelom. Nije nasumce razgledao desno-lijevo. Više je gledao u tlo nego u nebo. Većinom je gledao krajem oka. Kada bi hodao zajedno sa ashabima, njih bi propustio naprijed, a on bi išao iza njih. Onima koje je susretao uz put odmah bi nazivao selam prije njih."114

"Njegovi pokreti su uvijek bili umjereni. U odlasku negdje išao bi pravo svojim putem, dostojanstvom zrelosti, brzo i ne naginjući se ni lijevo ni desno. Ali, koračao je brzo i sa lahkoćom tako da je izgledalo kao da šeta, mada su, iako su hodali brzo, oni sa njim ostajali iza njega."115

Pejgamberov način sjedenja

Kajle binti Mahreme, r. a., priča:

“Kada sam ugledao Resulullah, a. s., kako sjedi beskrajno skromno i ponizno, od njegove impozantnosti mi se tijelo počelo tresti.”¹¹⁶

Džabir b. Semure, r.a.:

“Vidio sam Pejgambera naslonjenog na jastuk koji se nalazio sa njegove lijeve strane.”¹¹⁷

Pejgamberov način govora

Resulullah je bio čovjek poznat po svom utjecajnom stilu i mudrom i kategoričnom obraćanju. Njegovo obraćanje je ostavljalo veoma veliki utjecaj na ljude i svi su osjećali veliko zadovoljstvo slušanjem njegovih sohbata. I rivajeti, koji su do nas dospjeli zahvaljujući njegovim ashabima, iznose ovu njegovu odliku. Određena predanja o tome su slijedeća:

Allahov Resul je bio najelokventniji od svih ostalih, onaj sa najispravnijim govorom, najslatkorječiviji (sa njegovih usana tekao je med)! On je ovako govorio: “Ja sam najjasniji među Arapima (onaj koji govori bez greške, koji priča jasno i lijepo).”¹¹⁸

Aiša, r. a., na slijedeći je način opisala Resulullahove riječi:

“On nije redao riječi nabrzinu i jednu za drugom, kao što vi pričate; pričao je malo i sadržajno. Vi, međutim, stalno vežete rečenicu za rečenicom.”¹¹⁹

“Allahov Resul je pričao veoma kratko i vrlo jasno. Ovakav njegov govor mu je od Allaha, dž. š., donio Džibril. U kratkim rečenicama je izlagao sve svoje zamisli. Govorio je kratkim i jasnim rečenicama, u njegovim riječima nije bilo ni viška ni manjka. Riječi su mu harmonično slijedile jedna drugu, zastajao je između riječi tako da su slušaoci pamtili njegove riječi. Glas mu je bio snažan i prijatan. Pričao je po potrebi i nije izgovarao ružne riječi. Kada bi bio i ljut i raspoložen uvijek je (ne za svoj nefs, već za Allahovo zadovoljstvo) govorio istinu.”¹²⁰

“Okretao je lice od onih koji nisu lijepo pričali. Kada bi bio primoran izgovoriti neku nemilu, ružnu riječ, on bi se koristio aluzijom.”¹²¹

Oni kod njega pričali bi nakon što bi on ušutio. Pred njim se ne bi raspravljalo.¹²²

Prema ashabima je bio krajnje nasmijan i vedar, sviđao mu se njihov govor, slušao ih pažljivo i smatrao se jednim od njih.¹²³

Aiša, r. a., priča:

“Njegovi mubarek govori su bili odabrani. Razumio ga je svako ko ga je slušao.”¹²⁴

Ebu Umame, r. a.:

“Od svih ljudi on je bio onaj sa najnasmijanijim licem i najprijatnijom prirodom.”¹²⁵

Enes, r. a., saopćio je slijedeće:

“Resulullah, a. s., je bio najdomišljatiji od svih.”¹²⁶

Pejgamberov lijepi miris

Pejgamber, a. s., je veliki značaj pridavao čistoći. Sam je uvijek bio poput miska, izuzetno čist, odisao je prijatnim i lijepim mirisima, a muslimanima je, isto tako, preporučivao čistoću. U rivajetima ashaba prenose se detalji u vezi sa ovom lijepom odlikom Resulullah, a. s. Neki od tih rivajeta su slijedeći:

Enes b. Malik, r. a., je rekao slijedeće:

“Kada bi Resulullah prošao nekom od ulica Medine, zbog toga što se odmah osjećao njegov miris poput miska, narod je govorio da je tim putem prošao Pejgamber. Mi smo dolazak Pejgambera razumijevali po ljepoti njegovog mirisa.”¹²⁷

Ibn Ebi Adi, Humejd, Enes, r. a.:

U svome životu nisam dotakao nijedan vuneni štof, a ni svilu koji su bili mekši od Resulullahove ruke. A niti sam pomirisao miris koji je ljepše mirisao od Resulullahovog mirisa.¹²⁸

Muaz b. Hišam, r. a., od svog oca Katadea od Enesa je ovako prenio:

“Resulullah, s. a. v. s., je bio prepoznatljiv po svom lijepom mirisu. Resulullah, s. a. v. s., je bio lijep. A i miris mu je bio prijatan. Uporedo sa tim, volio je miris.”¹²⁹

“Njegovo tijelo je bilo čisto i imao je prijatan miris. Bilo da se namiriše ili ne, njegov ten je mirisao ljepše od najljepših mirisa. Ako bi se neko rukovao sa njim, cijeli dan bi osjećao njegov čisti miris, a ako bi svojom mubarek rukom pomilovao neko dijete po glavi, to dijete bi se prepoznavalo među ostalom djecom.”¹³⁰

Omiljena Pejgamberova jela

“Nije volio veoma topla jela.”¹³¹

“Meso je bilo njegovo najomiljenije jelo.”¹³²

“Tikvu je mnogo volio.”¹³³

“Jeo je meso ulovljene ptice.”¹³⁴

“Od hurmi je najviše volio adžve hurmu.”¹³⁵

U vezi sa Pejgamberovim omiljenim jelima, Aiša, r. a., je rekla slijedeće:

“Volio je slatko i med.”¹³⁶

“Jedan dio jela koje je, kao dodatak, jeo hazreti Pejgamber se mogu ovako navesti: prednje noge i leđa ovce, kotlet, ćevap, piletina, veliki potrk, čorba od mesa, čorba sa prženim hljebom, tikva, maslinovo ulje, usireno mlijeko, dinja, halva, med, hurma, blitva, glavata riba (uljarka)...”¹³⁷

Aiša, r. a., je, kao dodatak, saopćila slijedeće:

“Dinju i lubenicu jeo je sa neosušenom hurmom.”¹³⁸

Džabir, r. a.:

“Često je jeo svježu hurmu i dinju i govorio ‘Ovo je lijepo voće’.”¹³⁹

“Nikada nije ismijavao neko jelo. Ako bi mu se svidjelo, jeo bi, a ne bi jeo ako mu se ne bi svidjelo. Kada mu se jelo ne bi svidjelo, ne bi ga hulio pred nekim drugim.”¹⁴⁰

A određeni Pejgamberovi hadisi u kojima govori o nekim omiljenim jelima su slijedeći:

“Najljepši dio mesa su leđa.”¹⁴¹

“Sirće je veoma lijep dodatak.”¹⁴²

“Gljiva je halva snage.”¹⁴³

“Nastavite jesti med koji se stavlja u mješinu sa maslom pošto u ovome dvoma, nesumnjivo, ima lijeka za sve bolesti, osim za smrt.”¹⁴⁴

“Jedite i koristite maslinovo ulje pošto je to ulje mubarek.”¹⁴⁵

Omiljeni Pejgamerovi napici

Aiša, r. a., saopćava:

“Od šerbeta volio je slatka i hladna šerbeta.”¹⁴⁶

“Pejgamber, a. s., je volio napitke poput šerbeta od meda i šire od hurme i suhih grožđica.”¹⁴⁷

“Najomiljeniji Pejgamberovi napici su bila hladna i slatka šerbeta.”¹⁴⁸

“Od šerbeta je najviše volio šerbe od meda.”149

“Od onoga što se pije najviše je volio mlijeko.”150

Pejgamber, a. s., je za mlijeko rekao slijedeće:

“Kada Allah, dž. š., nekoga nahrani neka taj čini dovu: ‘Allahu, učini nam berićetnim ovo jelo i daj nam u tome hajirli opskrbu.’ A i kada Allah, dž. š., nekoga napije mlijekom, neka i taj čini dovu: ‘Allahu, učini nam berićetenim ovo mlijeko i podari nam još više mlijeka’ pošto, osim mlijeka, ne znam ništa drugo što bi moglo nadomjestiti hranu i piće.”151

Ono što je Pejgamber rekao o vodi

Pejgamber, a. s., je, naročito prilikom putovanja, dijelio vodu ashabima. Na primjer, prilikom jednog putovanja se zaustavio na jednom mjestu i od saputnika zatražio vode. Nakon što je oprao ruke i lice, napio se vode i rekao ashabima pored sebe: “Pospite i vi jednu količinu po svome licu i vratu.”152

Nakon što bi se napio vode, Resulullah, a. s., bi ovako činio dovu:

“Hvala Allahu koji je Svojom milošću vodu stvorio slatkom, a ne ljutom i slanom.”153

A u drugom svome hadisu Resulullah, a. s., je rekao slijedeće o vodi:

“Allah je stvorio vodu kao sredstvo za čišćenje. Ništa je ne može zaprljati osim materija koje joj mijenjaju okus, boju ili miris.”154

Neke od lijepih Pejgamberovih ćudi

Prikupljanjima od velikih islamskih alima kao što su Tirmizi, Taberani, Buhari, Muslim, Imam-i Ahmed, Ebu Davud i Ibni Madže, poznat kao Hudždžet-ul-imam Gazali, na slijedeći je način rezimirao određene ćudi Muhammeda, a. s.:

“Resulullah je bio najmekše naravi, najhrabriji, najpravedniji i najčasniji od svih ljudi. Među svima je bio najdarežljiviji. Hurma, ječam, bilo šta bilo, onime čime ga je Allah opskrbljavao, ostavljao je samo ono što će jesti u toku godine, a ostatak je trošio na Allahovom Putu. Davao je kada bi se tražilo nešto što se nalazi kod njega.

I u pogledu stidljivosti je bio najsavršeniji od svih drugih. Ljutio bi se radi Gospodara, a nije se srdio radi svoje individue.

Primjenjivao je pravdu pa makar to štetilo njemu samome ili njegovim ashabima.

Allahov Resul je bio najskromniji od svih, onaj koji je, bez otezanja, najrječitije govorio, onaj sa najvedrijim licem. Ništa od ovosvjetskih poslova nije ga moglo gurnuti u zabrinutost.

Obilazio je i bolesnike na drugom kraju Medine, volio je lijepe mirise, a gnušao se na smrad. Sjedio je i jeo sa siromašnima. Ni prema kome se nije grubo odnosio, prihvatao bi izvinjenje onome ko bi mu se izvinjavao. Šalio se, ali je govorio istinu.

Kada bi vidio dozvoljene igre, ne bi ih zabranjivao, takmičio se sa svojim ženama. Jadne nije omalovažavao zbog njihovog siromaštva, ni bogatima nije ukazivao poštovanje radi njihove imovine; Allahu, dž. š., je ravnopravno pozivao i jedne i druge. Allah, dž. š., je u njemu objedinio uzvišenu ćud i besprijekornu politiku...

Allah, dž. š., podučio ga je svim ljepotama, pravim putevima, vijestima o događajima koji su zadesili one prije i koji će zadesiti one poslije, stvarima kojima će se postići spas i blaženstvo na Ahiretu, svemu onome na čemu će se zavidjeti i za čime će se ići i neće ići na ovome svijetu.

Neka nas Allah, dž. š., učini uspješnim u izvršavanju njegovih naređenja i da idemo tragom njegovih djela.”155

Muhamed a.s. u hinduističkim svetim knjigama

Nedavno je u jednoj od čikaških džamija distribuiran pamflet u kojem se, između ostalog, tvrdi da će Kalki Avatar biti rođen dvanaestog dana jednog mjeseca. Poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, rođen je 12. rebiul-evvela, hidžretskog kalendara. Ekspert Vedaprakash Upadhyai, profesor Hinduist, u svojoj zapanjujućoj knjizi tvrdi da opis "Avatar", koji se nalazi u svetim knjigama hinduističke religije, odgovara Poslaniku Muhammedu, s.a.v.s.

U Indiji je nedavno štampana knjiga koja objelodanjuje činjenice. Knjiga je postala tema diskusija i čavrljanja diljem cijele zemlje. Da je autor knjige musliman, vjerovatno bi bio uhapšen ili ubijen. Možda bi svi primjerci ove knjige bili konfiskovani. Vjerovatno bi bila i zabranjena. Pobuna i nasilje bi izbili protiv nevinih muslimana i proljevala bi se njihova krv.

Začudjuće je da je autor ove knjige ekspert Vedaprakash Upadhyai, učeni i čuveni hinduistički profesor. Knjiga se zove "Kalki Avatar". Učeni Vedaprakash Upadhyai je Hindu-Brahmanac, bengalskog porijekla. On je naučnik istraživač na Allahabad univerzitetu u Indiji.

Nakon višegodišnjeg istraživanja, on je objavio ovu knjigu i čak osam hinduističkih učenjaka je potvrdilo i prihvatilo njegovo mišljenje i argumente kao autentične/istinite Prema hinduističkom vjerovanju, hinduistički svijet iščekuje "vodiča i lidera" koji se zove "Kalki Avatar". Ma kako, opis dat u svetim hinduističkim knjigama ukazuje jedino na Poslanika Muammada, s.a.v.s., iz Arabije. Radi toga, Hindusi svijeta više ne trebaju čekati dolazak "Kalki Avatara", već spremno, odmah i rado trebaju prihvatiti Poslanika Muhammeda, s.a.v.s., kao "Kalki Avatar". Ovo su profesorove činjenice potvrđene i podržane od strane osmerice drugih prominentnih hinduističkih učenjaka.

Autor želi kazati da Hindusi (kojima je vjera hinduizam), koji gorljivo očekuju dolazak Kalki Avatara, jednostavno se podvrgavaju beskrajnom bolu. Jer, taj veliki Poslanik je već došao i prije četrnaest stoljeća otišao sa ovog svijeta. Autor navodi čvrste dokaze iz Veda (najstarije indijske svete knjige) i drugih svetih knjiga hinduističke vjere kao potporu svojoj tvrdnji:

1. U Puranama (svetim spisima hinduizma), navodi se da će Kalki Avatar biti posljednji Božiji Poslanik u svijetu. Njegova zadaća će biti da uputi sav svijet i sva ljudska bića.
2. Prema predskazanju hinduističke religije, Kalki Avatar će biti rođen na jednom (polu) ostrvu, što je opet po hinduističkoj vjeri regija Arabije.
3. U hinduističkim knjigama imena oca i majke Kalki Avatara se spominju kao Vishnubhagat i Sumaani ponaosob. Ako ispitamo značenja ovih imena, doći ćemo do vrlo interesantnog zaključka. Vishnu (Bog) + bhagat (rob) = Božiji rob = Abdullah. Ime Poslanikovog, s.a.v.s., oca je Abdullah. Sumaani (mir, spokojnost) = Ameenah. Ime Poslanikove, s.a.v.s., majke je Amina.
4. U hinduističkim religijskim knjigama se spominje da će glavna hrana Kalki Avatara biti hurme i masline i da će on biti najpouzdanija i najpovjerljivija osoba u regionu. Bez sumnje, Poslanik Muhammed, s.a.v.s., svi se slažu, posjedovao je ova svojstva.
5. U Vedama se navodi da će Kalki Avatar biti rođen u jednom uglednom plemenu. To perfektно odgovara Kurejšu, kojem je Poslanik Muhammed, s.a.v.s., pripadao.

6. Bog će poučavati Kalki Avatara posredstvom Svog izaslanika (meleka) u pećini. Allah je poučavao Poslanika Muhammeda, s.a.v.s., pomoću Svog izaslanika, meleka Džibrila, u pećini Gar Hira.

7. Bog će omogućiti Kalki Avataru da na vrlo brzom konju putuje svijetom i kroz sedam nebasa. Indicira se na Buraka (konja poput munje) i Miradž (noćno putovanje Poslanika, s.a.v.s., kroz sedam nebasa, do Sidretul - Muntehe).

8. Bog će pružiti Kalki Avataru Božansku pomoć. To se posebno potvrdilo u Bici na Bedru.

9. Još jedno sjajno saopćenje o Kalki Avataru je da će se on roditi dvanaestog dana jednog mjeseca. Poslanik, s.a.v.s., rođen je 12 rebiul-evvela, hidžretskog kalendara.

10. Kalki Avatar će biti vrstan jahač i mačevalac. Autor ovdje privlači pažnju Hindusa da su pravi dani konja i mačevalaca prošli, a da je sadašnje vrijeme doba vatrenog oružja i raketa. Doista bi bilo smiješno da oni koji još uvijek očekuju Kalki Avatara, misle da treba doći vrstan jahač i mačevalac. Zapravo, Božanska Knjiga, Časni Kur'an, sadrži svojstva i znakove koji se pripisuju Kalki Avataru, koji je ustvari Poslanik Muhammed, s.a.v.s. Autor je naveo brojne argumente u prilog svoje tvrdnje da je Kalki Avatar uistinu Poslanik Muhammed, s.a.v.s., a da oni koji još uvijek očekuju dolazak Kalki Avatara ne trebaju tritati vrijeme.

P. S. I mi, poštovani pijatelji, slijedimo Poslanika, s.a.v.s., koji je bio "živi Kur'an", kako reče plemenita hazreti Aiša, i najljepši uzor. Iskažimo svoju ljubav i poštovanje prema njemu svojim riječima i djelima, upoznajmo ga čitajući Kur'an i knjige o Poslaniku, a. s., promijenimo se, pa se nadajmo dobru, sreći i prosperitetu na oba svijeta. Svjetski umovi ga poštuju, a spomenuti indijski ekspert savjetuje Hindusima da ne trate vrijeme, već da ga rado i odmah prihvate kao očekivanog Kalki Avatara. Krajnje je vrijeme da u životima pokažemo ljepotu islama, koji je sahranjen u knjigama i bibliotekama, a da mi izađemo iz kabura i počnemo živjeti životom u duhu Časnog Kur'ana i sunneta Poslanika, s.a.v.s.